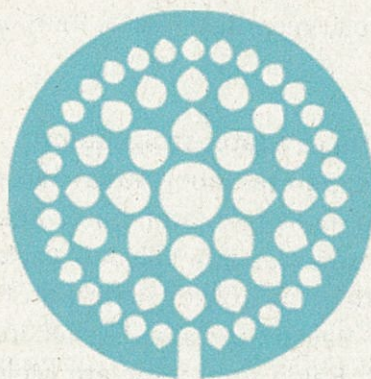

JELENTÉS
A BALATON-FELVIDÉKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2022. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Csopak, 2023. július 11.

Bende Zsolt
igazgató

A jelentést jóváhagyom.

Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

A jelentést készítették:

Összeállította:

Bende Zsolt, Veszelszki Márta, Petróczi Imre

Írta és adatot szolgáltatott:

Ancsin Gergely; Barcza Ákos Levente; Barcza Gábor Attila; Barcsik Kálmán Bálint; Batai József; Békássy Anna; Békássy Gábor; Biró Éva; Bolla Nikoletta; Boros Beáta; Bődör Bence; Bubits Benedek; Bubits Tamás Ivánné; Búzás Előd; Cozma Nastasia Julianna; Cseke Péter Szabolcs; dr. Cservenka Judit; dr. Dalos Eszter; dr. Lakatos András; dr. Lókkös Andor; dr. Nagy Lajos; dr. Pósa Patricia; Erdős Sarolta; Érfalvi Veronika; Fallmanné Belegrai Angéla; Fischer József; Gál Róbert József; Gerencsér Beáta; Giczi Gyöngyi; György József; Hajdu Anita; Horváth Melitta; Jagasits Szilárd Gusztáv; Józsa Erika; Kaszián Ágota; Kertész Tamás; Kiss György Vince; Kiss Katalin; Korbély Zoltán Barnabás; Kovács Hajnalka; Kovács Zoltán; Kovácsné Simon Gabriella; Lelkes András Csaba; Magyar József Máté; Mészáros András; Miklós Marianna; Nagy Anita; Novotny Zsolt; Orbánné Veörös Júlia; Páli Katalin; Papp Ágnes; Papp Sándor; Perlaky Cecília Mária; Pesti Attila; Pohubi Gabriella Sarolta; Právic Márk; Pus-kás Zoltán; Riczinger Dóra; Rozner György Miklós; Sándor Krisztina; Sárdy Julianna; Sári Gábor; Schneider Viktor; Schnetz Ilona; Sinka Gábor; Sitku Erzsébet; Somlai Szilárd; Soós Edina Tünde; Szabó Attila; Szabó Gábor; Szász Bence; Szász Benedek; Székely Katalin; Szentmiklósi-Nagy Kornél; Szimics Irén; Szinai Péter; Szücsné Vinkler Klára Veronika; Takács Bódis Attila; Takács Edina; Takács Róbert; Toldy Attila; Tóth Livia; Tóth Szabolcs; Tóth-Csekő Zsuzsanna; Vers József; Versné György Edit; Viktor Zsuzsanna; Vitéz Bernadett; Vókó László; Zábrák Károly; Zagyva-Fazekas Veronika

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	6
2. Személyi állomány	7
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	9
3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai	9
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)	9
3.1.2. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett (védelemre tervezett) területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)	11
3.1.3. „Ex lege” védett természeti területek	12
3.1.4. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)	13
3.1.5. Natura 2000 területek	13
3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek	16
3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények)	19
3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek (védett mesterséges üregek)	20
3.3. Egyéb speciális területi kategóriák	20
3.4. Magas Természeti Értékű területek	22
4. Kutatás és monitorozás	23
4.1. Kutatás	23
4.2. Monitorozás	28
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	61
4.4. Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)	61
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	62
5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek	62
5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok	62
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés	68
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	68
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	71
5.3. Élőhely-rehabilitáció	81
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek	84
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	84
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése	86
5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése	95
5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei	97
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek	98
5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység	99
6. Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység	102
6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védettségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)	102
Saját vagyonkezelésű területek	102
6.2. Génmegőrzés	103
6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében	103
6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük	105
6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	106
6.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése	106
6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás	111
6.5. Halgazdálkodási vízterületek	114
6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek	116
6.5.2. Védett természeti területen található halastavak	120
7. Tájvédelem	121
7.1. Egyedi tájértékek	121
7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	126

7.3. Település- és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás.....	128
7.4. Tájképvédelmi övezetek módosítása.....	129
7.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások.....	131
8. Projektek.....	134
9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	171
9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma.....	171
9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára.....	172
9.1.2. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek.....	172
9.1.3. Jelentési feladatok a Minisztérium számára.....	173
9.1.4. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés.....	173
9.2. Szabálysértés.....	174
9.3. Természetvédelmi bírság.....	174
9.4. Büntető ügyek.....	175
9.5. Polgári perek.....	176
9.6. Egyéb jogi ügyek.....	177
10. Természetvédelmi Őrszolgálat.....	179
10.1. Alapadatok.....	179
10.1.1. Személyi feltételek.....	179
10.1.2. Technikai felszereltség, Őrszolgálati irodák.....	179
10.1.3. Polgári természetőrök.....	179
10.2. Feladatellátás.....	180
10.2.1. Hatósági feladatellátás.....	180
10.2.2. Együttműködések más hatóságokkal.....	180
10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	180
11. Költségvetés, vagyon.....	181
11.1. Kiadások.....	181
11.2. Bevételek.....	191
11.3. Vagyon.....	201
11.3.1. Befektetett eszközök.....	201
11.3.2. Forgóeszközök.....	213
11.4. Épületek.....	213
11.5. Eszközök.....	214
12. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	216
12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	216
12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	216
12.1.2. Tanösvények.....	216
12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	218
12.1.4. Természetiskolai minősítéssel rendelkező helyszínek.....	218
12.1.5. Szálláshelyek.....	218
12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	219
12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	219
12.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák).....	219
12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények.....	219
12.2.3. Természetiskolai minősítésre felterjesztett programszolgáltatás.....	219
12.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	220
12.2.5. Kiadványok.....	221
12.2.6. Látogatóstatisztika.....	223
12.2.7. Környezeti-nevelési statisztika.....	225
12.3. Társadalmi kapcsolatok.....	230
12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása.....	230
12.3.2. Natúrparkokkal való kapcsolat.....	232
12.3.3. Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok.....	232
12.4. Tervezett fejlesztések.....	232
12.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő).....	233
12.6. Fontosabb események.....	239
13. Közfoglalkoztatás.....	243

14. Belföldi és külföldi együttműködés	244
15. Ellenőrzés	252
16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása	291
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (feladatterv)	316

1. Bevezetés

Az Agrárminisztérium (AM) döntése alapján a hazai nemzeti park igazgatóságoknál új szervezeti struktúrát alakítottak ki 2020. elején, aminek keretében bevezették a tájegységi modellt. A 2022. év volt a második, amikor az előbb említett szervezeti rendben dolgoztak az Igazgatóság területi kollégái. A tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a feladatok koordinálása, elvégzése szempontjából kedvező volt ezen szervezeti egységek kialakítása.

Az igazgatóságok fő feladatait éves feladatterv foglalja össze. Az éves feladatterv összeállításánál figyelembe kell venni az AM által jelzett szakmai irányelveket, elvárásokat, az igazgatóságok fejlesztési tervét, a tárgyévi kiemelt előirányzatukban meghatározott és finanszírozott feladatokat, az elnyert és várhatóan támogatott pályázatokhoz kapcsolódó feladatokat, valamint az előző évi feladatterv megvalósításának tapasztalatait és eredményeit is. Az elvégzett feladatok közül kiemelhető például:

- 2022-ben egyelőre tesztelési jelleggel bevezetésre került a beszerzési modul, mely a GriffSoft által üzemeltetett pénzügyi szoftver speciális modulja, amely a beszerzési folyamatok adminisztrációját és szükséges nyomtatványait állítja elő. A létrejött és megvalósuló beszerzési igények az engedélyezéseket követően átkerülnek a pénzügyi modulba. Az éles indulás 2023. január 1-vel megkezdődött.
- A KEHOP-4.1.0.-15-2016-00086 azonosító számú, „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területeket bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel” című projektje keretében megvalósult Berek Világa Látogatóközpont Fonyódon 2022. március 23-án került átadásra, majd július 4-én nyitotta meg kapuit a látogatók előtt.
- Az „Eco Bridge” HU-HR INTERREG projekt sikeres befejezése szintén tekinthető az év fontos eredményének. Nagy sikert aratott az Eco Bridge Interreg pályázat keretében készült és júliusban bemutatott, 27 perces „Eco Bridge – Élő hidak, éltető tájak Dél-Zalában” c. filmünk, mely a YouTube csatornánkon néhány hónap alatt több, mint 2000 megtekintést generált.
- A Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitó hétvégéjét az Igazgatóság szervezte Balatonfüreden, június 3-6. között, ahol sor került a Természetiskola minősítések átadására is. A rendezvény a Balatoni Hal- és Borünnéppel kapcsolódott össze, melynek évek óta a balatonfüredi Tagore sétány szolgál helyszínül.
- A működési területünk Natura 2000 területeihez kapcsolódóan elkészült összesen 26 db céldokumentumot és 3 db Natura 2000 terület fenntartási tervének harmonizációja.

Az Igazgatóság 2022. évi gazdálkodására jelentős hatást gyakoroltak azok a nehezítő körülmények, nemzetgazdasági szintű külső tényezők, melyekhez való alkalmazkodásunk lényegesebb intézkedéseiről az éves jelentésben számolunk be.

Az Igazgatóság és azon belül a munkatársak szakmai munkáját ismét elismerések is kísérték:

Korbély Barnabás	Pro Natura Emlékplakett	Föld Napja - 2022.04.22.
Páli Katalin	Miniszteri Elismerő Oklevél	Föld Napja - 2022.04.22.
Érvalfi Veronika	Miniszteri Elismerő Oklevél	Föld Napja - 2022.04.22.
Vókó László	Miniszteri Elismerő Oklevél	Föld Napja - 2022.04.22.
Barcza Ákos	Magyar Ezüst Érdemkereszt	Augusztus 20. Állami Ünnap - 2022.08.20.
Troják Gábor	Miniszteri Elismerő Oklevél	Augusztus 20. Állami Ünnap - 2022.08.20.
Károly Margit	Miniszteri Elismerő Oklevél	Október 23. Állami Ünnap - 2022.10.23.

2. Személyi állomány

2022. év		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2022-ben szerzett vizsgák, diplomák
Engedélyezett létszám	Kormánytisztviselő	0	4	78	58 fő/4 nyelv	2 fő tudományos doktori címet szerzett. 1 fő diplomázott, 73 fő pedig eléget tett az előírt képzési kötelezettségnek
	Ügykezelő	0	0	0	0	-
	Mt hatálya alá tartozó	11	37	7	12 fő/2 nyelv	1 fő diplomázott
Összesen		11	41	85	70 fő/4 nyelv	-

1. A nemzeti park igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán foglalkoztatottak száma (fő)		
1.1. Kormánytisztviselők		82
1.2. Szerződéses munkavállalók		-
1.3. MTv munkavállalók		55
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)		-
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)		
3.1 Turisztikai szolgáltatók		56
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok		460
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások		195
3.4. Egyéb		12

2022. évben az Igazgatóság engedélyezett létszáma 141 fő a Minisztérium engedélye alapján. Az Igazgatóság 2021. évi záró létszáma 141 fő volt, 2022. évben nyitó létszám 141 fő, melyből 2 fő volt állományon kívül (2 fő GYED).

2022. évben az Igazgatóság munkajogi záró létszáma 137 fő, amelyből, 3 fő tartósan távol, GYED-en volt, 1 fő tartósan betegállományban.

2022. éves átlagos statisztikai állományi létszámunk 138 fő volt.

Az év folyamán összesen felvett munkavállalók létszáma 12 fő, melyből 2 kormánytisztviselő, 10 fő pedig Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az összes leszámoló munkavállaló létszáma 19 fő volt, ebből 8 fő kormánytisztviselő és 11 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. A kilépő munkavállalók közül 1 főnek lejárt a határozott idejű szerződése.

A személyi állománnyal kapcsolatban összességében elmondható, hogy a munkavállalók magasan kvalifikáltak, munkaköri feladataik ellátásához megfelelő képzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkeznek.

Az egy főre jutó átlagos havi jövedelem 2022. évben a kormánytisztviselők között 543.400.- Ft, az Mt. hatálya alá tartozó foglalkoztatottak körében 352.700.- Ft volt.

Az átlagilletmény 6 %-os növekedése következett be mindkét foglalkoztatási csoportban.

Igazgatóságunknál célfeladat megállapodás és ehhez tartozó kifizetés 2022. évben nem történt.

Motivációs elismerés kifizetésére 2022. évben nem volt lehetősége az Igazgatóságnak. Az év folyamán kifizetésre került a gyerekevelési támogatás 60 fő részére és az iskolakezdési támogatás 49 fő részére. Gyermekszületési támogatásban 7 fő részesült 2022. év folyamán.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek, és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Működési terület (ha)	1.013.850 ha					
	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	57019	10471	0	1	7409
Tájvédelmi körzet	3	11240	672	0	2	7639
Természetvédelmi terület	27	5499	161	0	10	2494
Természeti emlék	10	5	0	0	81	41
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	65	33
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	16	8
Összesen	41	73.763	11.304	0	175	17.624

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Balaton-felvidéki NP	282/NP/97	57.019	10.472
Magas-Bakony TK	239/TK/91	8.753	478
Somló TK	257/TK/93	583	87
Mura-menti TK	308/TK/07	1.904	107
Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT	9/TT/42	2	
Zirci arborétum TT	23/TT/51	18	
Uzsai csarabos erdő TT	25/TT/51	110	
Szentgáli-tiszafás TT	29/TT/51	213	

Úrkúti-őskarszt TT	33/TT/51	3	
Fenyőfői-ősfenyves TT	56/TT/54	579	
Várpalotai homokbánya TT	57/TT/54	1	
Balatonkenesei-tátorjános TT	93/TT/71	2	
Darvas-tó lefejtett bauxitlencse TT	96/TT/71	34	
Sümegei Mogyorós-domb TT	125/TT/76	65	
Zalacomári madárrezervátum TT	129/TT/76	263	
Farkasgyepői kísérleti erdő TT	147/TT/77	359	
Keszthelyi-kastélypark TT	178/TT/85	8	
Devecseri Széki-erdő TT	179/TT/85	297	38
Balatonfüredi-erdő TT	185/TT/86	869	
Tapolcafői-láprét TT	223/TT/90	13	
Bakonygyepési-zergebogláros TT	224/TT/90	24	
Hódoséri-ciklámenes TT	227/TT/90	24	
Attyai-láprét TT	256/TT/93	15	
Somlóvásárhelyi Holt-tó TT	262/TT/93	15	
Hévízi-tó TT	263/TT/93	60	
Sárosfői-halastavak TT	264/TT/93	278	76
Látrányi-puszta TT	247/TT/92	207	
Nagyberek Fehér-víz TT	150/TT/77	1583	
Somogyvári Kupavár-hegy TT	166/TT/78	28	
Nyirádi Sár-álló TT	301/TT/05	395	
Sümegei Fehér-kövek TT+erdőrez.	316/TT/07	308	47
Borzavári Templom-domb földtani alapszelvénye természeti emlék	427/TE/20	0,1179	
Borzavári úti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	428/TE/20	0,6725	
Hosszú-árok és Tankcsapda földtani alapszelvények természeti emlék	429/TE/20	0,6412	
Köves-tábla földtani alapszelvény természeti emlék	430/TE/20	0,7813	
Lókúti legelő földtani alapszelvény természeti emlék	431/TE/20	0,1179	
Lókúti temető feletti földtani alapszelvény természeti emlék	432/TE/20	0,1837	

Szappan-völgyi kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	433/TE/20	0,2712	
Szilas-árok földtani alapszelvénye természeti emlék	434/TE/20	0,6731	
Tilos-erdei földtani alapszelvény természeti emlék	435/TE/20	1,5746	
Zsidó-hegyi útbevágás földtani alapszelvény természeti emlék	436/TE/20	0,1017	

3.1.2. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett (védelemre tervezett) területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)

Új, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett területek:

Név	Kiterjedése (ha)
Buzsáki-rétek TT	223
Kanizsai homokvidék TT	472
Kerka-menti TK	7450
Kupi sáfrányos erdő TT	94
Ordacsehi-berek TT	678
Remetekert Erdőrezervátum TT	156
Vaskereszt Erdőrezervátum TT	150
Vétyem Erdőrezervátum TT	179
Zala-könyök TT	366

Egyedi jogszabállyal létesített, országos jelentőségű védett természeti területek bővítési tervek:

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
BfNP bővítése	282/NP/97	7409	477
Magas-Bakony TK bővítése	239/TK/91	189	58
Nagyberek Fehérvíz TT bővítése	150/TT/77	155	0
Zalacomári madárrezervátum TT bőv. (Csörnyeberek ER)	129/TT/76	21	25

Kiegészítő információk:

Az 55/2020 (XI.4.) AM rendelet korrigálta a Sümegi Fehér-kövek TT védett és fokozottan védett területét, a változások azonban 1 ha alattiak, ezért a táblázatban a vonatkozó adatok nem változtak. A Zalacomári madárrezervátum TT bővítése: Csörnyeberek Erdőrezervátum összes területe 106 hektár, de ebből már védett 85 hektár, a tényleges bővítés 21 ha. Az új, fokozottan védett terület a meglévő védett területen belül helyezkedik el.

A Magas-bakonyi TK bővítése: Tóth-árok Erdőrezervátum összes területe 440 hektár, de ebből már védett 251 hektár, a tényleges bővítés 189 ha. Az új, fokozottan védett terület a meglévő védett területen belül helyezkedik el.

3.1.3. "Ex lege" védett természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	1*	49	228	13950
Szikes tavak	0	-	0	-
kunhalom	33	-	25	-
földvár	8	-	53	-
forrás	312	-	1635	-
víznyelő	136	-	388	-

*A Nyirádi Sár-álló TT területét érinti részben lápterület, melynek lehatárolása a TT kihirdetését megelőzően történt.

A kunhalom adatok a 2019. évben történt felmérés, revízió alapján korrigált adatok.

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	102	7374	127	6576
Szikes tavak	0	-	0	-
kunhalom	0	-	58	-
földvár	0	-	61	-
forrás	15	21,4435	1620	-
víznyelő	0	-	524	-

A táblázatban szereplő, lápokra vonatkozó adatok tekintetében Igazgatóságunk nem rendelkezik naprakész nyilvántartással, mivel az egyedi hatósági határozat meghozatala nem Igazgatóságunk feladatkörébe tartozik. A táblázat adatai nagyságrendileg helytállóknak tekinthetők.

Forrás

2022. évben Igazgatóságunk ex lege védett források és azok védelmét szolgáló területek megállapítását kérte a természetvédelmi hatóságtól. A BfNPI részéről összeállított és megküldött dokumentációk alapján meghozott egyedi hatósági határozatok (9 db) az alábbi források esetében váltak véglegessé:

- Csillag-hegyi-forrás F-4400-3229
- Nyíres-dűlő Ny-i forrás F-4400-3156
- Villanytelepi-forrás F-4400-1055
- Láncai-forráscsoport F-4400-1091
- Ecseri-forrás F-4400-1287
- Vér-kút F-4400-1365
- Gábor-kút F-4400-1587
- Nyíres-dűlő forrása F-4400-1588
- Gyepesi-forrás F-4400-1589
- Hosszú-földek forrása F-4400-3068
- Marcsa-forrás F-4300-0016

3.1.4. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	679	1

Ebből egyedi jogszabállyal védett természeti területen 190 db található.

A 2022-ben felfedezett új barlang neve Kosboros-barlang (kat. szám: 4430-116. A jelenleg aktuális adatbázisban nyilvántartott barlangok száma új barlangok felfedezésével, illetve új barlangi összeköttetések feltárásával változhat. A barlangok számára vonatkozó adattal kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy a fenti táblázatban a barlangok tényleges számát tüntetjük fel, függetlenül azok bejáratainak számától (a fokozottan védett Tapolcai-barlangrendszernek pl. 8 nyilvántartott bejárata van). A Minisztérium által felállított minőségi követelmények szerint dolgozó barlangtérképezési kapacitás véges volta, az elvégzendő feladatok nagyságrendje miatt várhatóan hosszú ideig munkát adnak azon hosszabb, fokozottan védett barlangok, amelyek teljes földalatti kiterjedésének meghatározása még előttünk áll.

3.1.5. Natura 2000 területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület	6	108.249	0
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési terület	68	250.054	0
Összesen	71*	254.629*	0

* - 3 terület mindkét kategóriához tartozik!

Változás nem volt Natura 2000 területek tekintetében a 2021. évben.

Terület kódja és megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
HUBF30002, Balaton (SPA+SCI)	0	0	0	0
HUBF30001, Északi-Bakony (SPA+SCI)	0	3	20	1
HUBF30003, Kis-Balaton (SPA+SCI)	25	2	771	5
HUDD10012, Balatoni berkek (SPA)	0	0	505	3
HUDD10008, Belső-Somogy (SPA)	0	0	0	0
HUBF10001, Mórchelyi-halastavak (SPA)	0	0	0	1
HUDD20038, Ádándi Felső-hegy	0	0	0	0
HUBF20004, Agár-tető	0	0	0	0
HUBF20037, Alsó Zala-völgy	0	1	58	1
HUBF20025, Badacsony	0	0	0	0
HUDD20034, Balatonendrédi dombok	0	0	0	0
HUBF20034, Balatonfüredi-erdő	0	1	20	1

HUBF20032, Balatonkenesei tátorjános	0	0	0	0
HUDD20059, Balatonkeresztúri-rétek	0	0	0	0
HUBF20024, Berhidai löszvölgyek	0	0	0	0
HUBF20026, Bogaras	0	0	0	0
HUBF20053, Csácsi-erdő	0	0	0	0
HUBF20008, Csatár-hegy és Miklóspál-hegy	0	0	0	0
HUBF20050, Csörnyeberek	0	0	49	1
HUDD20039, Dékány-hegy	0	0	0	0
HUDD20041, Dél-Balaton berkek	0	0	0	0
HUBF20049, Dél-zalai homokvidék	0	0	0	0
HUBF20009, Devecseri Széki-erdő	0	0	0	0
HUBF20033, Dörögdi-medence	0	0	0	0
HUDD20031, Fehérvíz	0	0	502	1
HUBF20007, Fekete-hegy	5	2	63	1
HUBF20011, Felső-nyirádi és Meggyes-erdő	0	0	0	0
HUBF20047, Felső Zala-völgy	0	0	0	0
HUBF20023, Hajmáskér: Törökcsapás	0	0	0	0
HUDD20061, Holládi-erdő	0	0	0	0
HUBF20003, Kab-hegy	0	0	0	0
HUBF20017, Kádártai dolomitmezők	0	0	0	0
HUBF20048, Kebele	0	0	0	1
HUBF20001, Keleti-Bakony	0	0	0	0
HUBF20044, Kerka-mente	0	0	0	2
HUBF20035, Keszthelyi-hegység	0	1	7	1
HUDD20043, Kopasz-dombi erdő	0	0	0	0
HUDD20042, Kőröshegyi-erdők	0	0	0	0
HUDD20058, Látványi puszta	7	1	65	1
HUBF20015, Marcal-medence	0	0	0	0
HUBF20018, Megye-hegy	0	0	0	0
HUDD20017, Mocsoládi-erdő	0	0	0	0
HUBF20022, Mogyorós-hegy	0	0	0	0
HUBF20043, Mura-mente	0	2	25	5
HUBF20054, Nagypapornaki-erdő	0	0	0	0
HUBF20039, Nyugat-Göcsej	0	0	0	0
HUBF20046, Oltárc	0	0	0	0
HUDD20036, Ordacsehi berek	0	0	296	2
HUBF20016, Öreg-hegyi riviéra	0	0	0	1
HUON20018, Órség	0	0	0	0
HUFH20008, Pannonhalmi-dombság	0	0	0	0
HUBF20002, Papod és Miklád	0	1	0	0
HUBF20014, Pécselyi-medence	0	0	0	0
HUBF20021, Péti-hegy	0	0	0	0
HUDD20035, Pogány-völgyi rétek	0	0	209	2
HUFH20011, Rába	0	0	0	0
HUBF20055, Remetekert	0	0	0	0
HUDD20064, Ságvári dombok	0	0	0	0

HUBF20052, Sárvíz-patak mente	0	0	0	0
HUBF20012, Sásdi-rétek	6	1	103	2
HUDD20057, Somogymeggyesi-erdő	0	0	0	0
HUDD20049, Somogytúri-erdők	0	0	0	0
HUBF20027, Szár-hegy	0	0	0	0
HUBF20020, Szent György-hegy	0	0	0	0
HUBF20031, Szentkirályszabadja	0	0	0	0
HUBF20045, Szévíz-Principális	0	0	151	2
HUBF20028, Tapolcai-medence	0	0	0	0
HUBF20006, Tihanyi-félsziget	0	2	20	2
HUBF20029, Uzsai-erdő	0	0	0	0
HUBF20040, Vétyem	0	0	0	1
HUDD20047, Vityai erdő	0	0	0	0

Főbb tevékenységek a Natura 2000 hálózattal kapcsolatban

A „Természeti értékek védelme” szakmai keretből a 2022. évben Igazgatóságunk elkészített a működési területére 3 db Natura 2000 területre vonatkozóan a fenntartási tervek elkészült céldokumentumaikkal történő harmonizációját.

Aktualizálással érintett NATURA 2000 Terület megnevezése	Érintett NATURA 2000 Terület kódja
Alsó-Zala-völgy	HUBF20037
Mura mente	HUBF20043
Csörnyeberek	HUBF20050

A „Természeti értékek védelme” szakmai keretből a 2022. évben Igazgatóságunk elkészített a működési területére vonatkozóan 29 db Natura 2000 területhez kapcsolódó céldokumentumot. Az EcoBridge pályázati keretből elkészítettük további 4 db Natura 2000 terület céldokumentumát.

Érintett NATURA 2000 Terület megnevezése	Érintett NATURA 2000 Terület kódja
Badacsony	HUBF20025
Balatonendrédi dombok	HUDD20034
Balatonfüredi-erdő	HUBF20034
Balatonkenesei tátorjános	HUBF20032
Berhidai löszvölgyek	HUBF20024
Hajmáskéri Törökcsapás	HUBF20023
Holládi-erdő	HUDD20061
Kádártai dolomitmezők	HUBF20017
Kopasz-dombi erdő	HUDD20043
Kőröshegyi-erdők	HUDD20042
Látrányi puszta	HUDD20058
Megye-hegy	HUBF20018
Mogyorós-hegy	HUBF20022
Nemesvámosi Szár-hegy	HUBF20027
Öreg-hegyi riviéra	HUBF20016

Pécselyi medence	HUBF20014
Péti-hegy	HUBF20021
Pogány-völgyi rétek	HUDD20035
Sásdi-rét	HUBF20012
Somogymeggyesi-erdő	HUDD20057
Somogytúri-erdők	HUDD20049
Szent György hegy	HUBF20020
Szentkirályszabadja	HUBF20031
Tihanyi-félsziget	HUBF20006
Tótvázsonyi Bogaras	HUBF20026
Vityai erdő	HUDD20047
Keszthelyi-hegység	HUBF20035
Tapolcai-medence	HUBF20028
Uzsai-erdő	HUBF20029
Kebele	HUBF20048 (EcoBridge keret)
Kerka mente	HUBF20044 (EcoBridge keret)
Oltárc	HUBF20046 (EcoBridge keret)
Vétyempusza	HUBF20040 (EcoBridge keret)

Egyéb Natura 2000 hálózattal kapcsolatos feladatok:

- A 2022. évben is megtörtént az SDF adatlapok felülvizsgálata, kiegészítése.
- Részt vettünk az országos Natura 2000 értekezleten.

3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek

- Ramsari területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ramsari	2 (+1)	24.228 (+60.000)	0

Változás nem volt Ramsari területek tekintetében a 2022. évben. Tárgyévben Igazgatóságunknak nem volt adatlap felújítási kötelezettsége.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Balaton Ramsari Terület	0	0	0	0
Kis-Balaton Ramsari terület	0	látogatóközpont: 1	0	0
Dél-Balaton-i halastavak és berkek Ramsari terület	7 db tanösvény tábla	látogatóközpont: 1	1000	2

-MAB bioszféra-rezervátumok

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum	1	100.898	94.671

Az 5 ország részvételével megvalósult, az UNESCO MAB bizottság által 2021. szeptember 15-én kihirdetett bővített területű ötoldalú bioszféra-rezervátum Igazgatóságunk területén, Zala megyében 100.898 hektáron terül el, magterülete 568 ha, pufferzónája 7.813 ha, az átmeneti zóna pedig 92.517 ha kiterjedésű. Az országos jelentőségű védett természeti területek közül magába foglalja a teljes Mura-menti Tájvédelmi Körzetet és közel 1.096 hektár ex lege védett lápterületet. A Natura 2000 területek közül teljes egészében részét képezik a Kebele (HUBF20048), Kerka mente (HUBF20044), Mura mente (HUBF20043), Vetyempusztá (HUBF20040) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek és a Miklósfai Móríchelyi-halastavak (HUBF10001) különleges madárvédelmi terület, továbbá az Oltárc (HUBF20046), a Nyugat-Göcsej (HUBF20039) és a Dél-zalai homokvidék (HUBF20049) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek egy része szintén a bioszféra-rezervátum határain belül található.

Az alapító öt ország döntéshozói szintű képviselői 2021 decemberében egyeztek meg egy közös LIFE projekt előkészítésének lehetőségéről. Még a 2022. évi LIFE pályázati kiírásának megjelenése előtt megkezdődtek az egyeztetések Ausztria, Szlovénia, Magyarország, Horvátország és Szerbia érintett állami és civil szervezeteinek részvételével a lehetséges pályázati anyag közösen megfogalmazott céljait és elvárt eredményeit illetően. A pályázati kiírás ismeretében az öt ország szervezeteinek képviselői a WWF Österreich által koordinált hatalmas előkészítő munka eredményeképpen 2022. októberében beadásra került a közös pályázati anyag. Magyar oldalról a hazai koordinátor Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és a WWF Magyarország társult a LIFE Nature támogatási alapra beadott pályázathoz.

Az „AT-LIFE RESTORE for MDD” azonosítójú, „Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers” pályázat elsődleges célja a bioszféra-rezervátum nagy folyóinak mentén húzódó ártéri erdőségek és a kísérő élőhelytípusok állapotának javítása. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a közös munkacsomagokban való részvételen kívül helyi természetvédelmi célú beavatkozásokat tervez három, a Mura-folyóról leszakadt holtág (Bodzás-holtág, Hosszúvíz-holtág, Tótszerdahelyi-holtág) vízpótlásának érdekében. Igazgatóságunk a pályázathoz támogató nyilatkozatot szerzett a Zala Megyei Önkormányzattól, a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságtól, a Zalaerdő Zrt-től és Tótszerdahely Község Önkormányzatától.

Október 5-6-7-én Puskás Zoltán igazgató, Magyarai Máté osztályvezető és Lelkes András természetvédelmi őr részt vett a Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum irányító testületi ülésével egybekötött lifelineMDD Interreg projekt zárórendezvényén Gornja Radgona (SI) és Bad Radkersburg (AT) településeken.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Bioszféra-rezervátum	3	tanösvény: 2 River'Scool vízparti „iskola”: 1	26	5

- Európa Diplomás területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Európa Diploma	1	645	0

Magyarországon a Szénások Fokozottan Védett Terület és az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület 1995-ben, a BfNPI működési területén található „Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei” pedig 2003-ban nyerte el a Diplomát.

Az Európa Diplomás terület 2022. évi jelentését elkészítettük és az AM jóváhagyása után határidőre megküldtük az Európa Tanács illetékes hivatalának.

Az önálló, jogszabályban kihirdetésre kerülő kezelési terv tervezetének előkészítése a hatósági egyeztetésre folyamatban van.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
A Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei Európa Diplomás Terület	2 (Európa Diploma tájékoztatás)	tanösvény:1 látogatóközpont:1 erdei iskola: 1	Belső-tó: 38 ha gyep: 40 ha erdő: 100 ha	2 (végrehajtási szakaszban)

- UNESCO Globális Geopark

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
UNESCO Globális Geopark	1	324 352	0

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton Geopark 2012 őztől tagja a Globális Geopark Hálózatnak, egyben az Európai Geopark Hálózatnak. Az UNESCO – az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének – 38. közgyűlése 2015. november 17-én egyhangúan megszavazta a Nemzetközi Földtudományi és Geopark Programot.

Több alkalommal volt online értekezlet, ezek mindegyikén részt vettek munkatársaink. Az Európai Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának tavaszi, 45. ülésére a hollandiai De Hondsrug UNESCO Globális Geoparkban került sor 2022. április 28–29.-én, amelyen Igazgatóságunkat két fő képviselte. Az Európai Geoparkok 16. Konferenciája és GeoFair rendezvényen aktív részvétellel (5 fő) képviselte magát a geoparkot alapító és fenntartó Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. A három napos rendezvénynek ez alkalommal az olaszországi Sesia Val Grande UNESCO Globális Geopark adott otthont Verbania városában szeptember 28. és 30. között. A konferenciával egyidőben a közelben álló Villa Simonetta két szintes műemléképülete adott otthont a „GEO-vásár” (GeoFair) rendezvénynek, ahol a geoparkok kínálatának bemutatása történt meg. A konferenciát megelőzően került sor az Európai Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának őszi, 46. ülésére.

A Geopark Magyar Nemzeti Bizottságba az Igazgatóság három főt delegál: kettőt a Bakony–Balaton UGGp, egyet pedig a működési területével érintett Igazgatóság képviselőjében (az UGGp képviselőjében delegált két fő az Európai Geopark Bizottság Koordinációs Bizottságának két tagja, az Igazgatóságot pedig az igazgató képviseli a GMNB-ben).

A BfNPI TmO Bakony–Balaton Geopark Csoportjának munkatársai 2022-ben is több helyszínen végeztek földtudományi természetvédelmi kezelési tevékenységet: geohelyszínek tisztítása földtani alapszelvényeknél stb.

Az Igazgatóságunk által alapított és fenntartott Bakony–Balaton Geoparknak a 2022. évben az eddigi évekhez hasonlóan lehetősége nyílt a fenntartható jellegű geoturisztikai és oktatási-szemléletformáló tevékenységek megvalósítására, illetve ilyen jellegű médiatartalmak (kisfilmek, cikkek, Facebook posztok) előállítására.

A BfNPI által elnyert, „Földtudományi örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban” megnevezésű KEHOP pályázat kivitelezési munkálatai 2022-ben is folytatódtak, melynek keretében a geopark területén 22 földtudományi érték (természetvédelmi területek, barlangok, egy forrás és egy víznyelő) természetvédelmi rekonstrukciója valósul meg. A szemléletformálás jegyében új tanösvényeket hozunk létre, információs táblákat helyezünk ki, és ismeretterjesztő kiadványt is megjelentetünk.

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhelyrekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark	258	tanösvény: 27 látogatóhely: 13	n.a.	3

A táblázatban összesítő adatok vannak: nem csupán a tárgyévben és nem csupán a BfNPI beruházásában

- Csillagoségbolt-park

Igazgatóságunk működési területén nem található csillagoségbolt-park.

3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények)

Tekintettel arra, hogy hazánkban a BfNPI működési területén található a legtöbb földtani alapszelvény, Igazgatóságunk egyelőre a nem védett területeken található objektumok védetté nyilvánítását kezeli prioritásként. Amennyiben az földtudományi természetvédelmi szempontból szükséges és indokolt, e munka befejezését követően fogjuk megvizsgálni országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési részterületei tervezésének lehetőségeit.

Az 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet (földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről) alapján jelenleg 11 földtani alapszelvény védett 10 országos jelentőségű védett természetvédelmi területen, mint természeti emlék:

Ajka Szappan-völgyi kőfejtő alapszelvény TE

Bakonynána Zsidó-hegyi útbevágás földtani alapszelvény TE

Borzavár Szilas-árok földtani alapszelvénye TE

Borzavári Templom-domb földtani alapszelvénye TE

Lókúti Hosszú-árok és Tankcsapda földtani alapszelvények TE

Lókúti legelő földtani alapszelvény TE

Lókút Pintér-hegyi földtani alapszelvény

Pénzesgyőr Tilos-erdei földtani alapszelvény TE

Úrkúti Köves-tábla földtani alapszelvény TE

3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek (védett mesterséges üregek)

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Természeti emlék	1	0

63/2015 (X.26.) FM rendelet alapján a „Kislődi bauxitbánya szállítógata” (mesterséges üreg) természetvédelmi oltalom alatt áll, mint jelentős denevér-élőhely. A lenti táblázatban részletezzük a 2022. évi NBmR felmérés eredményeit.

Monitorozás	Dátum	Denevérfaj	Egyedszám
nászrepülés	2022.	Myotis myotis/blythi	3
barlangi telelő	2022.	Myotis daubentonii	21
nászrepülés	2022.	Plecotus auritus	2
nászrepülés	2022.	Eptesicus serotinus	2
barlangi telelő	2022.	Myotis daubentonii	21
nászrepülés	2022.	Myotis daubentonii	1
barlangi telelő	2022.	Barbastella barbastellus	3
nászrepülés	2022.	Barbastella barbastellus	13
nászrepülés	2022.	Myotis emarginatus	2
nászrepülés	2022.	M. bechsteinii	2
nászrepülés	2022.	M. mystacinus	1
nászrepülés	2022.	M. brandtii	2

3.3. Egyéb speciális területi kategóriák

Erdőrezervátumok

Igazgatóságunk működési területén az alábbi 4 kihirdetett erdőrezervátum található:

Név, kód	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Kihirdető rendelet
Tátika erdőrezervátum (ER-39)	259,2	87,50	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Somhegy erdőrezervátum (ER-41)	293,2	103,60	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Virágos-hegy erdőrezervátum (ER-43)	309,3	46,60	2/2000. (III. 24.) KöM rendelet
Fehér sziklák erdőrezervátum (ER-44)	308,31	46,86	29/2007. (X. 6.) KvVM rendelet
Összesen	1116,01	284,56	

- A Tátika erdőrezervátum (ER-39) a Keszthelyi-hegységben, Zalaszántó község határában, kettős lávaömlésű kúpon található helyezkedik el. Magterülete 87,5 ha, védőzónája 171,7 ha. A

Tátika ősbükkös elegyes állománya az alsó bazaltkúpon található, magas természetességi fokú erdő.

- A Somhegy erdőrezervátum (ER-41) a Magas-Bakony Tájvédelmi Körzetben, Bakonybél községben, Somhegypusztától északra helyezkedik el. Magterülete 103,6 ha, védőzónája: 189,6 ha.: A rezervátum területén található idősebb állományok alkotta, sziklakibúvások szubmontán bükkös, amely hegytetőn földszáncal, a déli, úgynevezett „Plötz-oldalon” két barlanggal, mészkőpadon kialakult meszes lejtőgyep társulásokkal váltakozik.
- Virágos-hegy Erdőrezervátum (ER-43) a Keszthelyi-hegységben található, magterülete 46,6 ha, védőzónája 262,7 ha. Az erdőrezervátum védőzónájának is egy része fokozottan védett, a Nemzeti Park natúrzonája. Az Edericsi-hegy déli-délkeleti lejtőinek mészkőszintjeit a Balaton-felvidékre jellemző karsztbokorerdeit a társulásra jellemző növényritkaságok teszik botanikailag különösen értékesé. A Sipostorok mészkő sziklaszurdokának és a kiágazó ároknak oldalait több hektáros területen borítja hazánk egyik növényritkasága, a keleti zergevirág (*Doronicum orientale*).
- Fehér-sziklák Erdőrezervátum (ER-44) a Bakonyalján, Sümeg és Csabrendek között, az úgynevezett Rendeki-hegyen helyezkedik el, mindkét település külterületét érintve. Az erdőrezervátum magterülete 46,86 ha, védőzónája 261,45 ha. Népies neve: Fehér-kövek.

A kihirdetett erdőrezervátumok mellett további 5 erdőrezervátum kihirdetése van tervben. Két erdőrezervátum kihirdetése a már jogszabály által kihirdetett természetvédelmi területek vagy tájvédelmi körzetek bővítésével tervezett:

- Csörnyeberek Erdőrezervátum (ER-38)
A Zalai-dombság területén található, tervezett magterülete 25,1 ha, védőzónája 80,3 ha. A Zalakomári madárrezervátum TT kihirdetése által 84 ha már védett terület, a védőzóna többi részére a TT bővítése tervezett. A rezervátum főként égerligetből, égeres mocsárerdőből és keményfaligetekből áll. A terület többé-kevésbé természetes vízjárását korábban zsilippel szabályozott, de mostanára magára hagyott patak határozza meg. A Zalakomári madárrezervátum TT-t védetté nyilvánító jogszabály: 123/2007 (XII. 27.) KvVM rendelet.
- Tóth-árok Erdőrezervátum (ER-40)
Tervezett magterülete 57,9 ha, védőzónája 380,9 ha. A Magas-Bakony TK kihirdetése által 251 ha már védett, a védőzóna többi részének kialakítása miatt a TK bővítése tervezett. Változatos, hegylábi helyzetű rezervátum, a magasabb részeken és a völgyekben kezelt, homogén bükkösökkel, a gerinceken jobb szerkezetű nyílt és zárt tölgyesekkel, a sarjztatott majd felhagyott hegylábi részeken (telepített) elegyetlen, egykorú cseresekkel és fenyvesekkel. A Magas-Bakony TK-t kihirdető jogszabály: 4/1991 (III. 22.) KTM rendelet.

A további 3 erdőrezervátum kialakítása új területek védetté nyilvánításával tervezett:

- Remetekert Erdőrezervátum (ER-37)
A Zalai-dombság területén helyezkedik el, tervezett magterülete: 31,8 ha, védőzónája 125,8 ha. A Nagypapornak külterületéhez tartozó rezervátumban dombvidéki bükkös és gyertyános tölgyes található. A tervezett magterületet középkorú, a védőzónát főleg idősebb állományok alkotják.
- Vaskereszt Erdőrezervátum (ER-32)
Külső-Somogy térségében található, tervezett magterülete 31,5 ha, védőzónája: 86,4 ha. Az erdőrezervátumban zonális mészkedvelő tölgyes, a völgyekben cseres tölgyes található.
- Vétyem Erdőrezervátum (ER-36)

A Zalai-dombság területén található, tervezett magterülete 31,0 ha, védőzónája: 152,3 ha. A Vétyemi Ósbükkös egy mintegy 200 éves, változatos szerkezetű erdő, ahol a területen képződött álló és fekvő holtfa mennyisége jelentős. A magterület egy része 1976 óta helyi védelem alatt áll.

Országos Ökológiai Hálózat

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrt.) térségi övezetként határozza meg az országos ökológiai hálózat övezetét vonatkozóan.

A MaTrt. 23.§ (2) bekezdése értelmében az övezeti lehatárolás módosítására a működési területével érintett nemzeti park igazgatóság egyetértése esetén van lehetőség, amennyiben az nem ütközik jogszabályba.

2021-ben Igazgatóságunk működési területén több településen is történtek módosítások (Nemesvámos, Szentkirályszabadja, Ajka, Zalabaksa, Balatonhenye, Veszprémgalsa, Öskü, Felsőörs, Balatonfüred). A módosításokra a meglévő, jogerős állapotokhoz történő igazítás, kijelölések pontosítása településrendezési eszközbe illesztése miatt volt szükség.

Az országos ökológiai hálózat lehatárolásának változása az Igazgatóság működési területén a 2022. évben (kerekítve):

- Magterület: 323 227 ha (2021. évi értékhez képest 0,01% növekedés)
- Ökológiai folyosó: 95 585 ha (2021. évi értékhez képest 0,01% csökkenés)
- Puffer terület: 68 299 ha (2021. évi értékhez képest 0,05% csökkenés)

3.4. Magas Természeti Értékű területek

2022. évben új támogatási ciklus indult az Akg program keretén belül.

Zonális programként továbbra is a Marcal-medence MTÉT területen vehetők igénybe támogatások.

Az Agrár-környezetgazdálkodási program folyt a működési területen.

Jelentős változás, hogy az MTÉT területek (és Natura 2000+JFGK) természetvédelmi szempontú ellenőrzését 2022. évtől a nemzeti park igazgatóságok önállóan végzik, melyek adatai az alábbiak:

MTÉT ellenőrzés: 2 db általános (ŐNPI)+ 1 db eseti

Natura 2000+JFGK ellenőrzés a működési területen: 67 db általános+67 db eseti.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

A „Környezet- és természetvédelmi feladatok” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme 2022” („TEV”) szakmai keretéből természetvédelmi állapot-felmérési feladatok megvalósítására a TMF/123/2022. ügyiratszámú támogatói okirat alapján **mindösszesen 4.455.200 Ft** állt rendelkezésünkre. Részben ebből a forrásból, részben pályázati forrásból (LIFE IP, EcoBridge), részben pedig intézményi finanszírozásból tudtuk megvalósítani kutatási és monitorozási feladatainkat. Az egyes feladatok teljesítéséről részletes szakmai beszámolót adtunk le 2023. január 30-án.

A fejezetben az egyszeri, azaz nem rendszeres monitoring jellegű felméréseket/kutatásokat ismertetjük.

No.	Kutatási projekt tárgya	Kutató	Kutatás helyszíne	Kutatás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése (Natura 2000 adatlapok kitöltése)	Dr. Bauer Norbert, Dr. Mesterházy Attila	Erdős mintapontok: 91M0-7015 Zánka: Bálint-hegy; -7014 Balatonederics: -7001 Szóc: Farkasverem. Gyepes mintapontok: 6190--7004 Ódörögd: Csilla-hegy; --7006 Nyirád: Kis-Balkony-hegy; -7008 Sáska: Kecskvár. 6410-7010 Noszlop: Hosszúrét; -7022 Magyarpolány: Kis-Osztály; -7009 Devecser: Széki-erdő, Rák-sík; 7096 (új): Pápakovácsi: Attyai-láprét. Vizes mintapontok: 3150-7006 Kis-Balaton II.; -7007 Kis-Balaton I.	intézményi finanszírozás	600	A 2022. évben 12 mintaponton (3 erdős, 7 gyepes és 2 vizes) történt felmérés Az új gyepes és erdős Natura 2000 adatlapokkal kapcsolatban a kutatók véleménye az, hogy ezekkel a felmérések pontosabbak, gördülékenyebbek lettek, a terepi adatlapok kitöltése könnyebbé vált. Az erdős felmérések különböző állapotú, kitettségi és alapkőzetű pannon cseres-tölgyesekben (91M0) történtek (Balatonederics, Zánka, Szóc). Zánkán mészkőrű cseres-tölgyes, Balatonedericsen a dunántúli-középhegységi szubmediterrán típusú cseres-tölgyes, Szócön pedig tipikus állomány került felmérésre, amelynek egy része a sekélyebb talajú, sziklás felszínnek köszönhetően a törmeléklető-erdők és a xerotherm molyhos tölgyesek felé mu-

					<p>tat átmenetet. Jellemző probléma a túltartott vadállomány és a vegetációs időszakban végzett fakitermelés.</p> <p>A 6190 Pannon sziklagyepek élőhelytípusban felmért három mintaponton felvételezett élőhelyek különböző természetvédelmi problémával sújtott (illegális terepmotorozás, feketefenyő spontán terjedése) nyílt és zárt dolomit sziklagyepek.</p> <p>A 6410 Kékperjés láprétek 4 mintaponton kerültek felvételezésre; mindenhol veszélyeztető tényezőként merült fel a szárazodása mellett a cserjésedés (<i>Frangula alnus</i>, <i>Viburnum opulus</i>, <i>Ligustrum vulgare</i>, <i>Crataegus monogyna</i>) és a magas aranyveszsző (<i>Solidago gigantea</i>) megkezdődött terhódítása, amely a szárazodás mellett a kaszálás hiányát és a tápanyag-felhalmozódást együttesen jelzi. Ugyancsak jelenlévő veszélyeztető tényező a nagyvadállomány túl magas létszáma, amelyet a mintaterületeken is jellemző vaddisznótúrások sokasága és jelentős felszíni kiterjedése is mutat.</p> <p>A 3150 Eutróf sekély tavak és holtmedrek hínárja élőhelytípus egyik mintapontja a Zala-folyó Kis-balatoni szakaszán, a II. ütem területén, a folyó mellékágának szegélyében lett kijelölve. Korábban itt lápi hinarasok voltak, melyek a növekvő szervesanyag terhelésnek köszönhetően eutróf hinarasokká alakultak. A mintaterületet keskeny sávban gyékényes-harmatkásás szegélyezi. A másik mintapont</p>
--	--	--	--	--	--

						a Kis-Balaton I. ütem, egy hínárfajokkal borított öblözetében került kijelölésre. Az I. ütemben lévő hinarasok a korábbi árasztások során alakultak ki, de mivel a beavatkozással egy természetes mocsár rehabilitációját végezték el, a mintaterület kijelölése az élőhelyértelmezésnek megfelelően történt.
2.	A 2022-ben esedékes Zalakomári Erdőtervezési Körzet erdőtervezéséhez történő intenzív és átfogó biotikai adatgyűjtés	Illyés Zoltán	Zalakomári ETK	intézményi finanszírozás	750	A Zalakomári Erdőtervezési Körzet (4 Natura 2000 területet érintő) erdőtervezéséhez szükséges adatszolgáltatások minőségi és mennyiségi paramétereinek biztosítása céljából az Igazgatóság munkatársainak adatgyűjtési feladatain felül megfelelő szaktudású szakértő megbízásával hoztunk létre az erdészeti adatszolgáltatáshoz szükséges, az Igazgatóság kapacitásain túlmutató adatsort. Elsődleges feladat volt a védett növényfajok és a fészkelési időben észlelt madárfajok adatainak gyűjtése, de minden járulékosan észlelhető egyéb védett faj, pl. gombák, rovarok, kételtűek, hüllők) adatai is gyűjtésre kerültek. A felmérés során a kutató 600 ha kijelölt területet vizsgált át. Ezen 29 védett növényfaj 383.924 egyedének, illetve 46 védett állatfaj 51 egyedének biotikai adatát rögzítették 2514 adatsorban. A bejárt élőhelyekről általános jellemzést adtak. A feladat teljesítése közben a megbízott rögzített minden olyan, a biotikai alapadatgyűjtésen túlmutató adatot, mely az erdőtervezésben, il-

						<p>letve az egyéb erdészeti hatósági eljárásokban Igazgatóságunk számára természetvédelmi célú felhasználásra kerülhet, pl. bőhöncös fák, famatuzsálemek, kiodvasodott idős fák, gallyfészkek, kétéltű szaporodóhelyek, stb.</p>
3.	<p>A 2022-ben esedékes Keszthelyi Erdőtervezési Körzet erdőtervezéshez történő adatszolgáltatásához szükséges adatgyűjtés</p>	<p>Sinigla Mónika, Dr. Kutas Csaba</p>	<p>Keszthelyi ETK</p>	<p>intézményi finanszírozás</p>	<p>800</p>	<p>A vizsgálatok során összesen 165 zuzmófaj 1090 adatát regisztrálták a kutatók a kijelölt mintaterületeken. Ezek között 2 védett és 38 hazai vörös listán szereplő fajt találtak. Magyarországi viszonylatban is ritka zuzmófajnak számít a <i>Parmotrema perlatum</i>, a <i>Vulpicida pinastri</i>, a <i>Gyalectan ulmi</i> és a <i>G. leucaspis</i>. A vizsgált területek közül a gyenesdiási Meleg-hegy (77 zuzmófaj) és a Rezi-vár (83 zuzmófaj) karszterdő, dolomitsziklagyep élőhelyei a legfajgazdagabbak.</p> <p>A bogárfajok kimutatására 16 boros-banános illatcsapdát és 80 talajcsapdát működtettek, ezek mellett a terepbejárások során további gyűjtéseket végeztek (fűhálózás, kérgezés, parttaposás). Összesen 21 családba tartozó 160 bogárfajt mutattunk ki, melyek közül 41 áll védelem alatt. A védett fajok között egy fokozottan védett (dunántúli vízfutrinka (<i>Carabus nodulosus</i>)) és 5 Natura2000-es jelölőfajt (skarlábogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy hősincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), gyászincér (<i>Morimus funereus</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)) találtak. Jelentős ered-</p>

						<p>mény a fokozottan védett dunántúli vízfutrinka 3 élőhelyének kimutatása, melyek közül kettőt korábban nem ismertek.</p> <p>A legtöbb védett fajt és mind az öt kimutatott Natura 2000-es jelölőfajt a Szebike-völgyben regisztrálták.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Igazgatóságunk kedvezményezettként vett részt az „EcoBridge” elnevezésű, HUHR/1901/2.2.1/0117 azonosítójú, Interreg V-A Magyarország-Horvátország Együttműködési Program keretében megvalósuló projektben, mely 2022. december 31-én zárult. Az elsősorban a murai határ régióban megvalósuló projektben haltani, madártani és makroinvazív fajokra vonatkozó kutatások folytak 2021-2022 során. Igazgatóságunk megbízásából. A vizsgált élőlénycsoportok mobilitására tekintettel a megbízás tágabb földrajzi területre terjednek ki, főként az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum és az ott fekvő Natura 2000 területek területére, de a madártani kutatások a Kis-Balatont is érintik. Az elektromos halászgéppel történő haltani vizsgálatok a Mura folyóra, valamennyi befolyójára és vízrendszerére kiterjedt; összesen 73 db kisvízi (300 m), középvízi (300 m), nagyvízi (600 m) és holtágakat érintő (150 m) transzekt jellegű mintavételi helyen mintavételi helyenként két, egy tavaszi-kora nyári és egy őszi időszakot érintő alkalommal történt. A 2022 nyarán beérkezett zárójelentés adatai alapján 48 faj (47 halfaj és 1 ingolafaj) került kimutatásra, melyből 21 védett és 17 közösségi jelentőségű. Több ritka, védett faj esetében eddig nem ismert előfordulások bizonyítása történt meg, illetve az eddig rapszodikus, alkalmi előfordulási adatok helyett pontos, vízfolyásszakaszokra vonatkozó elterjedési területek lettek meghatározva. A kutatás végén leadott adatbázis 19.260 halegyed és ezen felül 51 tízlábú rák példányának adatait tartalmazza. A madártani felmérések szintén két szezont fedtek le, 24 meghatározott célfajra (barátréce, barna rétihéja, billegetőcankó, bütykös hattyú, csörgő réce, darázsölyv, fekete harkály, fütyülő réce, gyöngybagoly, gyurgyalag, hamvas küllő, haris, jégmadár, kendermagos réce, kerceréce, kis lile, kontyos réce, macskabagoly, nagy kócsag, örvös légykapó, partifecske, uráli bagoly, üstökösréce, vörös vércse) vonatkozóan 5 Zala megyei Natura 2000 területen kijelölt, összesen 53 db 2,5*2,5 km nagyságú UTM négyzetben zajlottak, költő, vonuló és telelő fajokra egyaránt kiterjedtek. A felmérések mellett a fajokra fókuszáló élőhelyminősítés, a potenciális költő- és vonuló állományok szakértői becsléssel történő meghatározása is megvalósult, valamint kezelési javaslatok kerültek meghatározásra. A városi madárélőhelyeket vizsgáló és elemző alprojekt Lenti, Letenye és Nagykanizsa városait érintette, annak eredményeit a városok vezetésével a városi zöldinfrastruktúrafejlesztés irányainak meghatározását megkönnyítendő és a településrendezési eszközöket is befolyásoló tényezőként megosztottuk. Továbbá a bioszféra-rezervátum területére koncentráció, makroinvazív fajokra vonatkozó akcióterv kidolgozása is megtörtént.

4.2. Monitorozás

Az Agrárminisztérium által biztosított „Természeti értékek védelme 2022.” (TEV) keretből megvalósult monitoring feladatok:

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Monitorozás főbb eredményei
1.	Egyenesszárnyú közösségek monitorozása	Dr. Kenyeres Zoltán	Növénytársulásokhoz kötődően: <i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> (Aszófő, Balatonfüred, Litér)	Központilag biztosított „Természeti értékek védelme 2022.” (TEV keret)	300	A közösség szintű monitorozás idei felvételezése a 2002-ben megkezdett (Kenyeres & Ábrahám 2002), majd 2004-ben, 2007-ben, 2010-ben, 2013-ban, 2016-ban és 2019-ben folytatott munka ismétlése volt.
2.	Kétéltűek monitorozása a Magas-Bakonyban a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer fajprotokolljai alapján	Dr. Vörös Judit	Magas-Bakony	TEV keret	500	A 2022-es évben tovább folyt a kétéltűek szisztematikus monitorozása az NBmR bevált módszerei alapján a Magas-Bakony kiválasztott mintaterületein. Két márciusi terepbejárás korainak bizonyult, így április elején aztán egy jelentős csapadék után újra próbálkoztunk a csapdázással. Ekkorra már elindultak a gőté (alpesi gőte – <i>Icthyosaura alpestris</i> , és pettyes gőte – <i>Lisotriton vulgaris</i>) is és a korán előbújó és rövid szaporodási időszakkal rendelkező két faj, az erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>) és a barna varangy (<i>Bufo bufo</i>) idei megjelenését is tetten értük. Az alapvetően száraz tél és kevés csapadékot adó tavasz után a sárgahasú unka (<i>Bombina variegata</i>) állományát június közepén mértük fel. A 12 éve végzett monitorozás legszomorúbb éve volt a 2022, ugyanis extrém kevés alpesi gőte egyed került elő. A pettyes gőte egyedszám már több éve alacsony volt, most ez tovább csökkent. Elképzelhető, hogy több faktor együttes

						<p>hatása, a korábbi évek kedvezőtlen időjárási viszonyai a most szaporodóképes generációra, idei év csapadékviszonyai, élőhelyi változások, nem detektált betegségek jelenléte befolyásolták kedvezőtlenül a mostani szaporodási időszakot. Idén az erdei béka kifejlett egyedek észlelése is alacsony volt. Valószínűleg lekéstük a rövid párzási időszakot, és csak a korai hím egyedeket tudtuk megszámolni. A petecsomók száma viszont nem csökkent jelentősen. Idén a Vörös János-sédnél találtunk több predált egyedet, a vízgyűjtőnél nem volt ilyen példány. A sárgahasú unka egyedszám továbbra is stabilan alacsony a két kijelölt felmérési területen.</p> <p>A dunántúli alpesi gőteállományok recens genetikai vizsgálata rámutatott a faj taxonómiai revidiójának fontosságára, és ezáltal hivatalosan is leírásra került az <i>Ichthyosaura alpestris bakonyiensis</i> alfaj (Vörös és mtsai 2021, Vörös 2022).</p>
3.	Denevérfajok NBmR protokoll szerinti monitorozása a Bakonyban	Mészáros József	Bakony	TEV keret	900	<p>A denevérek NBmR protokoll szerinti monitorozása régóta, 2004 óta zajlik a Bakonyban. 2022-ben teljes felmérést lehetett végezni. A téli ellenőrzés során az időjárás egyre kevésbé volt kedvező, egyre enyhébb, hó már nem volt. Ezek együttesen a hidegtűrő fajokat távol tartják a barlangoktól. Az állandó barlanglakó fajok pedig szétszóródnak. A régi nagy telelő helyek elvesztik jelentőségüket, míg kisebb helyek, az enyhe időnek köszönhetően egyre fontosabbak lesznek. Ezek a kisebb barlangok nem szerepelnek a monitoringban, tehát nyomon követésük nem</p>

						rendszeres. 2022-ben a Futómacskás-víznyelő-barlang 2021 után újra ellenőrzésre került, az összeomlás előtti példányszám még nem állt helyre. Szülőkolónia ellenőrzéseknél az ismert kolóniák száma nem változik. A közönséges denevér és a hegyesorrú denevér fajpáros szülőkolóniáit a napjainkra újra felerősödött egyházi épületek felújítása fenyegeti. Több sikeres beavatkozás után is stagnál, vagy csökken a példányszám. Nászidőszaki hálózás során az évek alatt kialakult protokollt követve történtek a hálózások. Az 2022. évben viharok, esőzések nehezítették a felmérést.
4.	Bagolyköpet gyűjtés a BFNPI működési területén, a 2022. évi minták begyűjtése és feldolgozása	Dr. Mátics Róbert	Zalai dombvidék, Balaton-medence, Bakonyvidék, Marcal-medence	TEV keret	750	A 2022-es évben a kisemlősök monitoringja – a megelőző évekhez hasonlóan - középtáj (Zalai dombvidék/7 minta, Balaton-medence/1 minta, Bakonyvidék/0 minta, Marcal-medence/2 minta, Mezőföld (Veszprém megyei rész)/0 minta) alapú mintavételen alapult. A 16-64%-os gyakorisági értékek azt mutatják, hogy helyenként ismét megerősödtek a mezei pocok populációi, talán helyi gradációk is előfordultak (Zalában 7-ből 3 helyen, a Marcal-medencében 2-ből 2 helyen 50% fölötti az érték). 2022-ben a ritka pocokfajok mindegyike előkerült mindhárom középtájról, északi pocok viszont nem volt a mintákban.
5.	Országos ürgemonitorozás (10 lokalitás)	Dr. Nagy Lajos, Rozner György,	Szentkirályszabadja, Öcs, Tótvázsony, Siófok-Kiliti, Látrány, Kápolnapuszta, Taliándörögd	TEV keret	30	Az idei évben is felmértük az NBmR országos programjában szereplő területeken (Szentkirályszabadja: reptér és „Panda”, Öcs, Taliándörögd, Siófok-Kiliti reptér (4 kvadrátban)) és Kápolnapusztán az ürgéket. Tótvázsonyban, a régi

		Szabó Gábor (BfNPI)				reptéren és Balatonendrédnél továbbra sem találtunk ürgéket. A terepi tapasztalatok alapján az ürgeállományaink jelentős részén (NBmR minta telepeken kívüli állományok és telepített állományok felmérései alapján) az átlagon felüli szárazság ellenére a kotorék alapú számlálások jelentős visszaesést nem jeleznek. A 2022. évi szaporodási sikerre vonatkozóan a felméréseink nem szolgáltatnak adatokat. A kisebb állományok továbbra is komoly veszélyben vannak, sajnos korábban lakott, szigetszerű alacsony egyedszámú állományok megszűntek, annak ellenére, hogy a terület jelenlegi kezelési módja ismereteink szerint megfelel a faj igényeinek.
6.	Kisemlősök élvefogó csapdázása a Kis-Balaton területén, különös tekintettel az északi pocokra	Dr. Horváth Győző	Kis-Balaton II. ütem	TEV keret	1000	A Kis-Balaton kisemlős faunájának felmérése, illetve az északi pocok megmaradt állományainak felkutatását végző monitorozás utóbbi éveiben (2018-2022) a Keleti és a Balaton berek területén újra kimutattuk az északi pocok fennmaradt állományát. A 2018-2021 közötti időszakban megerősítést nyert, hogy a nagy területet érintő, menedékhelyek meghagyása nélkül végzett kaszálás erős negatív kényszer az északi pocok állomány számára. Ugyanakkor, ha kisebb területek, vagy akár egy nagyobb terület szigetszerűen megmarad a kaszálással érintett területen, az mindenképpen segíti az állomány fennmaradását, mivel a zárt vegetációval borított élőhelyfoltok menekülőterületeket jelentenek a faj számára. Ez nemcsak a ragadozó nyomás elleni búvóhelyet és így védelmet, hanem a túléléshez szükséges táplálékforrást is biztosítja. A

						Keleti berek szempontjából fontos kérdésként merült fel a 2021 áprilisában, majd 2022-ben is megismétlődő tüzeset. Szerencsére nem ugyanazok a területrészek égtek le, a növényzet regenerálódott, és idővel visszatértek a pockok is. A felmerült problémák miatt 2022-ben nagyobb csapdázási ráfordítással, a transektek mellett októberben kisebb, novemberben nagyobb kvadrátok kihelyezésével is dolgoztunk, a teljes évben így összesen 21 mintavételi pontot jelöltünk ki. Ezzel a csapdázási módszerrel jelentősen megemelkedett a befogott északi pocok példányok száma, mivel a kvadrátokban közel háromszor annyi egyed került a csapdádba, mint a transektekben. A fokozottan védett északi pocok 2022-es éves fogásszáma így 43-ra nőtt. A 2022-es mintavétel során kimutatott 13 kismérfaj jobb eredménynek tekinthető, mint az előző évben detektált fajokészlet. Az északi pocok nagyobb fogási frekvenciája mindenképpen pozitívum az előző évhez viszonyítva. A pockok közül a védett csalitjáró pocok jelent meg a legtöbb mintavételi lokalitásban és az északi pocokkal koegzisztenciát mutatva az adatok alapján ebben az évben a csalitjáró pocok tekinthető általánosan előforduló karakter fajnak.
7.	Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése, Ramsari területeken madárszinkron	Szinai Péter (koordinátor, BfNPI), NPI munkatársak	BfNPI működési területe	TEV keret	975	A 2022. évben is a működési területünkön teljes légi felvételezést végeztünk. Lehetőség szerint minden telepen közvetlen számlálást is végeztünk, vagy helyszíni számlálással sajnos a jogszabályi korlátok miatt plusz drónfelvételek készítése

						<p>sét nem tudtuk elvégezni. A kárókatona esetében, mint monitorozás szempontjából különösen fontos faj, minden telepen pontos helyszíni számlálást is végeztünk. Sajnos az évek óta tartó aszály – mint az ország más régióiban is – ez évben is rendkívül jelentős számban csökkentette a fészkelő gémfélék számát. A Balaton parti nádasában gyarapodott a kócsag telepek száma, valószínűleg annak következményeként, hogy itt megfelelő vízmélységet találtak. A déli parton egy telep (két szubkolóniával), az északi parton 7 telep található parti nádasban.</p> <p>A BfNPI működési területén belül a Balaton, Kis-Balaton, Dél-Balaton Halastavak és Berkek Ramsari területeken a vízimadarak monitoringjának folytatást tűzte ki célul. Az állományadatok ismerete elengedhetetlen a Ramsari kritériumok és jelentések, valamint az élőhelyek védelmének vonatkozásában. A feladatot a BfNPI saját kollégáival oldja meg.</p>
8.	Ritka ragadozó madarak	Dr. Nagy Lajos (koordinátor, BfNPI), NPI munkatársak	BfNPI működési területe	TEV keret	250	<p>Elsősorban a Balaton-felvidék, a Keleti-Bakony, Magas-Bakony és a Keszthelyi-hegység térségében élő fokozottan védett ragadozómadarak közül kiemelten a vándorsólyomról, kerecsensólyomról, kígyászölyvről, az uhuról és állomány szinten a darázsólyvról gyűjtöttünk adatokat.</p> <p>2022-ben 23 vándorsólyom revírt kísértünk figyelemmel, ami az előző évi revírek számához viszonyítva helyszínrre vonatkozóan két új megtelepedési kísérletet jelent. A lakott revírek száma ebből 21. 20 párnál biztosan volt költés</p>

					<p>vagy költési kísérlet, 2 párnál a 2022. évi volt az első sikeres, regisztrált költésük. Pótköltést nem figyeltünk meg. 2022-ben a bizonyíthatóan eredményes költőpárok száma 12 volt, a megghiúsult költési kísérletek száma pedig 2. 2022-ben 27 fióka biztosan kirepült.</p> <p>A működési területünkön az irodalmi adatok és a megfigyeléseink szerint korábban aktív a Veszprém megyei revírek egyikében ismét volt kerecsensólyom költés, a végeredmény 2 fióka. Működési területünkön a somogyi revír szintén sikeres volt, a pár 4 fiókát repített.</p> <p>Igazgatóságunk működési területén az elmúlt 20 év terepi megfigyelései alapján továbbra is 16 kígyászölyv revírt tartunk nyilván. Ebből egyet töröltünk, mert a terepi pontosítások során egyértelművé vált a revír valós elhelyezkedése. 8 revírben voltak megfigyelések 2022-ben, ezeket tekintettük aktívnak. Ezek közül 4 repített bizonyítottan sikeresen fiókát, új revírt és új fészkelőhelyet nem azonosíthattunk.</p> <p>Az uhuk vonatkozásában is az elmúlt 20 év adatait vesszük alapul. Ez alapján 11 revírt ellenőrizzük. Új revír nem került elő. 2022-ben a bizonyítottan lakott revírek száma összesen 9 volt, 2 párnál volt bizonyítottan sikeres a költést, a biztosan kirepült fiókák száma 3 volt.</p> <p>A terepi adatok alapján Veszprém megyében további darázsölyv revíreket nem derítettünk fel. A megye állománya továbbra is mintegy 40-50 párra tehető.</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>A 2022. évben is a működési területünkön, szisztematikus rétisas fészkek ellenőrzést végeztünk. A költségi siker felderítése sajnos a jogszabályi korlátok miatt plusz drónfelvételek készítésével nem biztosítható. Azért és a több éve folytatott gyűrűzések okán alpinechnikával történt a Somogy és a Zala megyei fészkek ellenőrzése. E során kiemelkedően sok 20 példány fiókára került jelölő gyűrű. Ezekből már még nem került egyed azonosításra. A munkát az elmúlt éveknek megfelelően a BfNPI saját kivitelezésében folytatja.</p>
--	--	--	--	--	--	---

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság intézményi finanszírozásával megvalósult monitoring feladatok:

1.	Nagygomba felmérés a Remetekert Erdőrezervátum területén (3. ciklus/2. év)	Dr. Pál-Fám Ferenc	Remetekert Erdőrezervátum	intézményi finanszírozás	500	<p>A kutatás célja a rendkívül jó indikátor nagygyombaközösségek nyomon követése erdőrezervátumokban. A Remetekert Erdőrezervátum kijelölt mintaterületein (magterület, pufferzóna, kezelt ültetvény) ez volt a harmadik állapotfelmérés második éve. A teljes magterületet a <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> társulás foglalja el; a pufferzóna teljesen körülveszi azt, szintén <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> alkotja. Az ültetvény egy kis fenyőelegyes állomány a pufferzónán belül. Az év időjárását különösen száraz nyár, viszont a nagygyombák termőtestképződését kedvezően befolyásoló, megfelelően csapadékos ősz jellemezte.</p> <p>Összesen 74 fajhoz tartozó 5673 termőtest azonosítása történt meg a vizsgálati kvadrátban (állomány szinten 118 faj), 21 veszélyeztetett faj</p>
----	--	--------------------	---------------------------	---------------------------------	-----	--

					<p>termőteste került elő. Az éves fajszám tekintetében a termőtestet képző gombák alapján a legfajgazdagabb a pufferzóna (31), majd a magterület (40) volt, végül az ültetvény (23) mind a mintaterületet, mind pedig az állományt tekintve. A termőtestszaámok viszont egyértelműen és nagy különbségekkel a magterület (3185) — pufferzóna (2269) — ültetvény (219) sorrendet mutatják. Így a magterület termőtestszaám tekintetében messze a legértékesebb területnek minősül nagygombák szempontjából.</p> <p>Az idei év átlagos csapadék-hőmérséklet viszonyai miatt a nagytermetű gombafajok (galócák, galambgombák, tejelőgombák, pereszkek) nagy mennyiségben és fajszámban teremtek mindhárom mintaterületen, a tavalyi évvel ellentétben. A veszélyeztetett fajok száma tekintetében megállapítható, hogy a fajszámokhoz hasonlóan átlagos számú veszélyeztetett faj termett (21). A legtöbb ilyen faj a pufferzónában volt, a magterület veszélyeztetett fajai (melyek az előző évekből ismertek) idén újfent teremtek. Egyetlen IUCN 2-es kategóriájú faj jelent meg, az <i>Pluteus variabilicolor</i> a magterületen. Az IUCN 3-as és 4-es kategóriájú fajok esetében a csökkenő sorrend: puffer-magterület-ültetvény. A tavaly megjelent védett faj, a <i>Volvariella bombycina</i>, újfent termett a pufferzónában, ugyanannak az öreg bükknek a korhadó tuskóján.</p> <p>A korábbi évekkkel való összehasonlítás átlagos értékeket mutat, a tavalyi gyengébb és a 2017-es magasabb fajszámok között.</p>
--	--	--	--	--	--

2.	Növényfaj monitorozás: fénylő zsoltina (<i>Klasea lycopifolia</i>) „A” módszer	Dr. Bauer Norbert	Keleti-Bakony	intézményi finanszírozás	120	A <i>Klasea (Serratula) lycopifolia</i> bakonyi elterjedésének térképezése 2010 óta zajlik. Részletes történeti áttekintése és új, részben publikálatlan adatai alapján kizárólag a Keleti-Bakony Baglyas-hegy és a veszprémi Tüzes-tető közötti területen él. Az elmúlt kilenc évben nem csak az ismert élőhelyek száma nőtt a térképezések során, hanem a térképezés léptéke, a faj keleti-bakonyi elterjedésének finomléptékű foltmintázata is egyre pontosabb képet fest a faj itteni állományáról. Egyedszám tekintetében a 2022. évi felmérés, a 2019-es évhez hasonlóan meglepően alacsony számot eredményezett (7284 tő). Az elterjedési kép változása nagyobb léptékben ugyan nem érzékelhető, de a foltok mintázata és mintázatának változása egyértelműen arra enged következtetni, hogy nem csak az egyedek eltűnése (pl. degradáció miatt), de egyes új foltokon való megjelenése is bizonyos. Egyértelműnek látszik, hogy a növény a melegebb és naposabb élőhelyfoltoktól a félárnyékos erdőszegély-élőhely felé mozdul el; feltehetően az ökotónján belüli kis léptékű vándorlással biztosítja túlélését a klimatikus viszonyok változásával/ingadozásával (melegedés, hosszú aszályos időszakok stb.) szemben.
3.	Növényfaj monitorozás: illatos hagyma (<i>Allium suaveolens</i>) „B” módszer	Dr. Bauer Norbert	Bakonyalja, Káli-medence	intézményi finanszírozás	120	A felmérés egyes mintaterületek kényszerű megváltoztatása miatt 6 populáció területén történt meg. A faj térképezését, késői virágzása miatt augusztus második hetétől szeptember végéig lehet eredményesen elvégezni, azonban

						a kaszálások miatt néha módosítani kell a helyszíneken. A vizsgált állományok összességükben stabilak, veszélyeztető tényező lehet a virágzás előtt elvégzett kaszálás, de ez szerencsére nem általános gyakorlat.
	Növényfaj monitorozás: szennyes írfű (<i>Ajuga laxmannii</i>) „B” módszer	Mészáros András, Szentmiklósi-Nagy Kornél, Cservenka Judit (BfNPI)	Csajág, Ósi, Öskü, Balatonkenese, Berhida	intézményi finanszírozás	255.2	Az <i>Ajuga laxmannii</i> öt, elszigetelt állományának felmérése megtörtént. Az állományok cserjésedés miatt szorulnak vissza (Csajág, Ósi, Balatonkenese). Csajágon a temető alatti, erősen becserjésedett gyepten az utóbbi 4 ciklusban nem találtunk egy egyedet sem. A berhidai Koldustelek Natura 2000 területen kaszált gyepten található a jelentősebb populáció; míg Öskünél, a Péti-dombon teljes cserjeirtás történt néhány évvel korábban, ami az itt levő állomány szempontjából kedvezőnek tűnik.
4.	Növényfaj monitorozás: kiscsészkeszű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>) „C2(+E)” módszer	Biró Éva, Mészáros András, Szabó Gábor, Papp Sándor, Cservenka Judit (BfNPI)	működési területen található előfordulások 1/3-a	intézményi finanszírozás		2022-ben részletes felmérés történt az 1x1 km-es mintakvadrátok területén. Az eddigi lemagasabb virágzó hajtásszámot észleltük mindkét terület esetében: Balatonakali területén 52, Balatonszentgyörgyön 1686 példányt, utóbbinál a becsült állomány nagyság min. 10000 tő. Továbbá jelentős adatgyűjtés zajlott Veszprém, Zala és Somogy megyében is. Részben a korábban felmért állományokat monitoroztuk (Várpalota), illetve olyan lelőhelyekről is sikerült aktuális adatokat szereznünk, ahol csak hozzávetőleges ponttal, egyedszám nélküli információval, vagy archív adattal rendelkezünk (Kis-Balaton, Észak-Somogy). Ezeket túl új előfordulásokat is találtunk, zömében a Marcalmedence északi részén.

5.	Növényfaj monitorozás: Lumnitzer szegfű (<i>Dianthus plumarius ssp. lumnitzeri</i> és <i>Dianthus plumarius ssp. regis-stephani</i>) „E” módszer	NPI munkatársak	a működési területen található előfordulások kb. 1/6-a			2022-ben „E” módszer szerinti kiegészítő adatgyűjtés történt: Agár-tető területén több ponton, Megye-hegy és környéke, Kádártai-dolomitmezők, Hajmáskér: Törökcsapás, Keleti-Bakony. Továbbá új adatokat is rögzítettünk, egy részük Natura területen kívülre esik (Ódörög, Hegyesd, tótvázsonyi gyakorlótértől északra, Veszprém, Pétfürdő). Összességében 588 ponton vettünk fel adatokat; egy része korábban nem ismert, a faj potenciális előfordulási területeinek vizsgálatát jelentette.
6.	Növényfaj monitorozás: hármalevelű vidrafű (<i>Menyanthes trifoliata</i>)	Právic Márk (BfNPI)	Lenti, Máhomfa (új előfordulás)			2022-ben egy új zalai állomány került elő Lenti, Máhomfa területéről, ahol 15 hajtást számoltunk 2022 augusztusában, 2023-ban pontos felmérést készítünk az állományról.
7.	Növényfaj monitorozás: kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	NPI munkatársak	működési területen található előfordulások 1/6-a (előfordulások pontosítása)			2022-ben is folytatódott az „E” módszer szerinti adatgyűjtés. Zala és Veszprém megyében számos lokalitás pontosításra került. A BfNPI adatbázisa 1205 új rekorddal gazdagodott. Az állományok felmérése mennyiségi becsléssel történt.
	Növényfaj monitorozás: mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	Mészáros András, Cservenka Judit (BfNPI)	Tapolca, Nyirád			Mindkét állomány csökkenést mutat az utóbbi két felméréshez képest (2016, 2019), de mivel a virágzás mindkét területen meglehetősen fluktuáló, ezért egyértelmű trend nem állapítható meg. A tapolcai állomány jelentős része élőhelyátalakítás (kaszálás helyett intenzív legeltetés) következtében veszélybe került.

8.	Növényfaj monitorozás: nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>) „A” módszer	Cservenka Judit, Sándor Krisztina (BfNPI)	Lesencetomaj	intézményi finanszírozás	<p>2004 óta végzünk rendszeres megfigyeléseket és állományfelmérést. Azt tapasztaljuk, hogy a faj állományának kiterjedése fokozatosan szűkül össze. A láprét általános állapota azóta nem lett rosszabb (jelenleg inkább jónak tekinthető); a karsztforrások vízhozama jelentős, kezelés is van. A populáció egyedszáma önmagában nem adna ijeedelemre okot; de míg korábban a láprét teljes területén előfordultak egyedek, addig 2018-ra 1-1 egyed kivételével az összes – érthetetlen okokból - a láprét területén kívüli kavicsbánya szegélyében levő, kb. 300-400 m² kiterjedésű, minőségében sokkal rosszabb aranyveszős folt területére szorítkozódott. Ijeedelemre ad okot, hogy ugyan a külső körülmények látszólag nem változtak; ennek ellenére az állomány kiterjedése tovább zsugorodott (cc. 250 m²), noha ezzel együtt viszont az egyedszám nem csökkent. A védett láprét területén csak a nagy előfordulás közelében, a kerítésen belül van egy nagyobbacska csoport, amely idén legalább virágozni is tudott.</p>
9.	Növényfaj monitorozás: adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>) „E” módszer (virágzó egyedek)	NPI munkatársak	Tapolca-Sümegei hát, Keszthelyi-hg, Nagytevel, Herend, Magyarpolány, Kislőd, Ajkarendek, Kemendolár, Pölöske		<p>A működési területen zajló intenzív adatgyűjtéseknek köszönhetően az előfordulások száma (és virágzó egyedek száma) az utóbbi években folyamatosan emelkedik, érdekes módon a faj terjedését a klímaváltozás akár segítheti is. 2022-ben „E” módszer szerint a virágzó egyedeket mértük fel a működési területen, összesen 710 virágzó hajtást (2021-ben 368-nak adódott), ami a korábbi évekhez képest jelentős virágzó állománynövekedést mutat (ez nem egyenlő az</p>

				intézményi finanszírozás	<p>állomány méretének növekedésével, de úgy tűnik a környezeti feltételek kedveztek a virágzásnak). 2022-ben a nagyteveli állomány esetében kimagasló (!) összesen 310 virágzó egyedet találtunk.</p> <p>Az utóbbi években (2017-2018, 2021) új előfordulások (1-5 töves populációk) kerültek elő a térségből, amelyeket folyamatosan ellenőrzünk. Ajkarendeknél és Óbudaváron nem volt virágzó egyed (sem tölevél), Kislődön és Herenden volt 1-1 virágzó példány. Magyarpolányban két újabb lokalitáson került elő a faj, a kálvária felső részén virágzó példányokról (5) kaptunk információt, illetve egy magánház udvarában is megjelent egy virágzó egyed. A Keszthelyi-hegység legjelentősebb állománya továbbra is a Pilikáni úton található, ahol évről-évre növekedett az állomány (2020-ban 520 tő), ugyanakkor a virágzó egyedek száma jelentősebb fluktuációt mutat, ahogy azt a korábbi felmérések is igazolják. 2022-ben a faj egyes keszthelyi-hegységi állományai alacsony virágzási arányt mutattak, ugyanakkor az új előfordulásoknak köszönhetően a virágzó egyedek száma jelentősnek mondható. A Zalai-dombság területén, a kemendollári és pölöskei állományok ellenőrzése is megtörtént, azonban a felmérés során a faj nem került elő.</p>
10.	Növényfaj monitorozás: Janka sallangvirág	Cservenka Judit, Sándor Krisztina	Veszprém-Gyulafirátót		<p>A veszprém-gyulafirátóti élőhelyen a Janka-sallangvirág egyedszámában és kiterjedésében jelentős növekedést figyeltünk meg a korábbi</p>

	<i>(Himantoglossum jankae)</i> „E” módszer (virágzó egyedek)	(BfNPI)		intézményi finanszírozás	<p>évekhez képest. 2022-ben fel tudtuk mérni a virágzó állományt (16 egyed); öröndetes, hogy a korábban ismert előfordulásoktól jóval távolabb (1-1,5 km) is került elő néhány virágzó egyed, ami szintén arra utal, hogy terjedőben van a faj. A virágzás évjárat-függő; átlagosan az állomány 15-25 %-a hoz virágot. Az állományt leginkább veszélyeztető tényezők: útszegély kezelések, gyomirtás, nem megfelelő időpontban végzett szárzúzások, kaszálások, a cserjés élőhelyek záródása, kerékpárút.</p>
11.	Növényfaj monitorozás: homoki nőszirm <i>(Iris arenaria)</i>	Mészáros András, Cservenka Judit (BfNPI), Simon Pál	működési terület 1/6-a (Keszthelyi-hegység, Keleti-Bakony, Balaton-felvidék)		<p>2022-ben folytattuk az „E” módszer szerinti adatgyűjtést (75 új rekord), melynek során Nagyvázsony környékén, a litéri Mogyorós-hegyen és a Keleti-Bakonyban végeztünk részletesebb felméréseket.</p>
12.	Növényfaj monitorozás: hagymaburok <i>(Liparis loeselii)</i>	Cservenka Judit (BfNPI)	Devecseri Széki-erdő		<p>2009-ben került elő a faj egyetlen természetes példánya. 10 év szisztematikus keresés után ismét rábukkantunk a fajra (2019-ben), akkor szintén csak egy példány került szem elé. 2020-ban nem jött elő a faj, 2021-ben viszont két egyedet találtunk. 2022 júniusára még a legvizesebb területek is kiszáradtak, az extrém szárazságban nem jelent meg a faj; ennyire a lárprét az utóbbi 20 évben még nem volt kiszáradva.</p>
13.	Növényfaj monitorozás: korpafű fajok <i>(Lycopodium sp.)</i>	Cservenka Judit, Magyarai Máté (BfNPI)	működési terület		<p>A korpafűfélék közül a kapcsos korpafűről rendelkez(t)ünk leginkább archív adatokkal. Időszakos megjelenésű, pionír faj, melynek nincs állandó megtelepedése működési területünkön. Jelenlegi ismereteink alapján a recens</p>

				intézményi finanszírozás	<p>adatok nem vethetők össze a régiekkel. A szuboptimális körülmények miatt a faj nálunk nagyon ritka, az ideiglenes megtelepedések fordulhatnak csak elő. A legutóbbi recens előfordulásokat többször is visszaellenőriztük (vagy eltűntek, vagy az élőhelyük semmisült meg). Hasonlóképp kerestük a fajt irodalmi adatok alapján Bakonybél és Zirc-Kardosrét térségében. Aktuális előfordulásról sajnos nincs tudomásunk.</p>
14.	Növényfaj monitorozás: leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	NPI munkatársak	működési terület 1/6-a (Keszthelyi-hegység, Keleti-Bakony, Balaton-felvidék)	intézményi finanszírozás	<p>Az állományok kiterjedése és nagysága, az élőhelyek minősége érdemben nem változott, többségük védett vagy Natura 2000 területen található. A faj elterjedésének súlypontja a BfNPI működési területén egyértelműen a Balaton-felvidék és a Keszthelyi-hegység térségében van; Zala és Somogy megyében való megjelenése sokkal inkább unikális, azonban az itteni állományok súlyos veszélyeztető tényezőkkel küzdenek, kezdve az élőhelyeik folyamatos leromlásával, eltűnésével.</p> <p>2022-ben „E” módszer szerinti adatgyűjtés során összesen 125 ponton történt adatgyűjtés (főleg Veszprém megye területét érintve), mely során új helyeken is előkerültek a faj kisebb állományai.</p> <p>Az idei évben felmért új (adatbázisban eddig nem szereplő) leánykökörcsin előfordulások:</p> <p>Szőc, Farkasverem: 2 hajtás Dörgicse, 2 új lokalitásban Veszprém, Gulya-domb: 8 hajtás Veszprém, Nagy-Kilátó-hegy: 2 hajtás</p>

					Márkó, Országúti-dűlő: 1 új lokalitásba 42 hajtás
15.	Növényfaj monitorozás: szúrós csodabogyó (<i>Ruscus aculeatus</i>)	Cservenka Judit, Szabó Gábor (BfNPI)	BfNPI működési terület 1/6-a (Szigliget, Gulács)	intézményi finanszírozás	<p>2022-2021-ben eddig adattal nem rendelkező, új állományokat mértünk fel a Tapolcai-medencére összpontosítva. A Gulácsról volt irodalmi adat, mint ritka, de jelen lévő védett faj. Ez az állomány valójában elég nagy (cc. 3000 tő) és kiterjedt (3,5 ha). A jelen levő puszpángmoly károsítás ellenére az állomány kifejezetten szép és erős. Szigligeten tovább folytattuk a faj szisztematikus felmérését. Az <u>Antal-hegy</u> teljes felmérését be tudtuk fejezni; összesen 2800 körüli tő lehet a területen).</p> <p>A <u>Majális-dombról</u> sem volt adat; a hegy tetején és felső részén megközelítőleg 0,7 hektáros területen 1058-nak adódott 2021-ben az egyedszám számolás és mennyiségi becslés után. 2022-ben a <u>Majális-erdőben</u> is folytattuk a felmérést; összességében 6500 körül lehet itt a tőszám. A Majális-domb és a Majális-erdő között is előkerült újabb 15 tő. 2022-ben a <u>Vár-hegy</u> ÉK-i lábánál bukkantunk egy kisebb, 25 töves állományra; ez is új adat számunkra.</p> <p>Zalaszántón a Nagy Réti-pataknál korábban jelölt adat nem került megerősítésre (téves adat), ellenben a Bándi mező-dűlő cseres-tölgyesében több ponton is megtaláltuk a fajt. Somogyban a Gárdonypusztánál található Gárdonyi-erdőben kerültek elő újabb állományok.</p>

16.	Növényfaj monitorozás: magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	NPI munkatársak	működési terület 1/6-a (Keszthelyi-hegység, Keleti-Bakony, Balaton-felvidék)			<p>2022-ben „E” módszer szerinti kiegészítő adagyűjtés történt. Összességében 579 ponton vettünk fel adatokat, aminek egy része új, kiegészítő adat.</p> <p>2022-ben új adat: Agár-tető: Kecskvár (Sáska)-3460 egyed; Hajmáskér: Törökcsapás: 14 egyed; Veszprém, Gulya-domb: 2 új lokalitáson 135 egyed</p> <p>Veszprém, belterület: 7794 egyed (a terület teljesen fel lett mérve)</p> <p>Kádártai-dolomitmezők: 45765 egyed becsülve (2019-ben: 51629 egyed)</p> <p>Balatonfüredi-erdő: Kopasz-domb: 1040 egyed (új, Natura területen kívül:14 egyed).</p>
17.	Növénytársulások felmérése: <i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> (dolomit lejtősztyep-rét)	Dr. Bauer Norbert	Aszófő: Öreg-hegy, Balatonfüred: Péter-hegy, Litér: Mogyorós-domb	intézményi finanszírozás	180	<p>A 2002-ben kijelölt dolomit sziklafüves-lejtősztyeprét növénytársulás 50x50 m-es mintaterületein a felmérések elvégzésre kerültek. A monitoring vizsgálat megerősíti, hogy a sziklafüves-lejtősztyeprétek stabilizálódott növénytársulások. Az egyes állományok jellemző mutatói (átlagfajsám, átlagborítás, Simpson-diverzitás, összfajsám) mutatnak ugyan változásokat, de ezek inkább ingadozások, mint egyértelmű tendenciák. Az egyes állományokra jellemző (az állományok között akár jelentősen eltérő) értékek általában többé-kevésbé párhuzamosan változnak egy-egy extrémebb eltérést eredményező évben (pl. csapadékosabb, vagy épp aszályos év, kora-tavaszi therophytáknak kedvező, vagy kedvezőtlen év stb.). A tendencia-szerű változások ritkák. Egy kivétel említhető, ez pedig az átlag-</p>

						borítás növekedése. Mindhárom vizsgált gyeptolt tradicionálisan kezeletlen, azaz nem történik legeltetés és az elmúlt 20 évben nem évben égett le egyik állomány sem. A borításnövekedés már tendenciának látszik, de a gyepek hosszú távú fennmaradása szempontjából a kutató állásfoglalása szerint nem kedvező.
18.	Növénytársulások felmérése: <i>Helleboro dumetorum-Carpinetum</i> (gyertyános-tölgyes)	Óvári Miklós	Remetekert Erdőrezervátum	intézményi finanszírozás	150	A Remetekert erdőrezervátum kijelölésének célja a zalai természetes erdők, ezen belül a <u>Déldunántúli gyertyános tölgyes</u> (<i>Helleboro dumetorum-Carpinetum</i>) társulás tipikus, legértékesebb, ezért erdőrezervátumnak kijelölt állományának bemutatása, az ott zajló szukcessziós folyamatok emberi beavatkozástól mentes természetes alakulásának megfigyelése. A társulás NBmR protokoll szerinti felmérésére először 2010-ben került sor. A kutatások során az erdőrezervátum területét végigjárva a kvadrátokat erős kompromisszummal lehetett csak kijelölni. Az erdőrezervátum –főképp a magterület– jellegtelen, egykori tarvágást követően spontán felnőtt, vegyes fafajösszetételű erdő, mely maradéktalanul nem felel meg a vele szemben a kijelölésnél felállított követelményeknek, csupán a Natura 2000 jelölő társulás kritériumait elégíti ki. Vagy a kijelölést végző nem járt el kellő gondossággal, vagy a gazdaságorientált kezelő ezt volt csak hajlandó átadni a természetvédelmi célra. A rezervátum puffterületeinek erdői a magterületnél jellemzően nagyobb természeti értéket mutatnak, a bükkösei értékesek, a vé-

						dett fajok száma is megfelelő. A Remetekert erdőrezervátum természeti viszonyai az adottságok ellenére rosszak, fajkészlete szegény-közepes, a geofiton aspektus szinte hiányzik, a védett és ritka fajok (generalista és színező elemek) nincsenek meg. Mindezek ismeretében a déldunántúli gyertyános tölgyes (<i>Helleborodumetorum-Carpinetum</i>) zalai megfelelő reprezentálására <u>továbbra is új helyszín kijelölését javasoljuk!</u>
19.	Növénytársulások felmérése: <i>Nymphoidetum peltatae</i> (Mórichelyi halastavak)	Dr. Mesterházy Attila	Miklósfa: Mórichelyi-halastavak	intézményi finanszírozás	60	A monitorozásra kijelölt növénytársulás a Móricheldai vagy másnéven Mórichelyi-halastavak halnevelő telep IV. számú halastaván található (Miklósfa település). A monitorozást 2002-től 2016-ig Vidéki Róbert végezte el, éves gyakorisággal (2015, 2017, 2018 kimaradt). 2019-től a monitorozást éves rendszerességgel Mesterházy Attila végzi. 2022-ben a tündérfátyolhínár (<i>Nymphoidetum peltatae</i>) borítása a kvadrátban az előző évhez képest kb 10 %-kal nőtt. Amíg 2021-ben csak kisebb foltokban kolonizálta a mintaterület növényzetmentes részeit, addig idén ezek összefüggők lettek. A <i>Nymphoides peltata</i> mellett a <i>Trapa natans</i> ért el kb. 5 %-os borítást, míg a tavaly még előfordult <i>Najas marina</i> és <i>Utricularia australis</i> idén hiányzott a kvadrátból. Az előző évek felmérései alapján egyértelmű, hogy a társulás terjedőben van, de a jelen lévő mélyebb részeket kolonizálni nem tudja. A környező mocsári növényzet borítása egyelőre nem változott.

20.	<p>Növénytársulások felmérése: <i>Phragmitetum communis</i> (nádas)</p>	<p>Dr. Mesterházy Attila (Kis-Balaton II.; Mészáros András, Cservenka Judit (BfNPI) Tihany</p>	<p>Kis-Balaton II. Tihany</p>	<p>intézményi finanszírozás</p>	<p>60</p>	<p>Két mintaterületen történik a 2004-ben monitorozásra kijelölt nádas növénytársulás felmérése: a Kis-Balaton II. ütem területén és Tihanyban. Az idei évben a felmérés 6. ismétlése történt meg. A Kis-balatoni mintaterület a Zimányi-berek területén található; a Hosszú-sziget északi végét képező Rácz-erdő szélében, a parttól kb. 10 méter távolságra. 2022-ben a mintaterület nagy része nyár végére kiszáradt, csak a belső területeken volt 10-20 cm-es vízmélység. A nád borítása a korábbiakhoz képest nem változott jelentősen, de jelentős volt az avas nád aránya, míg az élő nádszálak száma csökkent. A nádas elöregedőben van, de egyelőre nem ritkul ki számottevően.</p> <p>A tihanyi mintaterület az egyik rév közelében található horgászbejáróról közelíthető meg. Jellemzően csak a bejáró közvetlen közelében vágják le a bejutást akadályozó nádat, de egyébként nádvágás a horgászok elmondása szerint legalább 10 éve nem történt. A vízszint a rendkívül aszályos és forró nyár következtében őszre nagyon alacsony szintre csökkent. Volt olyan mintavételi pont, ahol fél méterrel alacsonyabb volt a vízszint, mint három évvel azelőtt. A nád borítása itt sem változott érdemben, ellenben a nádszálak magassága minden eddiginél nagyobb volt; a megelőző évekhez képest 0,5-1 m-es magasságkülönbséget tapasztaltunk. A cserjésedés mértéke nem változott számottevően 2019-hez képest. 2022-ben 10 cm vízmélységig volt monodomináns a nád; a vízmélység csökkenésével</p>
-----	---	--	-----------------------------------	--	-----------	--

						magas borítási értékekkel megjelenik a reketytyefűz és a parti sás.
21.	Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepke-transzektek üzemeltetése, kezelési javaslatok tétele a HUBF 20007 "Monostorapáti Fekete-hegy" Natura 2000 területen található Fekete-hegy élőhelyein	Szabadfalvi András	Monostorapáti Fekete-hegy	intézményi finanszírozás	500	A Monostorapáti Fekete-hegy Natura 2000 területen (HUBF20007) 2016 óta folyik az általános nagylepke-monitoring. A transzektek részei annak az országos transzekthálózatnak, melynek adatai a Butterfly Conservation Europe által koordinált, összeurópai nappalilepke-monitoring program (eBMS) részét képezik. A 2022. évi monitoring – a korábbi évekhez hasonlóan – sikeresnek tekinthető. A 2022. évi monitoring sikeresnek tekinthető. A kedvezőtlen áprilisi hűvös, esős időjárás és a későbbi szárazság miatt „gyengébb évet” vártunk, ez azonban az itteni transzektek adataiban egyértelműen nem érzékelhető, noha pl. az <i>A. ilia</i> és <i>L. camilla</i> egyed-száma szokatlanul alacsony volt. Általában, a megfigyelt lepkék méretei szintén csökkenni látszanak. A transzekt módszer a már korábban regisztrált, monitoringra kijelölt célfajokat (<i>Parnassius mnemosyne</i> , <i>Hipparchia semele</i> , <i>Euplagia quadripunctaria</i> , stb.) jó hatékonysággal érzékelté. Nem észleltük viszont a <i>Thymelicus acteon</i>-t (2016-2018-ban nagyobb számban láttuk, azóta viszont egyáltalán nem), illetve az eleve kis számban előkerült <i>Maculinea arion arion</i>-t és <i>Aglais urticae</i>-t , illetve a <i>Lycaena dispar</i>-t se. Járulékos haszonként, a módszer egyéb taxonok ritka fajairól (pl. <i>Libelloides macaronius</i>) is értékes adatokat szolgáltatott..

22.	Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepke-transzektek üzemeltetése, kezelési javaslatok tétele a HUBF 20037 "Alsó-Zala-völgy" Natura 2000 területen található Batyki-láprét élőhelyein	Bekó Tamás/Scherer Zoltán	Batyki-láprét	intézményi finanszírozás	500	<p>A kutatás célja a Batyki-lápréten történő természetvédelmi kezelés hatásának vizsgálata a lepkopopulációk összetételére, az állománynagyságok változására. A hosszú távú monitorozás lehetővé teszi a változások nyomon követését, megszabja a további beavatkozások irányát. A transzektek (3 db) részei annak az országos transzekthálózatnak, melynek adatai a Butterfly Conservation Europe által koordinált, összeurópai nappalilepke-monitoring program (EBMS) részét képezik. Jelen helyszínen ez a kutatáso-rozat 6. éve volt. A Batyki-láprét egészéről tehát 2021-ben összesen 56 nappali lepkefaj került elő, ebből 16 faj élvez természetvédelmi státuszt. A faj-és egyedszám tekintetében egyaránt rendkívül gyérnek induló 2021-es esztendő végül kitűnő lepkészeti eredményekkel zárult; a korábbi évekhez képest idén sikerült a legtöbb példányt észlelni a kijelölt transzektekben.</p> <p>A Batyki-láprét kiemelten védendő lepkészeti értékei közül továbbra is erős és életképes populációval rendelkezik a <i>Maculinea teleius</i>. Sokkal kisebb és sérülékenyebb állománnyal ugyan, de sikeresen tenyészik a <i>Maculineaalcon</i>. A <i>Maculinea nausithous</i> 2021-ben ismételtelen előkerült néhány egyede tárgyévben nem mutatkozott, a faj helyi állománya ismét észlelési küszöb alá esett. Az <i>Euphydryas aurinia</i> idén sem került a látóterünkbe. E faj batyki jelenlétének feltérképezését és megőrzését a következő évek egyik kiemelten fontos védelmi feladatának kell tekintenünk.</p>
-----	--	---------------------------	---------------	--------------------------	-----	--

	Közösségi jelentőségű, illetve védett lepkefajok felmérése, állandó lepketranszektek üzemeltetése, kezelési javaslatok tétele a HUBF 20049 "Dél-zalai homokvidék" Natura 2000 terület élőhelyein	Scherer Zoltán	Dél-zalai homokvidék	Ökológiai Kutatóközpont által finanszírozott „SPRING” (Strengthening Pollinator Recovery through INdicators and monitoring) pilot projekt keretében	500	A Dél-zalai homokvidék Natura 2000 területen található pannon homoki gyepek a nyugat-dunántúli tájban igazi unikális élőhelyek, a kutatás célja ezen élőhelyek lepkepopuláció-összetételének nyomonkövetése, az állomány nagyságok változásának vizsgálata. A hosszú távú monitorozás lehetővé teszi az élőhelyi változások nyomon követését, megszabja az esetleges beavatkozások irányát. A transzektek (2 db) részei annak az országos transzekthálózatnak, melynek adatai a Butterfly Conservation Europe által koordinált, összeurópai nappalilepke-monitoring program (EBMS) részét képezik. Jelen helyszínen ez a kutatássorozat negyedik éve. A mintavételi időszak során összesen 61 faj 1835 példányát figyeltem meg a két transzektkben.
23.	Egyenesszárnyú fajok (magyar tarsza, eurázsiai rétisáska) monitorozása	Dr. Kenyeres Zoltán	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>): Pécsely, Diós-rét Fűrészlábú szöcske (<i>Saga pedo</i>): Csobánc	intézményi finanszírozás	200	A <u>magyar tarsza</u> pécselyi, Diós-réti állománya az NBmR kutatások keretében először 2006-ban került vizsgálat alá. Akkor megállapításra került, hogy a populáció szuboptimális helyzetű (mezofil jellege inkább szubxerofil, xerofil jellegbe hajlik), közepes méretű, a faj megőrzésére azonban messzemenően alkalmas élőhelyen fordul elő. A megfelelő, mozaikos kaszálás ellenére 2006 óta a faj egyedsűrűségének folyamatos csökkenését tapasztaljuk. Ennek hátterében azt feltételeztük, hogy az összességében vízdeficiteseknek számító évek jobban megviselik, mint az optimális élőhelyeken előfordulókat. A 2022-ben ismét alacsony egyedsűrűség azt jelzi, hogy az állomány helyzetében érdemi változás nem állt be. A gyepterkezelés aktuális klímaviszonyokhoz való

					<p>adaptálása nélkül a vizsgált magyar tarsza állomány hosszú távon nem lesz fenntartható. Lokálisan is a fajvédelmi irányelveket szolgáló területkezelésre van szükség, a kaszálási időpontok kitolásával, de minimum a fő kaszálási időszakban megfelelő méretű kaszátlan foltok fennhagyásával.</p> <p>A <u>fűrészlábú szöcske</u> (<i>Saga pedo</i>) NBmR protokoll szerinti felmérésére a korábbi vizsgálatoknak megfelelően a Csobánc plató 3 db, a faj ismert előfordulásával rendelkező foltján került sor. A felmérés időszakában végzett kezelések/használat típusa: Csobánc 2 és 3: nincs használat, Csobánc 1: siklóernyősök által taposott, illetve rövidre vágott gyepek. A fűrészlábú szöcske rejtőzködő életmódja miatt nehéz az állományával kapcsolatban kvantitív adatokat gyűjteni, az eltérő években sok esetben a jelenlét-hiány vizsgálat is különböző eredményeket hoz. A felvételezés időpontjában (2022. július 11.) mindössze az egyik, „nem használt” mintaterületen került elő 1 példány. A Csobáncon előforduló <i>Saga pedo</i> állományt 2007-ben a vizsgálatok alapján több száz egyedesre becsültük, a Bakonyvidéknek legnagyobb ismert állományának tartottuk. Több élőhely-típusban, gyakorlatilag minden számára alkalmas gyeptársulásban előfordult akkor. A siklóernyősök rendszeres és erősödő jelenlétéből fakadó taposást azonban már ekkor veszélyeztető tényezőként említettük.</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>A 2012-ben megismételt vizsgálatok fogási adatai alapján az állományméret jelentősen, néhány 10 egyedesre csökkent az előző vizsgálat-hoz képest. A faj egyik legoptimálisabb élőhely-ének taposás (siklóernyőzés) eredetű, 2007-ben is jelen lévő, degradálódása a 2012-es év erőtel-jesen aszályos időjárása miatt fokozottan jelent-kezett.</p> <p>Az idei vizsgálatok alapján ismét néhány 10 egyedesre becsülhető a lokális állomány. A startpontok környékének rövidre vágott, tapo-sott gyepe bizonyosan nem alkalmas a faj állo-mányának fenntartásához. A további gyepterü-letek ugyancsak erőteljes taposásnak vannak ki-téve, nem csak a siklóernyősök, de a hegyre egyre nagyobb intenzitással érkező turisták által is. Miután a faj állományainak egyedszáma je-lentős évek közötti különbségeket mutat, így amennyiben a negatív diszturbációs hatás egy aktuálisan kisebb egyedszámú állományt ér, az adott esetben annak kipusztulását is okozhatja.</p>	
24.	Pelemonitorozás	Bátai Jó-zsef, Búzás Előd (BfNPI)	Tihany, Remetekert	intézményi fi-nanszírozás	50	<p>A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén két helyen történik pelemo-nitorozás; (1) A Remetekert HUBF2055 Natura 2000 területen 2015-2017-ig működő peleodú-telep eredménytelensége miatt 2017 végén le-bontásra, majd 2018 tavaszán áttelepítésre ke-rült a site területén, egy új, optimálisnak tűnő helyszínen. Itt három évig sikerrel működött; mogyorós- és nagy pelék egyaránt megteleped-tek a kihelyezett odúkbán. 2021-ben fakiterme-lések miatt az odútelepet sajnos új helyre kellett</p>

					<p>kihelyezni. Az odútelep továbbra is a Remetekert HUBF2055 Natura 2000 területen található, azonban annak déli részén kerültek elhelyezésre. Az idősödő bükkös és gyertyános tölgyes jelentős részén gazdag cserjeszint található. Az erdőgazdálkodó által létrehozott lécek találhatóak. Délről szántóföld határolja az északi irányba, kör alakba elhelyezett 48 db odút. 2022-ben üzemel 47 odú üzemelt, 8-ban leltünk fel pelére utaló nyomot (levélbehordás, ürülék, táplálékbehordás), így az első évhez képest tehát nagyobb arányban használták az odúkat.</p> <p>(2) Tihanyban a Belső tó melletti marhalegelőtől az Aranyház gejzirkúpig vezető turistaösvény két oldalán elhelyezett 50 db odú felmérését 2021-ben áprilistól szeptemberig havi egy alkalommal végeztük el. A 2021-es felmérés után az odúkat szándékosan nem takarítottuk ki, a természetes odúkhöz hasonlóan a „karbantartásukat” is a természetre bízuk.</p> <p>Az utolsó felmérésre mindössze 1 odú érintetlen. Elmondhatjuk, hogy az állatok ki tudják használni a mesterséges odúkat, hiszen 23-ban madárköltést figyeltünk meg, és 36-ban találtunk pelére utaló nyomot. Bebizonyosodni látszik az elmélet, hogy a pelék elsősorban a terület déli részén a sűrűbb, cserjés élőhelyet preferálják, szinte az összes itteni odúban megfordult nagy pele.</p>
--	--	--	--	--	---

25.	Nádi, illetve nádon fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	Göcsej Természetvédelmi Alapítvány	Kis-Balaton II. ütem	intézményi finanszírozás	1200	<p>A kutatás célja a Kis-Balaton nádas és sásos vegetációjához kötődő nádi énekesmadár-közösségek változásainak hosszú távú vizsgálata. A mintavételi eljárás ebben a szezonban is a dán rendszerű pontszámlálás alkalmazásával történt a II. ütem területére kiterjedően. A mintavételi pontok száma 133, 7 hosszabb-rövidebb transzekt mentén. A felmérés négy élőhelytípusra terjed ki: árasztott nádas, kontroll nádas, árasztott sásos, kontroll sásos.</p> <p>A 2020-as évhez mért adatokhoz képest a teljes leszámolt adathalmaz 12%-kal csökkent, míg a külön elemzett 8 faj egyedszámában majd 7%-os csökkenés volt megfigyelhető 2021-ben. A kiválasztott fajok közül 5: cserregő nádiposzáta, foltos nádiposzáta, nádirigó, nádi tücsökmadár, nádi sármány magas, illetve viszonylag magas denzitásukkal meghatározó elemei az énekesmadár közösségnek, (bár e megállapítás az utóbbi években a nádirigó esetén nem igazán állja meg a helyét) míg a kékbegy, énekes nádiposzáta és a fülemülesitke ritkán előforduló, ezért kiemelt jelentőségű fajok.</p>
26.	Ragadozó emlősök előfordulásának és gyakoriságának értékelése a Kis-Balaton II. ütem területén. Predációs hatás modellezése műfészkes teszttel; Kis-emlősök – mint táplálékforrás – felmérése;	Dr. Lanszki József	Kis-Balaton II. ütem	intézményi finanszírozás	800	<p>A 2009-ben elkezdett monitorozás célja a Kis-Balaton II. ütemén élő ragadozóemlős-fajok jelenlétének kimutatása, elterjedésük feltérképezése, állománysűrűségük nyomon követése, madár fészkek alj predátorok predációs hatásának modellezése műfészkekkel, kisemlős forrásfelmérés. Megállapítható, hogy a vadmacska a terület nagyrészen jelen van, szaporodása meg-</p>

	<p>Aranysakál állomány felmérése.</p>				<p>figyeléssel bizonyított. A faj állománya feltehetően kicsi, de stabil. Hibrid egyedek jelenlétét is kimutattuk. Az aranysakál a területen más déldunántúli területekhez képest, feltehetően a nagyvadfajok területen belüli vadászatának hiánya miatt alacsony, de lassan növekvő állománysűrűségben, az egyes területek között eltérő gyakorisággal jelen levő ragadozó. A vörös róka a terület leggyakoribb ragadozóemlős faja, állománysűrűsége a vizsgált tizenkét év átlagánál kisebb volt. Állománya ellenőrzött módon szabályozható lenne. A menyét/hermelin és a közönséges görény a terület egymástól távol eső pontjain is jelen van, de kis állománysűrűségben. Hermelin jelenlétét fotócsapdás felvételekkel, a közönséges görény jelenlétét közvetlen megfigyeléssel sikerült bizonyítani. A nyuszt bár a területen belül nagy eltérésekkel, de általánosan elterjedt, állománysűrűsége alacsony. A borz jelenlétét több helyszínen lábnyomok, lakott kotorékok és fotócsapdás felvételek alapján is megerősítettük. A vidra a teljes területen rendszeresen, stabil állománnyal jelenlévő ragadozó. A fészekaljpredációs tesztben a műfészkek közel egyharmada (28,3%) maradt épen. Ez a területen átlagostól magasabb, de összességében igen alacsony túlélésnek számít. A talajfészkeket főként teresztris ragadozó emlősök, a bokorfészkeket főként varjúfélék fosztották ki. A kisemlős forrásfelmérésben 9 teresztris kisemlős faj egyedeit mutattuk ki, átlagosnál nagyobb fajdi-</p>
--	---------------------------------------	--	--	--	--

						<p>verzitás mellett. A kisémlős közösségben a vörshátú erdei pocok volt a leggyakoribb faj. A fogásszámok és a relatív mennyiségi-fogási adatok magasak voltak. Összefüggésvizsgálóban 1) a kisémlős abundancia növekedésével statisztikailag alátámasztható módon javul a talajfészkek túlélése, ugyanez a bokorfészkek esetén nem alátámasztható, 2) a róka jelenlét gyakoriságnövekedésével szignifikánsan romlik a talajfészkek túlélése, 3) a kisémlős abundancia növekedéssel csökken a róka jelenlét gyakoriság. A mocsárvídedéken a kisémlőskészlet korlátos, ennek eredményeképp az egyébként kisémlősfogyasztó ragadozók alacsony kisémlős kínálat esetén táplálékot váltanak, és madarakkal, mocsári teknős tojással táplálkoznak. Ezt, a területen végzett táplálkozásvizsgálataink is alátámasztják. Összességében, a terület élőhelyi körülményeinek dinamikus változásai mellett a ragadozóemlős-közösség, a táplálékhálózatok összetettek.</p>
27.	Nádi, illetve nádon fészkelő énekesmadár közösségek vizsgálata a Kis-Balaton II. ütemén	Benke Anikó, Benke Szabolcs, Darázs Zsolt, Némethi László, Göncz István	Kis-Balaton II.	intézményi finanszírozás	1200	<p>A kutatás célja a Kis-Balaton nádas és sásos vegetációjához kötődő nádi énekesmadár-közösségek változásainak hosszú távú vizsgálata. A mintavételi eljárás ebben a szezonban is a dán rendszerű pontszámlálás alkalmazásával történt a II. ütem területére kiterjedően. A mintavételi pontok száma 133, 7 hosszabb-rövidebb transzekt mentén. A felmérés négy élőhelytípusra terjed ki: árasztott nádas, kontroll nádas, árasztott sásos, kontroll sásos. A már korábban elárasztott területen tapasztalható lényegi vál-</p>

						<p>tozást a nádasok aljnövényzetének eltűnése, valamint a sásos élőhelyek beszűkülése okozta. Mivel a fajok legtöbbjének élőhely igénye öröklött, illetve a vegetációhoz való alkalmazkodásuk morfológiai különbségeket is eredményezett, ezért egyes fajok igen érzékenyen reagáltak a környezeti változásokra, míg mások jól alkalmazkodtak a megváltozott körülményekhez, megint mások egyedszáma megnőtt az adott élőhelyen belül. A korábbi években a kontrol sás volt a legfajgazdagabb élőhely a négyféle vizsgált típus közül. Ez évben az alacsony vízállások a szárazság miatt az árasztott sásban számláltunk a legtöbb fajt szám szerint 35-öt. A sásos területek megőrzése változatos fajösszetétele miatt kiemelkedő fontosságú. Kismértékű tartós vízszint emelkedés miatt könnyen sérülnek növénytársulásai, amik csak hosszú idő után tudnak regenerálódni. A fajszerkezeti változások sérülékenységét jól jelzik a tipikus nádi fajok közösségeinek visszaszorulásával. A teljes területen a legmagasabb arányban a foltos nádiposztát találjuk, második legmagasabb arányban a nádi tücsökmadarat, míg a harmadik a cserregő nádiposztata.</p>
28.	Beavatkozások monitoringja a Nyirádi Sár-álló TT területén	Dr. Bódis Judit (MATE Georgikon Campus), Mészáros	Nyirádi Sárálló TT	intézményi finanszírozás	650	<p>A Nyirádi Sár-álló képerjés gyepein (<i>Molinum</i>) a tájhasználat megváltozása következtében kedvezőtlen folyamatok, erős avarosodás, a magas aranyvessző térnyerése és cserjesedés indultak meg A terület természeti állapotának javítása érdekében a BfNPI koordinálásával kezelési kísérleteket indítottak a területen a</p>

		András (BfNPI)			<p>Georgikon Campus munkatársai, annak érdekében, hogy a védett és fokozottan védett növényfajok életfeltételei javuljanak. A munka 2018 őszén kezdődött, majd 2019-ben megtörtént a mintaterületek kijelölése, az alapállapot felmérése és a kezelések elvégzése. 2020-ban a kezelések utáni első mintavételezés, 2021-ben a kezelések utáni második történt meg. 2022-ben a harmadik mintavételezésre került sor.</p> <p>A kezelés nélküli területeken a vizsgálati időszak első néhány évében tapasztalt eredmények jól szemléltetik a természetes avarfelhalmozódást, a kontrollterületeken a biomassa-vizsgálatok során minden kimutatott szignifikáns változás emelkedő tendenciákat mutatott, ez a tendencia 2022-es évre megfordult, amely vélhetően nagyrészt az extrém száraz tavaszi időjárás következményének tekinthető. A biomassa mennyisége a 2022-es évben jelentősen elmaradt a korábbi években tapasztalt mennyiségektől, ennek ellenére a kaszálással kezelt területeken a kétszikű biomassa ebben az évben is hasonló mennyiségben volt jelen, mint a 2021-es évben, ebből arra következtethetünk, hogy a kaszálással kezelt területek ellenállóbbak az időjárási szélsőségekkel szemben, a kétszikűek magasabb aránya pedig fontos értékmérője a gyepes élőhelyeknek. A kaszálás és a szárazítás megemelte az élő biomassa mennyiségét, míg a többi vizsgált paraméter értékeit stabilizálta, ami azt jelenti, hogy sikeresen lassította a keze-</p>
--	--	-------------------	--	--	--

						lés nélkül óhatatlanul bekövetkező avarfelhalmozódást. Eredményeink alapján a szárzúzás és az égetés egyaránt hatékonyan használható a holt egyszikű és az összes holt biomassza mennyiségének csökkentésére, miközben sikeresen emelte az élő egyszikű biomassza mennyiségét, valamint és az összes élő biomasszát, a szárzúzás ezek mellett hatékonyan emelte az élő kétzikű- és az összes biomassza mennyiségét is.
--	--	--	--	--	--	--

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

A biotikai, és egyéb adatok gyűjtése folyamatos. Az adatok betöltését a Minisztérium munkatársai végzik.

Igazgatóságunk 2021-ben csatlakozott a többi NPI által is használt OpenBioMaps (OBM) hálózathoz, melynek keretein belül kialakítottunk a saját adatbázisunkat, melyet folyamatosan igyekszünk a saját igényeinknek megfelelően továbbfejleszteni. Ezt közreműködésben végezzük az OBM fejlesztőivel (tesztelve az újabb verziókat, rendszeres visszajelzéseket, ötleteket adva), valamint rendszeres kapcsolatban állva a többi NPI-vel törekszünk egy országos, egységesen is használható hálózat kialakítására is.

Jelenleg az adatbázisunk számos különböző csoport adatgyűjtését teszi lehetővé (védett és közösségi jelentőségű fajok, inváziós fajok, famatuzsálemek, telepesen költő fajok, egyedi tájértékek), de a különböző kötelező adatgyűjtéseknek, és a munkatársaink igényeinek megfelelően további bővítéseket is tervezünk (pl. ragadozómadár- és fehér gólya monitoring adatgyűjtők). Az OBM rendelkezik egy saját adatgyűjtő telefonos alkalmazással is, ami könnyű testreszabhatóságának köszönhetően jelentősen megkönnyíti a terepi adatgyűjtést és az adatok feltöltését az adatbázisba. A régi adatbázisunkkal ellentétben az OBM további előnye az, hogy a munkatársaink távolról is elérhetik az új adatbázist, így hatékonyabbá téve a különböző szakmai feladatok ellátását, és az egyre gyarapodó számú adatszolgáltatási kérelmek megválaszolását.

2022-ben az Igazgatóság munkatársai összesen közel 42 000 sornyi biotikai adatot gyűjtöttek 481 védett és közösségi jelentőségű fajról, és közel 700 sornyi adatot 33 különböző inváziós fajról. Továbbá, 2022-ben megtörtént a régi adatbázisunkban található adatok átemelése az OBM-be, így az adatbázisunk jelenleg már meghaladta a 330 000 sor adatot. Emellett dolgozunk azon, hogy a működési területünkről származó, de még fel nem töltött adatok is bekerüljenek az adatbázisba (pl. kutatási jelentések), valamint rendszeresen ellenőrizzük és javítjuk az adatbázisban található adatokat az adatminőség megőrzése érdekében.

4.4. Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)

A 2022. évben aktuális, kötelező Natura 2000 SDF felülvizsgálathoz szükséges adatokat (élőhelyek, növények, gerincesek, gerinctelenek, madarak) megküldtük az AM számára, a visszajelzések alapján pótoltuk a hiányokat és a módosítási javaslatokat.

Az Európa Diplomás terület 2022. évi jelentését elkészítettük és a minisztériumi jóváhagyás után határidőre megküldtük az Európa Tanács illetékes hivatalának.

A 2022. évben Bakony–Balaton UNESCO Globális Geopark kötelező éves jelentését megtettük, melyet el is fogadtak.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek

Jogszabályban korábban megjelent természetvédelmi kezelési tervek a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén:

- Attyai-láprét Természetvédelmi Terület: 19/2004. (X. 25.) KvVM rendelet;
- Bakonygyepesi-zergebogláros Természetvédelmi Terület: 30/2005. (XII. 15.) KvVM rendelet;
- Balatonkenesei-tátorjános Természetvédelmi Terület: 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Hévízi-tó Természetvédelmi Terület bővítése: 23/2006. (IV. 20.) KvVM rendelet;
- Hódos-éri ciklámenes TT: 32/2016. (V. 2.) FM rendelet
- Keszthelyi-kastélypark TT: 35/2016. (V. 12.) FM rendelet
- Mura menti Tájvédelmi Körzet: 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet;
- Nagyberek Fehér-víz Természetvédelmi Terület: 9/2013. (II. 20.) VM rendelet;
- Nyirádi Sár-álló Természetvédelmi Terület: 17/2005. (VII. 14.) KvVM rendelet;
- Somlóvásárhelyi Holt-tó Természetvédelmi Terület: 36/2006. (VIII. 11.) KvVM rendelet;
- Somogyvári Kupavár-hegy Természetvédelmi Terület: 13/2009. (VIII. 19.) KvVM rendelet;
- Sümegi Fehér-kövek Természetvédelmi Terület: 29/2007. (X.6.) KvVM rendelet;
- Tapolcai-tavasbarlang felszíni védőterülete TT: 18/2016. (III. 22.) FM rendelet
- Úrkúti-őskarszt Természetvédelmi Terület: 130/2011. (XII. 21.) VM rendelet (2011);
- Uzsai csarabos erdő Természetvédelmi Terület: 122/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet;
- Várpalotai homokbánya Természetvédelmi Terület: 9/2009. (VI. 9.) KvVM rendelet;
- Zirci arborétum Természetvédelmi Terület: 10/2008. (IV. 28.) KvVM rendelet.

A 2022. évben nem jelent meg új, illetve felújított kezelési tervet tartalmazó jogszabály.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok

Natura 2000 fenntartási tervek

2022-ben nem készült új Natura 2000 fenntartási terv, mivel már minden területre rendelkezésre áll elfogadott terv.

Az elkészült tervek az alábbi linkeken érhetőek el:

Terület azonosító	Terület neve	Területe (ha)	Terv állapota	Terv készült	Projekt és elérhetőség
HUBF10001	Miklósfai Móric-helyi-halastavak	450	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20001	Keleti-Bakony	11897	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti értékek védelme keret
HUBF20002	Papod és Miklád	5309	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti értékek védelme keret
HUBF20003	Kab-hegy	8093	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-

					2000-fenntartási-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20004	Agár-tető	5135	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20006	Tihanyi-félsziget	751	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20007	Monostorapáti Fekete-hegy	1811	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2016/2017. évi kártalanítási keret
HUBF20008	Csatár-hegy és Miklós Pál hegy	1595	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20009	Devecseri Széki-erdő	1593	kész	2017.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20011	Felső-Nyirádi-erdő és Megyes-erdő	4213	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keret
HUBF20012	Sásdi-rét	396	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20014	Pécselyi medence	868	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási keret
HUBF20015	Marcal-medence	4897	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20016	Öreg-hegyi riviera	1209	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási keret
HUBF20017	Kádártai dolomitmezők	814	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20018	Megye-hegy	240	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási keret
HUBF20020	Szent György hegy	73	kész	2021.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. saját erő

HUBF20021	Péti-hegy	374	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20022	Mogyorós-hegy	202	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20023	Hajmáskéri Törökcsapás	910	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20024	Berhidai löszvölgyek	108	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUBF20025	Badacsony	250	kész	2021.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. saját erő
HUBF20026	Tótvázsonyi Bogaras	237	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20027	Nemesvámosi Szár-hegy	57	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20028	Tapolcai-medence	2339	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20029	Uzsai-erdő	2717	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20031	Szentkirályszabadja	494	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20032	Balatonkenesei tátorjános	7	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20033	Dörögdi-medence	900	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20034	Balatonfüredi-erdő	3485	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2015. évi kártalanítási keret
HUBF20035	Keszthelyi-hegység	15094	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	kész	2010	http://natura-terv.hu/?q=tervezes

					VÁTI
HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	6557	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keretből
HUBF20039	Nyugat-Göcsej	4555	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keret
HUBF20040	Vétyempusza	4259	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF20043	Mura mente	2131	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUBF20044	Kerka mente	7261	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20045	Szévíz–Principális-csatorna	8381	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20046	Oltárc	9833	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2018/2019. évi kártalanítási keret
HUBF20047	Felső-Zala-völgy	1450	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20048	Kebele	1909	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20049	Dél-zalai homokvidék	2927	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20050	Csörnyeberek (Zalacomár)	2144	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20052	Sárvíz-patak mente	1163	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF20053	Zalaegerszegi Csácsi erdő	1089	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20054	Nagykapornaki-	646	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-

	erdő				2000-fenntartási-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUBF20055	Remetekert	980	kész	2018	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018. évi kártalanítási keret
HUBF30001	Északi-Bakony	25803	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2017/2018., 2018/2019.. 2019. és 2020. évi kártalaní- tási keret
HUBF30002	Balaton	58889	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUBF30003	Kis-Balaton	12803	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUDD10012	Balatoni berkek	9013	felterjesztve 2021	2021	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2021. évi természeti érté- kek védelme keret
HUDD20031	Fehérvíz	1530	kész	2020.	2020. évi kártalanítási keret
HUDD20034	Balatonendrédi dombok	293	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20035	Pogány-völgyi rétek	1821,73	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20036	Ordacsehi berek	781	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20038	Ádándi Felső- hegy	6	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20041	Dél-balatoni berkek	427	kész	2010	http://natura- terv.hu/?q=tervezes VÁTI
HUDD20042	Köröshegyi er- dők	1436	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUDD20043	Kopasz-dombi erdő	976	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUDD20047	Vityai-erdő	1159	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret

HUDD20049	Somogytúri erdők	1682	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret
HUDD20057	Somogy megyesi erdő	679	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUDD20058	Látrányi-puszta	860	kész	2015	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek MVH projekt
HUDD20059	Balatonkeresztúri rétek	557	kész	2019	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2019. évi kártalanítási keret
HUDD20061	Holládi-erdő	1926	kész	2017	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek elkészült 2015. évi kártalanításból
HUDD20064	Ságvári dombok	2271	kész	2020.	http://bfnp.hu/hu/natura-2000-fenntartasi-tervek 2020. évi kártalanítási keret

A „Természeti értékek védelme” szakmai keretből a 2022. évben Igazgatóságunk elkészített a működési területére 3 db Natura 2000 területre vonatkozóan a fenntartási tervek elkészült céldokumentumaikkal történő harmonizációját.

Aktualizálással érintett NATURA 2000 Terület megnevezése	Érintett NATURA 2000 Terület kódja
Alsó-Zala-völgy	HUBF20037
Mura mente	HUBF20043
Csörnyeberek	HUBF20050

Natura 2000 céldokumentumok

A „Természeti értékek védelme” szakmai keretből a 2022. évben Igazgatóságunk elkészített a működési területére vonatkozóan 29 db Natura 2000 területhez kapcsolódó céldokumentumot. Az EcoBridge pályázati keretből elkészítettük további 4 db Natura 2000 terület céldokumentumát.

Érintett NATURA 2000 Terület megnevezése	Érintett NATURA 2000 Terület kódja
Badacsony	HUBF20025
Balatonendrédi dombok	HUDD20034
Balatonfüredi-erdő	HUBF20034
Balatonkenesei tátorjános	HUBF20032
Berhidai löszvölgyek	HUBF20024
Hajmáskéri Törökcsapás	HUBF20023
Holládi-erdő	HUDD20061
Kádártai dolomitmezők	HUBF20017
Kopasz-dombi erdő	HUDD20043
Kőröshegyi-erdők	HUDD20042

Látrányi puszta	HUDD20058
Megye-hegy	HUBF20018
Mogyorós-hegy	HUBF20022
Nemesvámosi Szár-hegy	HUBF20027
Öreg-hegyi riviéra	HUBF20016
Pécselyi medence	HUBF20014
Péti-hegy	HUBF20021
Pogány-völgyi rétek	HUDD20035
Sásdi-rét	HUBF20012
Somogymeggyesi-erdő	HUDD20057
Somogytúri-erdők	HUDD20049
Szent György hegy	HUBF20020
Szentkirályszabadja	HUBF20031
Tihanyi-félsziget	HUBF20006
Tótvázsonyi Bogaras	HUBF20026
Vityai erdő	HUDD20047
Keszthelyi-hegység	HUBF20035
Tapolcai-medence	HUBF20028
Uzsai-erdő	HUBF20029
Kebele	HUBF20048 (EcoBridge keret)
Kerka mente	HUBF20044 (EcoBridge keret)
Oltárc	HUBF20046 (EcoBridge keret)
Vétyempuszta	HUBF20040 (EcoBridge keret)

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A 2022-es év időjárása a történelmi aszályról híresült el, már az év első három hónapjában rekord alacsony volt a csapadékösszeg. A fagymentes, tavaszias napokat, márciusi fagyok és hirtelen beköszöntő esőzések követték. Az egy nap alatt lehulló csapadék többfelé több esőt jelentett, mint a megelőző három hónapban összesen. Az elmúlt évtizedekben jelentősen melegebbé váltak a nyarak. A nyár jelentős hóhullámokat, csapadékhiányt hozott, majd csapadékos időjárás jellemezte a szeptembert, a nemzeti park működési területén körülbelül 70-130 mm eső hullott a hónapban (ami az év eleji 3-4-szerese). Az év végét enyhe időjárás jellemezte, december az átlagosnál jóval több csapadékot hozott, helyenként a szokásos mennyiség duplája is lehullott, tartós hóréteg azonban nem alakult ki, így számottevő talajfagy sem, mely jellemző tendencia már évről-évre.

Gyeppek

A gyepterületekre kettősség jellemző: egyik oldalról a túlhasználtság (Natura 2000 előírások be nem tartása), másrészről a kezeletlenség (és felhagyás) problémája. A füves élőhelyek degradációja, egyes esetekben eltűnése (pl. száraz avar felhalmozódás, cserjésedés, beerdősülés) a működési terület több részén kisebb-nagyobb jelentőséggel, de meghatározó (legnagyobb veszélyben láprétjeink vannak: pl. Kis-Balaton, Batyk, Lesencetomaj, Sásdi-rét, Marcal-medence, Bakonyalja, de a szőlőhegyi területek is jelentősen érintettek). A szélsőségesé váló időjárási feltételek és az aszály ugyancsak hozzájárul a gyeppek leromlásához. Folyamatos probléma a túltartott nagyvadállomány, amely taposással, túrásával az élőhelyek állapotát, azok megőrzését, kezelését nehezíti.

Nagyon jelentős ökológiai változás az idegenhonos inváziós fajok egyre nagyobb arányú terjedése. A közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) egyre több helyen jelenik meg és terjed Igazgatóságunk működési területén.

A gyépeket közvetlenül és közvetve is befolyásolja a különféle fejlesztések, új beruházások megvalósulása mind ökológiai, mind tájképi vonatkozásban, ezek főleg a Balaton-felvidéket és Balaton parti részeket, valamint Zalaegerszeg környékét érintik.

Vizes élőhelyek

A vizes élőhelyek, holtágak, kis vízfolyások állapotának változására leginkább a klímaváltozás miatti kiszáradás jellemző. Legnagyobb veszélyben láprétjeink vannak: pl. Kis-Balaton, Batyk, Lesencetomaj, Sásdi-rét, Marcal-medence, Bakonyalja. Több láprét esetében készültek vízvisszatartó műtárgyak, amelyek az időjárási viszonyok alakulását, változását valószínűleg nem tudják már lekövetni.

Általánosságban kijelenthető, hogy dunántúli karszterületek forrásai a karsztvízszint-süllyesztéssel járó bányászat megszűnése miatt látványos vízhozam növekedést értek el, melyet az utóbbi évek aszályos időszakai törtek, törnek meg. Iskolapéldája ennek az Öcs község határban fekvő Kinder-forrás (Kinder-tó) – valójában egy kiterjedtebb vizenyős terület –, melyet több forrás is táplál. Vízét a Vázsonyi-séden át az Eger-patak fogadja be. A bányászat miatt teljesen kiszáradt, majd magához térő, jelentős élőhelyet képviselő víztest 2006-ban még nem adott vizet. Majd tíz évvel később 1000 liter/perc feletti vízhozamot produkált, ám 2022-re ismét kiszáradt. Zala-megyei források felmérése kezdődött el 2022-ben. Az előzetes felmérések, kutatások alapján közel 100 olyan potenciális vízfakadási helyet regisztráltunk, mely természetvédelmi szempontból érdekes lehet. Az eddigi terepi tapasztalatok azt mutatják, ezek jelentős része ex lege védett természeti érték, illetve a potenciális vízfakadási helyek száma folyamatosan növekszik, azonban a korábbi évek aszályos időszakainak hatása itt is tetten érhető.

Folyamatos probléma a Balaton magasan tartott üzemi vízszintje, amely jelentős ökológiai változásokat okozott. A környező mélyebb fekvésű medencékben, berkekben a korábbi diverz vizes élőhelytípusok átalakulóban vannak; a fajgazdag mocsárréteket, üde kaszálókat sok helyen fajszegény magassásosok váltották fel. Azonban a 2022-ben tapasztalt extrém szárazság következtében tartósan vízállásos területek nem voltak jellemzőek (pl. Felső-Kongó területén), a természetvédelmi kezeléseket nem befolyásolta

A nádasok genetikai diverzitásának megőrzéséhez szükséges ivaros szaporodás a magas vízszint miatt szintén nem lehetséges, ill. csak korlátozottan működő folyamat. Az I minősítésű nádasok drasztikus csökkenése már jóval korábbra tehető, valamint a nádas élőhelyek átalakulása, területi csökkenése és jogi partvonalon kívüli területi növekedése is. Az elmúlt év csapadékhiányának hatása a nádas élőhelyek vonatkozásában még nehezen értelmezhető. Egy száraz esztendő határozott élőhelyi változásokat alapvetően még nem okoz vagy nehezen detektálható.

Vizes élőhelyek jelentős mértékű átalakítása: a szabályozás, a mederrendezés, az intenzifikálás számos vizes és vízi élőhelyet érint, ami az általános szárazodás hatásaihoz hozzáadódik. A megoldatlan természetmegőrzési ökológiai és tulajdonjogi kérdések és problémák jól láthatóak. A környező mélyebb fekvésű medencékben, berkekben a korábbi diverz vizes élőhelytípusok átalakulóban vannak; a fajgazdag mocsárréteket, üde kaszálókat sok helyen fajszegény magassásosok váltották fel. A nádasok genetikai diverzitásának megőrzéséhez szükséges ivaros szaporodás továbbra is korlátozott, ill. csak korlátozottan működő folyamat, ezt támasztja alá a balatoni nádasok ötvenkénti minősítése is. A 120 cm-es szabályozási vízszint, a csapadékviszonyok, a szélereőség és irány, a Sió-csatorna áteresztőképessége együttesen határozzák meg az aktuális vízszintet. A 2022. évben lezárult nádas minősítés alapján a minősített nádas élőhelyek területe jelentősen egyelőre nem csökkent, viszont meghatározó változások láthatóak. A nagyobb öblözeteket borító nádasok területe kis mértékben növekedett, azonban a szegélynádasok szakaszossága és területe csökkent, visszaszorulóban van.

Utóbbi jelenség sok szegélynádashoz kötődő faj életfeltételeinek pótolhatatlan negatív változását eredményezi. Mindezek a hatások már rövidtávon is a nádasok degradációját, nettó területfoglalásuk csökkenését, minősítésük vissza sorolását, egyes helyeken a nádas élőhelyek teljes eltűnését jelentik a parti régióban. A tó nádasainak állapota a fent vázolt folyamatok függvényében változik, melynek iránya természetvédelmi ökológiai vonatkozásban egyértelműen káros. A nádas élőhelyek az időben adott dinamika szerint alakulnak. A magas vízszint felértékeli a nádas élőhelyek fenntartása szempontjából a nádvágás fontosságát, azonban ennek tó szintű, koordinált megvalósítása sem anyagi, sem természeti viszonyok szempontjából nem adott, mivel a megfelelő minőségű nádvágásra csak biztonságos jégborítás esetén van lehetőség. Ez az utóbbi tíz esztendőben egyre kedvezőtlenebb tendenciát mutat. A nádas élőhelyek területi csökkenését a nádvágás nem pótolhatja, csupán a megmaradó nádasok ökológiai minőségét tarthatja meg, esetenként javíthatja. A nádas élőhelyek jelentőségét az is emeli, hogy az ott élő fajok számára többnyire nincs alternatív élőhely már rövidtávon sem, az élőhely területi veszteségét állományaik csökkenése követi. A visszaszoruló nádasok vonatkozásában továbbra sem elhanyagolhatóak az engedély nélküli feltöltések, nádas pusztítások esetei.

A vízi özönfajok a természetes élőhelyeket, őshonos fajokat, főként halállományt károsan befolyásolják (pl. Kis-Balaton, Balaton és befolyói – ezüstkárász, amurgéb, naphal, valamint nagy gázló, törpe békelencse, óriás csavarhínár). A Hévízi-tó és csatorna területén jelentős faj és egyedszámban idegenhonos, inváziós fajok (karolinai tündérhínár, mexikói vízibojt, mexikói tölgylevél, óriás csavarhínár... stb, valamint a virginiai márványrák, számos akváriumi díszhal és hibridjeik) özönlöttek el a területet kiszorítva az őshonos fajokat, élőhelyeket. Az állományok gyérítése az elmúlt években pályázati forrásból zajlik, de folyamatos vagy időközönkénti beavatkozások nélkül a kedvezőbb állapotok csak rövidtávon őrizhetőek meg.

Erdők

A homogén, nagyüzemi jellegű, idegenhonos fajokkal végzett erdőgazdálkodás (főleg akác, amerikai kőris nagy aránya) erdőterületeinken jelentős, de vannak előremutató együttműködések, kommunikáció az állami erdőgazdálkodókkal. A klímaváltozásból adódó szárazodás, talajvízszint-csökkenés közvetlenül és közvetetten hatással van a különböző erdőtípusokban, befolyásolja az állományok állékonyságát, a felújítás lehetőségét, valamint kártevőinváziók valószínűségét.

Jellemző a magas kőris, erdei- és fekete fenyő pusztulás az Északi-Bakonyban A Balaton-felvidéken a cserpusztulást követően a kísérfajok kímélete jelentősebben megmutatkozik az erdőgazdálkodói oldalról, továbbá kollégáink szakmai javaslatai és intézkedései, biotóp fák kijelölése (xilofág rovarok, madárfajok védelme érdekében) az élőhelyek fenntartását és védelmét szolgálja.

A bükkösök jelentős részben egykorúak; vágásérettek, ezek felújulása az éghajlatváltozás előre jelzett üteme következtében kérdéses. Mind az erdőgazdálkodói hozzáállás, mind az ökológiai feltételek miatt kevés példa van a természetes folyamatokra alapozott kezelésekre, valamint a természetes felújításra. A dúvadállomány magas szintje nehezíti a természetszerű erdők felújítását (pl. kerítés nélkül eredménytelen az erdőtelepítés, a magoncok nevelése).

Jellemző az erdőfelújítások elmaradása, vagy természetvédelmi szempontból nem megfelelő minőségben történő elvégzése, az erőfelújítások során a változatos fajösszetétel kedvezőbb állapotot eredményezne. Gyakori a lucosok akácossá váló alakítása, még Natura 2000 területen is, szerkezetátalakításra való áttérés ritka. Jelentős az idegenhonos inváziós fajok nagyarányú jelenléte, terjedése (bálványfa, ezüstfa, zöld juhar, akác). Célzott visszaszorításuk szükséges a kedvező természetbeni állapot eléréséhez.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
Ajka-Bakonygyepes 0358a,c: 0359/1 a,c	4	kiszáradó láprét	területkezelés, tisztítókaszálás, vállalkozói teljesítés
Aszófő 095/9	1,3	lucernás	tisztítókaszálás (vadgazdálkodás), saját teljesítés
Balatonakali 0118/1	5	cserjés	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Balatonfüred 45 A,C, 57 C erdő-részletek	5	91M0, 91H0	állományszerkezet javító beavatkozások (Life4OakForest), vállalkozói és saját teljesítésben
Balatonmagyaród 0169a	17	kaszáló	kaszálás
Balatonmagyaród 0169	18	telepített gyep	tisztító kaszálás
Balatonszőlős 0101/2	0,3	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0105/4	1	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Balatonszőlős 0109/6	6	rét, nádasodó	kaszálás és bálázás, szárzúzás, részben saját teljesítés
Balatonszőlős 0109/6, 066/13, 086/5	6,5	cserjésedő gyep	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Balatonszőlős 103/11	2	rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Csopak 0212/5	0,5	cserjés	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Csopak 0212/5	6,5	rét és legelő	kaszálás, takarmány előállítás (élőhely helyreállítás), részben saját teljesítés
Doba 0159/33	4,4	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás); vállalkozói teljesítés
Doba 0160/20	1,5	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Doba 0167/1	0,7	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés

Doba 0167/3	2,5	rét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Dörgicse 0142	6	borókás száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Dörgicse 0269/5	8	borókás száraz gye	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Esztergályhorváti 0145/1,2, 0147b	13,5	kaszáló	kaszálás
Esztergályhorváti 0145/1,2, 0147b	17,1	kaszáló	kaszáló hengerezése
Garabonc 020/2	37	üde láprét	kaszálás
Garabonc 04	3,5	kaszáló	kaszálás
Garabonc 08	16,3	kaszáló	területtisztítás szárzúzóval
Káptalantóti 050/21	6	gyep	kaszálás
Kékkút Kopár-rét	22	legelő	tisztító gépi szárzúzás.
Kisapáti 010/20	10	kaszáló	szárzúzás
Kisapáti 010/20	8	gyep	kaszálás
Kisapáti 016/13	26	gyep	kaszálás
Kisapáti 016/6	5	kaszáló	szárzúzás
Kisapáti 016/9	10	kaszáló	szárzúzás
Kisapáti 016/9, 016/6	9,7	gyep	kaszálás
Kővágóörs 0111/3	4	kaszáló	kaszálás, bálázás
Kővágóörs 0127/4	0,7	gyep	szárzúzás
Kővágóörs 014,040, K.tóti 0265, Köveskál 0174	n.a.	út	útszelvény-tisztítás saját vagyongkezelésű utaknál
Kővágóörs 0155/7	12,7	kaszáló	kaszálás, bálázás
Kővágóörs 0165/12	0,4	gyep	szárzúzás

Kővágóörs 0165/17 b	0,1	gyep	szárzúzás
Kővágóörs 0165/4 b	0,1	gyep	szárzúzás
Kővágóörs 0165/7	0,1	gyep	szárzúzás
Kővágóörs 072/6 a-c	27,8	kaszáló	kaszálás, bálázás.
Kővágóörs István-pihenő	5	gyep	tisztító gépi szárzúzás
Kővágóörs Kornyi-tó	4	tó	nádvágás
Kővágóörs Tódi-rét	4	kaszáló	tisztító gépi szárzúzás
Köveskál 0221	4,5	kaszáló	kaszálás
Köveskál 0249/7,16,17,22	8,0	gyep	tisztító kaszálás
Köveskál Fekete-hegy	30	gyep	tisztító gépi szárzúzás.
Köveskál Honcsokos-rét	20	legelő	tisztító gépi szárzúzás.
Köveskál Sásdi-rét	10	gyep	tisztító gépi szárzúzás.
Köveskál Sásdi-rét	0,5	láprét	kézi bozótkaaszás területkezelés, kaszálék összegyűjtése, lehordása.
Köveskál Tüskés-tó	1	vizes élőhely	nádvágás
Köveskál Vadtelep	15	gyep	tisztító gépi szárzúzás
Látrány 0141/1	3,4	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0141/2	1,3	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/1	0,5	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/10	1,3	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/2	1,9	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/4	1,3	homokpusztagyep parlag	szárzúzás

Látrány 0165/5	2,2	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/6	0,9	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/7	0,4	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0165/8	0,5	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0166/2	1,2	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány 0166/3	3,2	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Látrány0165/9	0,5	homokpusztagyep parlag	szárzúzás
Letenye 0115/b	13,1	visszagyepesített szántó	szárzúzás, külsős teljesítés
Letenye 0120	2	cserjésedő, Solidagos gyep	szárzúzás, külsős teljesítés
Letenye 0130	2	cserjésedő, Solidagos gyep	szárzúzás, külsős teljesítés
Letenye 0151/20	4	az állattartó telephez tartozó gyep	kaszálás, külsős teljesítés
Mindszentkállya 053	4,6	gyep	kézi bozótkaszás sarjleverés és kaszálás.
Molnári 068/a	0,4	gyomos mezofil gyep	kaszálás, külsős teljesítés
Molnári 057/2	0,8	gyomos mezofil gyep	kaszálás, külsős teljesítés
Molnári 085/b	2,9	gyomos mezofil gyep	kaszálás, külsős teljesítés

Muraszemenye 062/4/b	4	Solidagos ártéri gyep	kaszálás, külsős teljesítés
Nagyrada 010/4	8	üde láprét	tisztító kaszálás
Nagyrada 010/4	70	üde láprét	kaszálás
Nagyrada 04/1	3,5	kaszáló	kaszálás
Nemeshany 050/12-15	7,8	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nemeshany 050/17-21	19,5	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Nyirád 0141	3,5	irtásrét	szárúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Nyirád 0150/3	25	irtásrét, láprét	szárúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Nyirád 0150/5	1	gyomos üde gyep	szárúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pápakovácsi 0195/19	3,5	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0199/3	0,4	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápakovácsi 0216	0,6	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 01408/2	0,1	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pápa-Tapolcafő 01408/1	3,4	rét és láprét	tisztítókaszálás (élőhely fenntartás), vállalkozói teljesítés
Pécsely 010	1	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, részben saját teljesítés
Pécsely 0100/9	1,5	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, részben saját teljesítés
Pécsely 0108/7	6	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 0108/7 a	3	lucernás	kaszálás/takarmánytermesztés, részben saját teljesítés
Pécsely 0108/7 c	1	nádasodó gyepfolt	szárúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0110/5	0,5	száraz gyep	szárúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés

Pécsely 0113/3	4	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 0116/3	6	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 0137	5	száraz gyep	takarmánytermesztés, fajvédelmi célú kaszálás (ürge), részben saját teljesítés
Pécsely 015/11	2	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 015/9	0,2	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, részben saját teljesítés
Pécsely 0163/3	2	száraz gyep	területkezelés, tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 017/8	1	kaszálórét	kaszálás/takarmánytermesztés, részben saját teljesítés
Pécsely 0198/4	0,9	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 0202/4	1,5	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 031/11	3,5	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 031/11	3,5	üde gyep, nádasodó gyep	kaszálás és bálázás, szárazzás
Pécsely 050/6, 072/2	10	sztyepprét, cserjés	gépi szárazzás, saját teljesítés
Pécsely 052/3	1	lejtősztyepp, irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 054/1	0,5	lejtősztyepp, irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 057/2	0,5	lejtősztyepp, irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 059/4	1	lejtősztyepp, irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 06/4	4	kaszálórét	területkezelés, takarmány előállítás, részben saját teljesítés
Pécsely 072/2	6	lejtősztyepp, irtásrét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Pécsely 078/3	0,2	Bálványfás folt	bálványfa vegyszeres injektálása, saját teljesítés
Sármellék 043/14 a,b,c	12	kaszáló	kaszálás
Sármellék 043/2	21	lucerna	kaszálás

Sávoly 0131	5,5	kaszáló	kaszálás
Somlóvásárhely 0160/2	7	kiszáradó láprét, arany- vesszős	szárzúzás, vállalkozói teljesítés
Szentbékálla 012/22, Köveskál 0324/4 b, Balatonhenye 0118/30	17,3	gyep	kézi bozótkaaszás sarjleverés és kaszálás.
Szentbékálla 034/12	4,5	legelő	tisztító kaszálás.
Szentbékálla 036/1	17,1	kaszáló	kaszálás
Szentbékálla 038/1,2,3, Köveskál 0215/1,4	8,7	gyep	kézi bozótkaaszás sarjleverés és kaszálás.
Szentbékálla Kőtenger (04/8)	0,3	erdő	égéssérült veszélyes akácok kivágása
Szigliget 0204	10,5	gyep	kaszálás
Szigliget 0190/3 dél	13	gyep	kaszálás
Szigliget 0190/3 észak	25	gyep	kaszálás
Szigliget 0192/5 dél	26	gyep	kaszálás
Szigliget 0192/5 észak, 0192/8	27	gyep	kaszálás
Szigliget 0195, 0197, 0200		kiszáradó láprét	szárzúzás
Szigliget 0195/a	10	gyep	kaszálás
Szigliget 0195/a,0197, 0200	14	gyep	kaszálás
Szigliget 0195/a,0206	10	gyep	kaszálás
Szigliget 0195a észak,0216	6	gyep	kaszálás
Szigliget 0195a észak,0216	3,5	gyep	kaszálás
Szigliget 0204	17	kiszáradó láprét	szárzúzás
Szigliget 0210	14	gyep	kaszálás
Szigliget 0213	13,2	gyep	kaszálás
Szigliget 0223	11	gyep	kaszálás
Szigliget 0210	19	kiszáradó láprét	szárzúzás
Szőkedencs 0119d	19	fás legelő	tisztító kaszálás

Szőkedencs 0123d	11	fás legelő	tisztító kaszálás
Tihany 010/17	0,2	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/18	0,3	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/25	0,1	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 010/27	0,2	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 0104/3	4	molyhos tölgyes	akác és bálványfa vegyszeres injektálása, saját teljesítés
Tihany 0106/8	1,5	levendulás	levendulatermesztés/sorközkaszálás, vállalkozói teljesítés
Tihany 0112/14 a	1	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 0124/8, 0124/10	1	lucernás	szántás, saját teljesítés
Tihany 0125/16	0,1	erdőszegély	vegyszeres injektálás, saját teljesítés
Tihany 0133 d	0,5	levendulás	kézi tisztítókaszálás, vállalkozói teljesítés
Tihany 0133 g	2,5	levendulás	kézi tisztítókaszálás, vállalkozói teljesítés
Tihany 0135/3	0,5	száraz gyep	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 015/29	2	levendulás	kézi cserjeirtás, vállalkozói teljesítés
Tihany 031/16 a	3,5	cserjés rét	szárazzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 034/1b	1	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 048/2	0,3	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 057/2a	1,5	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 058/9	2	száraz gyep	fajvédelmi célú kaszálás (ürge), saját teljesítés
Tihany 065/18	1,5	szőlő	szántás, gépi szárazzás, támrendszer bontás, saját teljesítés
Tihany 065/18	4	szántó	szántás, tárcsázás, kombinátorozás, vetés, hengerezés, részben saját teljesítés
Tihany 065/18	0,2	út menti szegély	útszegély kezelése, benőtt ágak visszavágása, saját teljesítés

Tihany 065/18	1,5	szőlő	szántás, gépi szárzúzás, támrendszer bontás, saját teljesítés
Tihany 065/18	4	szántó	szántás, tárcsázás, kombinátorozás, vetés, hengerezés, részben saját teljesítés
Tihany 065/19	1,5	lucernavetés	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 065/19	2,5	felhagyott szőlő	vegyszeres injektálás, saját teljesítés
Tihany 065/19	1	szőlőparlag	szántás, saját teljesítés
Tihany 065/19	0,5	felhagyott szőlő	bálványfa vegyszeres injektálása, saját teljesítés
Tihany 065/19	1,5	lucernavetés	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 073/2	0,5	bálványfafolt	vegyszeres injektálás, saját teljesítés
Tihany 073/2	0,5	bálványfa folt	csemete ültetés, saját teljesítés
Tihany 08/28	4	száraz gyepp	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 083/8	2,5	száraz gyepp/legelő	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 083/8d, 087c	10	száraz gyepp	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Tihany 086/1	1	száraz gyepp	záportározó tisztító kaszálás, saját teljesítés
Tihany 087 c	3,5	száraz gyepp/rét	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany 093/94	1	levendulás	levendulatermesztés/sorközkaszálás, vállalkozói teljesítés
Tihany 093/94 a	3,5	száraz gyepp	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Tihany vadásznyiladékok	2	száraz/üde gyepek	gépi szárzúzás, saját teljesítés
Tihany/Aszófő Felsőláp	3	vadásznyiladékok	szárzúzás/tisztítókaszálás, saját teljesítés
Veszprém 01162/2	1	üde gyepp	tisztítókaszálás (tanösvény), saját teljesítés
Veszprém 01162/6	0,1	üde gyepp	tisztítókaszálás (tanösvény), saját teljesítés
Veszprém 01163/2	0,1	üde gyepp	tisztítókaszálás (tanösvény), saját teljesítés
Vörs 02/1	6	kaszáló	kaszálás
Vörs 059/3	7	kaszáló	kaszálás

Vörs 097	14	kaszáló	kaszálás
Zalakovár 0171a	26	kaszáló	tisztító kaszálás
Zalakovár 0174/1	7	kaszáló	kaszálás
Zalakovár 0181/5,6	26,7	legelő	területtisztítás szárúzóval
Zalakovár 0186a	9	legelő	kaszálás
Zalakovár 0186d, 0188a,b,c, 0190a,	19,4	legelő	területtisztítás szárúzóval
Zalakovár 0188b	1	legelő	tisztító kaszálás
Zalakovár 0188c	11	legelő	tisztító kaszálás
Zalakovár 0488/3a	14	kaszáló	tisztító kaszálás
Zalaszabar 021f,g	23	üde láprét	kaszálás
Zalaszentgrót 010296	0,5	aranyvesszővel, kutyabengével fertőzött láp- és mocsárrét	özönfajokkal fertőzött foltok kaszálása kézi vezetésű egytengelyű, önjáró kistraktorral
Zalaszentgrót 010297	0,5	aranyvesszővel, kutyabengével fertőzött láp- és mocsárrét	özönfajokkal fertőzött foltok kaszálása kézi vezetésű egytengelyű, önjáró kistraktorral
Zalavár 021/6	15	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 021/6c	6	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 021/6c,d	9,1	legelő	területtisztítás szárúzóval
Zalavár 021/6d	2,5	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 021/6d	13	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 037 b	12,8	üde láprét	területtisztítás szárúzóval
Zalavár 080	42	üde láprét	kaszálás
Zalavár 080a	8,8	üde láprét	területtisztítás szárúzóval
Zalavár 080a	8	üde láprét	kaszálás
Zalavár 080f	7	üde láprét	területtisztítás szárúzóval
Zalavár 080f	5,5	üde láprét	kaszálás

Zalavár 080g	39,7	üde láprét	területtisztítás szárazúzóval
Zalavár 080g	35	üde láprét	kaszálás
Zalavár 09a	12	legelő	tisztító kaszálás
Zalavár 09a,g	23,4	legelő	területtisztítás szárazúzóval

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Élőhely-rehabilitáció forrása	Élőhely-rehabilitáció kezdete	Élőhely-rehabilitáció várható befejezése
1.	Mura-menti TK	20	felhagyott, spontán fásodott, cserjésedett szántó	LIFE17 IPE/HU/000018	2021	2023
2.	Batyki-láprét	1	kékperjés láprét	LIFE17 IPE/HU/000018	2021	2023
3.	Hévízi-tó TT és Hévízi-csatorna	59	álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete	KEHOP-4.1.0-15-2016-00050	2017.01.27	2022.03.31
4.	Hévíz-Keszthelyi-láp	1	magassásos	KEHOP-4.1.0-15-2016-00050	2022	2023
5.	Balatonfüredi-erdő TT/ HUBF20034-Balatonfüredi erdő;	20	L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (91M0) K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (91G0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők (91H0)	LIFE16NAT-IT-000245	2018	2025

			LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők			
6.	Magas-Bakony Tájvédelmi Körzet/HUBF30001-Északi Bakony;	30	L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (91M0) K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (91G0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők (91H0) LY2 – Törmeléklejtő-erdők LY3 – Bükkös sziklaerdők LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők	LIFE16NAT-IT-000245	2018	2025
7.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park/HUBF20006-Tihanyi-félsziget,	20	L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (91M0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők	LIFE16NAT-IT-000245	2018	2025
8.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park/HUBF20014-Öreg-hegyi riviéra	15	L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek (91H0) L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek (91M0) K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (91G0) M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők (91H0) LY2 – Törmeléklejtő-erdők LY3 – Bükkös sziklaerdők	LIFE16NAT-IT-000245	2018	2025

			LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tőerdők			
9.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park/HUBF20006-Tihanyi-félsziget, Belső-tó	38	álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020	2020	2022

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A felhagyott, illetve nem megfelelő intenzitással kezelt területek, valamint az erdők nem megfelelő hasznosítása továbbra is megfigyelhető és jelentős hatással bír. Saját vagyongazdálkodás esetén tekintettel vagyunk az 5.2.2 fejezetben felsorolt kezeléseknél az ott található fajok igényeire (pl. haris (*Crex crex*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), zanótboglárka (*Maculinea nausithosus*), szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*), csarab (*Calluna vulgaris*), lisztes kankalin (*Primula farinosa*), mocsári tőzegboglár (*Parnassia palustris*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*)). Így ezen fajok utóbbi kivételével hosszú távon megőrizhetőek ezeken a területeken, a nem védett területeken azonban kérdéses a helyzetük.

A lápréti növényfajokat élőhelyük kezeletlensége, valamint az évek óta tartó szárazodás hatásaival összeadódva, a területek avarosodása, gyomosodása, cserjésedése veszélyezteti. Védett növényfajaink közül vannak olyanok, ahol drasztikusabb egyedszámcsökkenés tapasztalható (zergeboglár, lisztes kankalin, mocsári tőzegboglár), annak ellenére, hogy a korábbi élőhelyrekonstrukciós beavatkozások magukra az élőhelyekre láthatóan pozitív hatással vannak. Jelentős hatású a száraz és üde gyepes területek esetében is tapasztalható vadkár, mely kora tavaszi, gyepi fajok virágzását, magérlelését hiúsítja meg.

Nagyobb folyóvizeken (pl. Mura, Kerka) az egyik legjelentősebb veszélyforrásnak az inváziós halfajokat jelölhetjük meg, melyeknek az őshonos halfaunára gyakorolt negatív hatása közismert. Nagy egyedszámú populációikkal az őshonos fajok életterét csökkentik, továbbá táplálékkonkurenciát jelentenek számukra. Ugyancsak számottevő néhány inváziós halfaj (fekete törpeharcsa, naphal) ikra- és ivadékpusztítása, amivel komoly károkat okoznak az őshonos halfajok ivadékaiban. A széles kárász (*Carassius carassius*) visszaszorulása valószínűsíthetően az ezüstkárász (*Carassius gibelio*) gradációjával hozható összefüggésbe. A természetes halközöségeket a kisebb vízfolyások kiszáradása is veszélyezteti.

2022-ben elmaradtak a hóolvadást követő nagyobb árhullámok a Murán, azonban jelentősebb vízszint jelentkezett a parti madarak költési idejében.

2022-es évben folytatódott a megelőző év száraz és extrém csapadékhiányos időjárása, ami szintén rányomta a bélyegét a vízhez kötődő fajok fészkelő állományaira, melyek rendkívül jelentős csökkenést mutattak a felméréseink és megfigyeléseink alapján pl. a nagy kócsag (*Egretta alba*) esetében. Ugyan akkor feltételezhetően a Balatonban magasan tartott vízszint miatt a déli parton egy, az északi parton 7 nagy kócsag (*Egretta alba*) telep alakult ki parti nádasban.

A több éve a Marcal-medencében költő daru (*Grus grus*) pár ez évben is sikeresen nevelt fel egy fiókat. Működési területünk jelenleg a kerecsen sólyom (*Falco cerrug*), hazai elterjedési területének peremén helyezkedik el (Kis-Alföld, Mezőföld), a több éve egy páras „állományunk” két párra növekedett (Mezőföld).

A 2022-es évben a költési és diszperziós időszakban jelentkező aszály következtében a nádi és nádos fészkelő énekesmadarak költési, táplálkozó, illetve vedlő területei beszűkültek országosan, különösen igaz ez a fülemülesitkére (*Acrocephalus melanopogon*) mely a vízben álló nádas komplex táplálék bázisát preferálja a vedlési és vonulási időszak során. A fülemülesitke főbb magyarországi költő és vedlőterületein fellépő vízhiány következtében a Kis-Balaton (és valószínűleg a Balaton) nádasai kiemelt jelentőségűnek mutatkoztak a 2022-es év vonulási időszaka során (és feltehetően költési időszakban is). Munkatársaink 2 helyen állítottak hálót és a vonulási csúcs két hetében és megközelítően 700 példányt fogtak a Kis-Balatonban. Ez a faj teljes 2022-es évben végzet hazai (országos, egész éves) jelölésének 46%-a. Az Igazgatóság

működési területén munkatársaink által gyűrzött fülemülesitkék az országos adatok tükrében: 2019-ben a Magyarországon jelölt madarak 28%-a, 2020-ban 26%-a, míg 2021-ben 32%-a és 2022-ben 46%-a.

2022-ben a Balkánon végzett sitke kutató akciókon Albániában 36%-ban, Görögországban 54%-ban a BfNPI működési területéről származó gyűrzött egyed került meg (az összes detektált visszafogáshoz képest). Kijelenthető, hogy térségünk 2022-ében kulcsfontosságú volt a faj kárpát-medencei állományának fenntartásához és túléléséhez.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenység ismertetése

Növényfajok tekintetében a mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) és a tátorján (*Crambe tataria*) rendelkezik fajmegőrzési tervvel. Esetükben a monitoring tevékenységen kívül a faj igényeihez alkalmazkodó speciális gyepkezelést (kaszálást/ szárazzást) végeztünk. A védett területen a tátorján (*Crambe tataria*) állománya a korábbi magvetések és területkezelések ellenére is fokozatos csökkenést mutat, míg a környező zártkertű ingatlanon szórványosan jelen van, esetenként nagyobb állományosságban. A fajjal kapcsolatos ismereteink bővítése mellett a klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése a faj élőhelyein, akár a területkezelések átgondolása (zárt gyepekben nem jó a versenyképessége) segítheti a faj fennmaradását. A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) állományaiban kézi kaszálást és a kaszálék kézi erővel történő lefordását végezzük, ezzel is elkerülve a faj példányainak közvetlen sérülését, valamint a talaj tömörödését és az élőhely károsodását. Emellett „kísérleti” beavatkozások monitoringját végeztetjük a Nyírádi Sár-állón az avarosodás megakadályozására, mely a lehetséges kedvező természetvédelmi beavatkozások megállapítását segíti. A faj esetében továbbá génmegőrzési tevékenység is történik a pécselyi szaporítókertrben.

Ugyancsak a pécselyi szaporítókertrben végezzük a lisztes kankalin (*Primula farinosa*) génállományának fenntartását, valamint magvetés történi a Sásdi rét állományának megőrzésére.

2022-ben is végeztük Kis-Balatonon és Ordacsehi berekterületén a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) szaporodóhelyek lekerítését a predáció csökkentése érdekében.

Fehér gólya esetében folyamatos volt a kapcsolattartás a hálózati engedélyes áramszolgáltatókkal, együtt végeztük az új fészkek tartórahelyezését, kikönnnyítéseket és tartó-cseréket.

Természetes ürgeállományaink a legjelentősebbek közé tartoznak, különösen azért, mert a működési területünkön az élőhelyi lehetőségeknek megfelelően még több helyen működik hajtásos birka legeltetés. Ez a típusú területkezelés az alapja annak, hogy a fajra jellemző metapopulációs élőhelyhasználati mód fennmaradhasson. Az országos állományok szigetzerű élőhelyszerkezetük miatt (pl. repterek) többnyire nem követhetik ezt a fajra jellemző populációs dinamizmust. A legnagyobb ürgeállományunk (Szentkirályszabadja Reptér) védelme az információink szerint átalakulóban lévő tulajdonosi viszonyok miatt nem optimális. Ennek ellenére sikerült megtartani, jobb irányba elmozdítani a terület kezelési intenzitását. Összességében az ürge élőhelyek minősége a faj számára megfelelő állapotban vannak. Telepített ürgeállományaink állapotát évenként több alkalommal ellenőrizzük és kotorek szinten is felmérjük (Tihany, Pécsely, Várpalota, Nyírád).

Fajmegőrzési tevékenység:

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	-	FV	Keszthelyi-hg (Rezi, Cser-szeztomaj); Sümeg-Tapolcai-hát Óbudavár	Tájékoztatás, egyeztetés a tulajdonosokkal a faj fennmaradását szolgáló tevékenységgel kapcsolatban; A Tapolca Sümeg irányába tartó útszakaszon településrendezési eszköz módosítás, kerékpárút kialakítás kapcsán a faj védelmét szolgáló intézkedések megtétele. Óbudavár temető: egyeztetés a temetőgondnokkal (magasabb tarlómagasság meg-hagyása)
2.	Agárkosbor (<i>Anacamptis morio</i>)	-	V	Kékkút-Salföld	Agárkosbor élőhelyének kímélete, legeltetés idő-és térbeli korlátozása. Termésképzés sikeres.
3.	Csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	-	FV	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	konténeres növénygyed felnevelése, majd a KNP DINP élőhelyein történő kiültetése
4.	Fehér májvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	-	V	Sásdi rét/ Pécsely	Kaszálás, legeltetés idő-és térbeli korlátozása; biomassza eltávolítás talajkímélő módon; A faj génállományának fenntartása
5.	Házi berkenye (<i>Sorbus domestica</i>)	-	V	Balatonfüred, Tihany	csemete kiültetése tölgyes lékekben
6.	Holuby bangó (<i>Ophrys holubyana</i>)	-	FV	Balatonfüredi-erdő	Fokozott ellenőrzés ez évben virágzás idején.

7.	Hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	-	V	működési terület	Élőhely védelmi előírás javaslatok a tervezett erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban; Hóvirágos területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése. Új előfordulások rögzítése.
9.	Leánykökörccsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	-	V	Sásdi-rét	Márciusban magérlelés elősegítése okán az élőhely átmeneti, vadriasztós körülkerítése.
10.	Lisztos kankalin (<i>Primula farinosa</i>)	-	FV	Sásdi rét	Kézi kaszálás, biomassza eltávolítás talajkímélő módon; magvetés A faj génállományának fenntartását Pécselyen.
11.	Mocsári kardvirág (<i>Glaucolus palustris</i>)	+	FV	Nyirád Sáralló TT, Tapolca Pénzes-rét/ Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	A faj génállományának fenntartását Pécselyen a BfNPI által kialakított kertben végezzük. A kertben előállított előnevelt hagymákat a forráspopuláció (Nyirád Sáralló TT) megerősítésére használjuk.
12.	Nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	-	FV	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	A faj génállományának fenntartását végezzük.
13.	Pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	-	FV	Kornyó-tó környéki gyepek	Legeltetés, tér- és időbeli korlátozása. Cserjeirtás kézzel, géppel. Virágzás, termésérés sikeres.
14.	Tátorján (<i>Crambe tatarica</i>)	+	FV	Balatonkenesei tátorjános TT és környéke	Folyamatos nyomon követés, kezelési intézkedések tervezése
15.	Tavaszi tőzike (<i>Leucolum vernum</i>)	-	V	Kerka-mente (Lenti Parkerdő)	Őrzés a Kerka-mentén (Lenti Parkerdő). Védelmi javaslatok az erdőgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatban

16.	Téltemető (<i>Eranthis hiemalis</i>)	-	V	működési terület	Téltemető területek fokozott ellenőrzése, őrzése virágzási időszakban, piacok, virágárusok ellenőrzése.
17.	Tiszafa (<i>Taxus baccata</i>)	-	-	A Szentgáli tiszafás TT	A Szentgáli-tiszafás TT nagy felbontású légifotózása több alkalommal.
18.	Védett és fokozottan védett növényfajok állományainak fennmaradása érdekében kaszálási kíméleti területek	-	V, FV	védett és natura 2000 területek	A kezeléssel érintett fajok elsősorban a szibériai nőszirm, fehér zászpa, méhbangó, mocsári kosbor, hússzínű ujjaskosbor, agárkosbor, királyné gyertyája, adriai sallangvirág, széleslevelű nőszőfű, vitézvirág, csőrös nőszőfű, bíboros kosbor, pázsitos nőszirm.
19.	Zergeboglár (<i>Trollius europaeus</i>)	-	V	Pécsely, a BfNPI által kialakított szaporítókert	A faj génállományának fenntartása

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajvédelmi terv (+,-)	Védettség foka (védett-V, fokozottan védett-FV)	A tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Bogarak	-	V	Balaton-felvidék	Biotóp fák kijelölése (festéssel jelölve, koordináta rögzítve) gazdálkodók tájékoztatása folyamatos.
2.	Csóka (<i>Coloeus monedula</i>)	-	V	működési terület	Új fészektelepek keresése, felmérése Balatonmárfafürdő, Balatonfenyves térségében. Az érintett ingatlanok tulajdonosainak tájékoztatása a faj védelméről.
3.	Denevérfélék	-	V, FV	működési terület (Kis-Balaton, Tűzköves-hegyi barlang környéke)	Odú kihelyezés és ezek figyelemmel kísérése. Denevér odúk elhelyezése és felújítása a Kis-Balatonon. Biotóp fák kijelölése gazdálkodók tájékoztatása folyamatos. Denevér mentés

					(fehérszélű denevér, kései denevér) A szentgáli Tűzköves-hegyi barlang kijárata előtti területkezelés segítve a denevérek mozgását.
4.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	működési terület	Fészektartó állvány és műfészek kihelyezés, folyamatos kapcsolattartás az áramszolgáltatókkal, haváriák kezelése. Középfeszültségű oszlopok, transzformátorok madárbarát kialakítása
5.	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	+	FV	Zalaegerszeg és Lenti térségében	2022 febr.-márc: gólyafészek kikönnyítés (pl. Gógánfa, Szigliget, Balatonederics, Csömödér, Újudvar, Zalabér); 2022. június: Zalaegerszeg és Lenti térségében, az EON közreműködésével fiókák gyűrűzése Zala megyében (06.14-15., 23 fészek, 77 fióka)
6.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	-	FV	működési terület	Költőhelyek folyamatos nyomon követése, fészekkeresés, védőzóna kijelölés új fészek körül (több eddig nem ismert fészek új revírben és több váltófészek is előkerült)
7.	Füsti fecske (<i>Hirundo rustica</i>)	-	V	Szántód	Szántód, Szántódpusztá 936 hrsz. alatti ingatlanon lévő L alakú istállóépület felújítása hatósági eljárás során a költést és a fészekaljok épségének ellenőrzése, valamint kapcsolattartás a kivitelezővel, a fiókák kirepülését követően a felújítási munkálatok megkezdődtek
8.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	-	FV	működési terület	Együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával, új költőhelyek kialakítása eddig lezárt épületekben. templomok magtár padlásokra kihelyezés és ellenőrzés

9.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	-	FV	működési terület	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisőrs-pusztai öntödei homokbányánál és a kővágóörsi homokbányában. Partfalak védelme költési időben. partfalvédelmi egyeztetések gazdálkodóval, területtulajdonosokkal (pl. NIF az M76 tervezett nyomvonalán)
10.	Haris (<i>Crex crex</i>)	-	FV	működési terület	Kaszálásnál madárriasztó szerkezet alkalmazása, kezelés a szakmai kritériumok betartásával. Potenciális haris élőhelyeken a gazdálkodók tájékoztatása levélben.
11.	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	-	FV	működési terület (Somogy, Veszprém)	A működési területünkön ismert, két költőpár a kihelyezett alumínium ládák egyikét foglalta el. Az egyik 2022-ben aktív revír Ádánd határában 132 kV-os Eon kezelésű nagyfeszültségen un. Life ládában volt egy sikeres fészkelés (4 kirepült fiókával). A másik 2022-ben aktív revír Küngös határában 400 kV-os MAVÍR kezelésű nagyfeszültségen un. Life ládában volt egy sikeres fészkelés (2 kirepült fiókával). Több mesterséges fészkelőhelyet létesítettünk a faj számára a MAVIR és EON hálózati rendszereken, melyeket figyelemmel kísérünk.
12.	Kétéltűek; (Barna varangy, erdei béka, barna ásóbéka, zöld levelibéka, pettyes götte)	-	V	Rezi: Púpos-hegy alatt R76 szakfelügyelet Zalaegerszeg Aranyos-lap	Kétéltű terelő kerítés kiépítése és a kétéltűek mentése, kétéltű szaporodóhelyek védelme.
13.	Küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	-	FV	Irma-pusztai halastavak	Csérsziget fenntartása az Irma-pusztai halastavakon.

14.	Macskabagoly (<i>Stryx aluco</i>)	-	V	Macskabagoly védelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával.	Macskabagoly védelem együttműködésben az MME Dél-balatoni csoportjával.
15.	Magyar boglárka (<i>Jolana iolas</i>)	-	FV	Pécsely	A faj tápnövényének a pukkanó dudafürtnek ültetése a faj pécselyi élőhelyén, valamint a meglévő dudafürt bokrok körzetében lévő konkurens fásszárúak eltávolítása, gyűrűzése.
16.	Magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	-	FV	Pécselyi-medence, Külső-tó, a Felső-Kongó, Sásdi-rét	Kaszálás, legeltetés tér-és időbeli korlátozása
17.	Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	-	V	Kis-Balaton; Ordacsehi berek	A korábbi években elvégzett alapállapot felvétel és kísérleti villanypásztor kerítés telepítése után az idei évben is villanypásztorral kerítettük körbe azokat a területeket, melyek a korábbi évek tapasztalatai alapján a legalkalmasabbak a teknősök szaporodására. A predált fészkek felmérése a kerítésen kívül és belül egyaránt megtörténik, jelenleg folyamatban van. A kerítés ellenőrzése, javítása folyamatos.
18.	Molnárfecske (<i>Delichon urbicum</i>)	-	V	működési terület	Folyamatosan zajlik az észlelt fészkek helyének rögzítése az OBM biotikai adatgyűjtőjében. A fészkeléssel érintett ingatlan tulajdonosokat tájékoztató levélben értesítjük a faj védelmével és megőrzésével kapcsolatos tudnivalókról; Engedély nélküli fészkelőtávolításokkal kapcsolatos hatósági (SMKH) ügyintézésben való részvétel
19.	Parti fecske (<i>Riparia riparia</i>)	-	V	működési terület	Bányafalak védelme, bányaművelés tér-és időbeli korlátozása a Kisórspusztai öntödei

					homokbányában; eddig nem ismert fészektelep került azonosításra Siófok (7831/7 és 20177/6), valamint Zamárdi (438/5 hrsz) területén. A siófoki helyszínek egy építkezésen, illetve egy tűzép telepen találhatóak, ezért az állomány védelme érdekében hatósági végzés kiadását kezdeményeztük az ott folyó munkálatok időbeli korlátozására; Partfalkarbantartás a Kis-Balaton saját munkagéppel (Sávoly, Ingó)
20.	Ragadozó madarak	-	V, FV	működési terület	Gallyfészkek felmérése, új fészkek bemérése, védelmi javaslatok az erdőtervezés során
21.	Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	-	FV	működési terület	Költőhelyek folyamatos nyomon követése (több eddig nem ismert fészkek új revírben és több váltófészkek is előkerült), védőzóna kijelölés új fészkek körül. A Somogyvár 11/A erdőrészletben a költés zavartalanságának biztosítása érdekében az ott folyó erdészeti munkák tér- és időbeli korlátozására került sor A fészkek állapotának, költési tevékenységnek nyomon követése, fiókagyűrés (2022.05.04-05., 12 fészkek, 20 fióka, NyZT és KBNT)
22.	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	-	FV	működési terület	A működési területünkön megtelepedő párok felderítése az egyik legfontosabb feladat a faj védelme szempontjából. A bányák üzemeltetését egyeztetjük a baglyok fészkelőhelyeinek

					védelmében. Geocatching pontok felülvizsgálata a fészkelésre alkalmas sziklafalak mentén.
23.	Úrge (<i>Spermophilus citellus</i>)	-	FV	Tihany, Pécsely, Várpalota, Nyirád Szentkirályszabadja Reptér	A telepített és természetes állományok fokozott nyomonkövetése, a kialakuló metapopulációs állományok felderítése, a telepítési programunk folytatása.
24.	Vadmacska (<i>Felis silvestris</i>)	-	FV	Kis-Balaton, Nagyberek, Dél-Zala, Keszthelyi-hg.	A faj monitorozása (vadkamera) védelmi intézkedések tervezéséhez.
25.	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	-	FV	működési terület	A faj monitorozását és a hazai tendenciákkal párhuzamos élőhelyfoglalását a kezdetektől minden fészkelési idényben és a nyugalmi időszakban is monitorozzuk. A faj megtelepedését és sikerességét korlátozó tevékenységeket (sziklamászás, geocatching, via ferrata), tényezőket felkutatjuk. (Balatonfüreden a Koloska-sziklán illegális mászóutak felszámolása, biztosítóeszközök eltávolítása a szikláról)
26.	Vetési varjú (<i>Corvus frugilegus</i>)	-	V	működési terület	Új fészektelepek folyamatos keresése, felmérése a működési területen. Új fészektelepeket kerültek elő Siófok, Balatonföldvár, Balatonszemes, Balatonlelle, Balatonkeresztúr, Zalavár területén. Az érintett ingatlanok tulajdonosainak szisztematikus tájékoztatása a faj védelméről. A városi vetési varjú kolóniák szabályozásával kapcsolatos egyeztetések Zalaegerszeg és Zalaszentgrót városával

5.4.3 Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése

Országosan is kiemelkedő természetvédelmi feladat fecskefajaink védelme. Térségünkben fontos fajvédelmi probléma az épületfelújítási munkálatok során a molnárfecskek fészkeinek veszélyeztetése. Mind magán, mind közösségi célokat szolgáló épületek homlokzatszigetelésénél, homlokzat felújítás vagy higiéniai szempontok alapján elvégzett átalakítások alkalmával tapasztaltunk fészkeleveréseket. A pályázatok során sem feltétlenül keresik meg Igazgatóságunkat és a fészkeket nem csupán a fészkelési időnyen kívül verik le engedély nélkül, hanem akár költési időszakban is. Találkoztunk olyan fecskék távol tartására, riasztására irányuló tevékenységgel is, amikor csillogó alumínium szalagokat függesztettek a fecskefészkek röpnylásának közelébe. Családi házak esetén a nyári homlokzatszigetelés munkálatait sikeresen korlátoztuk térben és időben, anélkül, hogy mind a fészkelési sikert, mind a műszaki kivitelezést károsan befolyásoltuk volna. Új jelenség, hogy a Balaton körül szaporodó lakóparki épületeket a madarak, gyakran már az építési tevékenység alatt elfoglalják, újabb problémákat generálva. A probléma hosszabb távú megoldásaként, Igazgatóságunk – szponzori felajánlásokból – 3 „fecske lakótelep” kivitelezését valósította meg 2022-es évben saját vagyonkezelési területeinken (Bivalyrezervátum-Kápolnapuszta, Salföld-major, Ordacsehi Berek Világa Látogatóközpont). Fecskefajokkal kapcsolatban 97 db ügyirat keletkezett.

Szintén nagyobb arányban előforduló probléma a telelőhelyükről visszaérkező gyurgyalagok (*Merops apiaster*) valamint partifecskek (*Riparia riparia*) és az azonos időben kiásott épület alapok síkgödreinek valamint föld depóniáinak témaköre. A gyurgyalagok és partifecskek szívesen foglalják el fészkelőüregük kialakítására a frissen kibontott vagy leszakadó falak függőleges részeit. Ebből a szempontból a kiásott házalapok jó megtelepedési lehetőséget kínálnak. A 2021. évben tapasztaltak alapján azt mondhatjuk, hogy a házalapok kiásásánál különös gondot kell fordítani arra, hogy a gyurgyalagok ne foglalhassák el ezeket a számukra veszélyes friss falakat, mert megtelepedésük esetén általában azzal szembesülünk, hogyha nem biztosítható korlátozó határozattal a teljes zavartalanság, akkor a fészkelés az állandó zavarás miatt bizonyosan megghiúsul. Az építők szemszögéből viszont a gyurgyalag és a partifecske megtelepedése együtt jár az építkezés időszakos teljes felfüggesztésével. 2022-es évben 3 partifecskekét érintő hatósági korlátozást kezdeményeztünk Siófok térségében.

A Balatonnál általános jelenség a használaton kívüli vízillások, horgászstégek raschel hálóval történő beburkolása. Ez a hálós megoldás számos védett madárfajt veszélyeztet, mivel lábuk halálos csapdaként bele gabalyodik a hálóba. Elsősorban sirály és réce fajokat, küszvágó cséreket és kormorán fajokat sodornak így veszélybe.

Sok problémát okoz a damilok és horgok használata. Rendszeres, hogy horgász damilba beakadnak madarak (bütykös hattyú, récefélék, kis kárókatona, dankasirály), valamint nagyon sok bütykös hattyú (*Cygnus olor*) nyel horgot / horgászszereleket.

2022. március 12-én 1 pld. fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) teteme került elő a Pusztamagyaród területén. A tetem begyűjtésre és bevizsgálatra került (a Magyar Ragadozómadár-védelmi Tanács Mérgezés-megelőzési Munkacsoport Eljárási Protokolljának megfelelően) bebizonyosodott a másodlagos (brodifakum hatóanyagú) mérgezés ténye; valószínűsíthetően helytelen rágcsáló méreghasználattól.

2022. december 13-én 1 pld. fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) teteme került elő Bakonyszűcs Rókapuszta területéről. A madarat toxikológiai vizsgálatra küldtük, eredmény még nem érkezett. A madarat először Bakonytamási mellett szintén mérgezés gyanúval találták 2022.06.15-én innen a székesfehérvári Sóstó Vadvédelmi Központba szállították, ahonnan felgyógyulva november elején a megtalálás helyének közelében elengedésre került, majd sajnos decemberben újra kézre került elpusztulva Rókapusztán.

Egy példány héja (*Accipiter gentilis*) illegális vadászati eszközzel történt befogása galambtenyésztő által Zalaegerszegen 2022.11.03-án történt. Az ügyben feljelentés történt az érintett hatóságok felé, illetve az országos őrszolgálatvezető számára megküldésre került a rendkívüli esemény bejelentése. Búzás Előd természetvédelmi őrt a nyomozó hatóság az ügyben kihallgatta.

Országosan is kiemelkedő természetvédelmi feladat fecskefajaink védelme. Térségünkben fontos fajvédelmi probléma az épületfelújítási munkálatok során a molnárfecskék fészkeinek veszélyeztetése. Mind magán, mind közösségi célokat szolgáló épületek homlokzatszigetelésénél, homlokzat felújítás vagy higiénias szempontok alapján elvégzett átalakítások alkalmával tapasztaltunk fészkeleveréseket. A pályázatok során sem feltétlenül keresik meg Igazgatóságunkat és a fészkeket nem csupán a fészkelési időben verik le engedély nélkül, hanem akár költségi időszakban is. Találkoztunk olyan fecskék távol tartására, riasztására irányuló tevékenységgel is, amikor csillogó alumínium szalagokat függesztettek a fecskefészkek röpníllásának közelébe. Családi házak esetén a nyári homlokzatszigetelés munkálatait sikeresen korlátoztuk térben és időben, anélkül, hogy mind a fészkelési sikert, mind a műszaki kivitelezést károsan befolyásoltuk volna. Új jelenség, hogy a Balaton körül szaporodó lakóparki épületeket a madarak, gyakran már az építési tevékenység alatt elfoglalják, újabb problémákat generálva. A probléma hosszabb távú megoldásaként, Igazgatóságunk – szponzori felajánlásokból – 3 „fecske lakótelep” kivitelezését valósította meg 2022-es évben saját vagyongazdálkodási területeinken (Bivalyrezervátum-Kápolnapuszta, Salföld-major, Ordacsehi Berek Világa Látogatóközpont). Fecskefajokkal kapcsolatban 97 db ügyirat keletkezett.

Szintén nagyobb arányban előforduló probléma a telelőhelyükről visszaérkező gyurgyalagok (*Merops apiaster*) valamint partifecskék (*Riparia riparia*) és az azonos időben kiásott épület alapok síkgödreinek valamint föld depóniáinak témaköre. A gyurgyalagok és partifecskék szívesen foglalják el fészkelőüregük kialakítására a frissen kibontott vagy leszakadó falak függőleges részeit. Ebből a szempontból a kiásott házalapok jó megtelepedési lehetőséget kínálnak. A 2021. évben tapasztaltak alapján azt mondhatjuk, hogy a házalapok kiásásánál különös gondot kell fordítani arra, hogy a gyurgyalagok ne foglalhassák el ezeket a számukra veszélyes friss falakat, mert megtelepedésük esetén általában azzal szembesülünk, hogyha nem biztosítható korlátozó határozattal a teljes zavartalanság, akkor a fészkelés az állandó zavarás miatt bizonyosan megghiúsul. Az építők szemszögéből viszont a gyurgyalag és a partifecske megtelepedése együtt jár az építkezés időszakos teljes felfüggesztésével. 2022-es évben 3 partifecskét érintő hatósági korlátozást kezdeményeztünk Siófok térségében.

A Balatonnál általános jelenség a használaton kívüli vízillások, horgászstégek raschel hálóval történő beburkolása. Ez a hálós megoldás számos védett madárfajt veszélyeztet, mivel lábuk halálos csapdaként bele gabalyodik a hálóba. Elsősorban sirály és réce fajokat, kúszvágó cséreket és kormorán fajokat sodornak így veszélybe.

Sok problémát okoz a damilok és horgok használata. Rendszeres, hogy horgász damilba beakadnak madarak (bütykös hattyú, récefélék, kis kárókatona, dankasirály), valamint nagyon sok bütykös hattyú (*Cygnus olor*) nyel horgot / horgászszereleket.

2022. március 12-én 1 pld. fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) teteme került elő a Pusztamagyaród területén. A tetem begyűjtésre és bevizsgálatra került (a Magyar Ragadozómadár-védelmi Tanács Mérgezés-megelőzési Munkacsoport Eljárási Protokolljának megfelelően) bebizonyosodott a másodlagos (brodifakum hatóanyagú) mérgezés ténye, valószínűsíthetően helytelen rágcsáló méreghasználattól.

2022. december 13-én 1pld. fokozottan védett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) teteme került elő Bakonyszűcs Rókapuszta területéről. A madarat toxikológiai vizsgálatra küldtük, eredmény

még nem érkezett. A madarat először Bakonytamási mellett szintén mérgezés gyanúval találták 2022.06.15-én innen a székesfehérvári Sóstó Vadvédelmi Központba szállították, ahonnan felgyógyulva november elején a megtalálás helyének közelében elengedésre került, majd sajnos decemberben újra kézre került elpusztulva Rókapusztán.

Egy példány héja (*Accipiter gentilis*) illegális vadászati eszközzel történt befogása galambtenyésztő által Zalaegerszegen 2022.11.03-án történt. Az ügyben feljelentés történt az érintett hatóságok felé, illetve az országos őrszolgálatvezető számára megküldésre került a rendkívüli esemény bejelentése. Búzás Előd természetvédelmi őrt a nyomozó hatóság az ügyben kihallgatta.

5.4.4 Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei

Igazgatóságunk működési területén a legtöbb ügy a nagy kárókatonához (*Phalacrocorax carbo*) és az eurázsiai hódhoz (*Castor fiber*) köthető.

- Kárókatona esetében jelentősen növekedett az ügyszám: 52 db hatósági ügy volt 2022. évben (főszámon), jellemzően gyérítések, kisebb arányban riasztások. Ügyféli nyilatkozat adásában segítettük a hatósági munkát. Természetvédelmi szempontú kikötésekkel – támogattuk az engedélyezéseket. A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt-vel a Balaton vízjogi medrén belül, mely KMT és Ramsari terület, valamint több tízezer védett-, és fokozottan védett madárfaj telelőhelye előzetesen egyeztetünk. Így a kérelmező már az engedély beadásánál is csak Balaton parti koncentrált éjszakázó helyre adott be kérelmet. A térségben ezen engedélyek alapján évente 2000-3000 egyed közötti mennyiségben ejtik el a fajt. Ez a nagyon jelentős hatás nyomon követhető a faj fészkelő állományának alakulásában is: a tíz évvel ezelőtti 900 pár körül állomány 700 pár körülire csökkent a működési területünkön!
- A növekvő hód állomány jelentős problémát okoz Zala és Veszprém vármegyékben. A fajt érintve szintén jelentősen növekedve 47 db hatósági ügy volt, riasztás, hódgát elbontás és gyérítés tárgykörében (ez a 2021-es év ügyiratszámának több, mint kétszerese). Tavalyi években ténylegesen megkezdődtek a gyérítések több példány kilövésével.

Egyéb egyedi ügyek:

- Vetési varjú (*Corvus frugilegus*) esetében 33 hatósági ügyünk volt. Évek óta Igazgatóságunk gyakorlata, hogy az új (vagy újonnan megtalált) telepekkel kapcsolatos jogszabályi helyzetről levélben tájékoztatjuk a terület tulajdonosát, konkrét káresemény bejelentése nem történt ez évből.
- Héja (*Accipiter gentilis*) estében egy egyed Veszprém Kádárta területén egy baromfi és díszbaromfi tenyészet egyedeit rendszeresen elhordta. A Természetvédelmi Őrszolgálat – madárgyűrzési engedéllyel rendelkező tagja – a kérdéses egyedet megpróbálta befogni (csapdázni), de nem járt sikerrel, hatósági ügy nem keletkezett.

Az Igazgatóság működési területét érintő kártételek estében a táblázatos formában megjeleníthető érintett területnagyság, állományt érintő pontos számok valamint érintett kárösszegek tipikusan nem jeleníthetők meg.

Hód esetében is inkább a kiöntéssel és egyéb árvízvédelmi problémákkal kapcsolatos ügyek a tipikusak.

A panasszal érintett faj	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfajta stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma (amennyire meghatározható, legalább hónapra)	Termény esetén a kártétellel érintett terület nagysága (ha)	Állatállományban okozott kártétel esetén a károsított példányok száma	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)
nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns

A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszíni bejárás (I/N)	Az NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a valós	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelősége az NPI szerint
nem releváns	nem releváns	nem releváns	nem releváns

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

Az inváziós fajok terjedése hazai szinten a természeti környezetet érintő egyik legjelentősebb veszélyeztető tényező. Az idegenhonos fajok döntő többségére Igazgatóságunk területén szórvány előfordulások jellemzőek, ugyanakkor egy kis hányaduk jelentős területeket tudott elfoglalni (pl. aranyvessző fajok, zöld juhar, mirigyes bálványfa, cserjés gyalogakác) vagy esetenként terjedőben van (óriáskeserű fajok...).

2022-ben a közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) és a bíbor nebánicsvirág (*Impatiens glandulifera*) intenzívebb terjedését figyeltük meg, valamint a célzott vizsgálatoknak köszönhetően a Mura és Kebele térségéből a nutria (*Myocastor coypus*) jelenlétét, állományának növekedését észleltük. A célzott vizsgálatok 2023-ban kiterjesztésre kerülnek a Mura felső szakaszára, illetve a Kerka és a Lendva torkolatvidékére.

Igazgatóságunk természetvédelmi célú kezelési munkák során saját vagyongazdálkodási területeken, valamint Natura 2000 területeken (részben pályázati forrásból) több száz hektáron élőhelyfenntartó, javító beavatkozásokat (tisztítókaszálás, szárzúzás) végez elsősorban aranyvessző fajok ellen. 2022-ben megközelítőleg 50 ha-on további aktív beavatkozások zajlottak mirigyes bálványfa, közönséges selyemkóró, keskenylevelű ezüstfa, cserjés gyalogakác, fehér akác, nyugati ostorfa, valamint inváziós vízinövények (pl. karoliniai tündérhínár, mexikói vízi-bojt, mexikói tölgylevél, úszó kagylótutaj) megfékezése érdekében.

Állami vedekezéssel a Káli-medencében a közönséges selyemkóró érintett összességében néhány hektár kiterjedésben (a területen szórványosan, kis foltos kiterjedésben fordul elő; az évek óta tartó kezeléseknél köszönhetően csökkenő tendenciában, bár a visszatelepedés más forrásból meglévő probléma).

Jelentős problémát okoz az aranyvessző (*Solidago* spp.) előfordulása, terjedése, mely ellen mechanikai irtást (nyár végi kaszálást, vegetációs időn kívül szárzúzást) alkalmazunk, ezek a beavatkozások alapvetően élőhelyfenntartó kezelések, de hozzájárulnak az inváziós fajok visszaszorításához is.

2022-ben közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*) ellen történtek pontszerű vegyszeres beavatkozások Káli-medence és a Kis-Balaton területén.

A mirigyos bálványfa (*Ailanthus altissima*) visszaszorítását részben pályázati forrásból a Tihanyi-félsziget és környékén, Ordacsehi-berek területén, valamint a Mura mellett végeztük törzsinjektálás, kéregkenés és/ vagy sarjhajtások pontkezelésének módszerével.

2022-ben is folytatódott a KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 kódszámú „A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása” című projekthez kapcsolódóan a Hévízi-csatorna mechanikus úton történő inváziós hínármentesítése, amely a csatorna Hévízi-tó déli zsilipjétől a 75. számú főútig terjedő szakaszát érinti. A hínárfajok eltávolítása nagyjából gépi erővel történt, a műtárgyak és a védendő természeti értékek közvetlen közelében -azok védelme érdekében- kézi erővel, Igazgatóságunk munkatársai saját megvalósításban végezték a mentesítést. A beavatkozások során a karolinai tündérhínár (*Cabomba caroliniana*), mexikói vízibojt (*Gymnocoronis spilanthoides*), mexikói tölgylevel (Shinnersia rivularis), kereklevelű fogaskehely (*Rotala rotundifolia*), 'Panama Pacific' tündérrózsa hibrid (*Nymphaea 'Panama Pacific'*), óriás csavarhínár (*Vallisneria gigantea*) fajok példányai jelentős egyedszámban kerültek kiemelésre. Továbbá az inváziós állatfajok gyérítését, húzó-, emelő- és dobóháló, valamint elektromos és varsás halászat módszerével végeztük, az eltávolítás biborsügér, ötfoltos tarkasügér, jaguársügér, citromsügér, hibrid fajaik, naphal, szúnyogirtó fogasponty, törpeharcsa és ezüstkárász egyedeit érintették nagy számban.

2022 őszén a Kis-Balaton területén észleltük az úszó kagylótutaj (*Pistia stratiotes*) jelenlétét. A Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság munkatársaival közösen mechanikai eltávolítást végeztünk a faj gyors terjedésének megakadályozása érdekében.

A Mura mentén a nutria megnövekedett jelenléte miatt a vadászati hatóság határozatba foglalta az állatok kilövését, így ennek eredményeképpen az év elején 4 példány került elejtésre.

5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység

	Faj	Tudományos név	Mentőhelyre szállítva	Repatriálva	El-pusztult
1	Erdei sikló	<i>Zamenis longissimus</i>	1		
2	Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		1	
3	Bütykös hattyú	<i>Cygnus olor</i>	4	10	2
4	Búbos vöcsök	<i>Podiceps cristatus</i>	1	1	
5	Törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>	2		
6	Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	14	6	7
7	Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>	6		1
8	Héja	<i>Accipiter gentilis</i>			1
9	Karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	6	1	
10	Egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	7	2	4
11	Vörösvércse	<i>Falco tinnunculus</i>	3	2	
12	Kabasölyv	<i>Falco subbuteo</i>			2
13	Sárszalonka	<i>Gallinago gallinago</i>		1	
14	Dankasirály	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	7		
15	Sárgalábú sirály	<i>Larus michahellis</i>	3		
16	Balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>	2	2	

17	Házi galamb	<i>Columba livia domestica</i>		2	
18	Gyöngybagoly	<i>Tyto alba</i>	1		
19	Kuvik	<i>Athene noctua</i>	3		
20	Uhu	<i>Bubo bubo</i>			1
21	Macskabagoly	<i>Strix aluco</i>	1		
22	Erdei fülesbagoly	<i>Asio otus</i>	2		
23	Sarlósfejske	<i>Apus apus</i>		1	
24	Jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	3		
25	Gyurgyalag	<i>Merops apiaster</i>	1		
26	Zöld küllő	<i>Picus viridis</i>		1	
27	Nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	1		
28	Sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	1		
29	Csóka	<i>Coloeus monedula</i>	1		
30	Vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	1	1	
31	Széncinege	<i>Parus major</i>	1		
32	Füstifecske	<i>Hirundo rustica</i>	5	1	
33	Molnárfecske	<i>Delichon urbicum</i>	23	5	1
34	Barátposzáta	<i>Sylvia articapilla</i>	1		
35	Feketerigó	<i>Turdus merula</i>	2	4	2
36	Énekes rigó	<i>Turdus philomelos</i>	5		
37	Házi rozsdafarkú	<i>Phoenicurus ochruros</i>	3	5	
38	Szürke légykapó	<i>Muscipia striata</i>	1	1	
39	Házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	1	3	
40	Mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	1		
41	Erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	1	1	
42	Barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	1	1	
43	Tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	1		
44	Keleti sün	<i>Erinaceus roumanicus</i>	3	4	
45	Nagy pele	<i>Glis glis</i>		4	
46	Vörös mókus	<i>Sciurus vulgaris</i>	5		
47	Közönséges törpedenevér	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	2	2	1
48	Törpedenevér faj	<i>Pipistrellus sp.</i>	2	1	
49	Rőt koraidenevér	<i>Nyctalus noctula</i>	2	3	
50	Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>	5		
51	Fehérszélű törpedenevér	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	102		
52	Hód	<i>Castor fiber</i>		1	

A Természetvédelmi Őrszolgálat a Természetmegőrzési Osztály munkatársaival végzett mentőtevékenységet 52 faj 327 egyedének a megmentése érdekében. Rendkívül szerteágazó, idő és üzemanyag igényes tevékenység, a mentés többször munkaidőn túl és hétvégén zajlik.

A sérült egyedeket a székesfehérvári Madárkórház Alapítványhoz és a Fővárosi Állat- és Növénykertbe szállítottuk. Az állatorvosi kezelést nem igénylő egyedeket a Denevérvédelmi Alapítványhoz (Orosztony), a veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítványhoz és a kőszegi Chernel-kertbe vittük. A denevéreket a Bakonyi Denevérvédelmi Alapítványnál helyeztük el, ellátásukat, felnevelésüket Mészáros József denevérkutató végezte.

Énekes madarak esetében leggyakoribb ok a fészekből való kiesés, denevéreknél a különböző épületbontások, a többi faj a legkülönbözőbb okból elősorban közúti elütés, áramütés, többször mérgezés következtében szorul mentésre és ellátásra.

Mentett állatok összesen:

	Összes fajsám	Összes egyedszám	Ebből fokozottan védett	FV egyedszám
Madár	41	188	Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	27
			Törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	2
			Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	7
			Sárszalonka (<i>Gallinago gallinago</i>)	1
			Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)	1
			Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	1
			Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	3
			Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	1
Emlős	9	137		
Egyéb gerinces	2	2		

madár	ebből fokozottan védett madár	emlős	ebből fokozottan védett emlős	egyéb gerinces
41 faj 188 példány	8 faj 43 példány	9 faj 137 példány	nem volt	2 faj 2 példány

A zalaegerszegi Aranyoslapi-forrásnál zajló évenkénti békamentésben a Természetmegőrzési Osztály társszervezőként vesz részt, együttműködve helyi önkéntesekkel és a botfai Mindszenty József Ifjúsági Házzal. A terelőépítés mellett naponta többször végeztük a vödörök ürítését, koordináltuk a mentést.

Faj	Tudományos név	Szaporodóhely irányába	Erdő irányába	Elpusztult
Barna varangy	<i>Bufo bufo</i>	4684	1986	200
Zöld varangy	<i>Bufo viridis</i>	1	-	-
Erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	115	11	-
Gyepi béka	<i>Rana temporaria</i>	15	4	-
Pettyes gőte	<i>Lissotriton vulgaris</i>	1		
Összesen		4816	2001	200

6. Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység

6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

Igazgatóságunk 2022. évben a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtásának folytatására központi költségvetési támogatást nem kapott. „A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával” című LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018) számú projekt keretén belül természetvédelmi célzatú kezelés megvalósításához megvásároltuk a Buzsák 035/8 hrsz-ú 11,2870 ha területű ingatlant (9.684.250 Ft ellenértékért), mely még nem került a vagyonkezelésünkbe.

Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Összes kiterjedése (ha)	Tárgyévi változás (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva + megbízási szerz.	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	1188	0	939	78	249	22
Gyep	7069	-26	4563	65	2506	35
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	26	0	21	81	5	19
Gyümölcsös	26	0	26	100	0	0
Nádas	1257	0	1257	100	0	0
Halastó	37	0	37	100	0	0
Erdő	2637	-7	2637	100	0	0
Fásított terület	201	6	201	100	0	0
Kivett	1696	6	1693	100	3	0
Összesen	14.137	-21	11.374	80	2763	20

A területcsökkenés oka gyorsforgalmi út, ill. kerékpárutak létesítése kapcsán a vagyonkezelői jog megszűnése.

A művelési ágak közötti változások továbbra is történtek, melynek oka, hogy több ingatlan esetében főként spontán erdősülések miatt művelési ág kiigazítások történtek (az erdő és fásított terület növekmény többnyire a gyepek csökkenésének következménye).

Haszonbérleti ellenőrzések:

2022. évben az Igazgatóságunk által előirányzott ellenőrzések az időben ezzel egybeeső egyéb feladatok miatt elmaradtak. Valamennyi 5 ha feletti, pályázatos haszonbérlet átfogó ellenőrzése 2021.-ig megtörtént, 2022. évben az 5 ha alattiakat kezdtük volna el, melyeket 2023. évben fogunk elkezdni.

Haszonbérleti pályázatok:

Igazgatóságunk 2022. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat.

Pályázatás nélkül 5 db, 5 ha alatti birtoktest került haszonbérbe adásra 17,0 ha kiterjedésben. A korábban megkötött megbízási szerződéseket újrakötöttük, területi változás nem történt (5 db, 139 ha).

Támogatások, területkezelés:

A 2022-es évben 1 344 hektárra igényeltünk területalapú támogatást, amelyből 886 hektárra Natura 2000 és 742 hektárra AKG támogatást is igényeltünk.

Az év folyamán ellenőrzésre került területek mind megfeleltek a támogatási feltételeknek. A tájegységekben a területkezelési feladatok nagyrészt problémamentesen lezajlottak, eredményük a szárazság ellenére kielégítő szénamennyiség. Ennek köszönhetően a 2022-es évben több mint 5400 bálát értékesítettünk.

6.2. Génmegőrzés

6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

Faj	Fajta	Egyedszám (db)	Tárgyévi állomány-növekedés (db)	Tárgyévi állomány-csökkenés (db)
Juh	Cikta	61	47	48
	Fekete hortobágyi racka	5		
Szarvasmarha	Magyar szürke szarvasmarha	136	37	49
Bivaly	Magyar házibivaly	216	55	142
Ló	Gidrán	2		
Szamárr	Magyar parlagi szamárr	12		2
Kutya	Pumi	2		
	Mudi			

Őshonos állatállományunkat érintő tárgyévi szaporulatról, elhullásokról, vásárlásokról, illetve selejtezésről általánosságban:

A bivaly esetében az éves szaporulat a faji paraméterekhez képest kicsit alacsony. Az elhullás mértéke alacsony. A tehénállományt a tárgyév folyamán 68 egyeddel csökkentettük. Ennek oka az előregedett állomány, illetve az agresszív, kezelhetetlen egyedek. Idegen tenyésztőből tenyész állat beszerzése nem történt kivéve a tenyésztő egyesület által biztosított szűz tenyészbikákat.

A szürkemarha tehén állományunkban idén nem történt csökkentés. A szaporulati mutatók valamivel elmaradnak a bivalyéhoz képest. Elhullás minimális mértékben érintette az állományt. Tenyész állat beszerzés történt, pályázati felhívásból 1 db magyar szürkemarha tenyészbika.

Cikta juh nyájunk szaporulati mutatói javulnak.

További őshonos állataink: Magyar parlagi szamárr, Gidrán, Pumi, amelyek tartása csak bemutatói célzattal történik.

A rendelkezésre álló takarmány mennyisége és minősége, illetve vásárolt takarmány:

Takarmánybázisunkat az Igazgatóság által kezelt területekről letermelt biomassa/zöldtömeg adja, amely jelentős része savanyúfüves, sásos rétekről származik. Beltartalmilag elmarad a kívánatostól. A téli etetési időszakra kb. 8000 db széna bálával rendelkezünk. Állattartásunk az előbbieken említettből adódóan alapvetően szénára alapozott, a kötelező nyalósón kívül idén energiátömb beszerzése történt.

Az őshonos állattenyésztéshez kapcsolódóan benyújtott támogatások:

A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése című, VP4-10.2.1.1-21 kódszámú felhívás tekintetében az Igazgatóság kizárólag a magyar házibivaly esetében nyújtott be sikeresen támogatási igényt 125 db nőivarú egyedre alapozva. Ez a támogatás a 2022-2024. közötti időszakot öleli át.

Igazgatóságunk nem vett igénybe az *egyed génmegőrző intézmények fejlesztésének és kiemelt programjainak támogatásáról szóló 1049/2018. (II.20.) Korm. határozattal rögzített, az Igazgatóságok által tartott magyar ebfajták állományainak fenntartásához biztosított forrásokat.*

Az igazgatóság állattartása hat tartási helyre koncentrálódik, amelyek az alábbiak:

Tihany Belső-tó: A Belső-tó partján 6 db 4. éves szürkemarha tinó van elhelyezve, területkezelési és bemutatási céllal. Az év folyamán körbála etetők kerültek beszerzésre pályázati felhívásból a takarmányfelhasználás javítására. Szaporítás ezen a tartási helyen nem történik.

Csopak Kerekedi-öböl: A tihanyi körülmények hasonlósága, a területi adottságok figyelembevételével itt is 6 db ugyanolyan korú szürkemarha tinó tartása folyik, alapvetően területkezelési céllal. A terület egy része kaszálásra került és a az így képződött bála mennyiség részben fedezte a téli takarmányozási igényeket. Az év folyamán körbála etetők kerültek beszerzésre pályázati felhívásból a takarmányfelhasználás javítására. Szaporítás ezen a tartási helyen nem történik.

Káli-medence Salföldi major: 5 db házi bivaly tehenet tartunk a látogatóktól elválasztó fakarám mögötti legelőn. 2022. év elején Zsandár tenyészbikánk elhunyt. Az év során 4 borjú született. A bivalyok a vegetációs időben a fűvet legelik, őszel-télen kiegészítő takarmányt, szénát, makroelemes nyalósót kapnak. Az állatok szabadon mozoghatnak, természetes táplálkozó, pihenő ritmusuk szerint élnek. Az itatást és a dagonyázó hely nedvesen tartását mesterségesen tudtuk biztosítani. A tárgyévben született borjak mind bikák, ivartalanítás után bemutatási céllal tervezzük őket megtartani.

A Káli-medencében elhelyezkedő Kornyi-tavi majorban 2022. nyaratól kezdve állattartás folyik. 21 szürkemarha üsző, 9 tinó és 2 tehén került elhelyezésre itt. Terveink szerint a növendék állatok felnevelése itt történne a jövőben.

A gulyák tavasztól ősziig a Szegszénai- és Sásdi-, illetve a Honcsokos elnevezésű réten továbbá az év során kialakított egyéb legelőterületeken, villanypásztorban tartózkodtak. Továbbra is fennálló probléma az Igazgatóság kezelésében lévő takarmánytermő területekről betakarított, nem kedvező fajösszetételű, gyenge beltartalmú szalastakarmány etetése. A nem megfelelő minőségű tömegtakarmány az állatok kondíciójának romlásához, reprodukciós tulajdonságaik- és hasznos élettartamuk csökkenéséhez vezet.

A 2022. évben született F1 borjakat is teljes egészében vágóállatnak értékesítettük és a továbbiakban is így tervezzük. A blonde d'aquitaine fajtájú bika korából adódóan az idei évben még nem került tenyésztésbe.

Két gidrán kanca megtekinthető a Salföldi Majorban a látogatók számára.

A cikta és racka fajtájú juhok időjárás függvényében - egész évben - pásztorolással járnak ki a legelőre. 15 jerkebárány továbbtartási céllal lett felnevelve.

A magyar parlagi számár állományt csökkentettük.

Zalakomár-Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum: Kápolnapusztán naponta, a vállalkozó üzemeltetőnk által foglalkoztatott pásztorok segítségével járnak ki a *bivalyok* a legeltetési időszakban a környező legelőkre. 2022. évben 2 tenyészgulyát tartottunk a területen, amelyek közül az egyik un. bemutató gulya. A látogatóknak (a rendszeres ember állat találkozásoknak) is köszönhetően a bemutató gulyára jellemző a szelíd viselkedés. Az állataink általánosságban kielégítő kondíciót mutatnak, de ennél a tartási helyünknel is problémát jelent a nem kielégítő minőségű rendelkezésre álló szalastakarmány. A szaporulat mértéke kielégítő volt a bivalyállományunkban 2022-ben. Összességében elmondható az állomány elöregedése. A született borjakat legkésőbb nyolc-kilenc hónapos életkorukat betöltve értékesítjük vágási céllal. Az állomány további növekedését nem tervezzük. Az intézkedések meghozatalánál a legelőterületeink mennyiségi és minőségi kapacitása szabott határt, illetve a természeti értéke sem engedi az állatlétszám további növelését. 21 db üszőborjú került át zalavári telepünkre felnevelési célból az állomány fiatalítása érdekében.

Zalavár, Bivalytelep és legelő: A zalavári bivaly telepen a tehének számának jelentős lecsökkentése következtében a gulyák összevonásra kerültek, egy tehéngulya található a telepen. A szaporulat idén elmaradt a várttól. A takarmánymennyiséggel nem, azonban a takarmány minőségével a 2022. évben is adódtak problémáink. A kora tavaszi és a nyári hosszú, száraz csapadékmentes időszak hatást gyakorolt mind a legeltetési időnyre mind a legelő hozamára. A rendelkezésre álló erőgépek az év során nagy területteljesítménnyel, kiváló minőségben teljesítették területkezelési feladataikat.

Az összes állattartó telepünk kapacitását tekintve, mind az állatlétszámot, mind a rendelkezésre álló takarmánybázist illetően, továbbá nem megfelelően a szakszemélyzet létszámáról, a tavalyi évben megfogalmazott bivaly és szürkemarha állomány csökkentés teljes mértékben megvalósult. A közeljövőt illetően a hangsúly a szürke-, illetve bivalyteheneink körösszetételének javításán, fiatalításán van.

6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Nem génmegőrzést szolgáló állatállomány:

Faj	Fajta	Egyedszám	2021. évi állomány-változás (egyed)
Szarvasmarha	Blonde d" Aquitaine	1	1

A Blonde d" Aquitaine bikával a magyar szürke tehének egy részét minden évben fedeztetjük. Az F1 állomány húsformáival, hízekonyságával jó tapasztalataink vannak. A Magyar szürke marha X Blonde d" Aquitaine keresztezésből született borjakat kivétel nélkül vágásra értékesíti az Igazgatóság.

6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Igazgatóságunk központjánál (8229 Csupak Kossuth u. 16., létesítés: 2005, szabadon látogatható), és Tihanyban a Belső-tó melletti ingatlanunkon (létesítés: 2003, szabadon látogatható) van két kisebb gyümölcsöskert. Továbbá a Pécsely Fő u. 125. szám alatt található szolgálati ház kertjében is több régi gyümölcs tájfajta megtalálható.

Az alább megadott gyümölcsfajok és fajták találhatóak meg gyűjteményeinkben:

- cseresznye: fehér cseresznye (cserszegi mézes), korponai cseresznye (borízú cseresznye), rétes cseresznye
- meggy: cukor meggy
- szilva: kései szilva, fehér szilva, zöld ringló
- sárgabarack: ananász kajszai
- alma: pogácsa alma, batul, őszi alma, üveg alma, páris alma, citrom alma, bőralma, nyári fontos
- körte: szegfű körte, osztrák körte, szüreti körte, kálmán körte, árpával érő
- házi berkenye (oltott, nagygyümölcsű változat)
- bécsi szeder (*Morus nigra*) oltott példánya.

Vizes élőhelyekhez kötődő "lápi" növények génmegőrzése történik a pécselyi szolgálati lakás szaporítókeretjében (lisztes kankalin (*Primula farinosa* ssp. *alpigena*), európai zergeboglar (*Trollius europaeus*), illatos hagyma (*Allium suaveolens*), nagy aggófű (*Senecio umbrosus*), Buxbaum-sás (*Carex buxbaumii*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*), vidrafű (*Menyanthes trifoliata*), csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*)).

6.3. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése

Erdőterületi adatok

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában 2318,27 ha erdőterület található, ahol bejegyzett erdőgazdálkodóként erdőkezelési tevékenységet végez 1/1-es tulajdonosként. Nehézséget jelent az erdőkezelési tevékenységünk során a területek szétszórtsága, mivel 3 megyében és 53 község határban helyezkednek el erdőterületeink. Az Igazgatóságnak a működési területén belül továbbá olyan erdőterületekben is van résztulajdona, amelyek birtokviszonyai egyelőre rendezetlenek, ezekben zömében kisebbségi résztulajdonnal rendelkezünk. Ezeknek a területeknek az eloszlása is rendkívül diszjunkt, 38 község határban helyezkednek el és sok esetben nincsenek fedésben azokkal a községekkel, amelyeknél erdőgazdálkodóként már érintett az Igazgatóság.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szinte kizárólag országos jelentőségű védett, vagy fokozottan védett és/vagy Natura 2000 hálózat részét képező erdőterületek bejegyzett erdőgazdálkodója. Mindösszesen 0,81 ha-nyi terület nem tartozik egyik védettségi kategóriába sem, amely terület nem közvetlenül erdőgazdálkodást szolgáló földterület, hanem egyéb részlet. A kezelt erdőterületek védettségi megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

Igazgatósági vagyonkezelésben lévő erdőterületek	Terület (ha)	Erdőrészletek száma	Erdőtervezési körzetek száma
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület)	249,91	89	3
Fokozottan védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő	638,57	214	7
Országos jelentőségű védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület és nem fokozottan védett)	346,97	163	7
Országos jelentőségű védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő (nem fokozottan védett)	1070,12	424	8
Országos jelentőségű védett/ fokozottan védett természeti területen kívüli, de Natura 2000 területen lévő erdő	11,89	6	4
Egyéb erdőterületek	0,81	3	1
Összesen	2318,27	899	11

Faállománytípusok, élőhelytípusok

Az erdőállományt tekintve mind domborzatilag, mind az állományösszetételt illetően heterogén képet alkotnak. Az erdőterületek ¾-én őshonos főfafajú, az Etv. 7.§ szerinti b), c) természetességi kategóriájú állományokkal (a) természetességi kategóriájú erdőterülettel nem rendelkezünk); a bükkösöktől kezdve a cserszömörccés-molyhos tölgyes karsztbokorerdőkön át az ártéri erdőkig minden termőhelye jellemző erdőtársulással találkozhatunk, melyek között a víztűrő lágylombos és a hazai egyéb keménylombos állományok dominálnak. Az erdőterületeink ¼-ét alkotják átmeneti, kultúrerdő és faültetvény természetességű állományok, melyek között az akác főfafajú állományok dominálnak. Jelentős az Etv. 7.§ szerinti d), e), f) természetességi kategóriájú erdőkben azoknak az állományoknak a területfoglalása, amelyek ugyan a természetességi kategóriai kritériumok szerint gyengébb természetességi kategóriába tartoznak, viszont a hazai honos fafajok vannak mégis nagyobb elegyarányban jelen.

Az egyes állománytípusok területfoglalását természetességi kategóriák szerint, jellemző élőhelytípusok megnevezésével az alábbi táblázat tartalmazza:

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrésztetek		
Faállomány-típus (OEA)	Faállomány-típus területe (ha)	Előforduló élőhelytípusok felsorolása (Á-NÉR kód és Natura 2000 kód)
Bükkösök	31,77	K5
Gyertyános tölgyesek	19,55	K2, K1a

Tölgyesek	133,57	L2x, Ly4, L2b, L1; 91M0, 91H0
Cseresek	309,91	L2b, L2a, L2x
Molyhos tölgyesek	97,83	L1, M1
Hazai egyéb kemény lombosok	360,02	J6, L2x, Ly2, RC; 91M0, 91H0
Hazai nyárasok	44,34	J4, RDb
Víztűrő egyéb lágylomb	471,89	J5, J4
Hazai egyéb lágylomb	14,93	Ly2, RB
Erdei fenyves - ahol tájhosos	0,00	-
Egyéb fenyves állományok	1,71	N13
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület</i>	4,79	KST, KST-HNY, HNY

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek		
Faállomány-típus (OEA)	Faállománytípus területe (ha)	Előforduló élőhelytípusok felsorolása (Á-NÉR kód és Natura 2000 kód)
Akácosok	258,83	S1, RDb; 91M0
Idegénhonos kemény lombosok	1,42	S3
Hazai többségű egyéb lágylombosok	76,67	RDb, L2a
Hazai többségű egyéb keménylombosok	135,43	RB, RDb
Nemes nyárasok és nemes füzesek	44,54	S2
Erdei-, fekete- és egyéb fenyvesek	48,15	S4, RDa
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület</i>	2,52	KST-CS

Az Igazgatóság vagyonkezelésében levő erdőterületek 2/3-a átmeneti üzemmódú. A második legnagyobb területarányú üzemmód a vágásos üzemmód, amelyen belül a vágásérettségi korhoz közel levő állományok esetében a hatályos erdőtervek szerinti fahasználati-véghasználati módok területarányait jelentősen befolyásolják a természetességi kategóriák. Az egyes üzemmódok területfoglalását természetességi kategóriák szerint, az alábbi táblázat tartalmazza:

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrészek		
	Üzemmód	Terület (ha)
Vágásos üzemmód	Tarvágás	8,57
	Fokozatos felújítóvágás	2,99
	Szálalóvágás	33,09

Vágásos üzem mód összesen		335,31
Átmeneti üzem mód		709,84
Örökerdő üzem mód		54,16
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		385,11

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek		
Üzem mód		Terület (ha)
Vágásos üzem mód	Tarvágás	86,65
	Fokozatos felújítógátás	26,21
	Szálalógátás	0,00
Vágásos üzem mód összesen		457,15
Átmeneti üzem mód		263,89
Örökerdő üzem mód		2,17
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		45,92

Koncepció, alapelvek, célok

A BfNPI vagyongezelt erdeiben természetvédelmi szemléletű erdőkezelés folyik, amelyet nem lehet a hagyományos értelemben vett erdőgazdálkodásnak titulálni. A vagyongezelt erdőterületek zömét termőhelyi adottságaik miatt gyenge fatermő képességű, védelmi rendeltetésű, esetenként alacsony záródású állományok alkotják, melyek fatermő képessége is a természetvédelmi szemléletű erdőkezelést vetíti előre, amely óvatosabb léptékű, természetességet javító beavatkozásokból, szerkezetátalakításokból, rezervátum szemléletű kezelésből, illetve állapotmegőrző kezelésekből áll össze. Tevékenységünk az erdőnevelési eljárásokat tekintve a fiatalokú állományok esetében csemeteápolási, az invazív fajok csökkentését szolgáló tisztítási munkákra, a közepkorú állományok esetében egészségügyi szemléletű és az őshonos fajok arányának kedvező nevelógátásokra, az időskorú állományokat tekintve pedig egészségügyi beavatkozásokra, a folyamatos erdőborítást szolgáló felújításokra korlátozódik. A túltartott korba hajló telepített, zömében kultúrerdő és faültetvény természetességi kategóriájú, idegenhonos főfafajú állományok esetében a távlati cél a természetesség javítása fokozatosan, kisléptékű átalakításokkal, esetenként teljes szerkezetátalakítással is.

Mag- és csemetetermelés, beszerzés

Igazgatóságunk sem saját magtermő állománnyal, sem csemetekerttel nem rendelkezik, így a szükséges erdészeti szaporítóanyaghoz beszerzés útján jutunk hozzá. Csemetebeszerzésnél fontos szempont, hogy az érintett erdőresztlet környezetéből szerezzük be a szaporítóanyagot, amennyiben lehetőség van rá.

Csemetebeszerzésre a folyamatban levő erdőfelújításaink pótlása során van szükség, 2022 évben ilyen jellegű tevékenységet nem végzett az Igazgatóság.

Fahasználat

Az OEA szerinti (természetes-) természetsterű-származék erdőkben a tárgyévben végzett fakitermelési munkálatok mind a Life4Oak Forests projekt keretén belül valósultak meg. A beavatkozások célja a tölgyes állományok természetességi állapotának javítása, az állományok diverzitásának növelése, az idegenhonosok kiszorítása. Az Igazgatóság szálalógátást 14,6 ha-

on végzett, 18,39 ha-on növedékfokozó gyérítést 17,40 ha-on pedig törzskiválasztó gyérítést hajtottunk végre, egyéb termelés 12,10 ha-on történt.

Az OEA szerinti átmeneti-kultúr-faültetvény természetességi kategóriájú erdőrészeket tekintve 8,07 ha-on került végrehajtásra egyéb termelés, amely a Life4Oak Forests projekt keretén belül valósult meg, és a projekt korábbi beavatkozása során injektált fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) egyedek kitermelése volt a cél. Növedékfokozó gyérítést 20,20 ha-on végeztünk, a fakitermelés során a kikerült főfafaj az akác volt, a beavatkozással pedig a további akáccal való fertőződést, illetve a megjelenő elegyfajok térnyerését igyekeztünk elősegíteni. Egészségügyi termelést 2,02 ha-on hajtottunk végre turistákra veszélyes fák, illetve tűzkár miatt.

A 2022-ben végrehajtott fahasználatok során a legnagyobb fatérfogatban akác került kitermelése az állományokból. A Life4Oak Forests projekt keretén belül kitermelt őshonos fafajok kivétel nélkül felkészítés nélkül az állomány alatt maradtak, ezzel is növelve az állományokban levő holtfa mennyiségét és közvetetten a biodiverzitás növekedését.

Erdőfelújítás, erdőművelési munkák.

A jelenleg felújítási kötelezettség alatt áll az Etv. 7.§ szerinti a), b), c) természetességi kategóriájú erdő esetében 3,79 ha, d), e), f) természetességű erdőrészt tekintetében pedig 2,52 ha. A felújítási kötelezettség az érintett erdőrészekben véghasználat után keletkezett, a felújítás során mindegyik erdőrészlet esetében a korábbi állománynál magasabb természetességű erdősítési célállománnyal zajlik az erdőfelújítás.

A tárgyévi erdőművelési munkák a folyamatban levő felújítások ápolásából adódnak. A tárgyévben a műszaki átvételek során befejezettnek minősült 1 erdőrészlet 1,00 ha-on, amelyben nem volt szükség a tárgyévben erdőművelési munkák végrehajtására.

Erdővédelmi tevékenység

A tárgyévre vonatkozóan 0,33 ha-on erdőtűz, valamint 18,76ha-on kőrispusztulás miatti erdőkárt észleltünk, melyről az észlelés negyedévében B-típusú kárbejelentőket nyújtottunk be a Nemzeti Földügyi Központhoz.

Inváziós fajok visszaszorítása

A tárgyévben inváziós és tájidegen fásszárúak visszaszorítása erdőterületen az éves fahasználatok során történt mechanikusan, vegyszeres védekezést az idei évben 14ha-on hajtottunk végre. A fahasználatok során az akác (*Robinia pseudoacacia*), és a szálszálként megjelent zöld juhar (*Acer negundo*) és bálványfa (*Ailanthus altissima*) egyedek kerültek kitermelésre. A természetességi kategóriák szerinti eloszlásokat a fenti Fahasználat c. bekezdésben tárgyaltuk.

Károsodott területek.

A tárgyévben nem történt olyan biotikus, vagy abiotikus károsítás, amely jelentős erdőszerkezeti változásokat eredményezett volna.

Körzeti erdőtervezés

2022-ben a működési területünkön a Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzetben, és a Zala-komári erdőtervezési körzetben indította meg az erdőtervezési eljárást az Nemzeti Földügyi Központ Közép-Dunántúli Erdőtervezési Osztálya, illetve a Zamárdi erdőtervezési körzetben az NFK Dél-Dunántúli Erdőtervezési Osztálya. Igazgatóságunknak csak a Keszthelyi-hegység erdő-

tervezési körzetben, és a Zalakomári erdőtervezési körzetben volt erdőgazdálkodói érintettsége, mindösszesen 919,17ha-on. Mindkét erdőtervezési körzetben az erdőrészek országos jelentőségű védett, illetve Natura 2000 területeken helyezkednek el, így a természetvédelmi érdekek érvényesítése volt a cél a következő tervciklusra a kezelési tervekkel összhangban.

Erdészeti eszköz és infrastruktúra-ellátottság

Igazgatóságunknak nincs saját állományban levő erdészeti munkákat kivitelező munkacsoport, ezért minden ilyen munkát külső vállalkozókkal tudunk elvégeztetni. A saját állományunkban levő fizikai munkavállalókkal csak legfeljebb a kis volumenű erdőművelési munkákat tud kivitelezni. A faanyag mozgatását az erdei rakodóról a telephelyeinkre 4-ből 2 tájegységünkönél saját munkaerővel és saját gépparkkal azokban a tájegységekben tudjuk megoldani, ahol erőgépekkel az állattartás miatt amúgy is rendelkezünk.

Erdőfelújítási kötelezettség, erdősítési hátralék, bírság

2022-ben az Igazgatóság saját vagyongazdálkodású erdeit tekintve összesen 4 erdőrészt érintett erdőfelújítási kötelezettség, melyből az évi esedékes műszaki átvételen 1 erdőrészt befejezésre került. Erdőfelújítási bírságot nem szabtak ki 2022-ben az Igazgatóságra, mint erdőgazdálkodóra.

Faanyagértékesítés

A tárgyévi fahasználati munkák tervezésénél az elsődleges természetvédelmi céllal Igazgatóságnál keletkező belső faigény kielégítését is szeretnénk összehangolni. Faanyagot csak abban az esetben értékesítünk, amennyiben a kitermelt faanyag fajtája vagy minősége nem alkalmas egyéb természetvédelmi célú hasznosításra és ezen túl a belső faigényt is ki tudjuk szolgálni a keletkezett faanyaggal.

6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (ha)
1	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Tihanyi VE (19-304050-513 kódszámú vadászterület)	2.860
2	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Badacsony és környéke VE (19-303950-513 kódszámú vadászterület)	8.041
3	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Kis-Balaton VE (20-202850-506 kódszámú vadászterület)	15.430
4	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Sásdi-rétek VE (19-303360-513 kódszámú vadászterület)	1.291
5	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Nagyberek VE (14-350250-410 kódszámú vadászterület)	24.504

Igazgatóságunk a korábbi évek gyakorlatával megegyezően 2022. évben is öt vadgazdálkodási egységben végezte a szakmai munkát. A területeken folytatott tervszerű állományszabályozás és vadkár elhárítás, valamint a vadgazdálkodási tevékenység adminisztratív feladatainak ellátása 2022. évben is folyamatosan kiemelt feladatot jelentett.

Vadgazdálkodási irányelveink, szakmai elvárásaink, a jogszabályi környezet és a gyakorlati tevékenység sem változott számottevően, ugyanakkor a 2022. évben is történtek rendhagyó dolgok:

- Vaddisznó vadgazdálkodási alapelvek adminisztratív és technikai részét gyökeresen átírták az afrikai sertéspestis (ASP) megfékezésére hozott szabályok. A NÉBIH diagnosztikai kilövési tervet határozott meg, kötelező rendszeres terület ellenőrzési tevékenységet írt elő, valamint az elejtett vaddisznókból mintavételi kötelezettséget állapított meg. Ugyanakkor elejtett egyedenként állami kártalanítás illette meg a vadászatra jogosultakat.
- A vaddisznó vadhús felvásárlási árak továbbra is rendkívül alacsony szinten mozogtak.
- A bérvadásztatás nem állt vissza teljes mértékben a pandémia előtti időszakhoz képest.
- Nagyberek-i és Kis-Balaton-i Vadgazdálkodási Egységeinkben nem várt vadkáraink keletkeztek.

Tihanyban a területek nagysága, a feltételek gyakorlatilag nem változtak. A Tihany Vadgazdálkodási Egységében egy fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. Az éves kilövéseknek a 2022. évben is elsődleges célja a vaddisznó és a gímszarvas állománya visszaszorítása volt, valamint a róka, dolmányos varjú és a szarka létszámának erőteljesebb csökkentése. A vaddisznó állománya érzékelhetően csökkent. Jellemzően a korábbi években a vaddisznó éves terítéke 15-20 db körül mozgott, míg 2007-ben 40 egyed került puszkavégre, 2008-ban több mint 50, 2009-ben 65, 2010-ben 80, 2011-ben 48, 2012-ben 83, 2013-ban 57, 2014-ben 50, 2015-ben 43, 2016-ban 47, 2017-ben 39, 2018-ban 42, 2019-ben 64, 2020-ban 92, 2021-ben 33 és 2022-ben 35 példány. A lecsökkent állomány feltehetően a szomszédos vadászatra jogosult két éve tartó kiemelt terv teljesítése, a bevándorlás megszűnése.

Őzállományunk folyamatos csökkenését tapasztaljuk. A korábbi évekre nem jellemzően megjelent a gímszarvas is a belterületeken, taposási, rágási, „rongálási” (kerítések) kárával gyakran találkozunk, szinte mindenütt számítani lehet rá, terítéke 36 példány. Magas továbbra is a gépjármű (vonat) gázolások száma. Eredményes nagyvad terelő vadászatot is tartottunk a területen. Ugyanakkor megjegyezzük, hogy a szervezett vadkár elhárítást, az előírt, (elvárt) állományszabályozó vadászatot a folyamatosan bővülő létszámú, az év és a nap minden szakában megjelenő kiránduló forgalom (ebben az évben Tihanyban extrém mértékű) kiemelten nehezíti, olykor ellehetetleníti (a biztonságos vadászat feltételei nem teljesíthetők, a vad zavarása folyamatos, mozgása olykor csak a késő éjszakai órákra korlátozódik).

Szintén nem változott a Badacsonyi és környéke Vadgazdálkodási Egység területe, ahol 2 fő természetvédelmi őr látja el a hivatásos vadászati teendőket. A terület vadgazdálkodási adottságait tekintve hasonló Tihanyhoz, belterületekkel, üdülő övezetekkel erősen tagolt, biztonsági okokból nem vadászható, de a vadak által okozott kár szempontjából kiemelten érzékeny. A Tartós vízborítás miatt több száz ha rét, gyepek, kaszáló és legelő terület vált járhatatlanná, megközelíthetetlenné. Vadászati szempontból elvesztettük, ugyanakkor a vad használja. Tihanyban és Badacsonyon is bérvadásztatunk őzbakra és gímbikára, bár az őz létszáma folyamatosan csökkenése, és a vadászat biztonságos technikai feltételei teljesíthetősége e területeken megkérdőjelezi bérvadásztatása folytatását. Mindkét területünkön rendszeresen láttunk aranysakált. Tihanyhoz hasonlóan eredményes nagyvad terelő vadászatokat is tartottunk a területen. Itt is magas a gépjármű vadelütések száma, gyakori a belterületi vad megjelenés és károkozás.

A Kis-Balatoni Vadgazdálkodási Egységében három fő természetvédelmi őr lát el hivatásos vadászati feladatokat is. A jelenleg 15 000 ha-os terület visszakapta 20 évvel ezelőtti méretét, ismét egyesült az I. tározó és köré tartozó védett természeti területekkel. A feladat nagyságára való tekintettel (állomány szabályozás, vadkár elhárítás) Igazgatóságunk terület alapú bérvadászati szerződést (pausal) kötött egy többségében környékbeli vadászokat tömörítő vadász-társasággal 2017. évben. A 2021. évben – szintén a vadkárok mérsékelését, és vadászati lehetőség biztosítását szem előtt tartva – a vadászterület K-i felét érintően kötöttünk terület alapú bérvadászati szerződést. Az összesen csaknem 9000 ha területen szigorú szakmai feltételek teljesítése mellett biztosítunk sportvadászoknak lehetőséget. A tavalyi esztendő vadkárainak rendezését követően az első szerződött területünkön újabb 10 millió Ft-ot meghaladó vadkár keletkezett.

A vadászterület, mint élőhely folyamatosan átalakul, vadgazdálkodási tekintetben veszít értékéből. A Kis-Balaton II. ütemen folyó átalakítási munkálatok volumene és későbbi eredménye tartósan negatívan jelentkezik a terület vadeltartó képessége szempontjából. A vízszint megemelése egyes területrészeken szintén a projekt része, amely a vad tartós kiszorulását eredményezte. Összességében vadászterületünknek csaknem 9 000 ha-ját (60 %) egész évben víz borítja, amely ugyanakkor rendkívüli aszályos időszak esetén folyamatosan bevonzza a vadat. Gímszarvasaink és vaddisznóink keresik a fokozottan védett természeti területek nyugalmát. Őzállományunk csökkenéséről évek óta beszámolunk, feltehetően az itt véglegesen megtelepedett aranyakál családok az ő helyzetükön még pluszban is rontanak. A vaddisznó létszám szabályozásában is intenzíven részt vesznek (malacok), ugyanakkor megváltoztak gímszarvas élőhelyeink, ezáltal a „szarvasbőgő” területeink is.

Mezőgazdasági káraink mértéke főként a kukorica kultúrákban – a fokozott figyelem ellenére is – jelentős. Ugyanakkor van mezőgazdasági termelő, aki a folyamatos egyeztetés ellenére fokozottan vadkár veszélyes helyre telepít kukoricát nagy táblákban, a drágábbik fajtákból...

Teljesen új területként lett kialakítva 2017-ben az 1291 ha kiterjedésű természetvédelmi célú különleges rendeltetésű „Sásdi-rétek” Vadgazdálkodási Egység a Káli-medencében. A védett és fokozottan védett és Natura 2000 területeket magába foglaló terület természeti értékekben gazdag. Zömében Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő gyepek, rétek, legelő területeket vizes élőhelyek színesítik, melyeket a gímszarvas és a vaddisznó is előszeretettel látogat. Főként utóbbi állományának folyamatos apasztása, visszaszorítása a vadgazdálkodás elsődleges célja.

A 2018. a 2019. a 2020. és a 2021. évhez képest a területen 2022. évben érdemi változást nem tapasztaltunk, és a vadgazdálkodásunk terén számottevő változást Igazgatóságunk sem tett, azaz a korábbi évekhez képest szembetűnően kevesebb a vaddisznó túráskára rétjeinken, legelőinken. Megjelenik olykor a dámszarvas is, állandó lakos az aranyakál. Kiszámú terítékéből a trófeás vadat elsődlegesen itt is bérvadászat útján próbáljuk értékesíteni.

A terület hasznosítását érintő peres eljárások lezárultak, új nem keletkezett.

A Kormány 2017. év közben született döntése értelmében a Somogy megyei egykori Nagybereki Állami Gazdaság üzemi vadászterületének vadászati jogosultja lett jogerősen Igazgatóságunk 2017. november 3-tól. 2018. évben gyakorlatilag befejeztük a vadgazdálkodás feltételeinek kialakítását. Táskák ingatlan korszerűsítése, felújítása lényegében befejeződött, hivatásos vadászaink a ruházaton és a korszerű felszerelésen kívül új pick up gépjárműveket kaptak. Buzsák község határban 12 km hosszú kerítéssel egybefüggő 1000 ha mezőgazdasági kultúrát kerítettünk be vadkár ellen, Somogyzentpál határában 300 ha-t. Itt is megjelenik a belterületi

vadkár, főként Balatonfenyves és Fonyód településeken, ugyanakkor ilyen megkeresésünk a 2022. évben sem volt.

Az éves vadkár mértéke alig haladta meg az öt millió Ft-ot, ugyanakkor a buzsáki kerítésben 2022. évben is keletkezett vitatott mértékű „vadkárunk”.

A terület legnagyobb gazdálkodója (korábbi vadászatra jogosultja) folytatta az egykori vadrej-tők – elcserjésedett, befásodott gyepek, kaszálók – szárzúzását, összességében az elmúlt három évben 1300 ha-t meghaladó területen, melyek nagy részére szarvasmarha került.

Az 1990-es évektől réteken, kaszálókon szándékosan fennhagyott növényzet funkciója valóban a vadgazdálkodás céljait szolgálta elsődlegesen; ez gyakorlatilag egyik hónapról a másikra eltűnt, várhatóan vissza alakul eredeti művelési ágának megfelelően, gyökeresen átalakítva ezzel a vadászterület élőhely térképét, megváltoztatva több évtizedes rendjét... A 2019-es évtől immár nem kibocsátóként, hanem befogadóként működik a terület a környező vadászterületekhez viszonyítva, melyet alátámaszt az éves teríték mennyiségi és minőségi átalakulása is: állandó gímszarvas és vaddisznó állományunk folyamatosan csökken. Fentieket alátámasztja, hogy míg a korábbi években a vadkár az 50 millió Ft-ot is meghaladta, addig napjainkban a 10 milliót sem éri el. Jellemző – a már említett – belterületi károkozás megszűnése is. Őz állományunk drasztikus fogyása feltehetően nem az aranyakál számlájára írható elsődlegesen, hanem a nagy sebességgel vontatott széles (5-8 m) kaszák „bűne”.

Jellemzően kihívása a területnek a megfelelő számú bérvadász kiközvetítése mellé a megfelelő számú trófeás vad megtalálása, azaz a csökkenő kereslet kielégítése a csökkenő kínálattal.

Hivatásos vadászaink megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, plusz feladatukat lelkiismeretesen, jó hozzáállással, folyamatos továbbképzést vállalva látják el. Lényeges a rendelkezésre álló eszközök folyamatos fejlesztése, szinten tartása. Néhány szolgálati fegyverünk felújításra, cseréjére szorul, különös tekintettel a hozzájuk tartozó optikai eszközök. Hivatásos vadászainkat hőkamerákkal láttuk el a 2020. évben.

6.5. Halgazdálkodási vízterületek

Természetvédelmi szempontból releváns halgazdálkodási vízterületek védett területen:

No.	Országos jelentőségű védett vízterek*	Kiterjedése (hektár)/ Hossz (méter)	Elfogadott kezelési terv (+/-)
1.	Balaton (Bozsai-ö. nélkül, NP része)	33 ha	-
2.	Balaton (Bozsai-ö. fokozottan védett, NP része)	50 ha	-
3.	Balatonhenyei-tó	4 ha	-
4.	Barkás-tó	1 ha	-
5.	Belső-tó	40 ha	-
6.	Bika-tó	1 ha	-
7.	Bonta-tó	1 ha	-
8.	Burnót-patak	13 263,76 m	-
9.	Cölömpös-árok	3,943 ha	-
10.	Cserkás-tó	1 ha	-
11.	Csókakői-patak	0,855 ha	-
12.	Eger-patak	18 044,072 m	-

13.	Egyesített-övcsatorna	11,4 ha	-
14.	Garabonci-malomárok	4,129 ha	-
15.	Garabonci-patak	3,5 ha	-
16.	Határbelvíz-csatorna (Táska 097, Somogy-szentpál 027, 034 és 036 hrsz.)	2,3097 ha	+
17.	Határkülvíz-csatorna (Somogy-szentpál 019 hrsz.)	12,7371 ha	+
18.	Hévízi-tó	18 ha	+
19.	Horogi-séd	4 870,244 m	-
20.	Kálomis-tó	3 ha	-
21.	Kenderáztató-csatorna	3,39 ha	-
22.	Kettős-tó	2 ha	-
23.	Kis-Balaton I. tározó	2 014 ha	-
24.	Kis-Balaton II. tározó	5 197 ha	-
25.	Kisörpuszta	51 ha	-
26.	Kornyai-tó	20 ha	-
27.	Külső-tó	64 ha	-
28.	lápok	116 ha	-
29.	Lesence-patak	6 911,931 m	-
30.	Marótvölgyi-csatorna	4,23 ha	-
31.	Miháldi-vízfolyás	9,024 ha	-
32.	Mindszentszállai-árok	3 632,571 m	-
33.	Monostori-tó	3 ha	-
34.	Mura-folyó és holtágai	256 ha	+
35.	Nádas-tó	6 ha	-
36.	Nyugati-övcsatorna (Táska 0103 és 0126 hrsz.)	5,3854 ha	+
37.	Radai-patak	2,25 ha	-
38.	Sárosfői Halastavak	40 ha	-
39.	Sásdi-patak	2 171,838 m	-
40.	Szabari-patak	1,9 ha	-
41.	Szentbékállai-árok	5 185,686 m	-
42.	Tüskés-tó	4 ha	-
43.	Zala-somogyi határárok	6,0665 ha	-
44.	Zirci Arborétumi-tó	1 ha	+

A táblázatban csak azon országos jelentőségű védett természeti területeken elhelyezkedő tavakat tüntettük fel, melyeknél a földhivatalban a kivett (pl. tó, holtág) kifejezés szerepel. A kivett (csatorna) területek és egyéb vízfolyások szintén nem szerepelnek itt. A láp területeken a tavak a tőzeg kitermelése következtében alakultak ki. Ilyen viszonylag sok található Zala megyében a Szévíz-patak és a Principális-csatorna mentén, valamint Veszprém megyében Mezőlak mellett. Ezek valamennyi esetben a bányászati tevékenység felhagyása után kerültek nyilvántartásba vételre halgazdálkodási vízterületként. Lápként csak a kijelölt területeket tüntettük fel. A Balatonból a BfNP részeként védett hrsz-ek szerepelnek.

6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

No.	A halgazdálkodási vízterület megnevezése (ahol már az igazgatóságé a halgazdálkodási jog)	Kiterjedése (ha)
1.	Murarátka, Mura-holtág (053/1 hrsz)	2,4
2.	Letenye, Bodzás-tó (0291/1/b hrsz)	5,7
3.	Kis-Balaton II. ütem	5500
4.	Tihany, Belső-tó	39,6

A Mura két holtága esetében az érintett halgazdálkodási víztereknek elsősorban az őshonos halfajok állományainak természetes szaporodó-helyeként kell szolgálni, amely megfelelő szaporulat esetén a környező vizek utánpótlását is biztosíthatja, áradáskor természetes úton, míg megfelelő szaporulat esetén áttelepítéssel. A területen a szükséges halászati beavatkozások kizárólag - az éves rendszerességgel elvégzett állományfelmérés alapján folytatandó - állományszabályozásra korlátozandók. Erre idegenhonos halfajok megjelenése illetve esetleges egészségügyi problémák esetén kerülhet sor. Ezen feladatok elvégzését az Igazgatóság saját ember- és eszközállományával el tudja végezni.

Az érintett területek árvíz esetén közvetlen kapcsolatba kerülnek a Murával, így az ott található őshonos halfajok szaporodó-helyeként is szolgálhatnak, emiatt a nagytestű egyedek közlekedését a folyó és e területek között nem szabad korlátozni.

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény alapján különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek körének bővítési javaslatát, lehatárolását készítettük elő több mint 6.000 ha kiterjedéssel. 2016 decemberében a különleges rendeltetésre döntés született a somogyi vízterek és a Kis-Balaton II. ütem esetében, azonban a halgazdálkodási jog vagyongazdálkodóként történő kijelölésünk csak 2017-ben történt meg. Bár az érintett területek jelentős része a BfNPI vagyongazdálkodásában van, a halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásba adása ettől különválik, külön folyamat részét képezi. Több esetben ez a folyamat még nem zárult le. 2018. júniusban ismételten kezdeményeztük a Tihanyi Belső-tó különleges rendeltetésűvé nyilvánítását, melyre sor is került. A halgazdálkodási jog vagyongazdálkodásunkba adása 2021. júliusában megtörtént.

Igazgatóságunk működési területén különleges rendeltetésű lett a korábbi meglévő halgazdálkodási vízterek közül a Balaton (valamint befolyói) és a Kis-Balaton I. ütem területe természetvédelmi és turisztikai szempontból egyaránt különleges helyzete miatt. Az érintett területeken a halgazdálkodási jog gyakorlója a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.

Nyilvántartott halgazdálkodási vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését:

1. Balaton és vízrendszere 61041,6 ha
A Balaton esetében első helyre került jelentősége miatt a turisztikai jelentőség, (3.§ (2) bekezdés da), és dc) pont). Ugyanakkor a Natura jelölő fajok közül mindenképpen kiemelt jelentősége van a Balatonnak a garda és a balin esetében, ezen fajok megőrzése szempontjából meghatározó a halgazdálkodás mikéntje. Ezen jelölő halfajok jelenleg a horgászható fajok között szerepelnek a gazdálkodónak is érdeke, hogy megfelelő kezelés mellett ne legyen szükség horgászati korlátozásokra. Amennyiben az állomány stabil marad, úgy ez megoldható.
2. Kis-Balaton VR. I. ütem 1800 ha

3.	Keleti-Bozót vízfolyás	21	ha
4.	Cigány-csatorna	2	ha
5.	Nyugati-övcsatorna	76	ha

Fent felsorolt halgazdálkodási vízterek jelenleg horgászati hasznosítással érintettek, ugyanakkor rendkívül jelentős a Balaton korábbi hatalmas halbölcsőiből mára megmaradt halállományuk. Elsősorban a compó állomány kiemelkedő, de mindenképpen említést érdemel réti csík és nyurgaponty is. Utóbbi külön kiemelendő a Kis-Balaton Hídvégi-tó (I. ütem) esetében. A BHNP Zrt részéről felmerült, hogy a gazdálkodás veszteségei miatt nem tart igényt ezen víztér halgazdálkodói jogára, azonban jelenleg még Ők a gazdálkodók. Változás esetén Igazgatóságunk kéri a területre a vagyonkezelési jogot, mivel már a Kis-Balaton jelenlegi formába történt átalakításakor, a hallépcsők kialakításakor is kiemelt szempont volt a balatoni állomány ívóhelyre történő kijutásának biztosítása. Ezen program folytatásaként szeretnénk hogy a további potenciális szaporodóhelyek, berkek és befolyók egyaránt különleges rendeltetést kapjanak, maximális előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívóhelyek kialakítását.

Egyéb különleges rendeltetésre nyilvántartott halgazdálkodási vízterek:

6.	Tihany, Belső-tó	39,6424	ha
----	------------------	---------	----

A tó erősen leromlott ökológiai állapotának javításához jelentős beavatkozásokra van szükség, így halállomány szerkezeti változások szükségesek. Ennek érdekében mind a teljes víztest, mind a körkörös partszakasz a BfNPI vagyonkezelésébe került, ami nem jár automatikusan együtt a halgazdálkodási jog megszerzésével is. A behurcolt ezüstkárász állományának komoly csökkentése mellett komolyan tervezett, átgondolt telepítésre lenne szükség őshonos halállományból. A tihanyi Külső-tó közelsége miatt egyre jelentősebb táplálkozó és költőterület bizonyos fokozottan védett madárfajok, pl. nagy kócsag, bakcsó, bölömbika stb. számára is. Ez az egyetlen olyan eset ahol felmerül a halgazdálkodási jog megkérése, olyan víztesten ahol jelenleg más a halgazdálkodó. A Rendelet 3. § (2) bekezdése ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának indoklása.: A tó teljes területe védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű állatfaj élőhelye, pl.: mocsári teknős, bölömbika, törpegém, stb.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás varható hatásai közül kiemelkedik - különös tekintettel a halgazdálkodási hatásokra a lehetőség a természetközeli halfauna visszaállítására.

A vízterületre vonatkozó, érvényben lévő természetvédelmi korlátozások: szegélynadas kímélete, idegenhonos fajok telepítésének tilalma

7.	Tihany Külső-tó	63,8582	ha	Nemzeti Park, fokozottan védett, Natura 2000
----	-----------------	---------	----	--

- A Rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megjelenő közérdek(ek) kiválasztásának indoklása: A tó teljes területe fokozottan védett természeti terület, számos védett és fokozottan védett állatfaj élőhelye, jelentős költőhely, Natura 2000-es terület.

- A védett, fokozottan védett ill. közösségi jelentőségű fajok, pl.: törpegém, dunai tarajos gőte, vöröshasú unka, mocsári teknős, fülemülesitke, vörösgém, nagykócsag, kis kócsag, bölömbika, vidra, stb.

Korábban nem nyilvántartott halászati vízterek ahol kezdeményeztük a különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölését:

1. Vindornya-láp és a Vindornya-csatorna

A kialakult vízterületek sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van. A potenciális szaporodóhelyek: nyílt vízfelületek, árkok, befolyók egyaránt lehetőséget biztosítanak élőhely fejlesztésre, maximálisan előtérbe helyezve a helyi őshonos állományoknak kedvező állapotok, megnövelt ívóhelyek kialakítását. A terület horgászati hasznosítással jelenleg nem érintett, azonban kiemelt jelentőségű az idegenhonos halfajok elleni védekezés.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

2.	Balatonederics, Nádas-mező	163,75	ha	Nemzeti Park, Natura 2000
3.	Lesence-patak	16,34	ha	Nemzeti Park
4.	Kétöles-patak	18,71	ha	Nemzeti Park
5.	Tapolca-patak	23,33	ha	Nemzeti Park

E természetközeli állapotú vízterületek állami tulajdonban és a BfNPI valamint a Vízügy kezelésében lévő

értékes, őshonos halfajokkal jellemezhető értékes, védett, fokozottan védett természeti terület státuszú élőhelyek.

A Balatontól északra található térség legnagyobb lápi póc állományai, komoly mennyiségű réti csík és kisebb állományokban még széles kárász található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat létezik, Balatonedericsen a hosszanti átjárhatóság megoldásával biztosítható a folyamatos átjárás. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A védett és fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék, cigányréce stb. állománya indokolja az inváziós halfajok visszaszorítása során a beavatkozások okozta zavarások minimalizálását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), ba), bb) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Befolyók, kis tavak és berkek a Balaton térségében:

6.	Badacsonytomaj, Büdös-tó	5,77	ha	Nemzeti Park
7.	Ordacsehi-berkek	275,2355	ha	Natura 2000, ex lege védett
8.	Fonyódi Bozót-csatorna (Pogányvölgyi-vízfolyás)	44,8438	ha	Natura 2000
9.	Nagyberek	682,3610	ha	Natura 2000, védett
	Határ-külvíz-csatorna			
10.	(Koroknai vízfolyás)	20,4868	ha	Natura 2000, védett
11.	Őszödi-berkek	44,3	ha	Natura 2000, ex lege láp
12.	Tóközi-berkek	44	ha	Natura 2000, ex lege láp
13.	Töreki-berkek "Töreki X-tó"	41,2	ha	ex lege láp, helyi védett
14.	Lellei-berkek "Forró-árok berke"	23,5	ha	Natura 2000, ex lege láp

Többnyire a Balatonról az emberi beavatkozás következtében lefűződött víztestek jelentős lápi póc és széles kárász állományokkal, komoly mennyiségű réti csík és esetenként nyurga ponty található a víztesteken. A Balatonnal való közvetlen kapcsolat csak korlátozottan létezik, beavatkozásokra lenne szükség az átjárhatóság biztosításához. Ugyanakkor az ezüstkárász terjeszkedése komoly beavatkozást igényel jelentős állománycsökkentéssel. A fokozottan védett madárfajok jelentős mennyisége, a kócsagtelepek, gémfélék stb. állománya azonban indokolja a minimális zavarás biztosítását.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése ac), ba), bc)pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

15. Kornyitó ~19 ha Nemzeti Park

A Balaton-felvidék értékes tava, melyen természetvédelmi szempontból fontos beavatkozás folyik jelenleg is, a nyílt vízfelület növelése érdekében. Az utóbbi évtizedekben több alkalommal kiszáradt, halgazdálkodás szempontból értéktelen víztest. Sérülékeny élőhely ahol megfelelő beavatkozások révén az őshonos halfajok számára megfelelő életér biztosítható. A terület madárvilága, az élőhely és a halállomány összetétel szempontjából különös jelentősége van, hogy minimális zavarás mellett, de történjen meg az őshonos halállományok megerősítése, illetve az idegenhonos fajok kizárása.

A különleges rendeltetésűvé nyilvánítás várható hatásai: A védett/Natura 2000-es élőhely komplex fenntartható védelmének biztosítása, az élőhely rehabilitáció (KEOP) eredményének stabilizálása.

A vízterületre érvényben lévő természetvédelmi korlátozások:

- A Káli-medencére kihirdetett természetvédelmi kezelési terv nincs, így a védett/Natura 2000-es területekre vonatkozó jogszabályi előírások az irányadóak. (gyepre hajtás/ tómederből itatás, élőhely szennyezés tilalma, természeti értékek védelmére vonatkozó egyéb jogszabályi előírások)

16. Gerence és mellékvízfolyásai Bébig	45	ha	védett, Natura 2000
17. Bitva és mellékvizei Pápasalamonig	22	ha	védett, Natura 2000
18. Cuha és Hódosér megyehatárig	17	ha	védett, Natura 2000

Ezen bakonyi vízfolyások felső szakaszának ökológiai állapota érdekében fontos lenne a kistestű, őshonos, de komoly gazdasági jelentőséggel nem bíró halfajok állományainak megőrzése, más fajok telepítése, behurcolása nem kívánatos.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése bb), bc)pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

Mura-menti holtágak, bányatavak:

Az Igazgatóságunk által korábban kezdett program részeként jelenleg is különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterület a Murarátka 053/1 hrsz., teljes területe 2,4 ha. Letenye 0291/1/b hrsz., (teljes területe 10,7 ha,) az erdő nélkül 5,7 ha. Ezek mellett további vagyongazdálkodásunkban található víztestek találhatóak a területen amelyek jelenleg nincs kijelölt halgazdálkodó:

19. Muraszemenye hrsz: 0229	2,1679	ha	védett, Natura 2000
20. Muraszemenye hrsz: 0234	1,4637	ha	védett, Natura 2000
21. Muraszemenye hrsz: 0236 a	2,7130	ha	védett, Natura 2000
22. Letenye hrsz: 0174 b	2,7632	ha	védett, Natura 2000
23. Letenye hrsz: 0174 d	2,0129	ha	védett, Natura 2000
24. Letenye hrsz: 0174 f	0,3687	ha	védett, Natura 2000
25. Letenye hrsz: 0174 g	0,3620	ha	védett, Natura 2000
26. Tótszerdahelyi-holtág hrsz: 077/2	9,6313	ha	védett, Natura 2000

Őshonos, védett illetve fokozottan védett halfajok élőhelyei (aranykárász, réti csík, lápi póc). A halászati hasznosítás lehetőségeit alapvetően meghatározó – természetvédelmi prioritást a különleges rendeltetésű területté nyilvánítás formájában tudjuk érvényesíteni. (Miközben a térség horgászvízein az ezüstkárász, a törpeharcsa és a naphal szorítja ki az őshonos fajokat, addig például a július elején folytatott felmérés során dr. Józsa Vilmos a Tótszerdahelyi-holt-

ágban a széles kárász közel 100 egyedét fogta egyetlen vizsgálat során.) A jelenleg is kezelésünkben lévő két holtágon idegenhonos fajok egyedei csak áradás után jelennek meg, ezek eltávolítására szelektálunk kutató halászgép segítségével.

E védett természeti területeken a természetvédelmi prioritás nem teszi lehetővé a gazdálkodást előtérbe helyező halászati üzemtervek (telepítések és lehalászások) kötelező előírásainak betartását, véleményünk szerint itt kizárólag az állományfelmérő (kutató), illetve – szükség esetén – állományszabályozó halászatokra kerülhet sor.

A vizek más védett és fokozottan védett állat- és növényfajok élőhelyei is (tündérrózsa, sulyom, rucaöröm, szitakötőfajok, több madárfaj, vidra, hód). A holtágak sérülékeny területnek számítanak, ezekre a horgászati tevékenység szintén káros hatással van.

A Rendelet 3. § (2) bekezdése aa), bd) pontok alapján megjelenő közérdek(ek).

6.5.2. Védett természeti területen található halastavak

No.	Védett halastavak	Kiterjedése (ha)	Kezelési terv (+/-)
1.	Sárosfői Halastavak (Nemeshany) (országos jelentőségű természetvédelmi terület)	40	-
2.	Tőreki Halastavak (Siófok) (helyi jelentőségű természetvédelmi terület)	38	+
Összesen:		78	

7. Tájvédelem

7.1. Egyedi tájértékek

Az Európai Táj Egyezmény megvalósításának részeként a természetvédelem állami szervezeteinél 2010-2011-ben a TÉKA program keretében végzett munka megalapozta az egyedi tájértékek felvételezését. Azóta évről évre folyamatosan bővül az egyedi tájértékek adatbázisa, mely végül a Természetvédelmi Információs Rendszerben (TIR), illetőleg 2015-től az OKIR rendszer adatbázisában rögzíthető, ezzel a hatósági munkát és a települési értékvédelmet egyaránt szolgálja.

A 2022. évben 20 település egyedi tájértékeinek terepi felvételezésére, az adatok rögzítésére és feldolgozására került sor. Az egyedi tájérték felmérés Veszprém megyéből 6 települést (Olaszfalva, Nagyesztergár, Eplény, Bakonynána, Bakonyoszló, Pénzesgyőr), Zala megyéből 13 települést (Füszölgy, Becsvölgye, Zalavár, Gelsesziget, Hosszúvölgy, Kacorlak, Kallósd, Kozmadombja, Kustánszeg, Ligetfalva, Ozmánbük, Pusztaapáti, Vindornyafok), Somogy megyéből 1 települést (Vörs) érintett.

	Települések száma	Egyedi tájértékek száma
TÉKA program keretében készült felülvizsgálat korábbi felmérés alapján (2010-11)	39	1.911
TÉKA program keretében készült új felmérés (2010-11)	20	862
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen Téka program keretében, 2011. végén	59	2 773
2012-2017. évben készült felmérések összesen	36	1.299
2018. évben készült felmérések	10	193
2019. évben készült felmérések	8	172
2020. évben készült felmérések	13	338
2021. évben készült felmérések	14	301
2022. évben készült felmérések	20	5414
Nyilvántartott egyedi tájérték összesen 2022. végén	160	5077

Az egyedi tájérték felmérések részletezése:

Településnév	Felmérés éve	Egyedi tájértékek száma
Pécsely	1998	32
Csopak	2000	25
Aszófő	2002	30
Balatonalmádi	2003	41
Felsőórs	2003	100
Halimba	2003	55
Lovas	2003	58
Palóznak	2003	41
Szőc	2003	29

Zánka	2003	26
Gosztola	2004	21
Hidegkút	2004	49
Kerkateskápd	2004	41
Lendvadedes	2004	26
Szécsisziget	2004	34
Szentbékáll	2004	33
Szentjakabfa	2004	14
Veszprémfajs	2004	43
Alsóórs	2005	98
Balatonakali	2005	29
Balatonudvari	2005	22
Lovászi	2005	22

Nagyvázsony	2005	38
Mencshely	2008	115
Badacsonytomaj	2010	50
Bakonybél	2010	36
Balatoncsicsó	2010	34
Balatonfüred	2010	435
Balatonszepezd	2010	110
Balatonszőlős	2010	25
Barlahida	2010	26
Barnag	2010	15
Böde	2010	28
Dörgicse	2010	206
Fenyőfő	2010	19
Kékkút	2010	32
Kerkaszentkirály	2010	18
Kővágóórs	2010	59
Nemesvita	2010	59
Óbudavár	2010	22
Salföld	2010	41
Szentkirályszabadja	2010	52
Szigliget	2010	69
Tihany	2010	33
Tormafölde	2010	21
Vaszar	2010	15
Vászoly	2010	18
Vindornyalak	2010	21
Zalaszántó	2010	44
Badacsonytörde- mic	2011	41
Balatonfűzfő	2011	35
Balatonhenye	2011	38
Köveskál	2011	45
Mindszentkál	2011	29
Monostorapáti	2011	44
Monoszló	2011	28
Öcs	2011	31
Szentantalfa	2011	28
Tagyon	2011	25
Egervár	2012	44
Hegymagas	2012	35
Nemesvámos	2012	15
Vöröstó	2012	37
Zirc	2012	86
Kisapáti	2013	49
Kisberzseny	2013	15
Ósi	2013	12

Raposka	2013	28
Káptalantóti	2014	21
Litér	2014	27
Nagykapornak	2014	72
Balatonkenese	2014	17
Misefa	2015	28
Nemesgulács	2015	25
Somlóvásárhely	2015	46
Várvölgy	2015	68
Alibánfa	2016	11
Balatongyörök	2016	91
Bánd	2016	22
Bezeréd	2016	29
Gyulakeszi	2016	38
Hárskút	2016	32
Petőhenye	2016	37
Vállus	2016	37
Bak	2017	33
Lakhegy	2017	36
Lesencefalv	2017	31
Letenye	2017	47
Magyarpolány	2017	69
Murarátka	2017	18
Muraszemenye	2017	42
Nemeshetés	2017	10
Tótszerdahely	2017	17
Ugod	2017	41
Városlőd	2017	33
Alsópáhok	2018	17
Bakonyjákó	2018	28
Döbrönte	2018	18
Gósf	2018	22
Hegyesd	2018	14
Molnári	2018	14
Murakeresztúr	2018	28
Nemesrádó	2018	30
Rezi	2018	12
Vasboldogasszony	2018	27
Csörnyeföld	2019	36
Farkasgyepű	2019	15
Kányavár	2019	16
Kiscsehi	2019	19
Kislőd	2019	23
Nemesbük	2019	28
Szentmargitfalva	2019	26
Zalaköveskút	2019	9

Balatonkenese	2020	54
Csehbánya	2020	20
Németbánya	2020	27
Örvényes	2020	39
Bázakerettye,	2020	36
Borsfa	2020	31
Csömödér	2020	16
Iklódbördőce	2020	27
Kistolmács	2020	21
Kissziget	2020	9
Lispezsentadorján	2020	25
Maróc	2020	18
Valkonya	2020	15
Almásháza	2021	
Becsehely	2021	31
Bocska	2021	15
Börzönce	2021	12
Bucsuta	2021	10
Magyarszerdahely	2021	9
Márkó	2021	32
Liszó	2021	16
Lókút	2021	21
Oltárc	2021	20
Páka	2021	49
Rigyác	2021	19
Tótvázsony	2021	42
Zajk	2021	16
Olaszfalu	2022	26
Nagyesztergár	2022	18
Becsvölgye	2022	21
Eplény	2022	26
Vörs	2022	19
Zalavár	2022	15
Bakonynána	2022	18
Bakonyoszlop	2022	17
Fűzvölgy	2022	18
Gelsesziget	2022	10
Hosszúvölgy	2022	13
Kacorlak	2022	12
Kallósd	2022	21
Kozmadombja	2022	9
Kustánszeg	2022	18
Ligetfalva	2022	9
Ozmánbük	2022	15
Pénzesgyőr	2022	25
Pusztapáti	2022	8

Vindornyafok	2022	18
--------------	------	----

2022. évi egyedi tájérték felmérések táblázatos részletezője települések szerint (első 10 db település)											
Tájérték csoportok	Olaszfalu	Nagyesztergár	Eplény	Pénzesgyőr	Vörs	Zalavár	Bakonyháza	Bakonyoslopp	Gelsesziget	Kacorlak	Összesen
	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db
Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás	2	5	2	8	2		4	5		3	31
Kulturális, szakraális építmény/alkotás	13	8	3	7	9	9	6	5	4	2	65
Temetkezéssel kapcsolatos építmény/alkotás	4	3	1	3	1	1	3	4	1	1	22
Zöldfelületi létesítmény/objektum	1			2					3		6
Útvonalakat összekötő létesítmény			2								2
Közlekedéssel/ szállítással kapcsolatos építmény											0
Erdő/vadgazdálkodással kapcsolatos érték					1						1
Agrártörténeti érték						1					1
Vízhasználattal kapcsolatos létesítmények			2	1					1	1	5
Történelmi eseménnyel kapcsolatos érték			1	1	2	1	2	2		1	10
Turizmushoz/ természetjáráshoz kötődő érték	3		8	2	4	1	2	1		1	22
Víztani érték			1	1					1	2	5
Növényegyed/-csoport	3	1	5			2		1		2	15
Bányászattal kapcsolatos egyedi tájérték			1								1
Összesen:	26	17	26	25	19	15	17	18	10	13	186

2022. évi egyedi tájérték felmérések táblázatos részletezője települések szerint (második 10 db település)

Tájérték csoportok	Becs- völ- gye	Kustán- szeg	Fűz- völgy	Hosszú- völgy	Kal- lósd	Vindor- nyafok	Pusztá- apáti	Kozma- dombja	Ligetfalva	Ozmán- bük	Össze- sen
	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db
Mindennapi élettel kapcsola- tos építmény, állandó (művé- szeti) alkotás	3	4	3	2	8	2		2	3		27
Kultikus, szakrális épít- mény/alkotás	9	5	6	4	7	7	3	5	2	11	59
Temetkezéssel kapcsolatos építmény/alkotás	3	2	2	3		1			1	1	13
Zöldfelületi létesítmény/ob- jektum	2		4		1	1	3			1	12
Útvonalakat összekötő létesít- mény											0
Közlekedéssel/ szállítással kapcsolatos építmény						1					1
Erdő/vadgazdálkodással kap- csolatos érték									1		1
Agrártörténeti érték			1					1			2
Vízhasználattal kapcsolatos lé- tesítmények		2				1		1			4
Történelmi eseménnyel kap- csolatos érték		2	2	2	1	1			1	1	10
Turizmushoz/ természetjárás- hoz kötődő érték	2	3			2						7
Vízteni érték	1									1	2
Bányászattal kapcsolatos ér- ték	1										1
Összesen	21	18	19	13	21	18	8	9	9	15	151
Mindösszesen (20 települé- sen)	47	35	45	38	40	33	25	27	19	28	337

7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Az elmúlt évekhez hasonlóan Igazgatóságunk 2022-ben is közreműködött fejlesztési koncepciók, útmutatók, pályázati kiírások és különböző tervi tartalmak véleményezésében, valamint azok előkészítésében. A dokumentációk elkészítéséhez szükséges táj- és természetvédelmi adatszolgáltatásokat megküldtük, a tájékoztatási és véleményezési szakasz során pedig építő jellegű, szakmai észrevételekkel segítettük elő a tervek kidolgozását. A beérkező dokumentumok témakörüktől és területi érintettségüktől függően az adott tájegység (KVT, NYVKZT, KBNT, NYZT) és/vagy a Természetmegőrzési Osztály (TmO) munkatársai által kerültek megválaszolásra.

Térségi és területfejlesztési dokumentációk véleményezése és egyeztetése

- Térségi Fejlesztési Terv – Adatszolgáltatás Regionális Környezetvédelmi Programhoz és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Klímastratégiájának értékeléséhez (BFT)
- Területfejlesztési Stratégia megújítása érdekében rendezett Szakmai Műhelybeszélgetés
- Településfejlesztési beruházások támogatására kiírt pályázati felhívás és útmutató (BFT)

Igazgatóságunk regionális, területi és települési szintű tervek kidolgozásában egyaránt részt vett, melyek során beépítésre szánt javaslatokat, a további részletek pontosítását, helyenkénti módosítások szükségességét fogalmazta meg általánosságban és konkrétumok kapcsán is. Természetvédelmi kezelői oldalról vázlattervi gondolatok kerültek kidolgozásra a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) kistájakait, földtudományos természeti-, valamint egyedi tájértékeit illetően, kiegészülve az az oktatás és az ismeretterjesztés témakörével. A BKÜ által érintett kistajak digitálisan lehatárolásra kerültek, azok értékeiről és tájkarakteréről táblázatos és szöveges összefoglalót készített Igazgatóságunk Csorba Péter „Magyarország kistájai” – 2021 c.-ű kiadványa alapján.

Munkatársaink a BKÜ-t érintő, Siófokon megrendezett Szakmai Műhelybeszélgetésen is részt vett, melyen többek között az üdülőkörzet túlterheltségének kérdésköre vált központi témává, amely közműhálózatától kezdve, a beépítettség mértékén át, egészen a környezeti terhelés szintjéig egyre jobban érzékelhetővé válik a Balaton parti településeken.

A településfejlesztési beruházások támogatására kiírt pályázati felhívást Igazgatóságunk már 2021-ben véleményezte. A BFT által 2022-ben megküldött felhívás és útmutató további pontosítását, egy egységes fogalomtár bevezetését és a zöldfelületi értékek szigorúbb meghatározását tartottuk szükségesnek, amely a biodiverzitás megőrzésének és további növekedésének irányába hat.

Vizekhez, vízpartokhoz kötődő dokumentációk felülvizsgálatának véleményezése és egyeztetése

- Balaton Vízparti Terv felülvizsgálata a csónakkikötők és hajók kikötésére felhasználható partszakaszokra vonatkozóan
- Balatoni Nádasállomány felülvizsgálatáról szóló záróértékelés véleményezése
- Megkeresés a Csillag-hegyi-forrást érintő beavatkozás kapcsán
- Zalmon Kft. Zalaegerszeg 0828/68 (0828/7) hrsz-ú ingatlanra tervezett lazactelep környezeti hatásvizsgálata eljárása

Igazgatóságunk a 2022-es év során a Balaton víztestéhez és annak parti szakaszához szorosan kötődő területi és térségi léptékű tervek közül többet is véleményezett. A tervi tartalmak kapcsán megfogalmazott, építő jellegű észrevételek elsősorban a gazdasági és a természetvédelmi szempontok ütközésének, a nádasállomány és a mesterséges jogi partvonal problematikájának feloldására, valamint a visszaszoruló, de még megújulásra képes növényállományok megjelölésére irányultak. Alapvető hiányosságnak bizonyult, hogy a Balaton parti régiójára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre kellőképpen megalapozott vizsgálatok, ugyanis az előzetes vizsgálati dokumentációk és a Natura2000 hatásbecslések erre a célra nem alkalmasak. A parti régiót érintő hatások összeadódnak és lokális szinten válnak jelentőssé. Ebből adódóan nem önkormányzati igények, hanem a Balaton erőforrásait figyelembe vevő szempontok alapján lenne érdemes a hajó- és csónakkikötők pontos számát és helyét vizsgálni. Szükség- és időszerű a fogalmak egyértelmű meghatározása, valamint a

nádasban tárolt csónakkikötők megszüntetésére vonatkozó jogszabályi környezet bevezetése és a medertisztítás veszélyeinek felmérése. A helyszín megnevezése és a fejlesztési szándék rövid ismertetése alapján a konkrétumokat tartalmazó tervdokumentációk és mellékletek hiányában érdemi vélemény táj- és természetvédelmi szempontból nem adható.

A folyóvízhez közvetlenül kötődő és annak partján tervezett fejlesztés kizárólag a kibocsátási határértékek, a nyári és a téli vízállások figyelembevételével, valamint egy ökológiai szempontú monitoring rendszer felállításával javasolt a Zala-folyó mentén.

Ivóvíz-, szennyvíz- és csapadékvíz-vezetéséhez kötődő nyomvonal jellegű építményekről szóló dokumentációk véleményezése és egyeztetése

- AQUAREA Mérnöki Vállalkozás és Szolgáltató Kft. – Előzetes tájékoztatás a Nyirádi ivóvízbázis regionális távvezetékének megtervezéséhez
- Búcsúszentlászló-Zalaszenthály ivóvíz távvezetékének létesítése
- Nagypáli patak 0+000-4+700 km szelvények közötti szakasz rendezésének előzetes vizsgálata
- Ságodi-patak tájrendezése és kapcsolódó tervezési feladatok előzetes vizsgálata
- Zalaszentrót agglomeráció szennyvíztisztító telep fejlesztésének és szennyvízelvezetésének előzetes vizsgálata
- „TOP-2.1.3-16-ZA-2021-00042 Csapadékvíz elvezetése Kerkabarabás Községben” című pályázathoz szükséges előzetes vizsgálat és szakhatósági állásfoglalás

A korábbi évhez képest az ivóvíz-, szennyvíz- és csapadékvíz-vezetésének témakörében beérkező térségi és helyi szintű nyomvonal jellegű építményekről szóló dokumentációk száma megnövekedett. Igazgatóságunk a vélemények kidolgozása során felhívta a figyelmet a táj- és természetvédelmi oltalmat élvező tervezési területekre, valamint digitális állományokat szolgáltatott biotikai adatairól a nyomvonalak pontosítása érdekében. Kérte a megküldött térképi és shape (shp) formátumú állományok összehangolását, valamint a vizes élőhelyekre gyakorolt hatások vizsgálatát, védősávok kijelölését, a bolygatás során megtelepedő inváziós fajok visszaszorítását és a védett növényekre vonatkozó áttelepítési tanulmánytervek elkészítését. Igazgatóságunk megfogalmazta a beruházásokra vonatkozó táj- és természetvédelmi kikötéseit, korlátozásait, illetve további műszaki megoldások alkalmazását kérte (pl. olajfogók). A medrek mélyítésére, kotrására és a növényzet irtására vonatkozó kérések nem kerültek támogatásra.

Nyomvonal jellegű építményekhez kötődő dokumentációk véleményezése és egyeztetése

- A 74. sz. főút Nagykanizsa-Zalaegerszeg közötti szakasz négy nyomúsításához szükséges döntéselőkészítő diszpozíciós tanulmányterv és KHT elkészítése és környezetvédelmi engedély megszerzése – adatszolgáltatás
- A 75. sz. főút 10+800-33+320 km sz. közötti 11,5 t-s burkolat megerősítése, valamint Zalaapáti és Bak települések közötti kerékpárút létesítése – adatszolgáltatás
- Zalaegerszeg város területén optikai földalatti hálózat építése
- Győr-Sopron-Ebenfurt Vasút Zrt. -vasúti pálya vegyszeres gyomirtása
- MÁV vasúti pályák 2022. évi vegyszeres gyomirtása tárgyában folyó engedélyezési eljáráshoz szükséges ügyféli nyilatkozat

Az Igazgatóságunktól kért adatállományok és tájékoztatások megküldésre kerültek, melyek tartalmazták a felmerülő táj- és természetvédelmi kikötéseket és korlátozásokat, többek között a gyomirtási munkálatok esetében az elsodródásgátló szerek alkalmazását.

Erdészeti témakörbe tartozó dokumentációk véleményezése és egyeztetése

- Zalai Területfejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. „Misztikus Erdő” projekt Obornak- Eszteregnye település előzetes vizsgálati eljárása
- MAVIR Zrt. nyiladéktisztításra vonatkozó természetvédelmi engedély érvényességi idejének meghosszabbítása

A beérkezett dokumentációk alapján Igazgatóságunk megállapította, hogy a lombkoronatanösvény esetében nem áll fenn a jelölő élőhelyeket és fajokat veszélyeztető hatás, míg a nyiladéktisztításra vonatkozóan kikötéseket fogalmazott meg, úgy, mint a gyepterületeken történő tárolás, deponálás és a vágástéri hulladék égetésének tilalmát, valamint a meglévő útvonalakon történő közlekedés előírását.

Egyéb, máshova nem sorolható dokumentációk véleményezése és egyeztetése

- Sprint Kft. hulladékhasznosítási kérelem Zalaegerszeg
- Balog Cellulóz-Gyártó Kft. hulladékhasznosítási tevékenység
- Grót-Broyler Állattenyésztési Kft. engedélyezési eljárás
- Pózvai logisztikai központ

Igazgatóságunk adatszolgáltatását és általános jellegű kikötéseit határidőre megadta, a táj- és természetvédelmi területeket közvetlenül nem érintő beruházások esetében is. A pózvai logisztikai központ esetében a tervezéssel érintett terület kivonását az országos tájképvédelmi övezetből, valamint az országos ökológiai hálózatból szakmai állásfoglalásunkban nem támogattuk, továbbá előzetes hatástanulmány, vizsgálati dokumentáció és Natura2000 hatásbecslés elkészítését is kértük.

7.3. Település- és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

Véleményezett terv típusa	Véleményezett tervek száma	Érintett települések száma
Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) módosítása	5	BfNPI teljes működési területe
Településképi védelmi Rendelet (TKR) módosítása	34	BfNPI teljes működési területe
Összesen:	39	BfNPI teljes működési területe

Véleményezett terv típusa	Tervek száma	Érintett települések száma
Térségi, ill. megyei jelentőségű területrendezési terv módosítás (Győr-Moson-Sopron Megye Területrendezési Terve)	1	a BfNPI működési területe 6 Győr-Moson-Sopron megye 6 településére terjed ki
Településrendezési eszközök felülvizsgálatahoz, módosításához, településterv készítéséhez kapcsolódó adatszolgáltatások, egyeztetések, véleményezések	297	BfNPI teljes működési területe
Összesen:	298	

Országos és térségi jelentőségű településrendezési tervek:

- 2022-ben Győr-Moson-Sopron Megye Területrendezési Terve rész módosításának véleményezése megtörtént. Az Igazgatóság működési területe Győr-Moson-Sopron megyében Bakonygyirót, Bakonyszentlászló, Fenyőfő, Románd, Sikátor és Veszprémvarsány településekre terjed ki, így véleményünket ezen települések vonatkozásában adtuk.

További településrendezési tervek, egyeztetések, valamint települési arculati dokumentumok és rendeletek a 2022. évben:

- A 2022. évben folytatódott a településrendezési eszközök módosítása, felülvizsgálata, illetve a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) hatályba lépésével az új településtervek készítése is elkezdődött. Az előkészítő és adatszolgáltató folyamatok mellett véleményezések is történtek. A felülvizsgálati eljárásokon kívül a településrendezési eszközök módosítási eljárásaiban is adatszolgáltatást, véleményezést adott az Igazgatóság. Az év során az adatszolgáltatási kötelezettség az önkormányzatok és a településtervezők felé a Korm.rendelet értelmében megszűnt, viszont az AM felé rendszeresen továbbításra, frissítésre kerülnek a táj- és természetvédelmi övezetek lehatárolásában történt módosítások. 2022. július 1-étől a településrendezési eszközök, településtervek egyeztetése az Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer (a továbbiakban: E-TÉR) felületén keresztül történik. A települési TAK és TKR egyeztetése a Lechner Tudásközpont oldalán megszűnt, ezek egyeztetése szintén az E-TÉR felületen történik.
- Számos vízpartot érintő beruházás merült fel, főként csónakkikötők és kikötők létesítése strandnál nádas foltok érintettségével vagy patakmedrek felhasználásával. Ezekre vonatkozóan a természetes élőhelyek védelmét is figyelembe vevő megoldások érdekében az előkészítés, egyeztetések során természetvédelmi kezelői közreműködés történt.
- Az infrastrukturális hálózatokat érintően változatlanul főként a mobil szolgáltatás antennatornyai, valamint az elektromos légkábelek felújítása jelentett kihívást.
- A napelemparkok létesítése - az energiaválság okán - is egyre gyakoribb napirendi pont a településrendezési tervek módosítása során (többek között Tapolca Város). A megkeresések alapján a napelemek elhelyezése iránti igény erősödése beruházói, valamint lakossági szinten is érezhető.

Településrendezési eszközök, településtervek, településképi arculati kézikönyvek és településképi védelmi rendeletek módosításának tapasztalatai:

- Általános tapasztalat, hogy a települési önkormányzatok részéről a hatályos vagy nemrég módosított településrendezési eszközök és térképmellékletei nem minden esetben kerülnek feltöltésre az önkormányzatok honlapjára sem az njt.hu-ra. Ez jelentős mértékben megnehezíti a véleményezési eljárás folyamatát, ugyanis azt összehasonlítási alap hiányában hosszas keresőmunkának kell megelőznie.
- A településrendezési eszközök véleményezési eljárásához kapcsolódóan 2022. évben az Igazgatóság törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását nem kezdeményezte.
- Az E-TÉR felület működése sok esetben még nem egyértelmű, nehézkes, az önkormányzatok és a településtervezők visszajelzései, tapasztalatai is hasonlóak.

7.4. Tájképvédelmi övezetek módosítása

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT.) rendelkezése szerint a településrendezési eszközök készítése során

a térségi övezetek által érintett területeket a törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet (a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.)) szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatását mérlegelve **kell** lehatárolni.

A térségi övezetek által érintett területek település szintű lehatárolása során a gyakorlatban a legtöbb esetben földrészlet határhoz való igazítás, vagy egyes részterületeknek a térségi övezetből való kivonása valósul meg. Ez elsősorban azoknál a térségi övezeteknél lehet indokolt, ahol az övezeti szabályozás konkrét, az adott földrészlet területfelhasználását, hasznosítását befolyásoló korlátozásokat, vagy fejlesztési területek esetében kedvezményeket/mentességeket határoz meg.

A MaTrT. rendelkezései alapján országos érvényű térségi övezetként határozza meg a tájképvédelmi terület övezetét, amelynek területi lehatárolását és a kapcsolódó övezeti szabályokat a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet határozza meg.

A **tájképvédelmi terület övezete** esetében megjegyezzük, hogy az MvM rendeletben szereplő vonatkozó övezeti szabályozás nem tartalmaz olyan korlátozást vagy engedményt, amit egyes ingatlanokra vonatkoztatva kell/lehet érvényesíteni. A tájképvédelmi terület övezete lehatárolásának célja, hogy meghatározza azokat a területeket, amelyek a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Ezen területek sajátossága, hogy ezek az esztétikai jellemzők összhatásukban érvényesülnek, függetlenül a közigazgatási határoktól, vagy az egyes földrészletek ingatlan-nyilvántartásban rögzített határaitól.

A MaTrT. 23. § (1)-(2) bekezdés alapján a területrendezési eszközök készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv téréségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek csak illetékes államigazgatási szervek egyetértése esetén változtathatók meg. Ennek figyelembevételével a MaTrT 23.§ (2) bekezdése értelmében az övezeti lehatárolás módosítására a működési területével érintett nemzeti park igazgatóság egyetértése esetén van lehetőség, amennyiben az nem ütközik jogszabályba.

A **tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete** – egyedileg meghatározott és lehatárolt övezet, amelybe a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet beépítésre nem szánt, sajátos karakterű szőlőhegyeinek, szőlőterületeinek, történelmileg kialakult mozaikos tájszerkezetének, egyedi tájértékeinek megőrzendő területei tartoznak – melynek szabályozási elemei tartalmaznak az adott ingatlanra értelmezhető beépítési korlátozásokat szükséges, hogy egyértelmű legyen, mely helyrajzi számú területek érintettek az övezettel, így ezen övezet esetében jelentősége lehet a telekhatárhoz igazításnak.

Az Igazgatóság illetékességi területén 2022. évben egy települést érintően, Köveskál településrendezési eszközeinek felülvizsgálati eljárásában a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete módosításra került sor. **Köveskál 0286/3 hrsz-ú** ingatlan területén belül történt kisebb pontosítás, módosítás, amely 210 m² területnagyságot jelent. Az érintett 210 m²-es terület a szabályozási terven „be nem építhető területként” került jelölésre. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete esetében a lehatárolás pontosítása a természetes patak mederhez történő illesztésével lett kialakítva.

A 0286/3 hrsz-ú ingatlan területén a kérelmezett, északkeleti sarokban található „háromszög” foltszerű ráfedés törlése támogatható volt, azzal a kikötéssel, hogy a kikerülő terület a telek „be nem építhető” részeként kerül feltüntetésre a szabályozási terven.

Az egyeztetések az Igazgatóság és a tervezők között lezajlottak, melyek alapján a módosított tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetének lehatárolása az Agrárminisztérium felé megküldésre és elfogadásra került.

7.5. Tájképvédelmi jelentőségű beavatkozások

A településrendezési eszközök tartalma, minősége nagymértékben meghatározza a tájképvédelmi változásokat. A településrendezési eszközök, településstervek véleményezésében a jogszabályi előírások értelmében a BfnPI minden esetben közreműködik.

A jelentősebb beruházások előkészítésében – utak, kerékpáutak, infrastruktúra hálózatok, napaelempark létesítés, távközlési bázisállomások, kikötők, jelentős méretű vagy kiemelt beruházások, bányászattal kapcsolatos kérdés, területhasználat változása, természetvédelmi kezelés módja (pl. holtág revitalizációja), művelési ág váltása, végleges máscélú hasznosítás – megkeresés esetén szakmai véleményt adtunk.

A természetvédelem és azon belül a tájképvédelem egyik legfontosabb célkitűzése a természetközeli állapotban meglévő élőhelyek, természeti rendszerek és a meghatározó látványelemek megóvása, a védendő tájszerkezet és tájkarakter megőrzése, szükség szerinti helyreállítása. Az elvégzett balatoni nádasok és egyéb növényzet felmérésének vizsgálata alátámasztja, hogy napjaink nádas károsításában az emberi tevékenység játsza a legfőbb szerepet, amely a meglévő élőhelyek beszűküléséhez, átalakulásához és megszűnéséhez vezet. A parti sáv intenzív beépítése miatt felértékelődtek a természetes partvonalak és a nádasokkal övezett öblözetek, valamint a nyílt víz irányába a tájképi látványt biztosító part-szakaszok.

Az elmúlt két évben jelentkező pandémia, és egyéb, társadalmi-politikai változások következtében tapasztalható a nagyvárosokból a kitelepülés kisebb, vidéki településekre. Elmondható, hogy felértékelődött a vidéki táj jelentősége - a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén különösen -, mivel a lakosság a szép fekvésű, jó levegőjű, kevésbé beépült, vagy egyenesen a beépítetlen területeket keresi. Kiemeltebb szerepet kap így a beépítetlenség, mint táji érték védelme is, melyet Igazgatóságunk is képvisel a különböző tervezett nagyberuházások és egyedi lakóépületek beépítetlenséget megbontó telepítésének tervezése esetében is. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet a *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetének területén* a jogszabályi előírások egyértelműen szigorodtak a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény* előírásai értelmében. Az eddig még beépítetlen területek tájképi védelme érdekében *az országos tájképvédelmi övezetekkel érintett területekre is nagyobb figyelmet kell fordítani*. Ennek érdekében folyamatos erőfeszítést teszünk a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendeletben „szükszavúan”* megfogalmazott jogalkotói szándék részletesebb kifejtésére a megkereső ügyfelek felé. Egyszerűsödne a helyzetünk, ha maga az érintett jogszabály is – a MaTrT-hez hasonló módon – kiegészítésre, pontosításra kerülne.

Tájvédelmi szempontból lényeges előrelépésként 2021. március 1-től hatályba lépett a MaTrT kiegészítése. Ennek értelmében az országos ökológiai hálózat magterület övezete és ökológiai folyosó övezete, a kiváló termőhelyi adottságú szántók, az erdők övezete, a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete, a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, a kertes mezőgazdasági terület övezete, és a borszőlő termőhelyi kataszteri terület övezete által érintett területeken *„az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű helyezhető el épületre felszerelten”*. Mivel a sok esetben több tíz hektáros területen felállított naperőművek látványa igen kedvezőtlen, ez a jogszabályi változás segíti a táj- és természetvédelem érdekeinek érvényesítését, természetvédelmi kezelőként egyszerűsíti a véleményezési munkánkat. Tájképvédelmi szempontból

azonban problémát jelent, hogy a jogszabály előírása ellenére megjelennek nagyobb méretű naperőmű telepek is a fenti övezetek által érintett területeken, melyek Igazgatóságunk előzetes bevonása nélkül kerülnek felállításra, így ezekre nincs ráhatásunk.

A „sima” tájképvédelmi övezetekben kifejezetten továbbra sem tiltja jogszabály nagyobb területet elfoglaló naperőmű létesítését, de a 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet 4. § (4) értelmében ezek telepítését csak természetvédelmi szempontból nem sérülékeny területeken és a tájba illesztés igazolásával támogatjuk.

A tájvédelem azonban nem korlátozódhat csupán a tájvédelmi övezetek által jogszabályban érintett területekre. Az egyre nagyobb méretű (akár több száz hektáros) összefüggő naperőműparkok a tájszerkezetet, tájképet a nem védett - vagy éppen csak Világörökségi várományos - területeken is olyan mértékben megbonthatják, hogy az a védett területek értékeit, és az ott élők érdekeit is sérti. Nehezebb a tájvédelmi érdekeket csupán szakmai alapon, jogszabályi alátámasztás nélkül védeni, és ez egyre több konfliktust generál.

A lakossági és egyéb beruházói oldalról tervezett építkezésekkel kapcsolatban rendszeresen felmerülő probléma, hogy a települések helyi építési szabályzata és szabályozási terve a helyi önkormányzatok részéről nem kerül harmonizálásra a hatálybalépésük óta történt magasabb rendű jogszabályok változásaival. Így sokszor kell olyan tájvédelmi érintő kérdésben természetvédelmi kezelői nyilatkozatot adnunk, ahol jogszabályi ellentétek állnak fenn, és ez nagymértékben megnehezíti munkánkat. Ilyenek például a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén a kertés mezőgazdasági övezet, borszőlő termőhelyi kataszteri övezet, ökológiai hálózat puffer övezet és tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezet által érintett területeken a beépíthető legkisebb telekméret és a megengedett beépítési százalék kérdésével kapcsolatos megkeresések. 2022-ben a problémás települések közül Várvolgy és Balatongyörök esetében megtörtént a településrendezési eszközök MaTrT alapú felülvizsgálata.

Egyéb tájvédelmi tevékenység, valamint szakmai kapcsolattartás, együttműködés:

- A Balaton Fejlesztési Tanács kezdeményezésére és meghívására rendszeresen részt vettünk a Balatoni Arculati kézikönyv (BATÉK) és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet új területrendezési tervének készítésével kapcsolatos online konferenciákon, egyeztetéseken.
- A területfejlesztés stratégiai megújítása, ennek keretében a területi kihívások, területfejlesztési célok, szakmapolitikai irányok és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) megújítása érdekében szakértői szintű Területfejlesztési Műhelybeszélgetések kerültek megrendezésre, melyen Igazgatóságunk munkatársai aktívan résztvettek.
- Folyamatosan együttműködünk állami és települési főépítészekkel, természetvédelmi hatósággal, építész tervezőkkel, településtervezőkkel, örökségvédelmi szakemberekkel, települési önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, építetőkkel, lakossággal (adatszolgáltatás, közös terepi bejárás, helyszíni szemle, egyeztető tárgyalás, tájékoztatás).
- Kapcsolatot kerestünk a települési önkormányzatokkal az egyedi tájérték felmérések megküldésével, egyéb adatszolgáltatásokkal, természetvédelmi kezelési információkkal.
- A MaTrT 23. §(2) értelmében a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezet és az országos tájképvédelmi övezetek lehatárolása a településrendezési tervek készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest csak az Igazgatóság egyetértése esetén változtathatók meg. Minden ilyen jellegű változtatási igényt alaposan mérlegelünk, egyeztetve a települési önkormányzatokkal és településtervező építészekkel, települési és állami főépítészekkel.

- 2022. februárjában részt vettünk a Magyar Tájépítészek Szövetsége és társszervezetei által Balatonfüreden megrendezett XIII. Szakmai Napokon. Betekintést nyertünk a tájépítész szakma előtt álló újabb kihívásokba, magyarországi és európai trendekbe, módszertanba, a klímaváltozás folyamatának lassítása érdekében tett, környezet- és természetvédelmi érdekekkel közös erőfeszítésük eszköztárába.
- A hatósági, szakhatósági feladatkörben eljáró, Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztályától érkezett megkeresésekre adatszolgáltatást, tájékoztatást adtunk, illetve ügyféli nyilatkozatot tettünk. A természetvédelmi ügyekben érkező megkeresések sok esetben tájvédelmi kérdéseket is felvetnek, mivel ezek következtében a tájban is jelentősebb vizuális változások következhetnek be.

A 2022-es évben még az alábbi tájvédelmi jelentőséggel is bíró ügyekkel keresték meg Igazgatóságunk munkatársait:

- gyepfeltörési iránti engedélykérelmek
- tervezett léghábelek nyomvonalvezetése
- adótoronyok, átjátszótoronyok, távközlési bázisállomások létesítése
- utak, kerékpáutak, infrastruktúra hálózatok létesítése,
- napaelemparkok létesítése,
- kikötők, jelentős méretű vagy kiemelt beruházások
- bányászattal kapcsolatos ügyek, területhasználat változása
- holtág revitalizáció,
- művelési ág váltás, végleges máscélú hasznosítás
- Balaton vízparti területeinek szabályozása, nádasterületeket érintő nagyobb beavatkozás,

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság tájegységei által 2022-ben végzett tájvédelmi jelentőségű beavatkozások:

- Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban: Különböző földtudományi természeti értékek megőrzésének hosszú távú biztosítása. Az egyszeri, projektszerű beavatkozások elsősorban az élettelen természeti értékeket érintették.
- A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi programjának megvalósítása: a Hévízi-tó TT területén található véderdő állományszerkezetének javítása, a Hévíz-Keszthelyi-láp területén a leromlott állapotú gyepterületeken a biodiverzitás növelése, a gyepterületek helyreállítása. A Hévízi-tó TT-nek, a Hévízi-csatornának és a Hévíz-Keszthelyi-lápnak, mint a Keszthelyi-hegységet a Kis-Balatonnal összekötő zöld folyosónak a bemutatási infrastruktúrájának a fejlesztése.
- Vizes élőhely-rekonstrukció mintaprojekt a Principális-csatorna mentén, időszakos vízborítású vízterek létrehozása és a vízkormányzás megvalósítása
- Mura-mente komplex élőhelyfejlesztése: Gazdálkodási centrum kialakítása, legelőterületek kialakítása az állatállomány számára, a becserjésedő ártéri területek természetvédelmi, és árvízvédelmi szempontból kedvező fás legelőkké alakítása, az adventív növényfajok visszaszorítása

8. Projektek

Projekt címe	Támogatási szerződés hatályba lépése (dátum)	Fizikai befejezés (dátum)	Forrás megnevezése	Célok, tevékenységek				Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2022. évi teljesítése ¹
					Megcélzott védett természeti terület/ Natura 2000 terület megnevezése	Célterület ² kiterjedése (ha)	Kapcsolódó bemutatási elem			
1. KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 - A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhelyfejlesztése	2016.09.26.	2023.09.30.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhelyfejlesztése, amely magában foglalja a Belső-tó rehabilitációját, az élőhelyek fejlesztését és fenntartását biztosító legeltetés feltételeinek	Tihany, Pécsely, Csopak, Balatonszőlős	250	A Lóczy Lajos tanösvény teljes rekonstrukciója, a Belső-tó körül kialakításra kerülő tanösvények, továbbá a Levendula Ház Látogatóköz-	bruttó 579.114.761 (amely összegből ráemelési kérelem a kivitelezési munkák-ra: bruttó 129.114.761)	bruttó 450.000.000	A projektben a 2021. évben elindított mezőgazdasági gépbeszerzés közbeszerzési eljárása 2022. év I. negyedévében lezárult, a teljesítés megtörtént. A talajművelő és rakodás eszközei tárgyában lefolytatott eredménytelen eljárást újra indított

				<p>biztosítását, valamint a hagyományos gazdálkodás és a Natura 2000 hálózat bemutatását is.</p>			<p>ponttanösvényhálózatba történő beillesztése keretében tanösvénytáblák, tanösvény vezetőfüzetek készülnek.</p>			<p>tuk, a közbeszerzés végül sikeresen lezárult két szerződés megkötése mellett. A gyepek kezelés és legeltetés eszközeinek beszerzése kapcsán további kisebb beszerzéseket bonyolítottunk le. A tanösvények felújításával és kiépítésével kapcsolatos beruházási elemek megvalósítása folytatódott; kihelyezésre kerültek az új tanösvénytáblák (69 db). A projekt fizikai zárásának</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										időpontja 2022.06.30- ról előbb 2022.10.31- ére, majd a pergola épí- tések beszer- zése és a me- zőgazdasági gépek sikeres közbeszerzési eljárását kö- vetően 2023. szeptember 30-ára módosult.
2. KEHOP- 4.1.0-15- 2016- 00021 - A legel- tetési in- fra- struktúra átfogó fejleszté- se a Káli medence és a Kis- Balaton társágé-	2016.09.29.	2022.12.31. fizikai zárás	Élőhelyek és fajok ter- mészetvé- delmi hely- zetének ja- vítása, a termé- szetvé- delmi keze- lés és be- mutatás inf- rastruktúrá- jának fej- lesztése	A projekt célja, hogy az érintett területe- ken elhe- lyezkedő jó természe- tességű te- rületeken a Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igaz- gatóság sa-	Kis-Balaton (HUBF3000) kiemelt je- lentőségű természet- megőrzési terület	572,09	-	nettó 369.000.000	nettó 369.000.000	A projekt ütemezése a 2022-ben a tervezettek- nek megfele- lően lezárult. Az akáckarók, az önitatók beszerzése és beszerelése, valamint a betontárolók elkészítése, leszállítása

<p>ben a természetvédelmi célú területkezelés biztosítása érdekében</p>				<p>ját állatállományával, legeltetéssel fenntartott gyepterületek bővíthessenek és jobb természeti állapotba kerülhetnek.</p>						<p>még az év tavaszán megtörtént. A forrás ráemelési kérelem pontos összegének meghatározásához lefolytatásra került a mezőgazdasági gépek feltételes közbeszerzése, valamint a villanypásztor eszközök feltételes beszerzése és a szerződések megkötése. A benyújtott nettó 149.105.129,-Ft összegű igény négy hónapos elbírálási folyamatot követően szeptember 6-án</p>
---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

										elfogadásra és jóváhagyásra került. A szerződések teljesítése decemberig bezárólag sikeresen megtörtént, így a projekt teljes tervezett műszaki-szakmai tartalma megvalósult. A projekt zárórendezvényét 2022.12.07-én tartottuk.
3. KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 - Élőhelyvédelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence	2016.10.19.	2021.09.30.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrá-	Az Élőhelyvédelem és helyreállítási feladatok a projekt keretén belül a területek további degradálódásának	Kis-Balatonmedence (Búzásrét, Kápolnapuszta, Szőkédencs), Nyugat-Külső-Somogy (Ordacsehi, Látvány)	711	Kiadvány (tanösvény) füzetek készítése 3 helyszínre (Látrányi-puszta, Orda-	bruttó 425.000.000	bruttó 425.000.000	A projekt fizikai zárása 2021.09.30-án, pénzügyi zárása 2021.10.30-án történt meg. 2022-ben a vízjogi üzemeltetési engedély beszerzésének

és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon			jának fejlesztése	megállítása, az eredeti életközösségek fenntartása, a biodiverzitás fokozódása feltételeinek javítása, inváziós fajok visszaszorítása, tájképi érték megtartása a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon.			csehi-be- rek, Kis- balatoni füves élőhe- lyek) Tanös- vény táb- láinak készíté- se a Lát- rány- puszta tanös- vényhez			folyamata in- dult meg, amely még 2023-ban is folyamatban van.
4. KEHOP- 4.1.0-15- 2016- 00038 - Földtani öröksé-	2016.09.29.	2023.10.31.	Élőhelyek és fajok ter- mészetvé- delmi hely- zetének ja- vítása, a	A projekt célja, hogy 16 barlang barlangki- építése és denevér	16 db ex- lege védett barlang a BfNPI terü- letén, 5 db	718	Az 5 db Termés- zetvé- delmi te- rületen tanös-	bruttó 162.000.000	bruttó 162.000.000	2022. évben a természet- védelmi terü- letek re- konstrukciós munkáira vo- natkozó

<p>günk védelme és bemutatása a Bakony–Balaton Geoparkban</p>			<p>természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>röpnnyílással ellátott rozsdamentes ajtókkal történő lezárása megtörténjen. A Malomtó-forrás esetében célunk a forráscsoport több fakadási pontjának kitisztítása, felszabadítása. Továbbá összesen 5 Természetvédelmi Terület természetvédelmi rekonstrukciója, valamint az elért ered-</p>	<p>természetvédelmi Terület</p>		<p>vény kialakítása, valamint a projekt eredményeiről szóló kiadvány kiadása.</p>			<p>újabb közbeszerzési eljárások sikertelenül, majd részben sikertelenül zárultak. A várpalotai terület esetében új eljárás megindítása vált szükségessé. Végül szeptember végére a természetvédelmi területek rekonstrukciós munkáira sikerült feltételes szerződéseket kötnünk. A forrás ráemelési kérelem még szeptemberben benyújtásra került összesen bruttó 129.313.921,</p>
---	--	--	--	---	---------------------------------	--	---	--	--	--

				<p>mények tájékoztatása, a földtani értékeink bemutatása és a természet-, és környezetvédelmi szemléletformálás érdekében.</p>							<p>-Ft értékben. Három hónapos elbírálási folyamatot követően a kérelem csak részben került elfogadásra összesen bruttó 84.001.210,- Ft összegben. A forrás csökkenése miatt a Darvas-tó lefejtett bauxitlencse TT földtani természetvédelmi rekonstrukciójának megvalósítása kikerült a projektből. A megkötött feltételes szerződések közül a felsőörsi földtani rétegtani szelvény és</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										az Úrkúti-őskarszt TT földtani természetvédelmi rekonstrukciójának megvalósításaira rendelkezésre állt a fedezet, így azok megvalósításai október-november hónapokban megkezdődtek. A felsőörsi terület rekonstrukciója pedig meg is valósult decemberben.
5. KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 - A Hévíztó átfogó természetvédelmi	2017.01.26.	2023.08.31.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvé-	A Hévíztó TT területén és a környező természeti területeken (Hé-	Hévíztó Természetvédelmi Terület, Hévíz-Keszthely - láp	158,59	Vízi tanösvény kialakítása a Hévízcsatornán, a Hévíztó	661 900 000 Ebből BfNPI részére: 282 305 191	661 900 000 Ebből BfNPI részére: 282 305 191	2022-ben megvalósult a térinformatika laptop beszerzése, idegenhonos vízi növény- és állatfajok

<p>programjának megvalósítása</p>			<p>delmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése ERFA - Uniós társfinanszírozás 85 %, Hazai társfinanszírozás 15 %</p>	<p>vízi-csatorna), a tó őshonos élővilágát veszélyeztető idegenhonos (növény és állatfajok) visszaszortítása és fajvédelmi tevékenység megvalósítása. A Hévízi-tó TT területén található véderdő állomány szerkezetének javítása. A Hévíz-Keszthelyi-láp területén a leromlott állapotú gyepterületeken a</p>			<p>TT területén Taviró-zsá Tanösvény kialakítása</p>		<p>gyerítése (elektromos halászat, húzóháló, varrás, emelőháló halászat, búvármunka) saját teljesítésben, gyeprekonstrukciós tevékenységek (kaszálás, kaszálék gyűjtése, bálázás) saját teljesítésben, valamint külsős vállalkozó bevonásával felületre alkalmas területek kialakítása. A Hévízi-tó TT természeti értékeit, valamint a projekt során végrehajtott tevékenységek eredményeit</p>
-----------------------------------	--	--	---	---	--	--	--	--	---

				<p>biodiverzítás növelése, a gyepterületek helyreállítása.</p> <p>A Hévízi-tó ökoszisztémájának fejlesztése a vízszint szabályozási és vízkormányzási rendszer rekonstrukcióján keresztül.</p> <p>A Hévízi-tó TT-nek, a Hévízi-csatornának és a Hévíz-Keszthelyi-lápnak, mint a Keszthelyi-hegységet a Kis-Balatonnal összekötő</p>						<p>külsős vállalkozó bevonásával mutatuk be 985 fő aktív résztvevő számára. A kötelező nyilvánosság keretében: szórólap, tájékoztató füzet és tájékoztató könyv háttéranyagait készítettük el, kiadványok előállítása történt meg. Benyújtottuk a Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház, Hévíz Város Önkormányzat, valamint a BfNPI kifizetési kérelmeit.</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

				zöld folyosónak, a bemutatási infrastruktúrájának a fejlesztése.						
6. KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 – Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balatonfelvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein	2017.01.01.	2023.01.27.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	A Balatonfelvidéki Nemzeti Park Igazgatóság legértékesebb Somogy- és Zala megyei láp- és vizes élőhelyeinek rekonstrukciója, egyes kiemelt jelentőségű Natura 2000 élőhelytípusok területi kiterjedésének és minőségének	Fehérvíz (HUDD2001) Pogányvölgyi rétek (HUDD2003 5) Szévíz-Principális-csatorna (HUBF2004) és Csörnyeberek (HUBF2005) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület valamint Zalakomári Madárrezervátum Természetvédelmi Terület	811	-	bruttó 460.000.000	bruttó 460.000.000	2022. évben elvégzett feladatai: a megvalósíthatósági tanulmány és mellékleteinek átdolgozása a minőségbiztosításnak megfelelően megtörtént, lezárult a minőségbiztosítási eljárás. A hátralévő, monitorozást elősegítő eszközök beszerzését (időjárás állomás, mellescsizmák, kajakok) lebonyolított

				<p>nek javítása, valamint a területen előforduló közösségi jelentőségű, illetve védett, fokozottan védett növény és állatfajok élő- és szaporodó helyeinek megőrzése. A természeti értékek védelme mellett, a projekt a hatékony, gazdálkodói érdekekkel is összehangolt vízkormányzást, illetve a</p>						<p>tuk. Az élőhelyrekonstrukciót a Zalakomár 0488/3a hrsz-ú területen, 9,5 ha gépi cserjeirtással és 30,5 ha gyommentesítő szárzúzásával és tisztító kaszálásával folytattuk. A kiadványfüzetek („A Zalakomári Madárrezervátum” és „A Nagybereki Fehérvíz - Élőhelyvédelem és helyreállítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” címmel) szövegének</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

				<p>nagyvizek és haváriák biztonságos kezelését is biztosító vízgazdálkodási rendszerek kiépítését célozza meg.</p>						<p>megírása befejeződött, a szerkesztés és a tördelés átnyúlt 2023. január elejére. A projekt megvalósítási szakaszba átfordulása után, a 2022.10.31-ig felmerült költségeket benyújtottuk elszámolásra. A projekt eredményeit online konferencián (Living Lakes) és a nyomtatott sajtóban (Várázslatos Magyarország) is bemutattuk. Szeptemberben két napos szakmai látogatáson a Microtus II LIFE projekt</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										résztevői is meglátogatták az élőhely rekonstrukciók helyszíneit.
7. KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása”	2016.12.01.	2023.04.30.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése	A pályázatban a Mura mentén található, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongyónkezelésében lévő cserjésedett, befásodó gyepterületek helyreállítása, a legeltetés újraindítása, valamint Letenye térségében a	Letenye	250	-	bruttó 470 000 000	bruttó 470 000 000	2022. évre tervezett feladatai közül a speciális monitorozó eszközök (meteorológiai állomás) beszerzési eljárása forráshiány miatt elmaradt. Az állattartás eszközei (mobil kezelő kabloda, káráramelemek és itatóvályú) beszerzési eljárása feltételes eljárás-ként került lefolytatásra, a szerződéskötés 2023.

				legelő állatállomány elhelyezése érdekében tervezünk beruházásokat.						január hónapban történik. A mezőgazdasági eszközök beszerzése feltételes közbeszerzési eljárásként került kiírásra, amely első alkalommal eredménytelenül zárult, mivel az ajánlatadó nem tudta tartani a megajánlott árat. Az eljárás kisebb tartalmi módosítással ismét kiírásra került, ezúttal feltételes közbeszerzési eljárásként. Az eljárás négy részből állt, amelynek az első 3
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

										része sikertelenül zárult. A negyedik részre (gréder) vonatkozóan megtörtént a szerződéskötés. A szerződés teljesítése a többletforrásra irányuló ráemelési kérelmünk beadását és elfogadását követően várható 2023. I. negyedévében.
8. KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 - A Balaton-felvidéki Nemzeti Park	2016.12.01.	2022.04.28.	Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi keze-	Fonyód, Ordacsehi A projekt célja, hogy a Natura 2000 ökológiai hálózat na-	Fonyód Ordacsehi be- rek	297	-	394.125.865	394.125.865	A projekt módosított határidejére, 2022.04.30-ára a fennmaradó vállalásokat teljesítettük. A megvalósult felada-

<p>Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel</p>			<p>lés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése.</p>	<p>gyobb ismeretséget kaphasson. Ennek keretén belül az igazgatóság infrastrukturális fejlesztést hajt végre. A fejlesztésekkel „Natura 2000 fogadókapu” jött létre Fonyód közelében, Ordacsehi helyszínnel a „Berek Világa Látogatóközpont néven.</p>						<p>tok: a közutkezelő engedélyével szabványos közúti tájékoztató táblák (11 db) elhelyezése a Berek Világa Látogatóközponthoz vezető útvonalokon; kiadvány szerkesztése és nyomdai előállítás, promóciós eszközök (pl. roll-up, kiadványtartó állványok); használatbavételi engedélyhez szükséges változási vázrajz készíttetése; emlékeztető D típusú projektábra, valamint egyedi</p>
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										névtábla készíttetése a „Berek Világa Látogatóközpont” felirattal. A projekt zárása 2022.03.23-án történt meg rendezvény keretében. A teljes pénzügyi elszámolás a támogatás 100%-os felhasználása mellett került jóváhagyásra 2022.11.14-én. Ezzel megkezdődött a projekt 5 éves fenn tartási időszaka.
9. „A pan-non gyep-ek és kap-csoló-dó	2019.01.01.	2026.12.31.	LIFE IP	A füves élőhelyek és az ezekhez kötődő	(Mura mente HUBF20034) , Alsó-Zalavölgy	343	-	Projekt teljes költségvetése: 17.258.306 euró, ebből	Projekt teljes költségvetése: 17.258.306 euró, ebből	2022. évben elvégzett feladatai: a korábbi tervekben szereplő,

<p>élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával”, LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018)</p>				<p>fajok természetvédelmi helyzetének javítása és hosszú távú megőrzése, többek között az alábbi tevékenységek megvalósításával: Országos Gyepstratégiai Terv összeállítása, gyeppekhez kötődő zászlóshajó fajok hazai és nemzetközi akcióterveinek elkészítése/revíziója, inváziós fajok elleni fellé-</p>	<p>(HUBF20037) Pogányvölgyi-rétek (HUDD20035)</p>			<p>BfNPI költségvetése: 1.433.761 euró</p>	<p>BfNPI költségvetése: 1.433.761 euró</p>	<p>Grassland Információs Központnak helyet adó zalaegerszegi irodaépület felújításának megindulását gátolta az ingatlan vagyonkezelésbe adásának kése delme, amely folyamat végül 2022. augusztus 5-én zárult. Elkészült a felújításra az aktualizált építész műszaki leírás, az árazatlan, valamint árazott költségvetés. Beszereztük a műszaki ellenőrt, aki a kivitelező beszerzésére</p>
--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--

				<p>pés, gyepvédelmi tanácsadó szolgálat létrehozása, területvásárlás (Mura-mente és Észak-Somogy), azokon alapállapot-felmérés, természetvédelmi beavatkozások és kezelések (területek visszagyepesítése, valamint a hagyományos legeltetés visszaállítása) és a változások monitorozása,</p>						<p>irányuló ajánlatkérő dokumentáció összeállításában is részt vett. A Natura 2000 tanácsadó szolgálatot (gyepvédelmi tanácsadó szolgálatot) ellátó munkatársak feladatellátásának, gazdálkodókkal való kapcsolattartásának elősegítésére egy darab 4WD autót (Ford Rangert) szereztünk be. A gyepvédelmi tanácsadók (1-1 fő természetvédelmi ór egységenként) biotikai</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

				szemlélet- formálás és informá- ció átadás.						adatokat gyűjtöttek, és célzott fel- méréseket végeztek, nyomon kö- vették a Na- tura 2000 gyepterülete- ken folyó gazdálkodási tevékenysé- geket, egyez- tettek a gaz- dálkodókkal illetve bekap- csolódtak a Magyar Ál- lamkincstár által koordi- nált, Natura 2000 és JFGK támogatáso- kat igénylő gazdálkodó- kat érintő el- lenőrzésbe. Munkájuk tá- mogatására angol és ma- gyar nyelvű
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										<p>szakkönyveket is vásároltunk. Február és március hónapokban a Batyki-láprét projektterületen (térképi azonosító: 135) magas aranyvessző és kaszálható kutyabenge eltávolítása történt önjáró kistraktor és kézi szerszámok segítségével, saját megvalósításban. A projektben természetvédelmi kezelést végző szürkemarha gulyához tényészbikát vásároltunk, az észak-so-</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										<p>mogyi projekt területeken pedig legelőt (Buzsák 035/8 hrsz. ingatlan). A projekt eredményeit több felületen is reklámoztuk: konferenciákon vettünk részt, cikkeket írtunk, amelyek a Grassland HU hivatalos weboldalán és FB-oldalán valamint Igazgatóságunk hivatalos weboldalán és FB-oldalán valamint a Balatoni Futárban jelentek meg. "A gyepek titkai II." vándor-fotókiállítás</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										tást a Kis-Balaton Látogatóközpontban rendeztük be és május 6-tól június 3-ig volt megtekinthető. A LIFE IP nagyméretű projekt-tábláit kihelyeztük a projekt helyszíneire (Batyki-láprét, Letenye, Zalaegerszeg, Lengyeltóti).
10. „Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége	2017.07.01.	2026.12.31.	LIFE/EU	A LIFE Nature pályázat célja a nemzeti parkok kezelésében lévő védett tölgyes erdei élőhelyek biológiai sokféleségének	Bakonyszücs Balatonfüred Pécsely Tihany	82,200 51,14 15,33 111,61	Tájékoztató táblák a projekt-ről, a beavatkozási helyszíneken, valamint a beavatkozáso-	626,200 euro (EU támogatás), ebből 121,557 euro (BfNPI + minisztériumi önrész + társfinanszírozás)	504,643 euro	2022. évben összesen 500 db facsemete beszerzésére és kiültetésére került sor saját teljesítésben. A Bakonyszücs beavatkozási területen a Bakonyszücs

<p>szervezeti és összetételeli növeléséhez"-LIFE 4OAK FORESTS</p>			<p>növelése és ezen Natura 2000 jelölő élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása. Ehhez a természetes tölgyerdő paramétereinek meghatározása és annak alapján egy kezelési útmutató elkészítése, illetve publikálása. Az útmutató szerint pedig a három magyar nemzeti park</p>			<p>kat magyarázó táblák.</p>			<p>78 E és F erdőrészekben a korábban injektált akác egyedek kitermelési munkái befejeződtek. A Koloska beavatkozási területen a Balatonfüred 45A, 45C és 57C erdőrészletben megtörténtek a fakitermelés jellegű beavatkozások. 2022-ben mintegy 570 méter kerítés építéséhez szükséges anyagok beszerzése valósult meg, valamint 22 db kerítésre vonatkozóan a kivitelezés</p>
---	--	--	--	--	--	------------------------------	--	--	---

				<p>kezelésben lévő 19 terület 1562 ha tölgyerdejének a rehabilitációja, illetve Olaszországban 511 ha tölgyerdő rehabilitációja.</p> <p>Ma már Magyarországon nincsenek természetes erdők és a szakközönség sem ismeri a természetes tölgyes erdő képét, ami megnehezíti a szakszerű ter-</p>						<p>megrendelése megtörtént. 17 db új kerítésblokk elkészült. A tihanyi beavatkozási helyszíneken saját teljesítésben törzsértékes-injektálásos kezelést végeztünk, ennek eredményeképpen 806 bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) egyed és 60 fehér akácot (<i>Robinia pseudoacacia</i>) kezeltünk. A Balatonfüred Koloska beavatkozási területen a kezdeti alapállapot-felmérés (2019-ben)</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

				<p>mészetvédelmi erdőkezelést és a biológiai sokféleség fenntartását.</p> <p>A projekt keretében részben irodalmi feldolgozás, részben a környező országokban még fellelhető tölgyes őserdők felmérése révén meghatározásra kerülnek a cél tölgyerdő formációk. Ennek felhasználásával készül el a</p>						<p>után 2022-ben a szaporítóanyag bogarak állapotfelmérése a megtörtént. 2022-ben szintén a Koloska beavatkozási területen a madármonitoring is megvalósult, amely során 32 faj 130 egyedét sikerült megfigyelni.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

				<p>védett tölgyerdők természetvédelmi kezelését segítő útmutató. A projekt keretében BNPI megvásárolna 42,53 ha osztatlan közös tulajdonú erdőt, hogy ezáltal ezek a területek teljesen állami tulajdonba kerüljenek.</p> <p>Magyarországon a 19 projekt területen az útmutató szerint megkezdődne a</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>tölgyes erdőterületek rehabilitációja. Ennek keretében sor kerül az erdőszerkezet átalakítására, javítására, a vadkár hatásának kiküszöbölésére vadkerítéssel, illetve az özönfajok visszaszorítására kb. 41 ha-on. A munka eredményét egy jól megtervezett és kb. 3000 ponton több körben elvég-</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>zett monitoring révén értékelnénk ki. A munka előadások és terepi bejárások révén bemutatásra kerülne 225 szakember (természetvédelmi erdőkezelő, tanár és diák) számára. A projekt végén egy nemzetközi konferencián ismertetjük meg a nemzetközi szakközönséget a projekt</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>eredményeivel.</p> <p>Természetesen a munka a nagyközönség számára is bemutatásra kerül. A projekt várható eredményeként rendelkezésre fog állni az útmutató a nemzeti parkok kezelésében lévő közel 20000 ha védett tölgyerdők természetvédelmi kezeléséhez és ezáltal biztosítható a</p>						
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

				Natura 2000 területek biológiai sokféleségének fenntartása. Elmaradása esetén nem állna rendelkezésre kellő forrás a védett erdők állapotának javítására, biológiai sokféleségének növelésére, a Natura 2000 területek EU Direktívák szerinti kezelésére.						
11. Eco Bridge HUHR/1 901/2.2. 1./0117	2020.09.01- 2022.12.31.	85% EU hozzájáru- lás, 15% Magyar kor- mányzati		A projekt elsődleges célja a lakosság és	Zala megye, Medimur-je megye (Hor- vátország)	-	-	188 600 Euro	188 600 Euro	2022. évben megvalósult feladatai: a halfaunisztikai, ornitoló-

		társfinanszírozás		<p>az érintettek tudatosságának növelése a biológiai sokféleség megőrzésének fontosságának fókuszba helyezésével és egy megfelelő monitorozó/a-datgyűjtő hálózat kiépítése az élőhelyek védettségi állapotának javításának érdekében. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai hozzájárulása madártani és</p>						<p>giai felmérések teljesültek, inváziós növény- és állatfajokra fókuszáló természetvédelmi akcióterv-tanulmány kidolgozása elkészült, az urbanizálódott madárélőhelyek állapotának vizsgálata, elemzése és fejlesztési lehetőségei kidolgozva, tanulmány formájában átadva. A projektben tervezett 25 perces film elkészült. A Natura 2000 területekre vonatkozóan a céldokumentumok és</p>
--	--	-------------------	--	---	--	--	--	--	--	--

				<p>haltani kutatási tevékenységek tervezését, koordinálását, az eredményeket bemutató tanulmányok elkészítését takarja Zala megye 5 Natura 2000 területét érintően. Ezen kívül egy háttéradatokat szolgáltató meteorológiai állomás kerül kiépítésre. Külön akcióterv készül az élőhelyek természetességét</p>						<p>fenntartási terv elkészültek. Lezajlott egy workshop a „Gyepgazdálkodás Zala megyei Natura 2000 területeken és az azzal összefüggő környezeti kérdések (gazdálkodás, természetvédelmi kezelés, fajmegőrzés, problémák)” témában. További két kisebb rendezvény került megrendezésre a projekt helyszínének, akcióinak és eredményeinek bemutatására. Beszereztünk</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>veszélyeztető inváziós fajokkal kapcsolatban, valamint egy tanulmány a madárélőhelyek és az urbanizáció helyi kapcsolódási pontjainak feltárására. Hét workshop keretében a természet megőrzésének (hivatásos és civil) és a természettel való gazdálkodás (halászat, vadászat, erdőgazdálko-</p>						<p>egy professzionális fényképezőgépet. A projektben szükség volt költségátcsoportosításra is: az Euro árfolyamváltása következtében megmaradt összegből beszerzésre került még 3 darab elektromos kerékpár kiegészítővel. A darázsgarázs beszerzése viszont meghiúsult. A projekt 2022. december 31. napján zárult, 2023. évre hátralévő feladat a projekt záróbeszámolójának</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>dás) érintettjeinek kommunikációján igyekszünk előrehaladást elérni. A projekt fent ismertett részfeladatairól ismertető-népszerűsítő kisfilm készül.</p>						<p>elkészítése és beadása.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--------------------------------

9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

2022. évben a nemzeti park igazgatóságok jogállását, alapfeladatait a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet, valamint a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás határozta meg. 2022. december 30-án került kiadásra és 2023. január 2-án lépett hatályba a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet helyébe lépő, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló új 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet.

9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

2022.	Ügyiratok száma
Főszámon iktatott	5.640
Alszámon iktatott	18.436
Összesen:	24.076

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel.

Az egységes Kormányzati Ügyiratkezelő Rendszer Érkeztető Rendszeréhez (a továbbiakban: KÉR) kapcsolódó feladatok ellátása a KÉR megszűnését követően az Igazgatóság Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztályán, a titkárságon 2022-ben is folyamatos volt. A KÉR alapját képező jogszabály az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer érkeztető rendszere megszüntetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 477/2021. (VIII. 9.) Korm. rendelettel megváltozott, a KÉR megszüntetésre került. Erre tekintettel a KÉR-rel kapcsolatos adatfeldolgozási és adatkezelési feladatok ellátására kötött korábbi adatfeldolgozási megbízási szerződést a NISZ Zrt. és az Igazgatóság 2021. november 30. napjával megszüntette, a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO Osztálya keretein belül a titkárságon.

Igazgatóságunkon a 2022. évi ügyiratforgalom az alábbi arányok szerint oszlott meg:

Elektronikus úton érkezett küldemények: 57 %

Papír alapon érkezett küldemények (Postai és futár küldemények, valamint személyesen benyújtott kérelmek): 43 %

Helyben digitalizált küldemények: a papír alapon érkezett küldemények 100 %-a.

Az e-papíron érkezett küldemények száma kb. évi 100 küldemény.

Az Igazgatóság az e-ügyintézés keretében 2022. évben az addig is igénybe vett elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat használta, így többek között a KÉR-t, a hivatali kaput, az elektronikus személyügyi rendszert, az AVDH-t, a rendelkezési nyilvántartást, az e-papírt.

9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára

Sorszám	Szakvéleményadás, adatközlés, jogsegély	db
1.	Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély Kormányhivatalok felé <ul style="list-style-type: none"> - Adatszolgáltatás: 448 - Adatkérés: 52 - Adatközlés: 1 - Szakmai állásfoglalás: 97 - Ügyféli nyilatkozat: 732 	1330

9.1.2. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

NPI működési területén fekvő erdőterületek	Terület (ha)	Erdőrészletek száma	Erdőtervezési körzetek száma
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület)	576,96	201	3
Fokozottan védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő	3202,1	868	9
Országos jelentőségű védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület és nem fokozottan védett)	5706,14	2102	11
Országos jelentőségű védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő (nem fokozottan védett)	23700,42	6156	12
Országos jelentőségű védett/ fokozottan védett természeti területen kívüli, de Natura 2000 területen lévő erdő	102936,75	23844	24
Összesen	136122,37	33171	24

Körzeti erdőtervezés:

2022-ben a Keszthelyi-hegység, a Zalakomári erdőtervezési körzetek körzetek tekintetében a Nemzeti Földügyi Központ Közép-Dunántúli Erdőtervezési Osztályánál, illetve a Zamárdi erdőtervezési körzet tekintetében a Nemzeti Földügyi Központ Dél-Dunántúli Erdőtervezési Osztályánál folyó erdőtervezési munkákban vett részt Igazgatóságunk természetvédelmi kezelőként.

A Keszthelyi-hegység körzetben összesen 17697,50 ha-on, 4719 erdőrészt, a Zalakomári körzet tekintetében 10135,93 ha-on 4641 erdőrészt, a Zamárdi erdőtervezési körzetben 16811,76 ha-on 4820 erdőrészt érintettek az erdőtervezési eljárások. Ezen területek közül az országos jelentőségű védett, fokozottan védett vagy Natura 2000 hálózat részét képező erdőrésztelken túl azon erdőrésztelkenél is természetvédelmi javaslatot tett Igazgatóságunk, ahol fokozottan védett, védett vagy közösségi jelentőségű fajokról, vagy ezek élőhelyéről van tudomásunk.

Az erdőtervezési eljárás során az illetékes hatóságoknak adatszolgáltatás keretén belül határidőre átadta Igazgatóságunk a védett, fokozottan védett vagy közösségi jelentőségű fajokra, vagy ezek élőhelyére vonatkozó naprakész adatbázist. A - korábbi gyakorlathoz képest - részleges részletszintű tárgyalások során a kérdéses erdőrészek tekintetében az érintett gazdálkodókkal és a hatóságokkal ismételt egyeztetésekre került sor. Igazgatóságunk az erdőterv határozatokkal kapcsolatos természetvédelmi szakhatósági eljárásai során a természetvédelmi hatóságnak átadta az érintett részekre vonatkozó természetvédelmi kezelői javaslatait, amelyeket a természetvédelmi hatóság beépített a szakhatósági állásfoglalásba.

Jellemzően a jelölt élőhelyek esetében voltak olyanok, amelyeknél közös megegyezéssel kerültek be a változások.

Természetvédelmi kezelői véleményezés, adatszolgáltatás:

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelőként jellemzően olyan hatósági eljárásokban vesz részt, amelyekben az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról 2009. évi XXXVII. törvény* hatálya alá tartozó földterületek esetében az országos jelentőségű védett, fokozottan védett vagy Natura 2000 hálózat részét képező erdőrészeknél az erdészeti és a természetvédelmi hatóság ügyféli nyilatkozatot, természetvédelmi kezelői véleményt vagy adatszolgáltatást kér Igazgatóságunktól. Jellemzően erdőterv-módosítással, fásításban tervezett fakitermeléssel, erdőgazdálkodói nyilvántartásban történő változással kapcsolatos eljárásokban vesz részt Igazgatóságunk.

A természetvédelmi kezelői jogkörrel nem érintett erdőterületek esetében Igazgatóságunk akkor került bevonásra, ha a területen védett, fokozottan védett vagy közösségi jelentőségű fajok, vagy ezek élőhelye van jelen, vagy esetleg új megjelenésük jut tudomásra.

Nehézséget jelent, hogy olyan eljárásoknál, ahol több hatóság is érintett, az ügyfélként való bevonás nem minden esetben ugyanazon az úton, vagy ugyanannyi idő alatt valósul meg. Sok esetben álláspontunk szerint olyan beavatkozások is természetvédelmi szempontból előzetes egyeztetést igényelnének, amelyre a hatályos erőtervek alapján nincs kötelezettsége a gazdálkodónak.

9.1.3. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Sorszám:	Szervezeti egység megnevezése	Jelentés száma
1.	Ellenőrzési Főosztály	9
2.	Költségvetési Főosztály	30
3.	Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	89
4.	Természetmegőrzési Főosztály	70
5.	Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	40
6.	Személyiügyi és Igazgatási Főosztály	18

9.1.4. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

1. Levelezés: 3.748 db

2. Egyeztetés: 159 db

9.2. Szabálysértés

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. április 15-től hatályos 2012. évi II. törvény rendelkezései alapján hatáskör hiányában szabálysértési eljárást már nem folytat le az Igazgatóság.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről 2012. évi II. törvény 2. § (4) bekezdése kimondja, hogy nem állapítható meg szabálysértés, ha a tevékenység vagy a mulasztás bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el. E törvényi rendelkezés alapján – tekintettel arra, hogy valamennyi esetben közigazgatási bírság kiszabásának volt helye – Igazgatóságunk szabálysértési feljelentést nem tett a 2022. évben.

9.3. Természetvédelmi bírság

Sorszám	Hatóságok felé tett bejelentések	db
1.	Kormányhivatal felé természetvédelmi bírság kiszabásának kezdeményezése	39
	<ul style="list-style-type: none">- Védett területen engedély nélküli fakivágás: 5- Védett területen engedély nélküli kútfúrás: 2- Védett területen engedély nélküli építkezés: 2- Védett területen engedély nélküli talajmunkák, földdepók, út és parkoló kialakítása: 2- Védett gyepterület engedély nélküli felszántása: 1- Védett területen felszántása során védett növényfaj egyedeinek károsítása: 1- Fokozottan védett faj (tátorján) élőhelyének felszántása: 1- Védett területen építési törmelék lerakása: 1- Védett területen felhalmozott fenyőmáglya: 1- Védett területen elhagyott roncsautók: 1- Védett gyepterületen termőföld lerakása: 1- Védett területen engedély nélküli vízkivétel: 1- Védett területen engedély nélküli vonalas létesítmény építése: 1 - Fecskefészkek leverése: 2- Építkezés során védett madárfaj (partifecske) kolónia veszélyeztetése: 1- Védett madárfaj (fehér gólya) zavarása, riasztása: 1- Védett madárfaj (molnárfecske) engedély nélküli riasztása: 1- Védett madárfaj (héja) tiltott vadászati módszerrel történő befogása: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli fakivágás: 3- Natura 2000 erdőterületen engedély nélküli út kialakítása: 2- Natura 2000 területen hódgát engedély nélküli elbontása: 1- Natura 2000 területen védett növényfajok károsítása: 1	

	<ul style="list-style-type: none"> - Natura 2000 gyepterületen engedély nélküli építkezés: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli mederkotrás (Balaton) : 1 - Natura 2000 területen illegális rallye rendezése: 1 - Natura 2000 területen engedély nélküli bányászati tevékenység: 1 - Nemzeti Ökológiai Hálózat részét képező területen hulladéklerakás: 1 - Veszélyes hulladékok égetése: 1 	
2.	Rendőrhatalóság felé	3
3.	Kormányhivatal, mint szabálysértési hatóság felé	-
4.	Egyéb hatóságok felé	14
	Katasztrófavédelem: 4 Földhivatal: 2 Erdészeti Osztály: 2 Építéshatóság: 2 Növény és Talajvédelmi Osztály: 1 Vadászati hatóság: 1 Bányafelügyeleti Osztály: 1 Tűzoltóság: 1	

A védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében kezdeményezett eljárások ismertetése:

- Fecskefészkek leverése: 2 esetben
- Építkezés során védett faj (partifecske) kolónia veszélyeztetése: 1
- Védett faj (fehér gólya) zavarása, riasztása: 1
- Védett faj (molnárfecske) engedély nélküli riasztása: 1
- Védett madárfaj (héja) tiltott vadászati módszerrel történő befogása: 1

Igazgatóságunk a 2022. évben 53 esetben kezdeményezett közigazgatási (természetvédelmi, földvédelmi, stb.) bírság kiszabása iránti eljárást az illetékes Kormányhivataloknál.

Az 53 esetből 19 esetben kaptunk visszajelzést. 6 esetben szabtak ki bírságot, mindösszesen 1.125.000-Ft. értékben, 1 ügyben eredeti állapot helyreállításra kötelezést alkalmaztak, 11 esetben tájékoztatást adott ki a hatóság, valamint 1 esetben megszüntették az eljárást, a többi eljárás folyamatban van.

9.4. Büntető ügyek

Igazgatóságunk természetkárosítás alapos gyanúja esetén – az általános gyakorlat szerint – az ügyet az általunk felderített tényállással, valamint az azt alátámasztó dokumentumokkal együtt továbbítja az illetékes természetvédelmi hatóság felé. A hatóság hatósági jogkörénél fogva a tényállást részleteiben is fel tudja deríteni, ezért Igazgatóságunk kéri, illetőleg javasolja az illetékes Kormányhivatalnak, hogy amennyiben eljárásuk során a természetkárosítás alapos gyanúja megalapozást nyer, úgy a további szükséges intézkedéseket, büntető feljelentéseket tegye meg.

Természetkárosítás alapos gyanúja miatt 2022-ben Igazgatóságunk 1 esetben tett közvetlenül büntetőfeljelentést az illetékes Rendőrhatóságnál:

- Fokozottan védett növényfaj (tátorján) élőhelyének felszántása, a növényfaj egyedeinek károsítása miatt. A Rendőrhatóság az eljárás megszüntetéséről döntött, tekintettel arra, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. A feljelentést megelőző tevékenységet követően joggal volt feltételezhető a természetkárosítás elkövetése (tátorján egyedek károsítása, pusztítása), ugyanakkor a másfél-két hónappal később tartott helyszíni területbejárás során 31 fő tátorján tövet lehetett észlelni, köztük virágzó egyedeket is, ezért végül megállapításra került, hogy a tárgyi tevékenység nem okozta a fokozottan védett faj egyedeinek pusztulását, károsodását.

9.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Részleges pernyer-esség	Vesztett	Folyamatban	Egyezséggel lezárt
Polgári perek	1	0	0	0	1	0
Polgári perek, melyben kötelező a perben állás	5	-	-	-	4	1
Polgári jogi igény bejelentése	0	0	0	0	0	0
Közigazgatási per	1	1	0	0	0	0
Munkaügyi perek	0	0	0	0	0	0
Büntető perek	0	0	0	0	0	0

1. 2017-ben 4 esetben vonták Igazgatóságunkat alperesként perbe, védett ingatlant érintő peres ügyekben. Ezen ügyek többsége több éve folyamatban van, és általában magánszemélyek peres ügyei (szolgalmi jog bejegyzése, tulajdonjogi viták, vagyonmegosztás, közös tulajdon megszüntetése, stb.), amely perekben Igazgatóságunkat általában tűrésre kérik kötelezni. Ezen ügyekben minden esetben írásban nyilatkozunk a kereseti kérelmekre, a per során a bíróság felhívásainak minden esetben eleget teszünk.

Az egyik ügyben (közös tulajdon megszüntetése iránti perben), ahol az Igazgatóság kizárólag annyiban volt érintett a magánszemélyek perében, hogy a vonatkozó tihanyi belterületi ingatlanra a „Balaton-felvidéki Nemzeti Park” jogi jelleg rá van jegyezve, 2022. 1. negyedévében a pert a bíróság a felek egyezsége alapján – melyhez az Igazgatóság hozzájárult – lezárta.

2. 2022-ben Papp Jánosné I. rendű és Vadász Attila II. rendű felperesek keresete alapján a Szigliget külterület 020/27 hrsz-ú, szántó és gazdasági épület megnevezésű, 5363 m² területű ingatlan tulajdonjogának megállapítása, felperesek által történő elbirtoklása ügyében polgári per indult a Tapolcai Járásbíróságon a Magyar Állam, képviselőjében a Nemzeti Földügyi Központ alperes ellen. Alperes a pernyeressége érdekében 2022. február 10-én a vagyonkezelő Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot perbe hívta, mely alapján az Igazgatóság az alperes oldalán, alperesi beavatkozóként csatlakozott a perhez. A per jelenleg folyamatban van, a perfelvételi tárgyalás után egy érdemi tárgyalás volt eddig.

3. „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószámú projekt keretében a „Major (állattartó telep és

gazdálkodási centrum) kialakítása” projektem kivitelezésére közbeszerzési eljárás eredményeképp 2020. április 09. napján vállalói szerződést kötött az Igazgatóság a szegedi Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel, amelyben vállalkozó kötelezettséget vállalt a Magyar Állam tulajdonában és a Megrendelő vagyonkezelésében álló 8868 Letenye külterület, 0151/20, 0115 és 0120 hrsz-ú területeken építési munkálatok elvégzésére. Vállalkozó a szerződés tárgyát képező majort megépítette, azonban mintegy 3 hónap késedelemmel. A szerződésben foglalt késedelmi kötbér-követelés érvényesítése iránt az Igazgatóság, mint megrendelő (felperes) 2021. október 6-án keresetlevelet nyújtott be a Veszprémi Törvényszékhez a Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel (alperes) szemben, amely per jelenleg is folyamatban van.

4. 2022-ben a Taliándörögd 031 helyrajzi számú ingatlanon, a Taliándörögd 2A erdőrészletben történt erdő engedély nélküli igénybevétele ügyében a Papp Kamilla, mint felperes a Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály alperes ellen erdőgazdálkodási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási pert indított. A Bíróság ezen ügyben az alperes oldalán érdekeltként bevonta a Nemzeti Földügyi Központot és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot is. Az alperes az erdő engedély nélküli igénybevételevel kapcsolatos fennmaradási eljárás során határozatában kötelezte felperest, hogy a Taliándörögd 2/A azonosítójú erdőrészletbe benyúló tóhoz kapcsolódó töltést bontsa el és az erdőrészlet eredeti állapotát állítsa helyre, amely közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított közigazgatási pert a felperes, ahol végül a bíróság meghozta ítéletét, amiben elutasította a felperes kérelmét.

9.6. Egyéb jogi ügyek

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2022-ben mindösszesen 42 igazgatói utasítás és szabályzat (vagy a meglévők módosítása) került kiadásra, ezek pénzügyhöz és számvitelhez / bemutatóhelyekhez, szolgáltatásokhoz / a munkavállalókra vonatkozó és a munkavégzéshez kapcsolódó utasítások és szabályzatok. Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.

Teljesítményértékelés

2 fő szervezeti támogató a munkatársak adataiban bekövetkezett változásokat folyamatosan átvezeti a rendszerben. A munkáltató részéről teljesítményértékelésre 2022-ben nem került sor, teljesítményértékelést kormánytisztviselő 2022-ben sem kezdeményezett.

Vagyonnyilatkozat

Igazgatóságunk rendelkezik a „vagyonnyilatkozat átadásáról, nyilvántartásáról, a vagyongyapodási vizsgálatról, valamint a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelméről” szóló, hatályos szabállyal. 2022-ben a vagyonnyilatkozat-tételére köteles kormánytisztviselők az arra megszabott rendben és határidőben vagyonnyilatkozatot tettek, annak nyilvántartása naprakész.

E-HR

A munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítésének szabályai maximálisan kidolgozásra kerültek. Az elektronikus dokumentumok kézbesítésére vonatkozó részletes szabályokat az Igazgatóság Közzolgálati Szabályzata is tartalmazza. Így tartalmazza azon munkáltatói

intézkedések megjelölését is, melyek a munkáltatói jogkör gyakorlója részéről elektronikusan legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kiadmányozhatók.

Továbbá valamennyi új belépő munkatárs külön tájékoztatót kap a munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítésére vonatkozó szabályokról, a kinevezési dokumentumok/munkaszerződések pedig külön is tartalmazzák az ügyfélkapu létesítésének 15 napon belüli kötelezettségét.

Egyéb jogi feladatok:

- A BfNPI iratkezelésének, irattározásának, irattárának két helyszíni ellenőrzése is volt 2022. évben, áprilisban a Veszprém Megyei Levéltár, majd júliusban a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár részéről, amelyek az ellenőrzési jegyzőkönyvek szerint mindent rendben találtak.
- Az Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő, ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. A KÉR 2021. év végi megszüntetésével a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO Osztálya keretein belül a titkárságon. Az Igazgatóság 2022. évben összesen 24.076 főszámon/alszámon iktatott ügyiratforgalmat bonyolított.
- Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (Letenye állattartó telep és gazdálkodási központ pályázatának előkészítése).
- 2022. év folyamán 2 kormánytisztviselői új kinevezés és 10 új munkaszerződés volt, valamint 164 esetben történt kinevezés/munkaszerződés módosítás. Kinevezés, illetve munkaszerződés megszüntetéssel kapcsolatos ügyintézés 19 fő esetében vált szükségessé, ebből 8 fő kormánytisztviselő és 11 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az Igazgatóság 2022. éves átlagos statisztikai állományi létszáma 138 fő volt.
- Az Igazgatóságnál az Országos Közfoglalkoztatási Program lezárásra került 2021. áprilisában a záró beszámoló benyújtásával. 2022. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.
- COVID-19 járványhelyzethez, majd a háborús veszélyhelyzethez kapcsolódóan a szükséges munkáltatói intézkedések előkészítése, egyéb munkáltatói intézkedések megtételéhez jogi segítségnyújtás.
- Elővásárlási ügyek intézése – a 2022. évben közel 850 megkeresésre adtunk választ.
- Szerződések nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése. Közbeszerzési eljáráson kívül 2022-ben több, mint 200 szerződés készült el.
- Haszonbérleti pályázatot Igazgatóságunk 2022. évben nem hirdetett meg. Pályáztatás nélkül viszont 5 db, 5 ha alatti birtoktest került haszonbérbe adásra 17,0 ha kiterjedésben. A korábban megkötött megbízási szerződések újrakötésre kerültek, területi változás nem történt (5 db, 139 ha).
- 2022-es évben 1.344 hektárra igényelt az Igazgatóság területalapú támogatást, amelyből 886 hektárra Natura 2000 és 742 hektárra AKG támogatást is igényelt. Az év folyamán ellenőrzésre került területek mind megfeleltek a támogatási feltételeknek.
- Megtörtént az ŐNPI Akg MTÉT területeinek kétszeri ellenőrzése (54 parcella, július 11-én és szeptember 2-án). A jegyzőkönyvek a Natura 2000 területeket érintő, örkollégák által készített jegyzőkönyvekkel együtt a Kormányhivatalok részére megküldésre kerültek, felülvizsgálatuk sikeresen lezárult.

10. Természetvédelmi Őrszolgálat

10.1. Alapadatok

10.1.1. Személyi feltételek

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
19	2	21

A Természetvédelmi Őrszolgálat szervezeti struktúrája alapvetően megváltozott, önállósága megszűnt, a természetvédelmi őrök négy tájegységbe tagozódva látják el feladataikat. A természetvédelmi őrszolgálat optimális létszáma 40 fő lenne.

Az átszervezést követően a tájegységi rendszer az alábbiak szerint alakult:

- Kelet-Veszprém Tájegység (7 őrkerület)
- Kis-Balaton Nagyberék Tájegység (6 őrkerület)
- Nyugat-Veszprém Kelet-Zala Tájegység (4 őrkerület)
- Nyugat-Zala Tájegység (4 őrkerület)

Egy ízben tartottunk lögyakorlati képzést.

10.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák

A 2022. évben a szükséges eszközök döntően megfelelő számban és minőségben rendelkezésre álltak, az elhasználódás, korszerűsítés miatt a folyamatos frissítés, a cserék elkerülhetetlenek.

2022. évi természetvédelmi őri egyenruha megrendelés – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – biztosítja a munkavégzéshez szükséges egyenruházati viselet elemeket, a kulturált megjelenést.

Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal, ugyanakkor külterületen gyakran kevésbé lefedett, üzembiztos a mobil szolgáltatás. A 21 természetvédelmi őrből 16 főnek van szolgálati önvédelmi maroklőfegyvere, melyeket a '90-es évek második felében újként vásároltunk. Több darab revolver az évi egyszeri lögyakorlat mellett is selejtezésre szorult. A szolgálati fegyverek állapotát, tárolását folyamatosan ellenőriztük. Négy kivétellel minden természetvédelmi őr új, vagy újszerű, jó állapotú szolgálati gépjárművel látja el feladatát. A mindenki számára megállapított kilométerkeret nagysága a folyamatosan növekedő feladat mennyiség és üzemanyagárak mellett nem mindig elégséges. A számítástechnikai lemaradottságot sikerült orvosolni, főként pályázati forrásokból számottevő fejlesztéseket hajtottunk végre.

10.1.3. Polgári természetőrök

A nyilvántartott polgári természetőrök helyzete, hozzáállása nem változott, azaz egyénekenként és területekenként is eltérő aktivitást mutatnak. Többségük a vizsgákat követően lemorzsolódott, a lelkes kisebbséggel tartjuk a kapcsolatot, de évente csak egy-egy alkalommal tudjuk bevonni közös feladatellátásba.

10.2. Feladatellátás

10.2.1. Hatósági feladatellátás

A hatósági feladatok ellátása az utóbbi években csökken. A teljesség igénye nélkül a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai az alábbi hatósági feladatokat látták el 2022-ben:

- Fakivágások, fakitermelések ellenőrzése főként a téli időszakban, különös tekintettel a védett-, fokozottan védett természeti területekre, valamint a saját vagyonkezelésű erdőkre.
- Nádvágások, nádaratások ellenőrzése, különös tekintettel a Balaton és a Kis-Balaton nádasaira.
- Tűzgyújtási tilalom betartásának ellenőrzése elsősorban a kora tavaszi és a késő nyári időszakokban.
- Védett-, fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése a tél végi, kora tavaszi időszakban.
- Védett-, fokozottan védett növényfajok (hóvirág, tőzike, téltemető, stb.) élőhelyeinek őrzése a kora tavaszi időszaktól.
- Növénygyűjtések (borostyán, medvehagyma, bodza, csipkebogyó, stb.) ellenőrzése.
- Siklóernyős tevékenység ellenőrzése, különös tekintettel a Csobánc és a Somló hegytetőkre.
- Védett területeket érintő sport-, és egyéb rendezvények ellenőrzése.
- Nyári táborozók, sátrazók ellenőrzése.
- Engedéllyel tartott védett-, illetve fokozottan védett fajok (elsősorban ragadozómadarak) tartási körülményeinek ellenőrzése.
- Építési tevékenység folyamatos nyomon követése védett természeti területeken.
- Illegális hulladéklerakás megelőzése, felderítése.

Kiemelten meg kell jegyeznünk, hogy a felsorolt tevékenységek végrehajtása többségében nem rendszeres, a jövőben a hatósági feladatellátás megerősítésre szorul.

A Rendőrséggel közös szolgálat ellátás, járőrözés alkalomszerű, számuk folyamatosan csökken, a szervezetek leterheltsége nem teszi lehetővé a folyamatos közös szolgálat ellátást.

10.2.2. Együttműködések más hatóságokkal

Társhatóságaink többségével rendszeres, de legalább alkalomszerű a kapcsolattartásunk, együttműködünk az illetékes természetvédelmi, katasztrófavédelmi, vám- és pénzügyőr, valamint határőr szervekkel, és a vadászati hatóságokkal. A rendőrséggel, vízirendőrséggel jó munkakapcsolat alakult ki. Alkalomszerűen közös járőrszolgálatot adnak.

10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A hatósági feladat ellátásán túl az örök munkavégzését a folyamatos sokszínűség jellemzi:

- Folyamatos részvétel a szinkronokban, monitorozásokban
- Natura 2000 céldokumentumok készítésében
- Kiemelten pályázatírásban és annak bonyolításában
- Ismeretterjesztés, oktatás terén: csoportkísérések, diavetítések, előadások vagy éppen csónaktúrák
- Vagyongazdálkodás terén: állatállomány kezelése, gyepgazdálkodás irányítása, felügyelete, erdők kezelése, vadgazdálkodás.

11. Költségvetés, vagyon

11.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2022. évi előirányzatainak alakulása:

Eredeti előirányzat:	1 444 607 eFt
Módosított előirányzat:	2 939 519 eFt
Előirányzat-változás:	1 494 912 eFt
Előirányzat változás összetétele:	
Országgyűlési hatáskör:	0 eFt
Kormányzati hatáskör:	-12 178 eFt
Irányító szerv hatáskör:	571 622 eFt
Intézményi hatáskör:	935 488 eFt
Előirányzat változás összesen:	1 494 912 eFt

A 2021. és a 2022. évi előirányzatok részletezése:

A 2021. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (eFt)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2021.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	0	500	-11 619	-11 119
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	0	175	-7 839	-7 664
Dologi kiadások (K3)	1 350	186 636	619 090	807 076
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0	0	37 040	37 040
Beruházások (K6)	16 000	86 119	1 343 271	1 445 390
Felújítások (K7)	0	67 769	194 439	262 208
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	13 500	13 500
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	0	0	41 474	41 474
Összesen:	17 350	341 199	2 229 356	2 587 905

A 2021. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben (adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2021.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	0%	4%	96%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	0%	2%	98%	100%
Dologi kiadások (K3)	0%	23%	77%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0%	0%	100%	100%
Beruházások (K6)	1%	6%	93%	100%
Felújítások (K7)	0%	26%	74%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	0%	100%	100%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	0%	0%	100%	100%
Összesen:	1%	13%	86%	100%

A 2022. évi előirányzat-módosítások hatáskör szerinti részletezésben: (eFt)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2022.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	3 774	8 696	-12 955	-485
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	-19 072	13 158	20	-5 894
Dologi kiadások (K3)	3 100	467 304	371 090	841 494
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	0	0
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0	0	96 672	96 672
Beruházások (K6)	0	71 914	429 848	501 762
Felújítások (K7)	0	10 550	6 338	16 888
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	3 000	3 000
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	0	0	41 474	41 474
Összesen:	-12 198	571 622	935 488	1 494 912

A 2022. évi előirányzat-módosítások százalékos megoszlása, hatáskör szerinti részletezésben (adatok %-ban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2022.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
Személyi juttatások (K1)	14%	34%	52%	100%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	59%	40%	1%	100%
Dologi kiadások (K3)	0%	56%	44%	100%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	-	-	-	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	-	-	-
Beruházások (K6)	0%	14%	86%	100%
Felújítások (K7)	0%	62%	38%	100%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0%	0%	100%	100%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (914)	0%	0%	100%	100%
Összesen:	1%	37%	62%	100%

A feladatteljesítéssel összefüggő kiadások alakulásának bemutatása - részletezve a kiemelt tételeken belül azon tételeket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás tapasztalható - az egyes kiemelt előirányzatok részletezésénél történik.

Az előirányzat-módosítási hatáskörök közötti megoszlása

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2022/2021.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2021. évi előirányzatok módosítása (eFt)	17 350	341 199	2 229 356	2 587 905
2022. évi előirányzatok módosítása (eFt)	12 198	571 622	935 488	1 494 912
Változás 2022/2021. (%)	-70%	168%	42%	58%

Az előirányzat-módosítási hatáskörök közötti megoszlása (%)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-módosítás hatásköre 2022/2021.			Összesen
	Kormány	Irányító szerv	Intézményi	
2021. évi előirányzatok módosítása (eFt)	1%	13%	86%	100%

2022. évi előirányzatok módosítása (eFt)	1%	37%	62%	100%
Változás 2022/2021. (%)	100%	281%	72%	100%

A 2022. évben, **kormány hatáskörében** végrehajtott előirányzat módosítások indokai Igazgatóságunknál a következők:

- A Központi Maradványelszámolási Alapból, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartalék előirányzatból, a 1663/2021.(IX.28.) Korm. Határozat 3. pontja 2. melléklete alapján költségvetési előirányzat bázis jelleggel módosult., AM értesítés KF/2/2022, + **4.277 eFt**;
- XV. Pénzügy Minisztérium fejezet és a XI. Miniszterelnökség fejezet, valamint a XII. Agrárminisztérium fejezet közötti előirányzat átcsoportosításról szóló 1443/2022. (IX.13.) Korm. határozat, a Magyar Államkincstár és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött DSZ/24-2021. együttműködési megállapodás szerint, 2022. június 10-ig kiállított teljesítésigazolások alapján **+3.100 eFt** többlet előirányzatot kapott Igazgatóságunk (AM KF/520-2/2022. értesítés);
- 2022. évi szociális hozzájárulási adó megtakarítás összegének elvonása AM értesítés KF/489-5/2022. 1618/2022. Kormányrendelet, – **19.575 eFt**.

A 2021. évi *kormányzati hatáskörben* végrehajtott előirányzat módosításhoz képest összességében - 12.198 eFt-os csökkenés következett be 2022. év végére.

A 2022. évben, **irányító szervei hatáskörében** végrehajtott előirányzat módosítások indokai Igazgatóságunknál a következők:

- 2022. év során keletkezett többletbevétel felhasználásának jóváhagyását Igazgatóságunk 5 alkalommal kezdeményezte (AM értesítők: KF/520-3/2022; KF/520-4/2022; KF/520-6/2022; KF/520-12/2022; KF/680/2022;), összesen **+524.451 eFt** értékben;
- 20/01/00 "Környezet- és természetvédelmi feladatok" fejezeti kezelésű előirányzat, "Természeti értékek védelme" szakmai keret 2022. évi keret terhére a "természetvédelmi állapot-felmérési, kár-megelőlegezési és kezelési intézkedések meghatározása és végrehajtására irányuló feladatok ellátása" tárgyú TMF/123/2022. számú támogatási okiratban foglaltak szerint **+4.455 eFt** értékben kaptunk költségvetési előirányzatot; (KF/283/2022. AM értesítés)
- A 20/01/00 "Természetvédelmi pályázatok támogatása" fejezeti kezelésű előirányzat 2022. évi kerete terhére a "Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek strukturális és összetételi biodiverzitásának növelése (LIFE16NAT/IT000425)" című pályázattal kapcsolatosan Igazgatóságunk **+5.100 eFt** („önrész”) támogatást kapott (Támogatási okirat NPTF/3/2022.), mely összeg felhasználásról 2021. január 30-ig kellett elszámolnunk; (AM értesítés KF/140/2022.)
- 20/01/00 "Környezet- és természetvédelmi feladatok" fejezeti kezelésű előirányzat 2022. évi keret terhére a "A Pannon gyepes és a kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseiről" c. LIFE IP pályázat megvalósításához szükséges AM forrás átadásáról szóló értesítés KF/140/2021., NPTF/85/2021. számú támogatási okiratban foglaltak szerint **+30.607 eFt** támogatáshoz jutott Igazgatóságunk;

- ÁHT 2011. CXCV. Törvény (Áht.) 33.§(3) bekezdése a) pontja alapján a "Magyar Nemzeti Parkok Hete 2022" megrendezésével kapcsolatos feladatok költségeinek finanszírozására, KF/238-1/2022. AM értesítés; (NPTF/275-1/2022. Feladatterv alapján) **+3.000 eFt** támogatást kapott Igazgatóságunk;
- 20/01/00" Környezet- és természetvédelmi feladatok" fejezeti kezelésű előirányzat, "A környezeti elemek védelme" szakmai keret 2022. évi keret terhére a Vörösi tájház állagmegóvó felújítása projekt költségei fedezésére **+4.009 eFt** támogatáshoz jutott Igazgatóságunk. (Támogató okirat: NPTF/786/2022).

A 2021. évi **irányítószervi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosításhoz képest 68 %-os növekedés következett be 2022. év végére, mely

- a többletbevétel előirányzatosítása 336.658 Ft-tal több volt 2022-ben, mivel 2021-ben a COVID_19 járvány miatt a turisztikai létesítmények több hónapig zárva voltak,
- a „LIFE16NAT/IT000245” LIFE projekt -900 eFt értékű pályázati önrészeinek,
- a LIFE IP projekt megvalósításához kapott önrész -34.278 eFt összegű támogatáscsökkenésnek,
- a "Természeti értékek védelme" szakmai keret 2022. évi keret terhére a "természetvédelmi állapot-felmérési, kár-megelőlegezési és kezelési intézkedések meghatározása és végrehajtására irányuló feladatok ellátása" támogatási keret -40.172 eFt-os csökkenésének,
- végezetül a "Magyar Nemzeti Parkok Hete 2022" megrendezésével kapcsolatos feladatok finanszírozása céljából jóváírt 3.000 eFt egyszeri bevételt jelentett Igazgatóságunk számára 2022. évben.

Az **intézményi hatáskörben** végrehajtott előirányzat módosítások értéke jelentős mértékben, 58%-kal csökkent a 2021. évihez képest. Ennek okai közül kiemelendő, hogy több pályázatunk lezárult és a folyamatban lévő pályázatok (LIFE, KEHOP, GINOP, LIFE, INTERREG) finanszírozásához kapcsolódó szállítói és utófinanszírozott számlák elszámolása jelentősen csökkent.

A **2021. évi maradvány (654.232 eFt)** előirányzatosítása is intézményi hatáskörben történt. Ebből

- a 2021. évi intézményi maradvány 61.801 eFt,
- bérmegeelőlegezés miatti maradvány 41.474 eFt,
- a futó KEHOP, GINOP és Interreg pályázatokra kapott összegek felhasználása érdekében 550.956 eFt került előirányzatosításra.

A bevételekkel kapcsolatos előirányzat módosítások indokolása

A működési célú (B65) átvett pénzeszközök soron **+136.314 eFt** lett előirányzatosítva,

- mely részben a pályázati (LIFE, Interreg) kiadások utófinanszírozáshoz kapcsolódik, részben a PANANET+, CoopMDD, Bike Trail illetve az ECO Bridge pályázatok devizában felmerült kiadásainak közvetlen EUR számláról történő utalásához kapcsolódik (130.518 eFt),
- másrészt 1.646 eFt fecskefészkek építésének támogatása történt magánvállalkozók adományaiából,
- 4050 eFt volt a MOL Nyrt támogatása tanösvény felújítására és fecskeodúk vásárlására,
- végül az E.On madárvédelmi feladatok ellátását támogatta 100 eFt értékben.

A felhalmozási célú (B75) átvett pénzeszközök soron +4.363 eFt értékben történt előirányzat létrehozása, melynek kiadási tételei nagyrészt a pályázati (Interreg ECO-Bridge) utófinanszírozásokhoz kapcsolódik.

A felhalmozási célú (B74) átvett pénzeszközök soron +2.474 eFt előirányzat-módosítás a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság OTP-nél vezetett Lakásalap építési számlájához kapcsolódó dolgozói hitelek kifizetésének előirányzat módosítása található.

ELŐIRÁNYZATOK

Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat		Eredeti ei 2022/2021. (%)	Módosított előirányzat		Módosított ei 2022/2021. (%)
	2021.	2022.		2021.	2022.	
Személyi juttatások (K1)	860 600	853 064	99,12%	849 481	852 580	100,36%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	147 447	146 158	99,13%	139 783	140 264	100,34%
Dologi kiadások (K3)	340 009	357 036	105,01%	1 147 084	1 198 530	104,48%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	-	0	0	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	0	0	-	37 040	96 672	260,99%
Beruházások (K6)	100 973	84 289	83,48%	1 546 364	586 051	37,90%
Felújítások (K7)	4 100	4 060	99,02%	266 308	20 948	7,87%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	0	0	-	13 500	3 000	22,22%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	0	0	-	41 474	41 474	100,00%
Költségvetési kiadások (K1-K8)	1 453 129	1 444 607	99,41%	4 041 034	2 939 519	72,74%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	126 047	133 047	105,55%	165 757	133 047	80,27%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	0	0	-	232 320	149 105	64,18%
Működési bevételek (B4)	679 965	687 165	101,06%	864 965	1 202 165	138,98%
Felhalmozási bevételek (B5)	0		-	2 793	9 451	338,38%

Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	10 000	10 000	-	99 300	136 314	137,27%
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	1 000	1 000	-	55 375	6 837	12,35%
Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)	0		-	41 474	0	-
Maradvány igénybevétele (B813)	0		-	1 772 176	654 232	36,92%
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	636 117	613 395	96,43%	806 874	648 368	80,36%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	1 453 129	1 444 607	99,41%	4 041 034	2 939 519	72,74%

ELŐIRÁNYZAT TELJESÍTÉSEK

Előirányzat megnevezése	Előirányzat teljesítés ezer Ft		Teljesítés 2022/2021. (%)
	2021.	2022.	
Személyi juttatások (K1)	849 481	852 294	100,33%
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	139 783	140 264	100,34%
Dologi kiadások (K3)	936 936	985 879	105,22%
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	0	0	-
Egyéb működési célú kiadások (K5)	25 034	87 058	347,76%
Beruházások (K6)	1 179 419	449 098	38,08%
Felújítások (K7)	231 409	20 588	8,90%
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	12 000	3 000	25,00%
Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése (K914)	0	41 474	-
Költségvetési kiadások (K1-K8)	3 374 062	2 579 655	76,46%
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	165 757	127 180	76,73%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	232 320	149 105	64,18%
Működési bevételek (B4)	852 225	1 178 331	138,27%
Felhalmozási bevételek (B5)	2 793	9 451	338,38%
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	99 300	136 314	137,27%
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (B7)	55 375	6 837	12,35%
Maradvány igénybevétele (B813)	1 772 176	654 232	36,92%
Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)	41 474	0	-
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	806 874	648 368	80,36%
Költségvetési bevételek (B1-B8)	4 028 294	2 909 818	72,23%

A meghozott **kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések** segítették az intézmény gazdálkodásának szinten maradását és a szükséges előirányzatok megteremtésének lehetőségét.

MARADVÁNY

A 2021. évi költségvetési maradványok felhasználása (forintban)

2021. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány felhasználása 2022-ben
Összes maradvány	651 727 675	413 102 991
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	651 727 675	413 102 991
Pályázati maradvány	550 956 303	312 331 619
Intézményi maradvány	100 771 372	100 771 372

A 2021. évi intézményi maradvány teljes egészében felhasználásra került.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság az Áht.31.§ (3), Ávr.36.§ (1)-(3) alapján a kiadási előirányzatait megemelte az európai uniós forrásból származó költségvetési támogatások összegével.

A 2021. évi maradványának felhasználása pályázatonként (forintban)

Pályázat megnevezése	2021. évi terhelt maradvány	2021. évi terhelt maradványból 2022-ben pénzügyileg teljesült	2021. évi terhelt maradványból várható pénzügyi teljesítés 2023-ban	Várható pénzügyi teljesítés 2023. után
KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 Natura 2000	61 357 356	55 657 221	5 700 135	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 Mura - mente	11 463 040	2 476 451	8 986 589	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 Kis-Balaton, Nyugat-Külső-Somogy	12 544 859	8 532 140	4 012 719	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani örökségek	86 617 055	30 936 379	55 680 676	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	27 035 017	27 035 017	0	0

KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihanyi élőhelyfejlesztés	170 836 533	108 647 425	62 189 108	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 Hévíztó	105 062 693	32 098 740	72 963 953	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 Vizes élőhely Somogy, Zala	18 856 409	8 957 465	9 898 944	0
KEHOP-4.1.0-15-2016-00003 Órszolgálat	738 764	0	738 764	0
Interreg ATHU003 PaNaNet+	5 573 859	5 573 859	0	0
GINOP Rejtett kincsek	14 327 647	4 492 769	9 834 878	0
Interreg Bike Trail	3 643 509		0	0
Interreg Eco Bridge	32 899 562	24 280 644	8 618 918	0
Összesen	550 956 303	312 331 619	238 624 684	0

A 2022. évi költségvetési maradványok kialakulása, összetétele (forintban)

2022. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány
Összes maradvány	330 162 478	0
Alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt maradványa	330 162 478	0
Pályázati maradvány	286 567 598	0
Intézményi maradvány	43 594 880	0

Bevételi lemaradás: 29 700 326 Ft

A 2022. évi maradvány megoszlása kiemelt előirányzatokként (forintban)

Kiemelt előirányzat megnevezése	Előirányzat-maradvány	Pályázati maradvány	Kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány
Személyi juttatások	0	285 425	285 425
Dologi kiadások	42 173 037	150 391 202	192 564 239
Beruházási kiadások	1 061 966	135 890 971	136 952 937
Felújítási kiadások	359 877	0	359 877

Összesen	43 594 880	286 567 598	330 162 478
-----------------	-------------------	--------------------	--------------------

A 2022. évi intézményi maradvány forrás szerinti megoszlása (forintban)

2022. december 31-i maradvány beszámoló szerint	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány - forintban	Kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány - forintban
Intézményi szokásos maradvány/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	43 594 880	0
Összesen	43 594 880	0

A 2022. évi kötelezettségvállalással terhelt intézményi előirányzat maradvány összetétele (forintban)

Partner/maradvány megnevezése	Kötelezettségvállalás azonosítója	Kiadás	Bruttó összeg	ERA kód
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Z0321596	Egységes Terület-alapú támogatás	42 173 037	K3
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Z0321596	Egységes Terület-alapú támogatás	1 061 966	K6
MÁK/ Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás	Z0321596	Egységes Terület-alapú támogatás	359 877	K7
Előirányzat maradvány			43 594 880	

Intézményi maradvány az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott támogatás, összesen 43 594 880 Ft.

11.2. Bevételek

Megnevezés	Teljesítés 2021.	Eredeti előirányzat 2022.	Módosított előirányzat 2022.	Teljesítés 2022.	Teljesítés változás (%-ban) 2022/2021.
Készletértékesítés ellenértéke (B401)	116 215	90 000	148 000	140 375	121%
Ebből					
bemutatóhelyek áruértékesítése (termék és szalámi)	17 372			20 948	121%
levendula értékesítés	8 086			9 467	117%
növényi anyag	6 653			26 413	397%
növendék állat	44 596			33 109	74%
vadhús	16 754			19 611	117%
trófea	22 730			30 750	135%
Szolgáltatások ellenértéke (>=188+189) (B402)	466 199	399 000	697 500	691 642	148%
Ebből					
belépőjegy értékesítése	365 804			555 754	152%
szakvezetés	23 490			17 604	75%
vendégszoba bevétel	21 009			27 543	131%
szakmai szolgáltatás	1 399			33 760	2413%
egyéb bevétel	51 277			57 596	112%
Közvetített szolgáltatások ellenér- téke (>=191) (B403)	9 103	4 000	15 100	13 243	145%
ebből: államháztartáson belül (B403)	0 0	0	0	0	-
Tulajdonosi bevételek (>=193+...+198) (B404)	55 830	45 000	56 000	55 156	99%
ebből: vadászati jog bérbeadásból származó bevétel (B404)	5 879	0	0	2 108	36%
Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	150 229	125 000	220 200	217 957	145%
Általános forgalmi adó visszatéri- tése (B407)	26 296	15 000	15 000	12 426	47%
Kamatbevételek (>=203+204+205) (B408)		0	0		
Egyéb pénzügyi műveletek bevé- telei (>=207+...+210) (B409)	151	0	0	18	-
ebből: valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyeresége (B409)	151	0	0	18	-

Biztosító által fizetett kártérítés (B410)	4 449	0	2 900	2 868	64%
Egyéb működési bevételek (B411)	23 753	9 165	47 465	44 647	188%
ebből: a szerződés megerősítésével, a szerződésszegéssel kapcsolatos véglegesen járó bevételek, a szerződésen kívüli károkozásért, személyiségi, dologi vagy más jog megsértéséért, jogalap nélküli gazdagodásért kapott összegek (B411)	22 463	0	0	43 309	193%
ebből: költségek visszatérítései (B411)	1 220	0	0	1 162	95%
Működési bevételek	852 225	687 165	1 202 165	1 178 336	138%

Az intézményi működési bevételek 2022. évben 38 %-kal (326.106 eFt) nőttek 2021-hoz képest.

A bemutatóhelyeken a termékek értékesítése 21 %-kal (+3.576 eFt) nőtt 2021. évhez képest, melynek oka részben az, hogy a COVID-19 járványhoz kapcsolódó 2021. évi tavaszi bezárást követő turisztikai szezonban felértékelődött a beföldi turizmus.

A Levendula Fesztiválon a levendula értékesítése 2022-ben 17 %-kal növekedett a 2021. évhez képest, a kedvező időjárásnak és levendula termésnek köszönhetően, illetve a szüret időtartamának további egy hétvégével való meghosszabbítása összességében kedvezően befolyásolta a bevétel növekedését.

A 2022. évi növendék állat értékesítésünk kedvezőtlenül alakult, 26 %-kal (-11.487 eFt) esett vissza a 2021. évi értékesítési eredményünkhöz képest, ennek oka, hogy az állatállomány fiatalítása miatt kevesebb borjút értékesítettünk.

Saját mezőgazdasági készleteink saját célra történő betárolásával egyidejűleg a növényi anyagok tekintetében (szénabála, tűzifa) 2022-ben lehetőségünk volt a többlettermelés értékesítésére. 2022-ben az ország egyes területeit jelentős aszály sújtotta, a megnövekedett bálakereslet +397 %-os (+19.760 eFt) bevételt eredményezett Igazgatóságunknak 2021-hez képest.

A vadhús értékesítés 2.857 eFt-os (+17%) növekedése tapasztalható az előző évhez viszonyítva, melynek oka, hogy a COVID-19 járvány miatt a vendéglátó egységek hosszú ideig zárva tartottak, majd nyitást követően a kereslet fellenülése volt tapasztalható.

A trófea értékesítés bevétele (+35%) jelentős mértékben nőtt 2022-ben, mely megközelítette a COVID előtti vadászati idény eredményét.

A bemutatóhelyek látogatottságának jelentős emelkedése okán az eladott belépőjegyekből származó bevételeink kedvezően alakultak, 52 %-os (+ 189.950 eFt) bevételnövekedést eredményeztek az előző évhez képest. Ehhez jelentősen hozzájárult a járvány időszakot követően megnövekedett érdeklődés a beföldi turizmus iránt.

Az Igazgatóságunk által szervezett túrák és szakevetések illetve az ebből származó bevételek kedvezőtlenül alakultak, 25 %-kal (-5.886 eFt) csökkentek 2022-ben.

A szálláshely értékesítés 31 %-os növekedése (+6.534 eFt) a Balaton népszerűségnek köszönhetően behozta a 2021. tavaszi járvány miatti bevételkiesést.

A szakmai szolgáltatási bevétel jelentős, 35.159 eFt-os növekedése a céldokumentumok elkészítésére biztosított szakmai kerettel, a természetvédelmi szakfelügyeleti és a geotúra-vezető képzési tevékenységekkel függ össze.

Az egyéb szolgáltatások bevétele 112 %-kal meghaladták az előző évi bevételt, melyhez jelentősen hozzájárult a Hévízi- tó lefolyóján egyre népszerűbb kenuzás a téli időszakban, illetve a vállalkozók által értékesített termékek után befolyt értékesítés jutalék.

A továbbszámlázott szolgáltatások 45 %-os növekedése a megnövekedett rezi árakkal függ össze.

A biztosítók által fizetett kártérítésből származó bevételünk 26 %-kal csökkent, mely kedvező hatású. Igazgatóságunknál jelentősen csökkent a természeti káresemény, így ezzel szemben a kiadásaink is csökkentek.

Az egyéb működési bevételek + 20.890 eFt-os növekedését két tényező befolyásolt jelentősen:

- egyrészt a 2017.évben kialakított Nagybereki Vadgazdálkodási Egység vadászati működési területén keletkezett vadászati bevétel továbbá a vadászathoz kapcsolódó, kormányhivatali kártalanítás – ASP – csökkenő összege *(ASP: Afrikai sertéspestis elleni védekezés kertében kilőtt vaddisznó után keletkezett kártalanítási összeg.)*,
- másrészt a kisbalatoni vadászterület vadkár ügyében keletkezett kötelezettséget - pausal szerződés szerint - a Balatoni Pagony Vadásztársaság igazgatóságunk részére megtérítette.

Az egyes bevételi jogcímekeket tekintve az igazgatóság az eredeti bevételi előirányzatot jelentősen túlteljesítette. A tervezés az eredeti előirányzat megalkotásakor igyekezett figyelembe venni az igazgatóság bevételt hozó tevékenységeinek várható eredményeit, és azt jól közelítette. Az eltérés nagy részben a pályázati elszámolások sajátjához kapcsolódik.

A bevételi többletet igazgatóságunk a működési kiadások és a futó pályázatok beruházási előirányzatainak növelésére fordította.

Megnevezés		Teljesítés		Teljesítés		Változás I.	Változás II.
		2021.	2021. Pályázati pénzek nélkül	2022.	2022. Pályázati pénzek nélkül	Pályázati pénzzel együtt %	Pályázati pénzek nélkül%
Működési bevételek	Intézményi működési bevételek (B4)	852 225	852 225	1 178 331	1 178 331	138,27%	138,27%
Átvett pénzeszközök	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	165 757	165 263	127 180	111 624	76,73%	67,54%
	Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	99 300	1 315	136 315	5 796	137,28%	440,78%
	<i>Működési célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:</i>	265 057	166 578	263 495	117 420	99,41%	70,49%
	Felhalmozás célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	232 320	21 220	149 105	0	64,18%	0,00%
	Felhalmozás célú átvett pénzeszközök (B7)	55 375	2 116	6 837	2 474	12,35%	116,92%
	<i>Felhalmozás célú átvett pénzeszköz, támogatás összesen:</i>	287 695	23 336	155 942	2 474	54,20%	10,60%
	Átvett pénzeszközök összesen:	552 752	189 914	419 437	119 894	75,88%	63,13%
Felhalmozási bevételek (tárgyi eszköz értékesítése) (B5)	2 792	2 792	9 451	9 451	338,50%	338,50%	

Belföldi finanszírozás bevételek (pl. költségvetési támogatás, maradvány) (B81)	2 620 523	848 873	1 302 600	715 937	49,71%	84,34%
Törvény szerinti bevételek összesen:	4 028 292	1 893 804	2 909 819	2 023 613	72,23%	106,85%

Az Igazgatóság feladatainak ellátásához a költségvetési támogatás, a támogatás értékű bevételek, az átvett pénzeszközök és az intézményi saját bevételek biztosítanak forrást. A napi működéshez szükséges kiadások mértéke a szükséges takarékosági intézkedések ellenére is, évről-évre növekvő mértéket mutat. Ennek okai:

- inflációs hatások;
- megemelkedett rezsi kiadások hatásai;
- az eszközpark pótlását szolgáló hivatott beruházások elmaradása miatt a karbantartási, javítási kiadások folyamatos emelkedése.

Igazgatóságunk bevételeinek 27.23 %-os (-1.118.473 eFt) mértékű csökkenését többek között az alábbi tényezők módosították:

- Igazgatóságuk 38,27 % %-os növekedést realizált a működési bevételből, ami +326.106 eFt többletet eredményezett,
- 2022-ben több Interreg pályázat időközi jelentését elfogadták, melyek utófinanszírozott kiadásainak elszámolásából 123.760 eFt került jóváírásra,
- igazgatóságunk kettő KEHOP pályázatához tartozó többlet finanszírozási igénye elfogadásra került, melynek révén 164.662 eFt jóváírást kaptunk,
- 2022-ben a belföldi finanszírozási soron 50,83 %-os bevétel csökkenést realizáltunk, ezt 3 tényező eredményezte:
 1. igazgatóságuk 20 %-kal kevesebb költségvetési támogatást kapott, mely -158.506 eFt csökkenést eredményezett,
 2. a futó KEHOP, GINOP, Interreg pályázatok előző évi maradvány a projekt előrehaladásával, a szállítói számlák kiegyenlítésére került felhasználásra, így a projekt-számlákon lévő összegek 1.159.417 eFt-tal csökkentek.
- Igazgatóságunknál a mezőgazdasági támogatások a működési és a felhalmozási célú átvett pénzeszközök sorokon kerülnek elszámolásra, melynél közel 33 %-os csökkenés volt tapasztalható a tárgyévben, ez -74.859 eFt bevétel kiesést jelentett,
- 2022-ben az LIFE IP és a Tölgyes LIFE futó pályázataink utófinanszírozott kiadásai elszámolásra kerültek, ennek alapján 6.759 eFt-ot kapott igazgatóságunk,
- igazgatóságunk egy feleslegessé vált traktor értékesítésből 9.200 eFt bevételre tett szert, ami 6.659 eFt-tal emelte meg a tárgyi eszköz értékesítés bevételét (B53) az előző évhez képest.

A működési célú átvett pénzeszközök 2022. évi bevételeit az alábbi főbb tényezők befolyásolták:

- 2022-ben az Interreg pályázatok utófinanszírozott kiadásainak elszámolásából, illetve a lezárult projektek végelszámolásából 123.760 eFt került jóváírásra, ami miatt 22.736 eFt-tal (+22 %) több bevételt kaptunk 2021. évhez képest.
- a mezőgazdasági támogatásoknál, a működési célú átvett pénzeszközök soron közel 33 %-os csökkenés volt tapasztalható, ami -74.859 eFt bevétel kiesést jelentett,

- igazgatóságunk Országos Közmunka Programban 2022-ben nem vett részt,
- 2022-ben a futó LIFE pályázatok utófinanszírozott kiadásainak elszámolásából 6.759 eFt került jóváírása, mely 39.592 eFt-tal (-79 %) kevesebb, mint 2021-ben,
- igazgatóságunk KEHOP Hévíz pályázatának többlet finanszírozási igényét elfogadták, melyből 15.557 eFt jóváírást kaptunk,
- 2022-ben több Interreg pályázat időközi jelentését elfogadták, melyek utófinanszírozott kiadásainak elszámolásából 123.760 eFt került jóváírásra,
- 2022-ben igazgatóságunk több kisebb támogatást kapott ÁTH-n kívüli cégektől, összesen 5.796 eFt értékben, melyből madárvédelmi programokra - fecskéfészkek kihelyezésére, denevérodúk vásárlására, - valamint a Boroszlán tanösvény felújítására és a Hegyestű Ökológiai Bemutatóhely fűtőkorszerűsítésére fordítottunk.

Működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök államháztartáson belülről 2021-ben

Kapott támogatások 2021.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen eFt
MVH támogatás	165 024	21 220	186 244
KEHOP	0	204 184	204 184
GINOP	0	6 916	6 916
INTERREG	47 765	53 259	101 024
LIFE	50 714	0	50 714
Országos Közmunka Program	240	0	240
Összesen:	263 742	285 579	549 322

Működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök államháztartáson belülről 2022-ben

Kapott támogatások 2022.	Működési célú	Felhalmozási célú	Összesen eFt
MVH támogatás	111 623	0	111 623
KEHOP	15 557	149 105	164 662
GINOP	0	0	0
INTERREG	123 760	0	123 760
LIFE	6 759	4 363	11 122
Egyéb	5 796	0	5 796
Összesen:	263 495	153 468	416 963

Külön figyelmet érdemelnek a **felhalmozási célú átvett pénzeszközök** 132.111 eFt-os csökkenésének okai. Egyrészt csökkent a mezőgazdasági támogatás összege, másrészt a KEHOP, GINOP illetve Interreg programok befejezési szakaszba léptek, illetve a beruházások nagy része 2022-ben megvalósult (GINOP Kis-Balaton Látogatóközpont).

Felhalmozási bevételként (B53) került elszámolásra az értékesített tárgyi eszközök ellenértéke, mely 2022-ben 9.451 eFt volt igazgatóságunknál. Az eladott eszköz egy használaton kívüli traktor volt, melyet 9.200 eFt-ért értékesítettünk.

Az OTP Lakásépítési Alap számlához kapcsolódó dolgozói hitel törlesztéséből 2.474 eFt felhasználási célú átvett pénzeszköz keletkezett (B74), melyet további dolgozói hitelek kihelyezésére használunk fel.

A 2022. év az igazgatóság gazdálkodása szempontjából a kieső bevételek mellett és a plusz költségvetési támogatási források segítségével is kiegyensúlyozottnak bizonyult.

A pályázatok finanszírozását folyamatosan teljesítette az igazgatóság és további pályázati forrás elnyerésére is nyújtott be pályázatot a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság.

Az Igazgatóság 2022. évi költségvetéséről elmondható, hogy eredeti (év eleji) fő összege 1.444.607 ezer Ft volt, amely az év végére 2.939.519 ezer Ft-ra nőtt.

Igazgatóságunkon Technikai Segítségnyújtás keretében átvett bevétel nem volt.

A Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében Igazgatóságunk együttműködési megállapodás szerint közreműködik az agrár- és környezetgazdálkodási feladatok ellátásával kapcsolatos támogatások ellenőrzésében, melynek keretében, 2022-ben 3.100 eFt bevételt realizáltuk (AM értesítés KF/520-2/2022.).

Az ellenőrzésekhez kapcsolódó üzemanyag költség és személyi kiadások fedezetére szolgált az MVH támogatás.

Mezőgazdasági támogatások 2021-ban a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál

Mezőgazdasági támogatás jogcíme	Támogatás összege Ft		Változás
	2020.	2021.	%
Terület alapú támogatás SAPS	91 189 050	86 049 735	94%
Zöldítés	34 630 019	37 958 261	110%
Anyatehén támogatás	39 230 533	28 306 973	72%
Extenzifikációs támogatás	9 218 000	9 218 000	100%
Tenyészbika csekély értékű támogatás	456 190	672 300	147%
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítés	1 714 354	1 838 254	107%
Tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állítás támogatása	-	120 000	-
Anyajuhtartás támogatás	-	208 665	-
Gazdaságvédelmi Akcióterv/ Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő Program	1 752 000	-	-
Őshonos állatok támogatás	20 415 272	21 220 026	104%
Állati hulladék kezelése	1 047 024	651 447	62%
Összesen:	199 652 442	186 243 661	93%

Mezőgazdasági támogatások 2022-ben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságánál

Mezőgazdasági támogatás jogcíme	Támogatás összege Ft		Változás
	2021.	2022.	%
Terület alapú támogatás SAPS	86 049 735	51 588 918	60%
Zöldítés	37 958 261	35 906 027	95%
Anyatehén támogatás	28 306 973	19 780 439	70%
Extenzifikációs támogatás	9 218 000	0	0%
Tenyészbika csekély értékű támogatás	672 300	566 940	84%
Pénzügyi fegyelem alkalmazásából eredő visszatérítés	1 838 254	2 723 238	148%
Tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állítás támogatása	120 000	0	0%
Anyajuhtartás támogatás	208 665	111 408	53%
Szálas fehérjetakarmány-növény támogatás	0	650 771	0%
Óshonos állatok támogatás	21 220 026	0	0%
Állati hulladék kezelése	651 447	296 083	45%
Összesen:	186 243 661	111 623 824	60%

A mezőgazdasági támogatások jelentős része - azok normatív jellege miatt - összegében jól tervezhető bevétel. Az egyes jogcímekből származó támogatások azonban évről-évre jelentős mértékben eltérhetnek az előző évek értékétől.

2022-ben Igazgatóságunknál a mezőgazdasági támogatások a működési és a felhalmozási célú átvett pénzeszközök sorokon számoltuk el. Értékükben közel 33 %-os csökkenés volt tapasztalható, ami -74.859 eFt bevétel kiesést jelentett.

A mezőgazdasági támogatások összegét a dologi költségek finanszírozására használja fel igazgatóságunk.

Saját és védjegyes termékek értékesítésének alakulása 2021-2022. években

A nemzeti parki védjegyes termékek értékesítése a saját termékek értékesítéséhez képest jelentős mértékben csökkent. Továbbra is elmondható, hogy a levendulaolaj és a levendulavíz iránt nagyon nagy a kereslet.

A nemzeti parki védjegyes termékeket forgalmazó vállalkozókkal jó szakmai kapcsolatot alakítottunk ki. Rendezvényeinken is szívesen részt vesznek.

Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege, megoszlása 2021-ben

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (nettó Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	859 210	25,63%

Levendulavíz 100 ml Tihanyi Levendula	saját	984 250	29,36
Levendulavíz 500 ml Tihanyi Levendula	saját	698 424	20,83%
Levendulaolaj stift	saját	810 707	24,18%
Saját előállítású termékek:		3 352 592	100,00%
Védjegyes termékek:		0	0,0%
Összesen:		3 352 592	100,0

**Saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek összege,
megoszlása 2022-ban**

Cikk megnevezése	Védjegyes / Saját	Értékesítés (nettó Ft)	Megoszlás %
levendulaolaj- Tihanyi Levendula Lelke	saját	186.728	16,81%
Levendulavíz 100 ml Tihanyi Levendula	saját	395.669	35,62%
Levendulavíz 500 ml Tihanyi Levendula	saját	392.125	35,31%
Levendulaolaj stift	saját	136.153	12,26%
Saját előállítású termékek:		1.110.675	100,0
Védjegyes termékek:			0,0%
Összesen:		1.110.675	100,0

Az igazgatóság nem forgalmazza a védjegyes vállalkozói termékeket, mert azok értékesítésével az üzemeltetéssel megbízott vállalkozók foglalkoznak, ezért nem szerepel saját értékesítési adataink között a védjegyes termékekre vonatkozó információ.

Pénzforrások

2022.december 31-i banki záróegyenlegek

Számla neve	Számla száma	Egyenleg
Előirányzatfelhasználási keret-számla	10048005-01711954-0000000	33 269 789 Ft
Pannon Csillagda célelszámolási forint számla	10048005-01711954-30005008	0 Ft
KEHOP Legeltetés	10048005-01711954-30005307	9 600 518 Ft
KEHOP Mura mente	10048005-01711954-30005905	8 986 589 Ft
KEHOP Vizes élő állatok	10048005-01771954-30005118	9 898 944 Ft
KEHOP Őrszolgálat	10048005-01711954-30005606	738 764 Ft
KEHOP Natura 2000	10048005-01711954-30005802	5 700 135 Ft
KEHOP Tihanyi -félsziget	10048005-01711954-30005101	62 189 108 Ft

KEHOP Földtani örökség	10048005-01711954-30005503	55 680 676 Ft
KEHOP Madár és denevérfajok	10048005-01711954-30005400	0 Ft
KEHOP Kis-Balaton Nyugat-Külső Somogy	10048005-01711954-30005204	4 012 719 Ft
KEHOP Hévíz	10048005-01711954-30005125	72 963 953 Ft
GINOP Kis-Balaton	10048005-01711954-30005709	0 Ft
GINOP Rejtett Kincsek	10048005-01711954-30005170	9 834 878 Ft
VIP Kártya fedezetiszámla	10048005-01711954-00070003	2 321 438 Ft
Munkáltatói lakásépítési számla	11748007-24809690-00000000	3 799 706 Ft
Danube Geo Tour Ft	10048005-01711954-30005163	0 Ft
Pananet Ft	10048005-01711954-30005149	9 614 118 Ft
ECO Bridge Ft	10048005-01711954-30005132	8 618 918 Ft
Bike Trail	10048005-01711954-30005187	28 728 278 Ft
Life. Kelet-Balaton EUR	10004885-10002010-00213233	0 Ft
Habit EUR	10004885-10002010-00413237	0 Ft
Danube Geo Tour EUR	10004885-10008016-00713238	0 Ft
Pananet EUR	10004885-10008016-00613231	112 386 Ft
COOP MDD EUR	10004885-10008016-00813235	0 Ft
Bike Trail EUR	10004885-10008016-01113239	1 456 842 Ft
ECO Bridge EUR	10004885-10008016-00513234	6 425 389 Ft
Tölgyes LIFE EUR	10004885-10008016-00913232	30 816 336 Ft
LIFE IP, Grassland EUR	10004885-10002010-00313230	79 257 557 Ft
Összesen 29 db bankszámla		444 027 041 Ft

Az Igazgatóság 2022-ben a fenti táblázat szerinti bankszámlákon bonyolította pénzforgalmát. A devizaszámlák bankegyenlegét az MNB 2022.12.31-i árfolyamán (400,25 Ft = 1 EUR) tüntettük fel.

Pályázati bevételeink a következőképpen alakultak 2022-ben:

- KEHOP Legeltetés pályázatunk mezőgazdasági gépbeszerzésének költségeihez ráemelésre volt szükségünk, ennek összegét, **149 105 129 Ft-ot** 2022-ben folyósította a Miniszterelnökség.
- a KEHOP Hévíz pályázat további megvalósításához a Miniszterelnökségtől megérkezett a pályázati számlára az utolsó támogatási előleg, melynek összege **15 556 535 Ft** volt.
- a Tölgyes LIFE pályázatnál önrész címén, minisztériumi támogatói okirat keretében az Agrárminisztériumtól **5 100 000 Ft** került jóváírásra az előirányzatfelhasználási számlánkra.
- a LIFE IP (Grassland) pályázathoz kapcsolódóan, szintén minisztériumi támogatói okirat keretében **30 607 000 Ft** érkezett az előirányzatfelhasználási számlánkra az Agrárminisztériumtól.
- a Bike Trail INTERREG nemzetközi pályázatunk devizaszámlájára utófinanszírozásként megérkezett a zárójelentéshez kapcsolódó utolsó uniós támogatás is. A pályázati devizaszámlára 20 772,17 EUR azaz **8 314 061 Ft** került jóváírásra. (MNB 22.12.31-ei árfolyamon számolva.) A pályázat maga már 2021.10.31-vel lezárult.

- a Pananet INTERREG pályázat – amely 2021.12.31-vel zárult - devizaszámlájára 154 859,45 EUR-t, azaz **61 982 495 Ft** összegű uniós forrást könyvelhettünk el utófinanszírozásként.
- az ECO Bridge INTERREG nemzetközi pályázatunk devizaszámlájára 65 165,05 EUR, azaz **26 082 311 Ft** (22.12.31-ei MNB árfolyamon számolva) uniós forrás érkezett utófinanszírozás címen.

Összes pályázati forrás-bevétel 2022-ben (Ft-ban kimutatva): 296.747.531 Ft volt.

A pályázatokat érintő kiadások (elsősorban szállítói számlák, pályázati bérek illetve azok járulékai) teljes összege a 2022-es évben **614 019 610 Ft** volt.

11.3. Vagyon

11.3.1. Befektetett eszközök

Befektetett eszközök nettó értékének változása		
Év	Nettó érték ezer Ft-ban	Változás az előző évhez képest %-ban
2018	4 599 375	106,36%
2019	5 792 962	125,95%
2020	7 083 044	122,27%
2021	7 940 376	112,10%
2022	7 956 048	100,19%

Üzemeltetésre átvett eszközök a nyilvántartási számlák szerint az alábbiak 2022. dec. 31-ig.

Eszköz	Megnevezés 1	Haszn.v.dátuma	Bruttó	ÉCS	Nettó
9508	DigiTerra Explorer 2496766913	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9510	DigiTerra ExploreR 1243697895	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9860	Hátulvilágítós kép Sarki fény témában	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9861	Hátulvilágítós kép Tejút-rendszer témába	2015.05.13	0,00	0,00	0,00
9937	Mars ponyva 1,35x1,9m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9938	Térképezés az úrból backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9939	Földön kívüli élet- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9940	Mars útikalauz- backlight 2,8x2,3m	2015.08.04	0,00	0,00	0,00

9941	A vörös bolygó felirat- műanyag 72x65cm	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9942	Üveg vitrin 8db elektromotorral	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
9943	Üveg vitrin Opportunity Mars roverrel	2015.08.04	0,00	0,00	0,00
10395	Juniper SRX 220H router és tűzfal	2014.04.30	848 072,00	0,00	848 072,00
13836	Lenovo V330-15 IKB Notebook 23	2019.11.07	0,00	0,00	0,00
13837	Microsoft Windows 10 Prof 64.bit HUN	2019.11.07	0,00	0,00	0,00
13844	WD Elements külső merevlemez	2019.11.21	0,00	0,00	0,00
15875	Bivaly bika 32534-13654 Vércse	2019.11.21	0,00	0,00	0,00
15876	Bivaly bika 32667-03900 Morcos	2020.06.30	0,00	0,00	0,00
16360	Bivaly bika 32141-64636 Balaton	2022.06.24	0,00	0,00	0,00
	Összesen:		848.072,00	0,00	848.072,00

Az üzemeltetésre átvett eszközöket a nullás számlaosztályban tartjuk nyilván.

Befektetett eszközök 2022. évi alakulását eszköz csoportonkénti bontásban mutatja a következő táblázat (ezer Ft)						
Megnevezés	Bruttó érték 2022.12.31	Értécsökkenés 2022.12.31	Nettó érték 2022.12.31	Nettó érték 2021.12.31	Változás %- ban	
Vagyoni értékű jogok	5 073	1 580	3 493	4 365	80,02%	
Szellemi termékek	33 467	20 677	12 790	19 855	64,42%	
Egyéb immateriális javak	-	-	-	-		
Immateriális javak összesen	38 540	22 257	16 283	24 220	67,23%	
Földterület	2 050 087		2 050 087	2 037 711	100,61%	
Telek	96 197		96 197	96 197	100,00%	
Épület	4 010 179	564 079	3 446 100	3 154 592	109,24%	
Építmény	1 665 675	240 657	1 425 018	1 415 488	100,67%	
Erdő	26 993		26 993	26 993	100,00%	
Ültetvény	9 947	2 247	7 673	8 170	93,92%	
Halastó			-			
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok összesen	7 859 078	806 983	7 052 068	6 739 151	104,64%	
Informatikai eszközök	34 694	19 886	14 808	17 573	84,27%	
Egyéb gép, berendezés	682 247	244 041	438 206	412 615	106,20%	
Képzőművészeti alkotások	12 355		12 355	12 355	100,00%	
Egyéb eszköz				-		
Gépek, berendezések, felszerelések összesen	729 296	263 927	465 369	442 543	105,16%	
Járművek	467 068	236 839	230 229	180 944	127,24%	
Tenyészállatok	19 142	8 224	10 918	15 632	69,84%	

<i>Ingatlanok, gépek beruházása, felújítása</i>	180 333		180 333		481 038	37,49%
<i>Tárgyi eszközök összesen:</i>	9 254 917	1 315 973	7 938 917		7 859 308	101,01%
<i>Tartósan adott kölcsönök</i>	-	-	-		-	
<i>Befektetett pénzügyi eszközök összesen:</i>	-	-	-		-	
<i>Üzemeltetésre, kezelésre átadott, koncesszióba, vagy gyonkezelésbe adott ill. vagyonkezelésbe vett eszközök</i>	848		848		56 848	1,49%
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	9 294 305	1 338 230	7 956 048		7 083 044	112,33%

Immateriális javakon belül

- a vagyoni értékű jogok változását az ECO Bridge projekt keretén belül készült filmmel (6.985 e Ft), ill. az immateriális javak értékcsökkenésével indokoljuk.

A földterületek értéke nem változott az előző évhez képest.

A 2022. év során a telkek mérleg szerinti értékében (96.197 ezer Ft) változás nem történt.

Építmények:

- Legeltetés pályázati forrásból kerültek kivitelezésre a kétlabdás itatók és a tároláshoz betonkockák.
- Tihany pályázati forrásból 2 db pergola került kialakításra a Levendulaháznál.
- Vadgazdálkodási területen 2.833 ezer Ft értékben épültek vadkerítések, melyek üzem behelyezése megtörtént.

Járműállományunk összetétele 2022. évben az alábbiak szerint változott.

- KEHOP pályázati forrásból beszerzésre került: 1 db utánfutó, 2 db traktor, 1 db állatszallító, 1 db bálaszallító pótkocsi.
- Eco Bridge pályázati forrásból 3 db elektromos kerékpárt vásároltunk.

Tenyészállatok:

- A 2022-ben selejtezett eszközök között elhullás és tenyésztési selejtek értékesítése miatt kivételre került 101 db bivaly tehén és bika, összesen 8.320 e Ft értékben.

Ingyatlanok, gépek beruházása, felújítása:

- 2022-ben saját forrásból került felújításra a Park Villa Konferencia Központ, a Vörsi tájház, tetőszerkezete, a Tapolcai Tavasbarlang, a Pannon Csillagda kupolája, a csopaki székház nyílászárói.
- A fentiekén túl 2 db tehergépjármű, 1 db személyautó és 1 db állatszallító pótkocsi került felújításra.

Befejezetlen beruházások állománya 2022. december 31-én

Eszköz azonosító	Megnevezés 1	Megnevezés 2	Bruttó érték
12199	Tanösvény Tihany (Belső-tó)	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	5 312 000,00
12322	Vízi létesítmények Ordacsehi berek	KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 Somogy 1.	83 736 400,00
12636	Várpálotai homokbánya rézsústab, rekonst	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	390 000,00
13051	Darvas-tó lefejtett bauxitlen-cse rekonst	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	450 000,00
13075	Sümegei Mogyorós-domb rekonstrukció	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	610 000,00
13336	Úrkúti őskarszt földtani term.véd. rekon	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	13 799 868,00

13816	Kerítés (ponthegeesztett)	Life16/NAT/IT/000245 Tölgyes	5 576 576,00
16252	Pergola kövezett Levendulaház	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	27 583,00
16252	Pergola kövezett Levendulaház	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	4 236 049,00
16339	Tanösvény Tihany (Lóczy Lajos)	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	17 100 000,00
16489	Pergola Levendulaház	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	3 980 000,00
5215	Monitorozó gépbeszerzés - foly.beruh.		500 000,00
8833	Naperőmű Csopak- folyamatos beruházás		330 200,00
9827	Napelem- folyamatos beruh. Bakonybél		504 900,00
10590	Naperőmű Levendulaház- folyamatos beruhá		276 667,00
10591	Naperőmű Salföld- folyamatos beruházás		276 667,00
10592	Naperőmű Tavasb. Lkp- folyamatos beruház		276 666,00
13632	Tájékoztató táblák barlangokhoz (18 db)	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	2 520 000,00
14389	Regionális kőpark Sümegi Mogyorós domb	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	870 000,00
14390	Regionális kőpark Várpalota homokbánya	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	870 000,00
15948	Madárvolier		332 063,00
16267	Villanypásztor rendszer	KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	2 125 000,00
16268	Villanypásztor rendszer	KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	850 000,00
16505	Villanypásztor szürkemarhákhoz	KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	2 089 008,00
16506	Villanypásztor bivalyokhoz	KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	2 089 008,00
47	Major épület Salföld	KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 Legeltetés	180 000,00
10805	Lóczy-barlang Látogatóközpont		563 396,00
11540	Madártároló- Csopak székház "H" épület		220 000,00
16570	Buzsák 035/8	LIFE17 IPE/HU/000018	9 684 250,00
13367	Mura holtágak rehabilitációja (Letenye)	DTP1-259-2.3 COOP MDD	9 900 000,00

13766	tájékoztató táblák Darvas tó	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	704 000,00
13766	tájékoztató táblák Darvas tó	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	496 000,00
13767	tájékoztató táblák Úrkúti-ős- karszt	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	440 000,00
13767	tájékoztató táblák Úrkúti-ős- karszt	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	310 000,00
13768	tájékoztató táblák Sümegi Mo- gyorós domb	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	704 000,00
13768	tájékoztató táblák Sümegi Mo- gyorós domb	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	496 000,00
14355	Tájékoztató tábla Várpalotai h.bánya 7db	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	532 000,00
14355	Tájékoztató tábla Várpalotai h.bánya 7db	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	686 000,00
14356	Tájékoztató tábla Felsőörsi szelvény 5db	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	380 000,00
14356	Tájékoztató tábla Felsőörsi szelvény 5db	KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 Földtani	490 000,00
15688	Tölgyfa élete interaktív (20 db elem)	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	92 426,00
15689	Memória játék interaktív (48) db elem)	KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 Tihany	120 426,00
	Befejezetlen beruházások összesen:		175 127 153,00

Befejezetlen felújítások állománya 2022.12.31-én

Eszköz azonosító	Megnevezés 1	Megnevezés 2	Bruttó érték
9495	Sásdi-legelő vízkezelő rend- szer	Köveskál+Szentbékállán zsilip és átereszek	180 000,00
28	Tájház Vörs		3 536 219,00
47	Major épület Salföld		547 500,00
1472	Szolgálati lakás Csopak		942 270,00
	Mindösszesen:		5 205 989,00

Selejtezett eszközök 2022.

Eszköz azon.	Megnevezés 1	Haszn.v. tuma	dá- Feleslegessé válás oka	Bruttó érték (Ft)
42	Irodai szekrény	1992.02.23	007 - természe- tes elhasználó- dás	20 640

53	Íróasztal	1992.12.08	007 - természetes elhasználódás	11 120
59	Számítógépasztal (sarokasztal)	1992.12.30	007 - természetes elhasználódás	11 000
78	Biomonitoring Analitikai Esz	1993.12.01	007 - természetes elhasználódás	1 493 085
167	Hordozható Vizs.l	1994.02.05	007 - természetes elhasználódás	675 000
475	Hűtőszekrény Zanussi 157/20	2000.12.14	007 - természetes elhasználódás	52 900
806	Videómagnó	2001.12.28	007 - természetes elhasználódás	36 400
978	Szekrény	2003.03.05	007 - természetes elhasználódás	28 560
981	Szekrény 2 ajtós	2003.03.05	007 - természetes elhasználódás	28 560
1054	Szekrény	2003.09.18	007 - természetes elhasználódás	39 992
1060	Távcso pénzbedobós	2003.10.08	001 - eredeti rendeltetésének nem felel meg	1 781 250
1083	Mikrohullámú süto	2003.12.09	007 - természetes elhasználódás	19 199
1140	Akkumulátortöltő	2003.12.23	007 - természetes elhasználódás	5 032
1143	Álló ventilátor	2003.12.23	007 - természetes elhasználódás	8 792
1164	Hűtőszekrény Zanussi 160 l	2003.12.23	007 - természetes elhasználódás	52 990
1394	Halászgép Radet IUP-12	2005.01.14	007 - természetes elhasználódás	225 000

1487	Mosógép SIEMENS WM 53610	2005.05.25	007 - természetes elhasználódás	77 584
1533	Pingpongasztal	2005.07.26	007 - természetes elhasználódás	38 470
1763	HP Laserjet 1200 N nyomtató	2006.09.08	007 - természetes elhasználódás	186 672
1906	Notebook nw 8440	2007.04.03	007 - természetes elhasználódás	967 949
1914	HP Compaq NC 6320 T7200 Notebook	2007.05.07	007 - természetes elhasználódás	375 156
2135	GIS Szoftver	2007.11.20	007 - természetes elhasználódás	691 896
2188	Samsung Syncmaster 940B selejtezni	2007.12.18	007 - természetes elhasználódás	56 832
2804	Írógépasztal	2008.10.15	007 - természetes elhasználódás	7 500
2815	Íróasztal	2008.10.15	007 - természetes elhasználódás	11 120
2821	Nyomtatóállvány	2008.10.15	001 - eredeti rendeltetésének nem felel meg	15 000
2828	Irattároló	2008.10.15	007 - természetes elhasználódás	32 940
2846	Szekrény	2008.10.15	007 - természetes elhasználódás	20 000
2858	Szék	2008.10.20	007 - természetes elhasználódás	10 468
2859	Szék	2008.10.20	007 - természetes elhasználódás	10 468
2873	Szekrény	2008.10.20	007 - természetes elhasználódás	10 000

2878	Kisjátsszótér csúszdával	2008.10.28	007 - természetes elhasználódás	105 416
2893	Szekrény	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	10 750
2910	Szék karfával	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	11 868
2911	Szék karfával	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	11 868
2912	Szék karfával	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	11 868
2934	Étkezőszék	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	8 000
3051	Összecsukható szék	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	4 000
3052	Összecsukható szék	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	4 000
3054	Ruhásszekrény	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	3 500
3055	Ruhásszekrény	2008.10.31	007 - természetes elhasználódás	3 500
3133	Faxkészülék Canon JX500	2008.12.11	007 - természetes elhasználódás	34 740
3248	HP Compaq dc7900 CMT Desktop	2009.03.31	007 - természetes elhasználódás	168 313
3401	Vízvizsgálati koffer	2009.07.20	001 - eredeti rendeltetésének nem felel meg	35 900
4041	Fénymásoló gép	2009.12.17	007 - természetes elhasználódás	77 409
4097	Partisátor	2010.05.26	007 - természetes elhasználódás	85 000

4511	Asztal-pad garnitúra		2010.10.27	007 - természetes elhasználódás	0
4512	Villanyradiátor		2010.10.27	001 - eredeti rendeltetésének nem felel meg	0
5045	Szünetmentes tápegység		2011.11.24	007 - természetes elhasználódás	125 000
5290	Hutogép		2012.05.23	007 - természetes elhasználódás	72 677
5308	Levendula Ház molinó		2012.06.28	007 - természetes elhasználódás	62 230
5452	Vízforraló		2012.12.19	007 - természetes elhasználódás	6 999
8996	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9021	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9025	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9029	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9033	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9043	Mobiltelefon Samsung S5610		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	17 100
9047	Mobiltelefon Samsung S6310 GalaxyY		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	23 500
9052	Mobiltelefon Samsung S6310 GalaxyY		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	23 500
9053	Mobiltelefon Samsung S6310 GalaxyY		2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	23 500

9056	Mobiltelefon Samsung S6310 GalaxyY	2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	23 500
9059	Mobiltelefon Samsung S7275R Galaxy Ace3	2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	49 900
9060	Mobiltelefon Samsung S7275R Galaxy Ace3	2014.04.11	007 - természetes elhasználódás	49 900
9111	Fit-PC3 kis energiafogyasztású PC	2014.04.10	007 - természetes elhasználódás	229 491
9112	Fit-PC3 kis energiafogyasztású PC	2014.04.10	007 - természetes elhasználódás	229 491
9297	Dell Latitude E6540 Notebook	2014.09.05	007 - természetes elhasználódás	376 930
9299	Windows 7 Prof. szoftver	2014.09.05	007 - természetes elhasználódás	32 816
9368	Operációs rendszer Windows 8.1 Pro 64-bit	2020.06.17	9365-ös eszközre ami inaktív	32 000
9385	Pendrive Kingston 64GB DT100G3/3.0	2014.10.15	007 - természetes elhasználódás	7 975
9425	Notebook DELL Latitude E6540 15.6"	2014.10.15	007 - természetes elhasználódás	377 493
9434	Operációs rendszer Windows 7 Prof 64-bit	2020.07.30	9425-ös eszköz selejtre vár	30 207
9506	DigiTerra Explorer 2201751427	2014.04.10	007 - természetes elhasználódás	0
9507	DigiTerra Explorer, 3063152991	2014.04.10	007 - természetes elhasználódás	0
9509	DigiTerra ExploreR 3176782280	2014.04.10	007 - természetes elhasználódás	0
9521	Digiterra Explorer OKIR Edition Agrármin	2014.12.31	007 - természetes elhasználódás	20 000

9809	Szerver HP ML350p Gen8 TIR	2014.11.11	007 - természetes elhasználódás	1 277 838
9889	Irodai forgószék LGA68A	2015.08.13	007 - természetes elhasználódás	18 500
9894	Irodai forgószék LGA68A	2015.08.13	007 - természetes elhasználódás	18 500
9901	Irodai forgószék LGA68A	2015.08.13	007 - természetes elhasználódás	18 500
				12 201 560

A 2022-ben selejtezett eszközök között elhullás és tenyésztési selejtek értékesítése miatt kivételre került 101 db bivaly tehén és bika, összesen 8.320.000 Ft értékben.

11.3.2. Forgóeszközök

Forgóeszközök összetétele			
Megnevezés	2021.12.31	2022.12.31	Változás %
	(ezer forint)		
Vásárolt készletek	13 588	15 824	116%
Átsorolt követelés fejében átvett eszközök	0		
Egyéb készlet	0		
Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	32 330	23 600	73%
Növendék, hízó és egyéb állatok	8 558	6 730	79%
Készletek összesen	54 476	46 154	85%
Értékpapírok összesen	0	0	
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök összesen	54 476	46 154	85%

A táblázat a forgóeszközök 2021. és 2022. év végi adatait tartalmazza mérleg szerinti bontásban.

11.4. Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	9	0
Szolgálati lakás	4	0
Állattartó épület	5	0

Egyéb állattartó építmény	6	0
Panzió és konferenciaépület	1	0
Bemutatóhely, erdei iskola	18	+1 Ordacsehi Látogatóközpont

A 2022. év során a telkek értékében (mérleg szerinti érték: 96.197 ezer Ft) változás nem történt. Pályázati forrásból készült a Berek Világa Látogatóközpont 289.586 ezer Ft értékben, mely 2022. évben átadásra került.

Építmények:

- Tihanyi pályázati forrásból kerültek kivitelezésre fagymentes itatók, a Levendulaháznál 2 db Pergola került kialakításra, a Legeltetés pályázatból kétlabdás itatók, illetve betonkockák tárolásra. A természeti értékek megőrzése érdekében a Kisapáti 016/11 hrsz.-on kútrendszert hoztunk létre, melynek értéke 8.792 ezer Ft.
- Vadgazdálkodási területen 2.833 ezer Ft értékben épült vadkerítés, üzembehelyezésre került.

11.5. Eszközök

Eszközbeszerzéseinkről összességében elmondható, hogy szakmai (természetmegőrzési, ökoturisztikai, környezeti-nevelési, vagyonkezelési) feladatellátásokhoz kapcsolódtak.

Mind a gépek, berendezések, mind a járművek eszközcsoportokon belül sikerült beszerzéseket lebonyolítani, részben pályázatos forrásokból, mely javította a szakfeladatokhoz szükséges eszközpark minőségét.

Gépek, berendezések, járművek, tenyészállatok állományváltozása 2022-ben					
Az eszköz megnevezése		Száma	Száma	Állomány-változás a tárgyévben (db)	Állományváltozás oka
		2022.01.01. (db)	2022.12.31. (db)		
Gépek, berendezések	Video- és vadkamera	122	122	0	
	Fényképezőgép	73	74	+1	vásárlás
	Lőfegyver	32	32	0	
	GPS	117	118	+1	vásárlás
	Kézi távcső	217	218	+1	vásárlás
	Számítógép, notebook	226	223	-9/+6	selejtezés/vásárlás
	Mobiltelefon	190	177	-13	selejtezés
Járművek	Traktor, utánfutó, pótkocsi	54	61	+7	vásárlás
	Tehergépjármű	36	36	0	
	Személygépjármű	17	17	0	
	Motorkerékpár	4	4	0	
	Kerékpár	87	63	-24	vagyon átadás
	Vízi jármű	82	82	0	
Tenyészállatok		371	307	-64	előre tervezett állománycsökkentés

Tárgyi eszközök értékesítése 2022-ben

Tárgyi eszköz megnevezése	Nyilvántartási érték	Eladási ár Ft-ban
14501 Szamár kanca értékesítés	0	52 500,00
14502, 14503 Szamár kanca értékesítés	0	105 000,00
8738,14080 Traktor MHZ-482 értékesítés	0	11 684 000,00
4183 Fűkasza értékesítés	0	1 000,00
Összesen		11 842 500,00

A tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételt szakmai feladatellátásunk érdekében felmerült kiadásokra fordítottuk.

Bérbeadás

Igazgatóságunk 2022. évben döntő többségben gyepterületet adott bérbe, s a hatályos törvényi előírások szerint állapította meg a bérleti díjakat.

2022. évben földhaszonbérleti díj 54.815.255.-Ft értékben került kiszámlázásra.

Vadászterületek bérleti díjaként 2.745.030.-Ft-ot számláztunk ki.

A földhaszonbérleti díjából 53.279.976.-Ft térült meg 2022. évben, így fennálló kintlévőség 1.001.433.-forint.

A vadászterületek bérleti díjából 2022. évben 2.171.963.-Ft térült meg, a fennálló kintlévőség 235.822.-Ft.

A 2021. évben kiszámlázott haszonbérleti díjából 63 726 Ft térült meg 2022.évben.

12. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

	Látogatóközpont	Tematikus bemutatóhely	Idegenforgalmi haszn. barlang	Arborétum	Tájház	Szálláshely
1	Levendula Ház Látogatóközpont	Erdők Háza, Bakonybél	Szentgáli-kőlik barlang	NR	Vörsi tájház	Tihanyi Levendula Erdei Iskola
2	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum	Salföldi Major	Tapolcai-tavasbarlang			Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza
3	Pannon Csillagda Látogatóközpont	Hegyesű Geológiai Bemutatóhely	Csodabogyós-barlang			Park Villa, Csopek
4	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	Kotsy-vízimalom	Lóczy-barlang, Balatonfüred			Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház, Kis-Balaton
5	Kis-Balaton Látogatóközpont	Fekete István Emlékhely, Matulakunyhó				
6	Lóczy-barlang Látogatóközpont	Várpalotai homokbánya				
7	Berek Világa Látogatóközpont					

12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

No.	Látogató- és fogadóközpont
1.	Levendula Ház Látogatóközpont
2.	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum
3.	Pannon Csillagda Látogatóközpont
4.	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont
5.	Kis-Balaton Látogatóközpont
6.	Lóczy-barlang Látogatóközpont
7.	Berek Világa Látogatóközpont

12.1.2. Tanösvények

No.	Név	Helye	Hossza (km)	Tanösvény jellege	Fenntartó, kezelő	Kiadvány (-/+)
1.	Lóczy Lajos Tanösvény	Tihanyi-félsziget	14	komplex; táblás, önmagába nem visszatérő	BfNPI	letölthető munkafüzet

2.	Boroszlán tanösvény	Bakonybél, Odvaskő	2 és 7	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, magyar); letölthető feladatlap
3.	Tűzgyűrű tanösvény	Badacsony-hegy	4	vulkanológiai; táblás, önmagába visszatérő, 2 indító táblától megkezdhető (Kisapáti, Raposka) magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);
4.	Kócsag tanösvény	Diás-sziget, Kis-Balaton	1,5	komplex; táblás, csak szakvezetővel látogatható	BfNPI	-
5.	Bazaltorgonák vulkanológiai tanösvény	Szent György-hegy, Raposka	4	vulkanológiai; táblás; önmagába visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);
6.	Búbos vöcsök tanösvény	Kányavári-sziget, Balaton-magyaród	3	zoológiai; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
7.	Kitaibel tanösvény	Somló-hegy	3	komplex; táblás, önmagába visszatérő	BfNPI	+ (A/5 24 oldal, letölthető feladatlap magyar)
8.	Pele körút	Csopak	0,6	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető feladatlap
9.	Csengő tanösvény	Olaszfalu, Bakonyháza	10	komplex	BfNPI	ismertető füzet
10.	Bazaltkarszt tanösvény	Ajka, Úrkút	6	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
11.	Aknabarlangok tanösvény	Tés	5,5	geológiai	BfNPI	ismertető füzet
12.	Attyai láprét tanösvény	Pápakovácsi	0,9	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
13.	Zergeboglár tanösvény	Nemeshany	1,2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
14.	Zádor tanösvény (Pécselyi-medence)	Pécsely	4	komplex	BfNPI	ismertető füzet
15.	Boros Ádám tanösvény	Szentbékáll, Köveskál	5,7	komplex	BfNPI	ismertető füzet
16.	Batyki láprét tanösvény	Batyk	2	botanikai	BfNPI	ismertető füzet
17.	Pele tanösvény	Balatonederics-Balatongyörök	15	komplex	BfNPI	+ magyar, A/5, 24 oldal
18.	Miklád tanösvény	Gyulafirátót	1,5	komplex	BfNPI	ismertető füzet

19.	Kopasz-hegyi tanösvény	Mindszentkál	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
20.	Sásdi-legelő tanösvény	Köveskál Kővágóörs	3	komplex	BfNPI	ismertető füzet
21.	Csarabos tanösvény	Salföld	2	komplex	BfNPI	ismertető füzet
22.	Tűz útja vulkanológiai tanösvény	Hegyes-tű – Kopasz-Hegy	27	vulkanológiai; táblás, önmagába nem visszatérő, magyar és angol nyelvű	BfNPI	+ Tűzhányók öröksége ism.terjesztő kirándulásvezető füzet (A/5 34 oldal, magyar, angol);
23.	Tókerülő Tanösvény	Tihanyi-félsziget, Belső-tópart	3	Komplex; táblás; önmagába visszatérő	BfNPI	letölthető munkafüzet

12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

No.	Egyéb bemutatóhelyek
1.	Erdők Háza, Bakonybél
2.	Szentgáli-kőlik barlang
3.	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely, Monoszló
4.	Salföldi Major
5.	Kotsy-vízimalom, Zalaszántó
6.	Csodabogyós-barlang, Balatonederics
7.	Fekete István Emlékhely, Matula-kunyhó
8.	Tájház, Vörs
9.	Várpalota, Homokbánya

12.1.4. Természetiskolai minősítéssel rendelkező helyszínek

No.	Helyszínek
1.	Tihany, Tihanyi Levendula Erdei Iskola
2.	Bakonybél, Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza
3.	Fenekpuszta, Kis-Balaton Látogatóközpont
4.	Fonyód, Berek Világa Látogatóközpont
5.	Muraszemenye, River'scool - Mobilprogram

12.1.5 Szálláshelyek

No.	Szálláshely	Cím	Férőhely	Állapot rövid leírása	Vendégéjszaka
1.	Tihanyi Levendula Erdei Iskola	Tihany, Sajkod	36	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2193
2.	Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház	Fenekpuszta	14	Csak kutatók és minisztériumi, nemzeti parki dolgozók részére	110
3.	Erdőismereti Oktatóbázis	Bakonybél Szent Gellért tér 9.	35	Kulcsos-ház, melegítő konyha	2200

4.	Park Villa	Csopak	31	Konferencia és szállás	2183
----	------------	--------	----	------------------------	------

Szálláshelyek összesen	
Szállóvendégek száma (fő)	2946
Vendégéjszakák száma (fő)	6689

Szép kártya és bankkártya elfogadóhelyeink: Levendula Ház Látogatóközpont, Tapolcai-tavasbarlang, Pannon Csillagda Látogatóközpont, Csodabogyós-barlang, Szentgáli-kőlik barlang, Kápolnapusztai Bivalyrezervátum, Kis-Balaton Látogatóközpont, Lóczy-barlang Látogatóközpont, Berek Világa Látogatóközpont, Hegyestű, Salföldi Major és a szálláshelyek.

12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

A KEHOP-4.1.0.-15-2016-00086 azonosító számú, „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területeket bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel” című projektje keretében megvalósult Berek Világa Látogatóközpont Fonyódon 2022. március 23-án került átadásra, majd július 4-én nyitotta meg kapuit a látogatók előtt. A Látogatóközpont természetismereti és társadalomtörténeti interaktív kiállítása minden korosztály részére kellemes kikapcsolódást nyújt. Természetiskola program, továbbá szakvezetés színesíti a kínálatot.

12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

12.2.1. Szakvezetési túsók, speciális túsók (pl. fotós túsók, kalandtúsók)

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Természetismereti túsók	4850
Kenu túra	869
E-Kerékpár- és normál kerékpártúra	56
Regisztrált igénybevevők összesen:	5775

12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	22595
Regisztrált igénybevevők összesen:	22595

12.2.3. Természetiskolai minősítésre felterjesztett programszolgáltatás

No.	Természetiskola - Bázishely
1.	Tihanyi Levendula Erdei Iskola
2.	Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza

No.	Természetiskola - Oktatóhely
1.	Kis-Balaton Látogatóközpont
2.	Berek Világa Látogatóközpont

No.	Természetiskola – Mobil program
1.	River'scool

12.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Szolgáltatástípus	Összesen (fő)
Természetvédelmi táborok	41
Erdei iskola program	430
Iskolai közösségi szolgálat	16
Szakmai gyakorlat	7
Kulturális jellegű rendezvények	125
Kitelepülések	3850
Geotúra-vezető képzés	35
E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	0
Geo- és természetismereti foglalkozás	1896
Szakmai előadások	905

Kitelepülések: A LEP program keretében április, május hónapban a Salföld Major látogatói voltak a Nagykanizsai Tankerületi Központ 7. osztályos diákjai (1462 fő), majorismertető kvízt készítettünk és természetismereti foglalkozásokat is biztosítottunk a tanulóknak. A révfülöpi campingben több alkalommal (2022. július és augusztus) jelen voltunk ökoturisztikai szolgáltatásainkkal, kézműves és környezeti nevelési foglalkozásainkkal.

A Vadonleső Program 2022. évben a törpeegeret választotta az év emlősenek. Ehhez kapcsolódóan november 19-én a Fővárosi Állat-és Növénykertben megrendezett Törpeegér Gálán és Forgatagon standunknál adtunk tájékoztatást és tartottunk foglalkozásokat a látogatóknak.

Három nap (július 16.,17.,20) is lehetőségünk volt kitelepülni Németbányán a DinoExpo nyílt napjaira, ahol természetismereti foglalkozásokat és általános tájékoztatást adtunk az ide látogatóknak.

A Művészetek Völgyén 10 napon keresztül (2022. július 22–31.) biztosítottuk standunkat a Zöld Udvarban. A fesztivál látogatói különböző helyszíneken geotúrákon, természetismereti sétán vehettek részt, a Zöld Udvarban pedig természetismereti játékokkal színesítettük a fesztivál programjait.

A Globális Geopark Hálózat (GGN) részét képező Európai Geopark Hálózat (EGN) által két évente megrendezésre konferencián (Európai Geoparkok 16. Konferenciája és GeoFair) delegációval vett részt a a geoparkot alapító és fenntartó Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. A három napos rendezvénynek (2022. október 27-29.) az olaszországi Sesia Val Grande UNESCO Globális Geopark adott otthont Verbania városában.

A konferenciával egyidőben megrendezett „GEO-vásár” (GeoFair) rendezvényén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság többféle nemzeti parki, illetve geopark termék védjegyes terméket népszerűsített: levendula szörpöt, bivaly- és szürkemarha szalámit, gyógynövény-teakeverékeket és ammonitesz ősmaradványt formázó levendulás mézeskalácsot.

Termékfejlesztés a látogatóhelyeken, tanösvényeken:

- Kápolnapuszta Bivalyrezervátum egyik kiemelkedő attrakciója egy régi és meglehetősen rossz állapotú kilátó volt, de kifogásolható műszaki állapota miatt 2019-ben lebontották. Szükségessé vált a pótlása és az eredeti funkció megőrzése, az állatok megfigyelését jól szolgáló építmény rekonstrukciója. Ragaszkodva a megszokott helyszínhez, mindezt az eredeti

kilátó területén tudtuk megvalósítani, és az új kilátó átadója 2022. január 28-án meg is történt.

- A Pannon Csillagda 2022. tavaszán (2022.03.29.) ünnepelte 10 éves fennállását, ezen a születésnapi ünnepségen mutattuk be az új, saját készítésű planetárium filmünket (Naptestvér éneke).

A csillagászati "családfakutatás" különleges módját választottuk. A Balaton-felvidék tájainak, vagy épp a Tapolcai-tavasbarlangnak kerestük meg égi másait: vulkánokat, barlangokat idegen bolygókon, vagy épp az élet nyomába eredtünk a közeli Kis-Balatonon és az univerzum távoli tájain.

- A Tihanyi-félszigeten végig futó, 14 km hosszú Lóczy Lajos Tanösvény 20 állomású táblarendszere 2022 őszén megújult, játékos természetismereti munkafüzete honlapunkról letölthető.
- A Tihanyi-félszigeten, a Belső-tó körül 10 állomással új „Tókerülő tanösvény” került kialakításra, amely nem csak a természeti értékeket taglalja, hanem a tó és a környezetében folyó természeti értékőrző munkát is bemutatja. Játékos természetismereti munkafüzete a honlapunkról letölthető.
- Természeti képek és természetismereti táblák kerültek a Csere-hegyi kilátóba Alsóörsre.
- Fecske-fészek lakótelepeket, lakóegységeket helyeztünk ki Kápolnapusztára, Salföldre, Fonyódra a Volvo által finanszírozott „Balaton Recharge kampány” keretében. Az egyes egységek mintegy 50-60 műfészekkel rendelkeznek, s reményeink szerint 2023-ban már számos lakóval büszkélkedhetnek majd.

Termékfejlesztés az ajándékozásban:

A fő raktár az igazgatósági raktár, az alraktárok a látogatóközpontok és bemutatóhelyei boltjai. A raktáros ezzel napi szinten figyelemmel tudja kísérni a termékek fogyását az egyes alraktárokból. A fogyás ismeretében biztosítja a készlet utántöltését.

- Ajándéktárgyak: karabineres kulacs, szélsárkány, frizbi, stresszlabda, színezős gyermek hátizsák, nyakpánt, esernyő, plüss bivaly, plüss hód, plüss denevér, nyomott mintás pólók felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt, jegyzettömb.
- Bivaly- és szürkemarha szalámi
- Saját nemzeti parki védjegyes termék a levendulaolaj és harmatvíz (levendulavíz)
- Nemzeti Parki Termék Védjegyes termékek folyamatos beszerzése és árusítása a látogatóközpontok és bemutatóhelyei boltjaiban.

Az ajándéktárgyak fejlesztése folyamatos, saját tervezésű bögrékkel, és pólókkal és egyéb termékekkel.

12.2.5. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Kiadott példányszám	Aktuális készlet
1.	Magas-bakonyi TK Boroszlán tanösvény füzet	1994	5000	0
2.	Képeslapok	1996, 2003, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2014	60 000	0
3.	Káli-medence leporelló (M,A,N)	1998	10 000	0
4.	Káli-medence falvas leporelló – 9 falu (M,A,N)	1998	5 000/f	0
5.	Káli-medence Részletes Útikalauz (M,A,N)	1998	8 000	M 400

6.	Badacsony tanösvény füzet (M, A)	1998	5 000	0
7.	BfNPI tájékoztató füzet (M,A)	1999	5 000	0
8.	BfNP térkép (M, A, N)	2008	5 000	0
9.	A Pécselyi-medence és környéke c. könyv	2000	5 000	0
10.	A Kis-Balaton térsége c. könyv	2001	8 000	21
11.	Somló, Kitaibel tanösvény füzet	2002	5 000	0
12.	Kápolnapusztá, Bivalyrezervátum füzet (M, A, N)	2002, 2006	8 000	0
13.	Hegyestű geológiai bemutatóhely füzet (A, N)	2002	5 000	0
14.	A Tihanyi-félsziget c. könyv	2002	5 000	350
16.	Geológiai kirándulások 1.: A Balaton-felvidék	2002	5 000	711
17.	A Tapolcai-medence és tanúhegyei c. könyv	2003	8 000	1113
18.	Zirc, Arborétum (TKM füzet)	2003, 2006	5 000	0
19.	Kankalin füzet feladatlapok gyerekeknek (M)	2004	1 000	0
20.	Keszthelyi-hegység Pele tanösvény (M)	2004	5 000	0
21.	A Káli-medence c. könyv	2005	8 000	0
22.	A Keszthelyi-hegység c. könyv	2006	8 000	1630
23.	A Tapolcai-tavasbarlang füzet (M, N)	2006, 2009	6 000	1056
24.	Salföldi major családi foglalkoztató füzet	2007	5 000	0
25.	Berekjárás c. könyv	2008	3 000	4
26.	Túraajavaslato c. könyv	2013	2 000	193
27.	Élőhelyvédelmi füzetek 1-11	2013-2014	11 000	0
28.	Földtani értékmentés	2013	4 000	0
29.	Naptár 2017	2016	1 500	0
30.	20 éves a BfNP magazin	2017	1 500	20
31.	Túraajavaslato c. könyv	2018	1000	193
32.	Zsákmese	2019	6000	1320
33.	Tihany számtalan csodája	2022	6000	5950
34.	Tó-kerülő	2022	6000	5970

2022. évben kiadásra került saját kiadványok: Saját szóróanyagok: BfNPI látogatóhelyeit bemutató kétnyelvű (magyar, angol) mini leporelló, ami egyben kedvezményt adó kártya is.

12.2.6. Látogatóstatisztika

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói					
Bemutatóhely neve	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Belépőjegy ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
1 Csodabogyós-barlang	3 342	0	3 342	5000-15000	
2 Diás-sziget	11 280	0	11 280	1200-1800	Családi jegy: 5000 Ft
3 Kis-Balaton Látogatóközpont	11 721	158	11 879	1700-2200	Családi jegy: 6500 Ft
4 Erdők Háza	786	30	816	400-600	
5 Hegyestű	39 307	424	39 731	700-1400	Családi jegy: 3800 Ft
6 Bivalyrezervátum, Kápolnapusztá	32 107	22	32 129	600-1200	Családi jegy: 3400 Ft
7 Kotsy-malom	1 261	61	1 322	400-800	júliusban nyitott újra
8 Levendula Ház Látogatóközpont	15 698	186	15 884	600-3000	Családi jegy: 3300 Ft, kombinált családi jegy: 10000 Ft
9 Lóczy-barlang	18 487	1	18 488	700-1400	Családi jegy: 3800 Ft
10 Pannon Csillagda Látogatóközpont	32 962	787	33 749	600-3000	Családi jegy: 5900 Ft
11 Salföld Major	23 423	186	23 609	600-1200	Családi jegy: 3300 Ft
12 Szentgáli-kőlik	89	0	89	3000-6000	
13 Várpalotai homokbánya	326	10	336	300-500	
14 Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	155 831	1 609	157 440	1800-2500	Családi jegy: 8500 Ft
15 Vörsei tájház	127	18	145	300-500	Családi jegy: 1800 Ft
16 Berek Világa Látogatóközpont	1 675	76	1 751	400-700	Családi jegy: 2000 Ft (júliusban nyitott)
Regisztrált látogatók összesen:	348 422	3 568	351 990		

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői

Szolgáltatástípus	Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)	Szolgáltatás ára (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szakvezetéses túra, nyílt túra	4 608	242	4 850	800 - 1500 Ft/fő	
Nyílt nap, jeles nap, saját szerv rendezvény	7 125	14 470	22 595	600 - 2500/fő	pl. Szedd Magad, MNPH Balatonfüred, Bivalynap
Erdei iskolai program	430	0	430	600 Ft/fő	Csoportár: 16 000 Ft
Természetvédelmi tábor/Építőtábor	16	25	41	20100-24100 Ft/fő	
Szakmai gyakorlat	0	7	7		
Iskolai közösségi szolgálat	0	16	16		
Kenútúra/Vízi szakvezetés a Belső-tavon	574	295	869	2000-3000 Ft/fő	pl. HEVIZIBIVALY Duatlon, Kerka-Mura Víziműri
Kerékpártúra	34	22	56	6000-9000 Ft/fő	E-bike és normál kerékpár
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek, kiállítás)	0	125	125		kiállítása, Csere-hegyi kilátóba VM fotók kiállítása
Egyéb: kitelepülések	0	3 850	3 850		Földtudományos forgatag, Badacsony New Yorkban,
Egyéb: E-vetélkedő, Geopark vetélkedő	0	0	0		
Egyéb: Geotúravezető képzés	34	1	35	65000 Ft/fő	
geo- és természetismerteti foglalkozás	1 555	341	1 896	600-1000 Ft/fő	külső helyszínek
Egyéb: szakmai előadások	510	395	905		
Regisztrált igénybevevők összesen:			35 675		

Szálláshelyek nemzeti park igazgatósági működtetésben

		Ár (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szállóvendégek száma (fő)	6 686		
Vendégéjszakák száma (fő)	2 946		

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen:	387 665
Szállóvendégek	2 946
Mindösszesen	390 611

12.2.7. Környezeti-nevelési statisztika

BfNPI 2022. ÉVI KÖRNYEZETI NEVELÉSI STATISZTIKAI ADATAI

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	korosztály/helyszín	létszám (összes/év)					modul-foglalkozás/év db	belépőjegy /modul ára tól-ig Ft.	megjegyzés
		fizetős (fő)	nem fizetős (fő)	regisztrált együtt (fő)	turnus//osztály	összesen fő			
Szakvezetéses túra						5775			
	gyalogos túra	4608	242	4850	235		235	800-1500	
	kerékpáros túra	34	22	56	10		10		
	csónak-, kenu túra	574	295	869	183		183	2000-3000	
	fotós/exkluzív túra			0			0		
Barlangi program, túravezetés		177809	1610	179418	7320	179419	7320	700-15000	barlangok, barlangi mikulás
Erdei iskola/óvoda						1024			
3-5 napos ottalvós saját helyszínen	- iskolai korosztály	430	0	430	17		62	600	
	- óvodás csoport								
3-5 napos bejárós saját helyszínen	- iskolai korosztály								
	- óvodás csoport								
erdei iskolai program	- saját helyszínen	142	5	147	8		8	800	
	- külsős helyszínen	289	158	447	17		17		

saját szervezésű szakmai napok						6753			
nyíltnap, jeles nap	- saját helyszín	254	0	254					Bivalynap
	- külsős helyszín /kitelepülés	0	2500	2500					MNPH Balatonfüred
téma nap	- saját helyszín	1266	183	1449	68		68	800-1000	LEP program
	- külsős helyszín /kitelepülés	0	2550	2550	182		182		Művészetek völgye, Törpeegér Gála, Földtudományi forgatag, Dino Expo
családi nap	- saját helyszín			0					
	- külsős helyszín /kitelepülés			0					
természetvédelmi táborok						41			
ottalvós				0					
napközis/építőtábor		16	25	41	2		14		
természetvédelmi szakmai előadások					54	905	54	200-800	
tanóra jellegű	iskolai koroszt.	380	130	510	36		36	15 000 Ft/óra	
ismeretterjesztő	felnőtt koroszt.	128	267	395	18		18	15 000 Ft/óra-25 000 Ft/óra	
osztálykirándulás									
• egynapos				0					
• kétnapos		208	0	208	10		22	800-3100	
Egyéb tematikus program						238			

madárgyűrűzés			0					
mobil program (terepi víz-vizsgálat)	158	22	180	9		9	800	
vetélkedő, rajzverseny			0					iskola
Felnőttképzés	34	1	35	12		12	65000	csoportható
Terepgyakorlat/szakmai gyakorlat/közösségi szolgálat	0	23	23	23		42	0	a szakmai gyakorlatra a modul nem értelmezhető
Regisztrált igénybevevők összesen:						194155	8238	

Szakvezetési túra:

Működési területünkön igény szerint biztosítunk szakvezetést csoportok számára és hirdetünk nyílt természetismereti- és geotúrát hétfőre (országos rendezvények időszakában hétköznapokon is) családoknak, érdeklődőknek. Emelkedett a szakvezetett csoportok és a túrán résztvevők száma az előző évhez képest.

Az AÖFK-val megkötött szerződés alapján biztosított e-kerékpárosok segítségével 2022-ben folytattuk e-kerékpáros szakvezetéseinket három útvonalon (14, 35, 50 km) Csopak környékén, 15 kerékpár segítségével. A tervezett 33 túrából 8 programra volt igény. A 2022-es nyári időben tapasztalható szárazság és elhúzódó meleg idő sajnos nem kedvezett a kerékpáros programoknak.

Zala megyében Lisszentadorján központtal a Sport Suli közhasznú Szabadidősport Egyesülettel kötött bérleti szerződés alapján 11 db e-kerékpárral biztosítjuk a szolgáltatást.

A kerékpáros szakvezetés szolgáltatás 2022 év végével megszűnt; az igazgatóság a kerékpárokat visszaadta az AÖFK-nak.

Vízi szakvezetés indult Tihanyban, a Belső-tavon, amely a program nyitásától sikeres volt, azonban a nyár végére a tó vízszintcsökkenése miatt megszakadt. Szintúgy az aszályos idő vetett véget a további szakvezetéseknek. A 2022-es szezonban 574 fő vett részt a naponta futó programon.

Barlangi program, túravezetés:

Mind a négy turisztikailag hasznosított barlangunkban biztosítunk szakvezetést az érkező vendégek részére. A Kőlik-barlang kivételével mindegyik barlangi helyszínen emelkedett a látogatószám. A Csodabogyós-barlangban kétóránként, a Kőlik-barlangban négy hetente szombatonként, a Lóczy-barlangban óránként, a Tapolcai-tavasbarlangban fél óránként indulnak a csoportok tavasztól egészen ősz végéig. Szezonon kívül igény szerint alakul a szakvezetés. A Lóczy-barlangban iskolás és óvodás csoportoknak barlangi Mikulás programot biztosítottunk.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
Szakvezetési túra	5775
Barlangi program, túravezetés	179419

Természetiskola minősített bázishely (erdei iskola programszolgáltatás):

Bakonybélben és Tihanyban összesen 17 osztály vett részt erdei iskola programban, 62 modul igényelték. A bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza, valamint a Tihanyi Levendula Erdei Iskola nyitvatartásáról, szálláshely díjáról, a szolgáltatás árairól szóló érvényben lévő igazgatói utasítás (251-17/2022) rendelkezik az erdei iskola program meghatározásáról, óraszámáról, a szükséges minimális modulokról. A természetiskola minősített oktatóhelyen a Berek Világa Látogatóközpontban és a Kis-Balaton Látogatóközpontban is elindult az erdei iskola szolgáltatás és igény szerint külső helyszínen is biztosítottunk programot. A River'scool, élet a vizekben és a vízparton a Mura mentén minősített mobilprogramra nem volt jelentkezés.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
Erdei iskola/óvoda	1024

Saját szervezésű rendezvény:

A Levendula Szedd Magad Tihanyban továbbra is sok embert vonzott. A kéthetes rendezvény során hozzávetőleg 10-12 ezer ember megfordul.

A Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitó hétfőjét az Igazgatóság szervezte Balatonfüreden, június 3-6. között, ahol sor került a Természetiskola minősítések átadására is. A rendezvény a Balatoni Hal-

és Borünnepel kapcsolódott össze, melynek évek óta a balatonfüredi Tagore sétány szolgál helyszínül. Ezen program szervezője a helyi önkormányzat, így velük kooperálva sikerült a nyitóhétvégét valóban rangos eseménnyé tenni. Ennek folytatása 2023. pünkösdkor várható.

„Egy kis zene, egy kis vásár, és nagyon sok bivaly” szlogennel szervezte meg az Igazgatóság 2022. augusztus 27-én a Bivalynapot Kápolnapusztán. Kistermelői piaccal, állatsimogatóval, kézműves foglalkozásokkal, Tanösvény-játékkal és ünnepi kedvezményekkel fogadtuk az érdeklődőket.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
saját szervezésű szakmai napok	26594

Táborok:

2022. július 04-08. között sikerült megvalósítani hagyományos természetismereti, kerékpáros napközis táborunkat általános iskolások részére. Építőtábor is szerveződött középiskolás diákoknak, ahol a résztvevők a Kis-Balaton területén kertészkedtek, kerítések, kapukat csiszoltak és festettek.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
Táborok	41

Természetvédelmi szakmai előadások:

a konferenciák többsége online szervezésű maradt, a COVID háttérbe szorulásával a korábbi évhez viszonyítva több intézménybe jutottunk el. Osztálykirándulás keretében a működési területre érkező csoportokat a szolgáltatásigényük szerint regisztráljuk.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
természetvédelmi szakmai előadások	905

Terepi vízvizsgálat:

A csopaki székház kertjében lévő Pele-tanösvényre bejelentkező csoportoknak lehetőségük nyílik a BISEL vízvizsgálattal megismerkedni.

Felnőttképzés:

A geotúra-vezetői tanfolyam a Tapolcai-medencében május 6–29. között zajlott, 35 fő részvételével. Szakmai gyakorlatra a természetvédelmi mérnök és földrajz szakos hallgatók érkeztek a MATE-ről, az ELTE-ről és a PTE-ről. Iskolai közösségi szolgálatra határozatlan idejű szerződése van az Igazgatóságnak Veszprém, Zala és Somogy vármegyében 16 intézménnyel. A 2022. évi tevékenységeinket, programjainkat az iskoláknak év elején eljuttattuk. 16 diák 210 óra közösségi szolgálatot teljesített az Igazgatóság programjain.

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám (év/fő)
egyéb tematikus program	238

Regisztrált igénybevevők összesen:	213 996 fő
---	-------------------

12.3. Társadalmi kapcsolatok

12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság védjegy használati szerződést kötött azokkal a termelőkkel, akik a jellegzetes helyi terméket állítanak elő, amelyek a nemzeti park igazgatóság működési területén készültek és előállításuk a természettel összhangban történt. A védjegy célja: a helyi készítésű élelmiszerek fogyasztási kultúrájának emelése, a termékek piacra jutásának elősegítése a hagyományos mesterségek-tevékenységek megőrzése és a természettel harmonikus gazdálkodás és termék előállítás ösztönzése volt. 2022-ben is folytattuk a védjegyes pályázatok (élelmiszer és bor kategóriákban) kihirdetését.

A BfNPI védjegyeseit (2022) az alábbi táblázat mutatja be:

Cégnév	Képviselő	Termék
Levendárium Kft.	Dr. Juracsits Zsolt	bio levendula illóolajok, bio levendula virágvizek, levendulával töltött textil zsákok-babák, egyéb textilárúk, bio levendulavirág, levendula szörp, levendulás teasütemény, levendárium könyv, levendulás tönkölypárnák, levendárium teaház szolgáltatásai
Lang Zsuzsanna őstermelő	Lang Zsuzsanna	lekvárok, dzsemek, szörpök, zakuszka, medvehagyma krém, marinált fokhagyma
Hegyí József őstermelő	Csizmazia Anita	Kecsketej natúr szappan
Szent Mauríciusz Monostor	Halmos Emil Ábel perjel	bio gyógynövények/fűszernövények (22 féle), medvehagyma püré
Dávidné Kéri Márta őstermelő	Dávidné Kéri Márta	tökmagkrém (rukkolás, lenmagos napraforgós, szőlőmagörleményes, medvehagymás)
Csiza Erika Erzsébet e.v.	Csiza Erika Erzsébet	méz (levendula, medvehagyma, gesztenye)
Tamás Jenő őstermelő Ervino Kft Tamás Ervin	Tamás Ervin, Tamás Jenő	szörpök (levendula, citromfű, menta, pitypang), zselék (levendula, vörösbor, zöld mandula, zöld dió), dzsemek (bodza, füge), cidekek, borok (olaszrizling 2015, szürkebarát 2015, syrah 2015, syrah cabernet franc 2015, merula 2015, merlot 2015)
Giricz Kálmán őstermelő	Giricz Kálmán	kecsketejes szappanok (levendula, körömvirágos, propoliszos, mosó)
Győri Ildikó őstermelő	Győri Ildikó	medvehagymás fűszersók, medvehagymás fűszerecetek, szirupok (pitypang, mirabella szedres, őszi), nektárok (csipkebogyó, birs), piritott mézeskalács ízű dió és mandula, szörpök (csalán, eper), birsbefőtt, pitypang szörp, őszi eszencia szirup
Szóke András	Szóke András	gyógynövény keverékeket tartalmazó kézműves szappanok
Tihany Tourist Kft	Küsz Mariann	Levendulával töltött zsák
Sárkány Attila	Sárkány Attila	Levendulás mézeskalács dísz tárgyak

Gyógynövénytúrák Kft.	Takács Tamás	gyógynövényteák
Aklan családi Pince To- majvin Kft.	Aklan András	Vörösbor ecet, zöld éretlen szőlőlé
Keszthelyi Eníd	Keszthelyi Eníd, Keszthe- lyi Tibor	rozmaringszörp, rozmaringzselé, levendula- szörp, levendula zsák, levendulazselés jog- hurt, rózsaszörp
Máté Dávid	Máté Dávid	Levendulás, citromfűves, zsályafűves méz
BfNPI	Somlai Szilárd	bivaly szalámi, szürkemarha szalámi, leven- dula víz, levendula olaj
Vass Zsolt	Vass Zsolt	mandulaolaj, mandulaliszt, mandulavaj
Szászi Endre Gyula	Szászi Endre Gyula	borok (Szt. György hegyi olaszrizling 2016, Ba- dacsonyi Rózsakő 2016, badacsonyi kéknyelű 2016, Szigligeti kabócás olaszrizling 2015, Ca- bernet sauvignon 2016)
Folly Arborétum és Borá- szat nonprofit kft.	Folly Arborétum és Borá- szat nonprofit kft.	borok (boróka 2016, budai zöld 2016, olaszriz- ling 2016, muscat ottonel 2016, kéknyelű 2015, buboréka 2016)
Keszthelyi Tibor	Keszthelyi Tibor	levendulazselés joghurt
Eekhof Adriana	Eekhof Adriana	levendula szörp, paradicsomszószt
Mamka Lekvár	Kalán Gréta	naspolya lekvár, levendula szörp
Molnár Tibor (Pettyes Lekvár)	Molnár Tibor	konyakmeggy lekvár, rumos szilva lekvár, vil- moskörte levendulával lekvár
Kulcsár Katalin (Bogyó- domb)	Kulcsár Katalin	som lekvár, birs lekvár, ribiszke mandulával lekvár, bíborka szörp, zsálya szörp
Kiss Orsolya Katalin	Kiss Orsolya Katalin	citromfű-levendula-zsálya zselék, citromfű-le- vendula-zsálya szörpök
Fehér Csaba Endre	Fehér Csaba Endre	félbarna finomliszt, teljes kiőrlésű kenyérliszt, dara, korpa, tönkölypelyva, hántolatlan búza
Fehér Emma	Fehér Emma	vadvirágos mezei sajt
Ferencsik Anna	Ferencsik Anna	füstölt bivaly szalámi, kolbász csemege és füs- tölt ízesítéssel, füstölt bivaly sonka
dr. Folly Réka	dr. Folly Réka	levendula szörp
Farkasné Kapai Mónika	Farkasné Kapai Mónika	levendula szörp
Caspar Killer	Caspar Killer	verjus ecet, vörösbor zselé,
Killer Pincészet Bt.	Caspar Killer	Pinot gris 2017, Pinot noir 2017
Farkas Katalin Éva	Farkas Katalin Éva	mézeskalács
Bakos Pincészet	Bakos Aranka	2018-as olaszrizling bor
Archibona Kft.	Jakab Péter	"Holnap" ásványvíz

A védjegyes termékeket és termelőiket több országos és helyi rendezvényen is népszerűsítettük, számos kitelepülésen, Nemzeti Parki Hétvégén és a Levendula fesztiválon. A termékek egy részét (pl. szappanok, teák, levendulazsákok) Igazgatóságunk is tovább értékesíti bemutatóhelyeinek boltjaiban. Az egyes látogatóhelyeink üzemeltetői részben forgalmazzák a védjegyes termékeket. 2022-ben összesen 33 termelő 215 nemzeti parki terméke viseli a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Termék

védjegyet. Sor került a korábbi évek nyertes termelőinek ellenőrzésére is, ahol szabálytalanságot nem tapasztaltunk.

Balaton-felvidéki Nemzeti Parki Termékek a 2021. október 1. és 2022. március 31. között az Egyesült Arab Emírségekben, a Dubaji Világkiállításon kerültek kiállításra.

12.3.2. *Natúrparkokkal való kapcsolat*

A 2022. évben nem történt a témában releváns változás.

12.3.3. *Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok*

BfNPI háromnyelvű hivatalos honlapja: www.bfnp.hu, a tartalomfeltöltés, -szerkesztés folyamatos. A honlap online jegyvásárlási rendszert is tartalmaz.

A honlap programok felületére folyamatosan kerülnek feltöltésre az útvonalakon készített fotók és a helyszínen felvett túraútvonalak beágyazott online térképei.

BfNPI okostelefon alkalmazás magyar nyelven érhető el.

Facebookon 11 tematikus oldalunk van. 2022-ben indult tizenegyedikként a Berek Világa Látogatóközpont facebook-oldala. Az oldalak összesen megközelítőleg 78.600 rajongót tudhattak magunkénak 2022. év végén. A pozitív mutatók eléréséhez napi szinten gondozzuk oldalainkat és folyamatosan friss, érdekes információkkal, attraktív képekkel, használható tartalommal töltjük fel őket. A „beszélnek róla mutatóink” magasak, rajongó táborunk aktív.

A Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft. facebook kampányt indított a BfNP 25 éves évfordulója kapcsán a közreműködésünkkel.

Hírlevél: A feliratkozók listája folyamatosan bővül, jelenleg 3100 körül van. Rendezvényeinken, szakvezetések során, látogatóhelyeinken, honlapunkon, Facebook oldalainkon, vetélkedőinken és játékaikon keresztül, továbbá 11 Facebook oldalunkon, valamint a partnerek oldalain (és saját oldalainkon) népszerűsítjük a hírlevelet. Aktuális híreinket, rendezvényeinket havonta küldjük ki a listán szereplő e-mail címekre, valamint hírlevél különszámot készítünk a nagyobb ünnepek és a Levendula Szedd magad alkalmából. 2022-ben összesen 17 hírlevelet küldtünk ki.

YouTube csatornánkon 66 videó tekinthető meg. 2022-ben 18000 feletti volt a megtekintések száma, 60 új feliratkozóval gyarapodtunk.

Instagram: Az Igazgatóság az Instagramon is jelen van. 2021-ben 2449 követőnk volt, de ez a szám 2022. év végére 2549-re emelkedett, amelyek között szerepelnek magánszemélyek és közösségek is (pl. Magyar Turisztikai Ügynökség, Magyar Nemzeti Parkok, Művészetek Völgye, Nyitott Balaton). Eddig számos bejegyzést (képek, videó) tettünk közzé. Egy bejegyzésünket átlagosan 100-200 ember like-olta. Instagram oldalunk nagyszerűen tud együttműködni facebook-oldalainkkal.

12.4. **Tervezett fejlesztések**

- Az Interreg V-A Ausztria-Magyarország Együttműködési Program ATHU003-PaNaNet+ pályázati projektben foglaltak megvalósítása, dokumentálása és elszámolása 2021. évben folyamatos volt. A projekt megvalósítási időszaka 2021. decemberben befejeződött. A projekt

záró konferenciája 2021. október 20-21-én Hévízen került megrendezésre, ahol az együttműködés folytatásának igénye is megfogalmazódott, PaNaNet ++ címmel illetve. A téma továbbra is a hátrányos helyzetű látogatók (látásukban, hallásukban, mozgásukban korlátozott) minél célzottabb kiszolgálása.

12.5. Együttműködési megállapodások (hatályban lévő)

Belföldi együttműködések	
Agro-Gyöngy Logisztika Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Csodabogyós-barlang promóciója; látogatóhelyekről információ)
Anna Grand Hotel Wine & Vital	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása
81237 Kft., Hotel Bonvin Wine&Spa	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer
Badacsonylábdihegy Strandüzemeltető Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége)
Bakony és Balaton Turisztikai Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség)
Bakony Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása
Balaton Best Turisztikai Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség), Levendula Ház – kedvezményes jegy a BBN Kft. buszjárataira
Balaton Best Térségi Turisztikai Nonprofit Kft.	Balatonkártya Best elfogadása a Levendula Ház Látogatóközpontban, Pannon Csillagda Látogatóközpontban, Erdők Házában, Lóczy-barlangban, Hegyestűn, Salföld Majorban és a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpontban
Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (kölcsönös információcsere, szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, rendezvényeken részvétel)
BalatonCard, Hotelinfo Kft.	Balaton Turizmus Kártya elfogadása a Lóczy-barlangban, Hegyestűn, a Vörsi tájházban, a Kotsy-vízimalomban
Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség, 10% kedvezmény BfNPI dolgozóknak, kedvezményes jegyvásárlás a látogatóhelyekre)
Balatonfüred Város Önkormányzata	GINOP 7.1.9-17 pályázat
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség, hirdetési felület biztosítása egy balatonfüredi kiadványban)
Balatonfüredi Yacht Club	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása

Balaton Hajózási Zrt.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, facebook posztok, kedvezményes jegy biztosítása a dolgozóknak, kitelepülési lehetőség a tihanyi Levendula Házban)
Balaton Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.	„Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztése, GINOP 7-1-6-16 pályázat
Balaton Múzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén: Tapolcai-tavasbarlang, Vörsi Tájház, Diás-sziget, Kápolnapusztai Bivalyrezervátum)
Balatonmárfürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, részvétel lehetősége egymás rendezvényein)
Balaton Szövetség	Együttműködési megállapodás, kölcsönös marketing tevékenység
Belfi.hu	Marketing tevékenységünk támogatása (átlinkelési lehetőség)
Berei György e.v.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése, iskolás csoportok számára kajaajánlás)
Best Of Hungary Tours	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, szakvezetés lehetősége), utalványos rendszer – kedvezményes ár biztosítása
Bringacentrum, Zentai Lajosné	Együttműködési megállapodás
Contact Travel Service Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár: Diás-sziget, Kápolnapusztai Bivalyrezervátum, Salföld Major, Tapolcai-tavasbarlang, Hegyestű, Tihanyi Levendula Ház, Lóczy-barlang, Bakonybél Pannon Csillagda, Erdők Háza
Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása, átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezés, termék értékesítő beszállítók ajánlása
Czige- Flamingo Hotel Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (Füred Hotel)
Danubius Hotels - Hotel Anabella, Hotel Marina	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása
Equital Kft.	TFC 1.1.1-2017 pályázat
ETS Hungary Kft	Kölcsönös együttműködés, utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása
Fecskefű Kft. (Kajakon Balaton)	Kölcsönös együttműködés (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása
Folly Arborétum és Borászati Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség, facebook megjelenítés évente 2 alkalommal, kedvezményes jegyár a látogatóhelyeken), kölcsönös kedvezményadás
Fonyódi Turisztikai Egyesület	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (honlap megjelenés, kölcsönös kiadványcsere)

Füredgolf Kft.	Marketing tevékenység támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezés, facebook jelenlét évente 2 alkalommal, megjelenetés hírlevélben)
Gránit Gyógyfürdő	Egymás tevékenységének összehangolása és támogatása, kedvezmény nyújtás, megjelenési lehetőségek, 5 alkalommal kitelepülés, átlinkelés, szóróanyag kihelyezése
Hajdú Gézáné	BfNPI marketing tevékenységének támogatása – legfőképp a kápolnapusztai Bivalyrezervátumot érintően
Hasik Szabadidőközpont Kft., Hasik Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár Bakonybélben, Pannon Csillagda és Erdők Háza
Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezés, átlinkelési lehetőség)
Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés, tájékoztató tábla kihelyezése, helyszín az évi két alkalommal szervezett helyi vetélkedőkre), kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén (Bivalyrezervátum, Diás-sziget, Vörsi Tájház, Kotsy vízimalom), térítésmentes túrák vezetése
Hévíz Város Önkormányzat	GINOP 7.1.9-17 pályázat
Holnapocska Kft	Együttműködési megállapodás – szakvezetésekre, előadások tartására, szóróanyag kihelyezés
Hotel Gabriella (MZ/X Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés, szakvezetés lehetősége)
Hotel Silver Resort (Silver Invest Kft.)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer (átlinkelés, szóróanyag, szakvezetés lehetősége), voucher – kedvezményes jegyár: minden bemutatóhely
Hotel Villa Classica	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer
HOT-ÉP Kft., Sümegi vár, Hotel Kapitány	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése)
HPH Kft. (Liliputkiszvonat)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelési lehetőség, szóróanyag kihelyezése)
Hunguest Hotels Zrt., Hotel Pelion	Kölcsönös együttműködés (átlinkelés, szóróanyag, facebook havi megjelenésben, hírlevélben két alkalommal), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár biztosítása a Tapolcai-tavasbarlangba + kedvezményes jegyár a bemutatóhelyeken
Kötél Hajó - Immo C. Service Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag biztosítása, kedvezményes jegyár a látogatóhelyeken)
Inga Kettő Kft. Club Hotel Füred	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár: Levendula Ház, Lóczy-barlang
Inno-Didact Nonprofit Kft., Holdfény Panzió	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, szolgáltatások népszerűsítése
INNO-Szinergia Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Kazamata-Bau Kft., Völgyikút Ház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, egymás népszerűsítése), utalványos rendszer

Keszthelyi Turisztikai Egyesület	Keszthely Kártya elfogadása a Bivalyrezervátumban, a Kotsy-vízimalomban és a Vörsi Tájházban
Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht.	Egymás tevékenységének összehangolása, TOP 6.1.4-16. pályázat
Len-Go Kft., Hotel Villa Natura	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, voucher - kedvezményes jegyár: Bivalyrezervátum, Diás-sziget
Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság	Kölcsönös együttműködés (utazólevél), TOP 1.2.1-15 pályázat
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	Kolontári emlékpark és tanösvény létrehozása
Magyar Pálos Rend	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, együttműködés pályázati ügyekben
Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	GINOP 1.3.4-17 pályázat
MAJORKA a Balaton Nagyberekért Közhasznú Alapítvány	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés lehetősége, szóróanyag kihelyezése), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár: Lóczy-barlang, Levendula Ház, Salföld Major, Bivalyrezervátum, Vörsi Tájház, Diás-sziget
M&A Várak Panzió Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, Kiszalud projekt Szálláshely Fejlesztés keretén belül együttműködés, Tapolcai-tavasbarlang kedvezményes jegyára, szóróanyag biztosítása
Makrancos Lakás Kft., Ditlin Boutique Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag), voucher – kedvezményes jegyár: Pannon Csillagda, Tapolcai-tavasbarlang, Levendula Ház, Salföldi Major, Kápolnapuszta Bivalyrezervátum, Hegyestű Geológiai Bemutatóhely
Malomtó Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag kihelyezése, átlinkelési lehetőség), voucher – kedvezményes jegyár: Tapolcai-tavasbarlang
Margaréta Hotel, Xing Long Kft.	Együttműködési megállapodás – voucheres fogadás: Tapolcai-tavasbarlang, Lóczy-barlang, Levendula Ház, Hegyestű, Salföld Major
MKB Nyugdíjpénztárt és Egészségpénztárt kiszolgáló Kft	MKB Széchenyi pihenő kártya elfogadás
MOL Nyrt	kiadvány támogatása
Mutsch Ungarn Reisen Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár a látogatóhelyeken
Nagycsaládosok Országos Egyesülete	kölcsönös és folyamatos tájékoztatás, programok, ismeretterjesztő háttéranyagok; kölcsönös megjelenés egymás honlapjain, közös részvétel rendezvényeken

Pallus Alapítvány – Zöld óvodák	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés lehetősége), továbbá évi 10 alkalommal óvodás program a csopaki székház kertjében
Pangea	Kölcsönös ökoturisztikai együttműködés, oktatás
Pannon Lapok Társasága kiadó Kft	Kedvezménykártya rendszer (megyekártya)
Pannonia Humana Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (szóróanyag, átlinkelés), voucher a bemutatóhelyeken
Pálffy Attila e.v.	VP6-6.4.1-16 pályázat
Pálkő Domus Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, Kisfaludy pályázat – szálláshely fejlesztés
Pápai Platán Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, plakát kihelyezése), 10% kedvezmény a nyáresti programokra, kedvezményes jegyár: Pannon Csillagda és Erdők Háza, Bakonybél
Purple Hill Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Szárszó Kft., Két Korona Hotel	Együttműködési megállapodás – voucher – kedvezményes jegyár
Szarvaskút Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – kedvezményes jegyár
Bakonybéli Szt. Mauríciusz Monostor és az önkormányzat	Egymás bemutatóhelyeinek belépőjegy- áraival kapcsolatos kölcsönös kedvezmény biztosítása (Pannon Csillagda, Erdők Háza, Bakonybél)
Szépalma Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer – Pannon Csillagda, Erdők Háza, Lóczybarlang, Levendula Ház, Tapolcai-tavasbarlang)
Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer (Fenekpuszta, Diás-sziget, Kápolnapuszta, Bivalyrezervátum)
Szilvia Vendégház	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), utalványos rendszer (Pannon Csillagda, Erdők Háza)
Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, „Tapolcai Kedvezmény” kedvezményrendszer
Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag)
Tapolcai Városfejlesztési Kft., Folly Arborétum Kft.	Folly Arborétum projekt
Tihanyi Bencés Apátság	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, kedvezmény nyújtása belépőjegy felmutatása esetén, GINOP 7.1.6-2016
TIKIT Tanácsadó és Szolgáltató Kft., Napsugár Panzió	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, Kisfaludy program, szálláshelyfejlesztés – ökoturisztikai szakvezetések lehetősége
Török Biztonsági Szolgálat Kft., Forest Hills Golf & Country Club (Szarvaskút)	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag), kedvezményes jegyár: Pannon Csillagda, Erdők Háza, Bakonybél
Végh és Társa Kft., Tóparti Étterem és Bormúzeum	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása

Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Vadspark, Veszprémi Állatkert - Kittenberger Kálmán Növény- és Vadspark Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag)
Villa Classica Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, utalványos rendszer – minden látogatóhely
Vulcanvin Kft., Neptun Panzió	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása, egymás kínálatának népszerűsítése
Zalakarosi Turisztikai Egyesület	pártoló tagság az Egyesületben
Zalakaros Város Önkormányzata	GINOP 7.1.9-17 pályázat
Zánkazen Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása (átlinkelés, szóróanyag)
ZK Szállodaipari Kft., Men Dan Hotel	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
Zobori KalandoZoo, Zalasabar	Általános együttműködés, csoportok kedvezményes kis-balatoni szakvezetése
Zólyomi 2015 Ingatlan Kft.	Marketing tevékenység kölcsönös támogatása
A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás	Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
Veszprém-Balaton 2023 Zrt.	Stratégiai megállapodás az EKF 2023 nyertes pályázat keretében megfogalmazott célok elérése érdekében.

Az együttműködő partnerek nagyon fontos szerepet játszanak az igazgatóság ökoturisztikai tevékenységében. Az együttműködés segítségével széles körben nyílik lehetőség a látogatóközpontok és bemutatóhelyek népszerűsítésére. Az együttműködések keretében átlinkelési lehetőség nyílik a partnerek ill. az igazgatóság honlapjára. A látogatók kedvezményes belépőjegyben részesülhetnek, amennyiben a partner a küldő szerv.

Új belföldi együttműködések, megállapodások:

- Együttműködés a Bakony–Balaton Geopark Partner geotúra-vezetőkkel (geotúrák promotálása). Összesen 13 okleveles geotúra-vezető jelezte, hogy alá kívánja írni, ill. meg kívánja hosszabbítani az együttműködési megállapodást.
- Stratégiai megállapodás Veszprém–Balaton 2023 Zrt.-vel az EKF 2023 nyertes pályázat keretében megfogalmazott célok elérése érdekében.

Új külföldi együttműködések

- Az INTERREG Danube Transnational Programme keretében került benyújtásra az Amazon of Europe Bike Trail pályázat. 5 országon átnyúló Bioszféra rezervátum kerékpárúthálózat megvalósítására
- Duna vízgyűjtő területén működő geoparkokban fellelhető gazdag földtani örökség hasznosítása a geoparkok fenntartható és innovatív turisztikai fejlesztésében

- Az INTERREG Hungary-Croatia Cross-border Co-operation Programme 2014-2020 keretében benyújtásra került a horvát Cakovec város koordinálásával a BfNPI, Letenye város és Mura-köz megye részvételével tervezett, a Mura folyó vidékének ökológiai sokszínűségének megőrzésére fókuszáló EcoBridge elnevezésű pályázat.
- 2021. szeptember 15-én létrejött az ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum, miután az UNESCO MAB (Man and Biosphere, azaz „az Ember és Bioszféra”) kormányközi tanácsa, a Nemzetközi Koordinációs Bizottság jóváhagyta a nevezést. Ezzel megalakult a világ első, öt ország közreműködésével megvalósult egységes bioszféra-rezervátuma. A Magyarország, Ausztria, Horvátország, Szerbia és Szlovénia természeti területeit felölelő bioszféra-rezervátum Európa egyik legnagyobb természeti területének számít. A Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum megalakulását több mint tízéves előkészítő munka előzte meg. Ausztria, Szlovénia, Magyarország, Horvátország és Szerbia érintett állami és civil szervezetei a LIFE pályázatait alap kiírását követően a WWF Österreich koordinálásával közös pályázati anyagot állítottak össze az öt ország területén végighúzódó folyókat kísérő puhafás és keményfás erdők hosszú távú megőrzésének érdekében. Magyarországot a projektben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és a WWF Magyarország Alapítvány képviseli. 2022. szeptember 30-án beadásra került a Az „AT-LIFE RESTORE for MDD” azonosítójú, „Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers” című pályázati anyag a LIFE Nature pályázati alapra. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a közös munkacsomagokban való részvételen kívül helyi természetvédelmi célú beavatkozásokat tervez három, a Mura-folyóról leszakadt holtág (Bodzás-holtág, Hosszúvíz-holtág, Tótszerdahelyi-holtág) vízpótlásának érdekében. Igazgatóságunk a pályázathoz támogató nyilatkozatot szerzett a Zala Megyei Önkormányzattól, a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóságtól, a Zalaerdő Zrt-től és Tótszerdahely Község Önkormányzatától. Október 5-7-én Puskás Zoltán igazgató, Magyarai Máté osztályvezető és Lelkes András természetvédelmi őr részt vett a Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum irányító testületi ülésével egybekötött lifelineMDD Interreg projekt zárórendezvényén Gornja Radgona (SI) és Bad Radkersburg (AT) településeken. A Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátumhoz célterületében kapcsolódó lifelineMDD projekt keretében az öt érintett ország közös pályázatot adott be az „Európai Riverprize” díj elnyerésére. Az értékelés során a projekt az első három helyezett között végzett.

12.6. Fontosabb események

- 25 éves lett a Balaton-felvidéki Nemzeti Park. Ünnepeztünk vízben, barlangban, szárazulaton, pergolában és a levendulásban, gyalog, futva és két keréken, vizsgálódva, előadva, magyarázva kicsikkel és nagyokkal egyaránt.
- Nemzeti Parkok Hetének Nyitóhétvégéje Balatonfüreden, majd ezt követően a Nemzeti Parkok Hete programsorozat
- Levendula Szedd Magad! Tihany
- Kotsy-vízimalom újranyitása
- Művészetek Völgye, Kapolcs
- Kerka-Mura Vízimuri
- Bivalynap
- „Sokszínű Balaton-felvidék” fotópályázat díjátadó
- Sikeresen lezajlott projektátadó

2022. évi programok:

Január

- Újévi geotúra a Koloska-völgybe
- Geotúra Magyarpolányba
- Vöröskő geotúra Alsóörs környékén
- 80 éve védett a Tapolcai-tavasbarlang - Téli túrák nemzeti parkjainkban: Fedezzük fel a Haláp és Tapolcai-tavasbarlang titkait!
- Malmok Völgye geotúrák – Geotúra Kapolcsról

Február

- 25 éves a BfNP Vívizsgálat a Vizes Élőhelyek Világnapja alkalmából
- Farsangi program a Lóczy-barlangnál

Március

- 80 éve védett a Tapolcai-tavasbarlang - Barlangok hónapja - földrajzóra iskolásoknak
- Barlangok hónapja - Szentgáli tűzköves geotúra az őseMBER nyomában és kedvezményes alap kalandtúra a Szentgáli-kőlikban
- Barlangok Hónapja: Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban
- Víz Világnapja: Kakukkvirág és hódleső túra

Április

- Várpalota kincsei geotúrák 2. Geotúra a várpalotai Várvölgyben +Várpalotai Homokbánya TT látogatása
- Tavaszi túra a Tiszafásba
- Húsvét a Lóczy-barlangban
- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Balaton Riviéra nagy kör
- 25 éves a BfNP- Geotúra és családi vetélkedő a halom-hegyi vulkános tanösvényen
- 25 éves a BfNP - Tájházak Napja Vörsön
- 15 éves a Mura-menti Tájvédelmi Körzet - Gyalogtúra Mura árterén
- Túra a Nemzetközi Föld Napja alkalmából a gyulafirátóti Miklád lánjához
- 25 éves a BfNP - 70 éve védett a Tihanyi-félsziget - Ragadozómadár védelem
- 25 éves a BfNP - Nyitott Balaton - Geotúrák két távon a Jókai bableves főző versenyen
- Csillagséták nemzeti parkjainkban - Barangolás a bakonyi égbolton
- 25 éves a BfNP - Geotúra Lovasról az ŐseMBER festészete nyomában
- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Zádorvár kör

Május

- 25 éves a BfNP – 70 éve védett a Tihanyi-félsziget - Tihany 70 emléktúra
- 25 éves a BfNP - Madarak és Fák Napja a Kis-Balatonon
- Modern kalligráfia workshop a Levendula Házban
- Geobotanikai túra Halimba és Padragkút gyógynövényei és földtani kincsei között
- 25 éves a BfNP - Pergolás program - Nyomozás a patak apró élőlényei után
- "Csemetétől a famatuszálemig" tavaszi erdőtúra a Kerka mentén
- Úrkút-Kab-hegy geotúra
- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Koloska körtúra
- Európai Geoparkok Hete - Bakonyána-Jásd geotúra
- 25 éves a BfNP - Európai Nemzeti Parkok Napja – Rejtőzködő pataklakók megfigyelése

- 25 éves a BfNP - Pergolás program - Legyen saját vulkánod!
- Európai Geoparkok Hete, Vulkánok Nemzetközi Napja – Grand Káli geotúra a Tűz útján, avagy maxoljuk ki a tomboló vulkánok világát!
- Kerka-Mura Vízimuri
- Gyermeknap, Európai Geoparkok Hete: Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban

Június

- MNPH Balatonfüreden
- 25 éves a BfNP – Mi a különbség a szemét és a hulladék között – Pergolás program – Zsák-mese
- 25 éves a BfNP - E-kerékpártúra – Zádorvár kör
- Magyar Nemzeti Parkok Hete - Hegyestű Geológiai bemutatóhely kedvezményes látogatása, Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban, Salföld Majorban, Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban, Pergolás program - Nyomozás a patak apró élőlényei után, Vidám időutazás az olaszfalui Eperjes-hegyi tanösvényen
- 25 éves a BfNP – Pergolás program – Mesével összekötött térbeli képeslap készítés: a Tethys-tenger ősi élőlényei nyomában
- 25 éves a BfNP Dörgicsei levendulás-temlomos geotúra
- Levendula SZEDD MAGAD!
- Vízitúra a Murán – gyakorlott evezősöknek
- Levendula Hetek - Modern 3D virágok hímzési workshop, Levendula látványleparklás
- Barlangok Világnapja: Barlangleső geotúra az Ördögárokban és Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlangban

Július

- Színes-köves geotúra a Káli-medence kapujában
- Vízitúra a Murán – gyakorlott evezősöknek
- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Balaton Riviéra nagy kör
- 1 éves a Lóczy-barlang!
- Geobotanikai séta a Hévíz körüli erdőben
- Művészetek Völgye Fesztivál: Bazaltbarangoló Pula-Tálodi geotúra, Bazaltbarangoló krátertavas és Tálodi-kolostoros geotúra, Geotúra Vulkánusz isten gyöngyszemei mentén és az Almádi kolostor rejtelmes világába, Hét forrás geotúra Kapolcsról, Tájseta Taliándörögd természeti és kultúrtörténeti kincsei között, Geotúra a Bondoróra, Geobotanikai túra Öcs térségében

Augusztus

- E-kerékpár túra a Köcsi-tóhoz
- Csillagportya
- Családbarát mezítlábas geotúra barlangi bújócskával Fenyőfőn
- 25 éves a BfNP - Geotúra a balatonkenesei tátorjános TT-n és a balatonfőkajári Somlyó-hegyen
- 25 éves a BfNP - Pergolás program - Nyomozás a patak apró élőlényei után
- 25 éves a BfNP - Bivalynap
- 25 éves a BfNP - E-kerékpártúra – Koloska körtúra
- Geotúra a várpalotai Hideg-völgy „Hetedhétországában!”

Szeptember

- Vízitúra a Murán – gyakorlott evezősöknek

- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Balaton Riviéra nagy kör
- "Csemetétől a famatuzsálemig" őszi erdőtúra a Kerka mentén
- 80 éve védett a Tapolcai-tavasbarlang - Szent György-hegyi geotúra a Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont kedvezményes megtekintésével
- 70 éve védett a Tihanyi-félsziget – Mi történik a Tihanyi Levendula Erdei Iskolában?
- Kedvezményes látogatás a Csodabogyós-barlang születésnapján

Október

- Európai Madármegfigyelő Napok a Fehérvízi lápon és a Kis-Balatonon
- Geotóp napi geotúra Dörgicsén Halom-hegyi vulkánútjával
- Három vulkános geotúra vártól kőtengerig
- 25 éves a BfNP – 70 éves a Tihanyi-félsziget: a tájhasználat változásai a Tihanyi-félszigeten
- 25 éves a BfNP Tájsejta a Pécselyi-medence őszi színei között
- Malmok Völgye túrák: Geotúra feketén- fehéren
- 25 éves a BfNP- E-kerékpártúra – Tihany kör

November

- Geotúra a vulkánok és hévforrások világába a Garda Fesztivál keretében
- Gyalogtúra a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum területén
- 40 éves a Nagybereki Fehér-víz TT Túra a Nagybereken
- Geotúra "a karszt útján" Hárskút mészkőparadicsomában
- 25 éves a BfNP - Geotúra a Koloska-völgyben + interaktív geoséta családoknak a Lóczy-barlangnál
- Geobotanikai séta a Hévíz-tó körüli véderdőben

December

- Balatoncsicsói geotúra
- Mikulásnap a Lóczy-barlangban
- Barlangi Mikulás csoportoknak, családoknak
- Három templomos adventi geotúra Dörgicsén
- Malmok Völgye túrák Vigántpetend kincseinek nyomában
- Adventi és karácsonyi koncert a Lóczy-barlangban
- Évbúcsúztató geotúra a Tihanyi-félszigeten

13. Közfoglalkoztatás

2022. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.

A közmunkaprogram speciális munkaviszony, próbálja elősegíteni a munkaerőpiacról valamilyen ok miatt kiszorult álláskeresők visszakerülését az elsődleges munkaerőpiacra, az abban részt vevőknek egy úgynevezett átmeneti lehetőség.

Az utóbbi pár évben a programban résztvevők száma jelentősen lecsökkent, a program sikeressége jelentősen függ attól, hogy a programban résztvevő munkavállalók milyen irányban kívánnak továbblépni, az adott területen milyen személyi és helyi adottságok, munkaerőpiaci körülmények dominálnak.

Az elmúlt években Igazgatóságunknál abban részt vevő közfoglalkoztatottak egy része sikeresen beépült a BfNPI állandó személyi állományába, ott a továbbiakban a program célként megfogalmazott elsődleges munkaerőpiacra visszatérve, továbbiakban munkavállalóként végzi munkáját.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály

- Agrárminisztérium, Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
- Agrárminisztérium, Személyügyi Főosztály
- Magyar Államkincstár
- Központi Statisztikai Hivatal
- Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
- Nemzeti Földügyi Központ
- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztálya
- Földhivatalok
- Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda
- Dr. Radnai Szilárd ügyvéd
- Bovard Kft. (adatvédelmi feladatok ellátása)
- földhaszonbérletiek
- elővásárlásokat bejelentő érintettek
- kaszálásbejelentéseket bejelentő érintettek
- DMS One Zrt. (iktatóprogramhoz kapcsolódóan)
- Magyar Posta (különösen a csopaki posta)
- és a társ Nemzeti Park Igazgatóságok jogi, birtokügyi és munkaügyi szakterületeivel

Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztály

A legtöbb esetben: marketing tevékenység kölcsönös támogatása

- Agro-Gyöngy Logisztika Kft.
- Anna Grand Hotel Wine & Vital
- 81237 Kft., Hotel Bonvin Wine&Spa
- Badacsonyládbihegy Strandüzemeltető Kft
- Bakony és Balaton Turisztikai Nonprofit Kft.
- Bakony Hotel
- Balaton Best Turisztikai Nonprofit Kft.
- Balaton Best Térségi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Balaton Riviéra Turisztikai Egyesület
- BalatonCard, Hotelinfo Kft.
- Balatonföldvári Kulturális Szolgáltató és Fenntartó Közhasznú Nonprofit Kft
- Balatonfüred Város Önkormányzata - GINOP 7.1.9-17 pályázat; Magyar Nemzeti Parkok Hétfenek Nyitóhétféje – közös megrendezés a Bor és Hal Gasztronómiai Hétféjével
- Balatonfüredi Turisztikai Egyesület
- Balatonfüredi Yacht Club
- Balatoni Hajózási Zrt.
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. - „Balaton-felvidéki kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztése, GINOP 7-1-6-16 pályázat
- Balatoni Múzeum
- Balatonmárfürdő-Balatonkeresztúr Turisztikai Egyesülete
- Balatoni Szövetség

- Bringacentrum, Zentai Lajosné
- Contact Travel Service Kft
- Csalán Környezet –és Természetvédő Egyesület
- Czigle- Flamingo Hotel Kft
- Danubius Hotels - Hotel Annabella, Hotel Marina
- ETS Hungary Kft
- Fecskefű Kft. (Kajakon Balaton)
- Folly Arborétum és Borászati Kft.
- Fonyódi Turisztikai Egyesület
- Füredgolf Kft.
- Gránit Gyógyfürdő
- Hajdú Gézáne
- Hasik Szabadidőközpont Kft., Hasik Hotel
- Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.
- Hévízgyógyfürdő Nonprofit Kft.
- Hévíz Város Önkormányzat - GINOP 7.1.9-17 pályázat
- Holnapocská Kft
- Hotel Gabriella (MZ/X Kft.)
- Hotel Silver Resort (Silver Invest Kft.)
- Hotel Villa Classica
- HOT-ÉP Kft., Sümegi vár, Hotel Kapitány
- HPH Kft. (Liliputkiszvonat)
- Hunguest Hotels Zrt., Hotel Pelion
- Kötél Hajó - Immo C. Service Kft
- Inga Kettő Kft. Club Hotel Füred
- Inno-Didact Nonprofit Kft., Holdfény Panzió
- INNO-Szinergia Kft.
- Kazamata-Bau Kft., Völgyikút Ház
- Keszthelyi Turisztikai Egyesület
- Kittenberger Kálmán Növény és Vadaspark Szolgáltató Kht. - TOP 6.1.4-16. pályázat
- Len-Go Kft., Hotel Villa Natura
- Magas-Bakony Turisztikai Desztinációs Menedzsment Nonprofit Kft.
- Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság - TOP 1.2.1-15 pályázat
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
- Magyar Pálos Rend
- Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. - GINOP 1.3.4-17 pályázat
- MAJORKA a Balaton Nagyberekért Közhasznú Alapítvány
- M&A Várlak Panzió Kft.
- Makrancos Lakás Kft., Ditlin Boutique Hotel
- Malomtó Vendégház
- Margaréta Hotel, Xing Long Kft.
- MKB Nyugdíjpénztárt és Egészségpénztárt kiszolgáló Kft. - MKB Széchenyi pihenő kártya elfogadás
- MOL Nyrt.
- Mutsch Ungarn Reisen Kft.

- Nagycsaládosok Országos Egyesülete
- Pallus Alapítvány – Zöld óvodák
- Pangea
- Pannon Lapok Társasága kiadó Kft
- Pannonia Humana Kft.
- Pálkő Domus Kft.
- Pápai Platán Nonprofit Kft.
- Purple Hill Kft
- Szárszó Kft., Két Korona Hotel
- Szarvaskút Vendégház
- Bakonybéli Szt. Maurícius Monostor és az önkormányzat
- Szépalma Hotel
- Szerencsemák Panzió, (Ihász Csaba)
- Szilvia Vendégház
- Tapolca Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
- Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása
- Tapolcai Városfejlesztési Kft., Folly Arborétum Kft.
- Tihanyi Bencés Apátság
- TIKIT Tanácsadó és Szolgáltató Kft., Napsugár Panzió
- Török Biztonsági Szolgálat Kft., Forest Hills Golf & Country Club (Szarvaskút)
- Végh és Társa Kft., Tóparti Étterem és Bormúzeum
- Veszprémi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.
- Vadaspark, Veszprémi Állatkert - Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark Kft.
- Villa Classica Kft.
- Vulcanvin Kft., Neptun Panzió
- Zalakarosi Turisztikai Egyesület
- Zalakaros Város Önkormányzata - GINOP 7.1.9-17 pályázat
- Zánkazen Kft.
- ZK Szállodaipari Kft., Men Dan Hotel
- Zobori KalandoZoo, Zalasabar
- Zólyomi 2015 Ingatlan Kft.
- A Bakony–Balaton Geopark területén működő tizenöt Kistérségi Társulás - Földtani természetvédelem, geoturizmus és földtani környezeti nevelés
- Veszprém-Balaton 2023 Zrt. - Stratégiai megállapodás az EKF 2023 nyertes pályázat keretében megfogalmazott célok elérése érdekében.

Természetmegőrzési Osztály

- Agrárminisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztálya- adatszolgáltatás, tájékoztatás, illetve ügyféli nyilatkozatok
- Kormányhivataloknál működő Növény-és Talajvédelmi Osztály - adatszolgáltatás, tájékoztatás
- E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. és az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. Akadálymentes Égbolt megállapodás, fehérgólya védelem
- Települési önkormányzatok- kutatás, monitorozás, védett fajok

- Állami és települési főépítészek, építésztervezők, településtervezők, örökségvédelmi szakemberek, települési önkormányzatok, építtetőik, lakosság
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület- kétéltű monitorozás, Dél-Balatoni Helyi Csoportja, valamint a Veszprém Megyei Helyi Csoportja- fehér gólya és egyéb természetvédelmi programok
- Balatoni Limnológiai Kutatóintézet - nagy kárókatona kutatás, természetvédelmi célú monitorozási programok, adatok
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft – inváziós fajok, környezeti nevelés
- Botfai Mindszenty József Ifjúsági Ház és civil szervezetek-békamentés
- Besenyő és Öreghegy Polgárőr Egyesület-békamentés
- Magyar Természetudományi Múzeum- élőhelytérképezés, botanikai és zoológiai kutatások
- Bakonyi Denevérvédelmi Alapítvány -denevér monitorozás
- Magyar Természetkutatók Egyesülete -bagolyköpetek elemzése
- Acrida Természetvédelmi Kutató Bt.
- Coronilla 2002 Természetvédelmi Kutató Bt.
- MATE Gergikon Campus
- Magyar Biodiverzitás Kutató Társaság
- Dr. Pál-Fám Ferenc – nagygombák monitorozása
- Dr. Mesterházy Attila – növényfajok, növénytársulások monitorozása
- Zöld Zala Természetvédelmi Egyesület – növénytársulások monitorozása
- Oeconomus Bt. – északi pocok monitorozása
- Kakasmandikó Bt. – növénytársulás-monitorozás
- Dr. Illyés Zoltán – célzott biotikai adatgyűjtések
- Bakonyi Természetudományi Múzeum- ragadozómadár védelem, zuzmó- és bogár felmérések
- Scherer Zoltán, Szabadfalvi András – lepke-transzektek működtetése
- Vadmadárkórház, Sukoró
- Sóstó Vad- és madármentő Központ, Székesfehérvár
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft – inváziós fajok, környezeti nevelés
- Interreg V-A Ausztria-Magyarország Program AT-HU003 Pananet+ projekt- partnerség, Széchenyi Programiroda, Scardabona Consulting Kft.
- Együttműködés tagként a Globális Geopark Hálózattal és az Európai Geopark Hálózattal
- Együttműködés a Geopark Magyar Nemzeti Bizottsággal
- Együttműködés a hazai partner gótúra-vezetőkkel partnerségi megállapodás keretében (12 fő)
- Együttműködés tagként az EUROPARC szervezettel

Pályázatkezelési Osztály

- Agrárminisztérium, Természetmegőrzési Főosztály
- Miniszterelnökség Vízügyi és Természetvédelmi Végrehajtási Főosztály Természetvédelmi Projektek Osztálya
- Nemzetközi Projektek Igazgatósága / Directorate for International Projects
- Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. Nemzetközi Projektek Igazgatósága / Directorate for International Projects

- Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály
- Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság
- Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt.
- Nemzeti Kommunikációs Hivatal
- Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Ellátási Főosztály
- Nemzeti Védelmi szolgálat
- Hévízgyógyfürdő és Szent András Reumakórház
- Arzano Management Kft.
- Nyiri Ügyvédi Iroda
- Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda
- és a projektek végrehajtásával összefüggésben az illetékes hatóságokkal, projektpartnerekkel, a beszerzéseink kapcsán az adott beszerzés tárgya szerinti vállalkozásokkal.

Területkezelési Osztály

- Agrárminisztérium,
- NÉBIH, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság
- NÉBIH, Erdészeti Igazgatóság
- Aktív és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft.
- MÁK
- Kormányhivatalok Agrárügyi Főosztálya
- KSH
- Magyar Bivalytenyésztők Egyesülete
- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok
- Magyar Szürkmarhát Tenyésztők Egyesülete
- Mikofami Kft.
- Kormányhivatalok Természetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya
- Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Technológiai és Ipari Minisztérium
- Nemzeti Földügyi Központ
- Alpin Kft.
- Curiosa Kft.
- Kulcsár Zsolt-erdészeti szakvélemény
- Soproni Egyetem
- NAK
- Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
- SEFAG

Pénzügyi és Számviteli Osztály

A gazdasági vonalon rendszeres a kapcsolat az alábbi szervezetekkel, intézményekkel:

- Magyar Államkincstár
- Központi Statisztikai Hivatal
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal
- AM Költségvetési Főosztály
- AM Személyügyi Főosztály
- AM Természetmegőrzési Főosztály

- Önkormányzatok
- Földtulajdonosi Közösségek
- GriffSoft Zrt.
- Bauerné Poór Vilma könyvvizsgáló

Üzemeltetési Osztály

- Flashover Kft.-munka- és tűzvédelem
- Hungarikum Biztosítási Alkusz Kft.-BfNPI biztosítási ügyei: biztosítások versenyeztetési eljárásai, közvetlen kapcsolattartás és tanácsadás, biztosítási események kezelése
- Jerabek György informatikai biztonsági felelős (IBF)- informatikai biztonsági ügyek, kapcsolattartás a Nemzeti Információs Hivatallal, szervezet biztonsági előírásainak betartása, a biztonsági kockázatok állandó kezelése, a BfNPI-t érintő ellenőrzések informatikai vonatkozású adatszolgáltatása

Kelet-Veszprém Tájegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztály
- Bakonyerdő Zrt.
- Verga Zrt.
- Országos Erdészeti Egyesület
- WWF Magyarország
- ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság
- Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
- NYUDUVIZIG. és KÖDUVIZIG. (vízügyi szakemberek)
- Veszprém Megyei Rendőrfőkapitányság
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont- madárvédelem
- Bakonyi Denevérkutatás Alapítvány
- Pannon Egyetem Limnológiai tanszék
- Balatoni Limnológiai Kutatóintézet
- Tihany község önkormányzata
- Balatonfüred város önkormányzata
- Bakonybél község önkormányzata
- Soproni Egyetem
- Erdészeti Tudományos Intézet
- Ente di gestione per i Parchi e la Biodiversità-Romagna (MAR)
- Érmelléki Természetvédelmi Többcélú Egyesület
- Bern Convention / Assistante Council of Europe (Európa Diploma)
- Tihanyi Bencés Apátság
- Lavender Tihany Kft.
- Bakonyi Természetudományi Múzeum, Zirc

Nyugat-Veszprém, Kelet-Zala Tájegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Természetvédelmi Osztály
- Bakonyerdő Zrt.
- NYUDUVIZIG. és KÖDUVIZIG. (vízügyi szakemberek)

- Zala és a Veszprém Megyei Rendőrfőkapitányság
- Hévízi-tó TT természetvédelmi kezelője
- MME Zala és Veszprém Megyei csoportja
- Hévízi-tó Alapítvány
- Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont- madár- védelem
- Bakonyi Denevérkutatás Alapítvány
- Fehér Holló Természetvédelmi Egyesület
- Gázló Egyesület-cserjéző program
- Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.

Nyugat-Zala Tájegység

- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság - SI-HU Interreg vízügyi-természetvédelmi projektötlet kidolgozása
- Órségi NPI- SI-HU Interreg vízügyi-természetvédelmi projektötlet kidolgozása
- Táj és Ember Kulturális Természetvédelmi - közösségi kockásliliom felmérés
- Zala Megyei Közgyűlés- megyei falu- és tanyagondnok képzés
- Iklódbördőce Önkormányzata-Hód Napja rendezvény
- Zalaerdő Zrt.- szakmai nap
- Letenye város-Táj-Ék rendezvényük keretében ingyenes vízitúra szolgáltatás a Murán
- Zala Megyei Önkormányzat - együttműködés, III. Kerka-Mura vízimuri
- MATE Georgikon Campus- szakmai gyakorlat, közösségi kockásliliom felmérés
- Hortobágyi NPI-Ifjú Kócsagőr program
- Országos Erdészeti Egyesület-erdészeti továbbképzés
- Budapesti Készenléti Rendőrség -Nemzeti Környezetbiztonsági Program keretében tovább- képzés
- Zala Megyei Államigazgatási Kollégium
- Magyar Államkincstár Budapest-tájékoztatónap
- MOME-BfNPI-DDNPI-DINPI erdőtelepítési együttműködési program
- Herman Ottó Intézet - LIFE IP partnertalálkozó
- Eco Bridge Interreg projekt - partnerség, Agrárkamara, civil szervezetek, MATE Georgikon Kar oktatói és doktoranduszai, gazdálkodók
- lifelineMDD Interreg projekt-partnerség
- LIFE IP GRASSLAND-HU projekt- partnerség, Zalaszentgrót térségi gazdálkodók
- AoE BikeTrail Interreg projekt- partnerség
- Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum – irányító testületi ülés, 5 ország részvéte- lével tervezett LIFE pályázat előkészítése

Kis-Balaton-Nagyberek Tájegység

- Kormányhivataloknál működő Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályok Termé- szetvédelmi Osztály
- Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
- Magyar Agrárkamara
- Magyar Bivalyt Tenyésztők Egyesületével és egyéb agrárszervezetek
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Dél-Balaton Helyi Csoportja
- Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének munkatársai- szakmai fel- adatok
- Zalaerdő Zrt.

- Hévíz Turisztikai Egyesület
- Hévízi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Keszthely Turisztikai Nonprofit Kft.
- Nők a Balatonért Egyesület
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Zala vármegyei helyi csoport
- Göcsej Természetvédelmi Alapítvány
- Martes Bt. – Ragadozó emlős kutatás
- Oeconomus Bt. – kismelős élvefogó csapdázása
- Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar – kismelős kutatás
- Fiatal Ökológusok Természetvédelmi Egyesülete – kismelős kutatás
- Zalakarosi Turisztikai Nonprofit Kft.
- Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.
- Helikon Kastélymúzeum Keszthely
- Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem - kutatás
- Gábor Dénes Főiskola – Solidago kutatás
- Limnológiai Intézet – kárókatona kutatás
- Vörs Önkormányzata – Vörsi Tájház üzemeltetés
- Bel&mer trans – Kis-Balaton Látogatóközpont üzemeltetés
- Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány
- Veszprémi Fehér Holló Vadmentő Alapítvány és Természetvédelmi Mentőközpont- madár-
védelem
- Fonyód Város Önkormányzata
- Fonyódi Tourinform Iroda
- Nők a Balatonért Egyesület Fonyódi csoportja
- Fonyódi Kulturális Központ
- Európai Élő Tavak Szövetsége (European Living Lakes Association-ELLA) (online előadás Vizes
élőhelyek helyreállítása 2022.11.29.-én)
- International Lake Environment Committee Foundation (ILEC) Japan (online ökoturisztikai elő-
adás tartása 2022.10.15.-én)
- Sukorói Vadmadárkórház – madármentési tevékenység, gyógykezelt egyedek repatriálása
- Nemzeti Erdőrezervátum bizottság – Erdőrezervátum kutatás
- Területileg illetékes Járási Hivatalok Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztályai
- Agrárügyi Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály (Zalaegerszeg, Ka-
posvár)
- SEFAG Zrt.

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzési nyilvántartás¹ 2022. év

Az ellenőrzés azonosítója (Megbízólevél száma)	Az ellenőrzött szervezeti egység megnevezése	Ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Az ellenőrzés lefolytatásában részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr és szakértő neve	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésének szükségessége igen/nem	Főbb (kiemelt jelentőségű) megállapítások
1/2022.	Az Igazgatóság egésze	A vadgazdálkodási, vadászati tevékenység vizsgálata.	2022.04. .13.– 2022.12. .31.		2021- 2022. év	Nem	<p>A jelentés részletes megállapításaira figyelemmel az Igazgatóság vadászati tevékenysége megfelel a jogszabályi előírásoknak, különösen a Vtv. és a végrehajtási rendeletek előírásainak.</p> <p><i>Új működési szabályzatok kerültek kialakításra, melyek 2017. március 1.-től hatályosak, azok tartalmazzák a vadászati törvényben előírtakat.</i></p> <p><i>A Működési Szabályzatokat az alakuló földtulajdonosi gyűlésen hagyja jóvá a gyűlés, és a Földtulajdonosi Közösség működését „szabályozza”. A vadászatra jogosult szempontjából ellenőrzése nem releváns.</i></p>

¹ A Bkr. 50. § (1) bekezdése szerint a belső ellenőrzési vezető köteles nyilvántartást vezetni az elvégzett belső ellenőrzésekről.

						<p><i>A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az éves vadgazdálkodási tervek 2020/2021. évre rendelkezésre állnak, azonban további engedélyeztetések, kérelmek folyamatban vannak és minisztériumi egyeztetés alatt állnak. A vadgazdálkodási tervekkel kapcsolatban az ellenőrzés észrevételt nem tesz.</i></p> <p>Vadászterületek és azok vadgazdálkodási tervét jóváhagyó határozatok:</p> <table> <tr> <td>Badacsonyi VGE</td> <td>VE-09/FM/381-51/2020.</td> </tr> <tr> <td>Sásdi Rétek VGE</td> <td>VE-09/FM/381-41/2020.</td> </tr> <tr> <td>Tihanyi VGE</td> <td>VE-09/FM/381-52/2020.</td> </tr> <tr> <td>Nagyberek VGE</td> <td>SO/FM/00507-1/2020.</td> </tr> <tr> <td>Kis-Balaton VGE</td> <td>ZA-05/ZAH/020/423-2/2020.</td> </tr> </table> <p>Az Igazgatóság jelen ellenőrzés idején – két vadászterület kivételével - teljesíti a jogszabályban előírt feltételeket, azaz minden vadászterületen legalább 1 fő hivatásos vadászt foglalkoztat, akik munkaviszony keretében, főállásban látják el a hivatásos vadászati feladatokat.</p> <p>Az Igazgatóság alkalmazásában álló hivatásos vadászok bemutatása:</p> <p><i>Valamennyi VGE vonatkozásában teljesül, hogy legalább 1 fő hivatásos vadással kell rendelkezniük. A Tihanyi és a Sásdi- Rétek, valamint a Badacsonyi vadászterületeken a Vtv. 50. § (5) bekezdésében biztosított lehetőség alapján Fischer József és Barcza Ákos, továbbá Békássy Gábor természetvédelmi őrként látja el a hivatásos vadászati teendőket arra figyelemmel, hogy a működési területe 80 %-ban megegyezik a VGE területével.</i></p> <p><i>A Kis-Balatonon is természetvédelmi őrként látják el a kollégák hivatásos vadászati teendőiket (Kovács Zoltán, Novotny Zsolt, Nagy Kornél és Sinka Gábor)</i></p>	Badacsonyi VGE	VE-09/FM/381-51/2020.	Sásdi Rétek VGE	VE-09/FM/381-41/2020.	Tihanyi VGE	VE-09/FM/381-52/2020.	Nagyberek VGE	SO/FM/00507-1/2020.	Kis-Balaton VGE	ZA-05/ZAH/020/423-2/2020.
Badacsonyi VGE	VE-09/FM/381-51/2020.															
Sásdi Rétek VGE	VE-09/FM/381-41/2020.															
Tihanyi VGE	VE-09/FM/381-52/2020.															
Nagyberek VGE	SO/FM/00507-1/2020.															
Kis-Balaton VGE	ZA-05/ZAH/020/423-2/2020.															

						<p><i>A táblázatban megjelölt személyek mindegyike rendelkezik hivatásos vadászvizsgával, és a vadászat gyakorlásához szükséges engedélyekkel.</i></p> <p><i>A Tihanyi VGE vonatkozásában a helyszíni ellenőrzés keretében szemrevételezés útján, a többi vadászterület vonatkozásában fotódokumentáció bekérése útján került ellenőrzésre a vadászati napló vezetése.</i></p> <p><i>Valamennyi vadászterület vonatkozásában rendre bemutatták a vadászati naplókat, azok vezetésére vonatkozóan a belső ellenőrzés megállapítást nem tesz.</i></p> <p><i>A vadászati naplókat az osztályvezető tájékoztatása szerint az alábbiak szerint őrzik, kezelik:</i></p> <p>Nagybereki VGE – Táska telephelyen található, Kis-Balaton VGE – Fenékpuszta Kutatóház (külön két pausal terület – Telephelyükön bemutatásra), Badacsony VGE és Sásdi-rétek VGE – Békássy Gábor lakhelye és Tihany VGE – Fischer József lakhelye.</p> <p><i>A vadászati naplókat a Kormányhivatal, mint vadászati hatóság rendszeresen ellenőrzi.</i></p> <p><i>Vadászati engedéllyel valamennyi, az 1.3. pontban rögzített táblázatban megjelölt valamennyi vadász rendelkezik. A vadászatszervező természetesen valamennyi külföldi bérvadász részére kiváltja a vadászati engedélyt, amelynek számát az illető nevével együtt be kell jelenteni a területileg illetékes Vadászati Hatóságnál a vadászat megkezdése előtt minimum 24 órával, valamint rögzíteni kell a vadászati naplóban (beírókönyv) is.</i></p> <p><i>Felelősségbiztosítást Fischer József tájékoztatása szerint a Vadászati Kamara köti a hivatásos vadászok vonatkozásában. "A Vtv. 48.</i></p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p><i>§ (1)* A vadászati felelősségbiztosítást a vadászjegy vagy vadászati engedély hatályának idejére kell kötni.”, azaz az éves vadászjegy kiváltásával együtt váltjuk ki évente kollégáink részére.</i></p> <p>A vizsgált időszakban egyetlen esetben került sor vadgazdálkodási bírság kiszabására a Somogy Megyei Kormányhivatal által az SO/FM/001108-1/2020. számú határozatban az alábbi indokokra figyelemmel:</p> <p>A Somogy Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Földművelésügyi Osztálya a SO-04H/FM/00789-2/2019. számú határozatában megállapította, a vadászatra jogosult 2019/2020. vadgazdálkodási időszakra vonatkozó, éves vadgazdálkodási tervét.</p> <p>Hatósági eljárás keretében - a vadgazdálkodási jelentés és a trófea bírálati adatok figyelembevételével - vizsgáltam a vadgazdálkodási terv teljesülését, mellyel kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg:</p> <p>- A tervszámoktól a vadászatra jogosult a gímszarvas borjú vonatkozásában tíz százalékot meghaladó mértékben, engedély nélkül eltért. A tervben meghatározott 100 db helyett 66 db-ot lőtt ki.</p> <p>A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) és a végrehajtására kiadott többször módosított 79/2004. (V.4.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) rendelkezései szerint:</p> <p><i>Vhr. 30. § (3) Az 1. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott hasznos apróvad hasznosításának tíz százalékot meghaladó mértékű elmaradása, valamint a (2) bekezdésben meghatározott fajok, illetve azok ivarai elejtési darabszámának túllépése kivételével a nem engedélyezett eltérés – ideértve a trófeás vad korosztályonkénti szabályozására vonatkozó 16. számú melléklet szerinti</i></p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p><i>előírásokat – a Vtv. 83. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltak szerint a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül.</i></p> <p>A fentiek alapján a vadászatra jogosult a gímszarvas borjú hasznosításának elmaradásával a vadgazdálkodási szabályokat megsértette.</p> <p><i>Vtv. 83. § (1) g) „A vadászati hatóság határozata alapján vadgazdálkodási bírságot köteles fizetni a jogosult akkor, ha a vadgazdálkodási szabályokat megsérti;”</i></p> <p><i>Vtv. 83. § (4) d) „Az (1) bekezdés g) pontja szerint a vadgazdálkodási szabályok megsértésének minősül, ha a vadászatra jogosult az éves vadgazdálkodási tervtől engedély nélkül eltér;”</i></p> <p><i>Vtv.83. § (3) d) „A vadgazdálkodási bírság mértéke az (1) bekezdés d)–h) pontja szerinti esetekben a cselekmény súlyától függően legalább százezer és legfeljebb ötmillió forint. Ezekben az esetekben a vadgazdálkodási bírság ismételten is kiszabható.”</i></p> <p><i>Fischer József tájékoztatása szerint a vadgazdálkodási bírságra adminisztratív okok, figyelmetlenségből eredően került sor.</i></p> <p>A vadászati tevékenységet az Igazgatóság alaptevékenységként látja el, és a 054020 Cofog kódon kerül könyvelésre a 9104221 szakfeladatszámhoz rendelve és a 04120 vadgazdálkodási szakfeladat részletező alkalmazásával.</p> <p>Az alkalmazandó kormányzati funkciókat a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet rögzíti az alábbiak szerint.</p> <p>A PM rendelet 1. §-a alapján a költségvetési szerv, a központi kezelésű előirányzat, a fejezeti kezelésű előirányzat, az elkülönített állami pénzalap és a társadalombiztosítás pénzügyi alapja kezelő</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>szerve, az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (1) bekezdésében meghatározott tulajdonosi joggyakorló szervezet, továbbá jogszabály által a tulajdonosi jogok gyakorlására feljogosított szervezet, valamint a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács (a továbbiakban együtt: az államháztartás szervezetei) közfeladataikat és egyéb tevékenységeiket, azok bevételeit és kiadásait, e rendeletben foglaltak szerint nyilvántartják és elszámolják.</p> <p>A bérvadásztatásra vonatkozóan általános forgalmi adó felszámításával számlát állítanak ki, melyet átutalással egyenlítenek ki az adott partnerek a vadászatra vonatkozó elkülönített bankszámlákra.</p> <p>A bevételek 2019. és 2021. évben nagyjából azonosan alakultak. A 2020. évre a COVID rányomta bélyegét, a bevételek is nagyjából a felére csökkentek.</p> <p>A követelések állománya nagyjából azonosan alakult az elmúlt három évben.</p> <p>A főkönyvi kivonatokból, szállító – vevő analitikából megállapítható, hogy a vadászat vonatkozásában kiadások jellemzően a bérköltségek, közüzemi kiadások, tankolási költség, üzemeltetési anyagok stb.</p> <p>Vevők között jellemzően a bérvadászat bevétele jelenik meg.</p>	
2/2022.	Az Igazgatóság egésze.	A menetlevelek és	2022.05. .17.– 2022.06. .30.		2022. év	Nem	Mindösszességében megállapítást nyert, hogy a 2017. október 1. napjától hatályos gépjármű használati szabályzat felülvizsgálatra került, a 2021. évi belső ellenőrzési vizsgálatban foglalt javaslatnak

		gép-üzemnaplók szabályszerű vezetésének ellenőrzése.				<p>megfelelően. A felülvizsgált szabályzat tartalmaz előírást a mezőgazdasági gépek, haszongépjárművek, erőgépek, traktorok, fűnyírók, fűkaszák vonatkozásában gépüzemnapló vezetésére, amely által a mezőgazdasági gépek teljesítménye, üzemanyag fogyasztása mérhető.</p> <p>A jelentés részletes rendelkezései között található táblázatból látható, hogy a 49 db ellenőrzött menetlevélből 2 eset kivételével szinte minden esetben állapított meg az ellenőrzés hiányosságát.</p> <p>Javasolom, hogy a menetleveleket a továbbiakban is legalább negyedévente a fenti ellenőrzési szempontok szerint vezetői ellenőrzés keretében ellenőrizzék, hogy a pályázati elszámolások, ill. egy esetlegese NAV ellenőrzésnél ne jelentsen problémát a hiányos adminisztrálás.</p> <p>A jelentés részletes rendelkezései között található táblázatból látható, hogy a traktorok esetében nem szabályszerűen vezetik a gépüzemnaplót, a szabályzati előírásuk ellenére nincsenek kitöltve a rubrikák, mely az ellenőrzések elősegítése esetében fontosak lennének.</p> <p>A gépüzemnaplók 2022. évben végzett ellenőrzése kapcsán megállapításra került, hogy a gépüzemnaplók sok esetben hiányosan rögzítették a megművelt terület nagyságát, vagy a végzett munka pontos megjelölését, mely a gépek teljesítményének mérését szinte lehetetlenné teszi.</p> <p>Tehergépkocsi menetlevelek kerültek vezetésre gépüzemnapló helyett a szabályzati előírás ellenére:</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<ul style="list-style-type: none"> • RAA-672 John Deere – Bősze László által 2022. 03. hónapban. Nem volt gépüzemnapló, csak tehergépkocsi menetlevél (O.D.Gépjármű 21/5.r.sz.) • MUV-796, John Deere, üzemanyag költségelszámolás nyomtatvány volt, és tehergépjármű menetlevél. <p>Barcza Gábor 2022. március hónapra adott le kimutatást a felhasznált üzemanyagról. Motoros fűkasza, ágaprító, motorfűrész-be adott ki összesen 27 l üzemanyagot. A szabályzat 2. sz. melléklete szerinti nyomtatványt használta. A nyomtatványhoz mellékelve.</p> <p>Utolsó sorban megjegyezni kívánom, hogy a szervezeti egységek vezetői nem látták el a gépüzemnaplók vezetésének ellenőrzését a fenti megállapításokra figyelemmel a hatályos szabályzat II.2. pontjában foglalt előírás ellenére.</p> <p>Javasolom, hogy vezetői ellenőrzés keretében kerüljön sor a gépüzemnaplók vezetésének ellenőrzésére, az ellenőrzés megtörténtéről és azok tapasztalatairól a szervezeti egységek vezetői írásban számoljanak be.</p>
3/2022.	A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság pénzügykezelő helyei	Vagyonvédelem területén a leltározási szabályzatban foglaltak betartá-	2022.05. .17.– 2022.06. .30.	2021. év	Nem	A vagyonvédelmi tevékenység részeként a vizsgált időszakban a leltározás a saját szabályzati előírásuk és a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt.

		sának ellenőrzése.				
4/2022.	Balaton - felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Pénzügyi és Számviteli Osztály.	A Kis-Balaton - Nagyberék Tájégség-nél a területi működés általános és átfogó vizsgálata, értékelése.	2022.05.17.- 2022.06.30.		2021-2022. év	igen
<p>A feladatellátás kereteit elsősorban a Kvt., a VSzt., a Tvt. határozták meg. Az igazgatóság természetvédelmi vagyongazdálkodási tevékenységének egységes alapelvek szerinti ellátásának szabályait a természetvédelmi vagyongazdálkodásról szóló utasítás, az adatszolgáltatásról szóló utasítás és a Természetvédelmi Őrszolgálat Szolgálati Szabályzatáról szóló 9/2000. (V. 19.) KöM rendelet tartalmazták.</p> <p>A gazdasági, a szakmai belső szabályzatok tartalma összhangban volt az alapító okiratban, SZMSZ-ben szabályozott tevékenységek ellátásával, így biztosítva a feladatok ellátásának feltételeit. Az SZMSZ rögzítette az igazgatóság szervezeti felépítését, a szervezeti egységek vezetőinek feladat- és hatáskörét, a szervezeti egységek feladatait, a dokumentálás követelményeit, az adatszolgáltatások teljesítéséhez szükséges nyilvántartási és jelentéskészítési feladatokat.</p> <p>A jelen vizsgálat sajátossága itt is, hogy az nem csak egy - a stratégiai ellenőrzési tervben definiált- főfolyamatra, folyamatra, tevékenységre, résztvékenységre irányul, hanem az a tájegység-nél folyó valamennyi definiált tevékenység „elemet” érinti. Az adott vizsgálat - a jellegéből következően - egy adott igazgatósági belső szervezet - a Kis-Balaton - Nagyberék Tájégség - átfogó vizsgálatát tűzte ki célul.</p> <p>A vizsgálat elvégzéséhez itt is először az igazgatósági belső funkcionális területek vonatkozó belső szabályozásainak, szabályozási formáinak az áttekintése volt indokolt, melyek a külső tájegységekre vonatkoznak.</p>						

						<p>2020. január 26. napjától hatályos 1/2020. (I.24.) AM utasítás a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatáról a tájegységek működését, besorolását alapvetően megváltoztatta. A tájegység osztálynak megfelelő szervezeti egység lett az alábbi részlet szabályokkal.</p> <p>Az igazgatóságok természetvédelmi kezelési feladatainak területi funkcionális, természetföldrajzi-ökológiai szempontok alapján lehatárolt osztály jogállással rendelkező szervezeti egységei a tájegységek. A tájegységek földrajzi lehatárolása és a feladatellátásához tartozó vagyonelemek, objektumok, meghatározása igazgatói utasítás keretében történik.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során rendelkezésemre bocsátott dokumentumok és a lefolytatott interjú kapcsán megállapítást nyert, hogy a Tájegység ellátja a részére a Szervezeti és Működési Szabályzatban előírt feladatokat, fokozottan együttműködik az országos és helyi hivatalokkal, más hatóságokkal, kiemelt szerepe van a természetvédelmi kutatások terén, továbbá a vagyonkezelői és pályázati feladatok ellátásában.</p> <p>A természetvédelmi őrök munkaköri leírással rendelkeztek, azokat rendezetten bocsátották a belső ellenőrzés rendelkezésre a helyszíni ellenőrzés alkalmával. A munkaköri leírásokban részletesen rögzítésre került az őrök feladat, hatás és felelősségi köre, a jogaik, kötelezettségeik. A munkaköri leírások munkavállaló megismerésére dokumentált módon került sor.</p> <p>A Tájegység vonatkozásában a humán erőforrás gazdálkodás 5 fő természetvédelmi őr személyében és munkaviszony keretében foglalkoztatott egyéb személyzettel valósul meg. A központi ügyintézésük Kápolnapusztán van.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>A Tájegységnél a természetvédelmi őrszolgálat tagjainak kapcsolata, együttműködése a különféle tájegységi tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó különféle szervezetekkel (területi környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek, önkormányzatok, rendőrség, katasztrófavédelem, tűzoltóság, stb.), illetve ezek helyi megbízottival, képviselőivel megfelelő. A természetvédelmi hatósággal a jó kapcsolatok egyre több ügy, probléma közvetlen elintézését teszik lehetővé.</p> <p>A Tájegységre vonatkozó külön feladatterv, munkaterv nem készült, az Igazgatósági szintű külön megjelölve azonban a Tájegységek egyes feladatait. Az igazgatóság fő feladatait éves feladatterv foglalja össze a 2022. évben hatályos SzMSz. előírásai szerint. A feladatellátás tervezésére és ellenőrzésére kialakított rendszer a Nemzeti Parknál részben volt eredményes, mert a tervezettől való eltérések, illetve azok indokolása a szakmai beszámolókból részben jelentek meg. Az osztályvezető tájékoztatása szerint a szakmai igazgatóhelyettes részére negyedévenként jelentést küldenek a Tájegységben megvalósult szakmai munka vonatkozásában. Javasolom, hogy a negyedéves adatszolgáltatásban térjenek ki az igazgatósági munkatervben szereplő, és a Tájegységet érintő szakmai feladatokra, hogy történjen meg a visszacsatolás a vezetőség részére, hogy a munkatervben rögzített feladatok végrehajtása milyen státuszban van.</p> <p>A rendszer funkcionális és adminisztratív felépítése, a hierarchia szintjei, a szervezetek egymáshoz való viszonya, kapacitása megfelelt a beavatkozáshoz kapcsolódó feladatoknak. Az információ és kommunikáció megismerése, felmérése tekintetében a helyszíni ellenőrzés alkalmával az alábbi megállapításokat tettem a lefolytatott interjúk alapján.</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>Az irányítást végzők számára a lefolytatott interjúk alapján részben állnak rendelkezésre – a külső és belső forrásokból – a kitűzött célok megvalósítását befolyásoló tényezőkre vonatkozó információk.</p> <p>A külső szervezetektől (partnerek, szállítók, alvállalkozók, társintézmények, Minisztérium) érkező információkat többnyire beépítik a kontrollrendszer értékelésébe.</p> <p>A központban végzett helyszíni ellenőrzés során a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátották a jelenléti íveket, munkaügyi nyilvántartásokat.</p> <p>A természetvédelmi őrök a menetlevélen többnyire rögzítik a pályázathoz kapcsolódó gépkocsi használatot a pályázati azonosító megjelölésével. A természetvédelmi őrök őrnaplót vezetnek, amiben rögzítik a bejárt területet és tájegységet. Az őrnaplókat az őrszolgálat vezetők ellenőrzik és összesítve adják fel a tájegység vezetőknek.</p> <p>A tájegységnél a természetvédelmi őrök egyenruha ellátása - a jelzések alapján - megfelelő. A gyorsabban fogyó ruhaelemek a nadrágok, a zoknik és pólók ellátása és utánrendelése is biztosított. Az egyéb tárgyi feltételek közül mindenki számára biztosította mobiltelefon, távcső, kiegészítők, illetve az őrök több, mint fele rendelkezik lappal is a munkája könnyítése érdekében.</p> <p>A Természetvédelmi Őrszolgálat Szabályzatáról szóló 9/2000. (V. 19.) KöM rendelet 10. §. alább idézett rendelkezései tartalmazzák az őrszolgálati napló vezetésére vonatkozó előírásokat az alábbiak szerint:</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>„10. § (1) A természetvédelmi őr a tevékenységéről rendszeresített szolgálati naplót vezet, ebben számot ad munkájáról, az intézkedéseiről, az intézkedések eredményéről, a kapott utasítások végrehajtásáról, valamint a szolgálat ellátásához szükséges eszközök felvételének és leadásának időpontjáról, továbbá állami természetvédelmi őr esetén a szolgálati maroklőfegyver felvételének és tárolási helyre történő visszahelyezésének időpontjáról.</p> <p>(2) A naplót az események sorrendjében, folyamatosan kell vezetni. A végzett munkát, az intézkedéseket naponta, az időpont pontos megjelölésével a helyszínen, olvasható írással és a folyószám folytatólagos feltüntetésével kell beírni.</p> <p>(3)* Ha a természetvédelmi őr szolgálati területén történt, a természetvédelem, valamint a régészeti örökség védelmének érdekeit sértő cselekményről (eseményről) tudomást szerez, ennek tényét és adatait köteles haladéktalanul megállapítani, és a bejelentő-feljelentő nyomtatvány kitöltése mellett egyidejűleg a szolgálati naplóba részletesen bejegyezni.</p> <p>(4) A szolgálati naplót a szolgálati felettes köteles rendszeresen ellenőrizni.”</p> <p>Az őrszolgálati naplóvezetések mintavétel alapján megvizsgálva az alábbiak állapíthatóak meg a 2021. év időszakra a megjelölt személyekre vonatkozóan.</p> <p>Novotny Zsolt – nem időpont szerinti, és nagyon röviden, tömören fogalmaz.</p> <p>Kovács Zoltán - időpont szerint vezeti az őri naplót, de nem túl részletesen.</p> <p>Rózner György – nem időpont szerinti, és nagyon röviden, tömören fogalmaz</p> <p>Szabó Gábor - részletes, de nem időpont szerint vezeti az őri naplót.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Rózner György – nem időpont szerinti, és nagyon röviden, tömören fogalmaz</p> <p>Félévente, ill a folyamatos vezetői ellenőrzés keretében tekintik át az óri naplókat és a menetleveleket, melyet javasolok gyakoribb időközönként megtenni, hogy a dokumentálás a fentebb idézett rendeletnek megfeleljen.</p> <p>A természetvédelmi vagyonkezelés célja a természetvédelmi kezelés biztosítása.</p> <p>Az igazgatóságnál a természetvédelmi vagyon kezelése megvalósulhat saját használattal és a természetvédelmi kezelési feladatok saját ellátásával, illetve a vagyonelemek használatba adásával. A használatba adás haszonbérleti szerződések megkötésével valósulhat meg, a természetvédelmi kezelési feladatokat ebben az esetben a bérlő végzi el.</p> <p>A Kis-Balaton - Nagyberek Tájegységnek a következő vagyonkezelési feladatokban van - helyi tevékenységeket érintő - szerepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Közreműködés a tájegységi haszonbérleti szerződések előkészítésében, megkötésében a kapcsolódó teljesítések megfigyelésében, igazolásában, az éves ellenőrzésben. • Közreműködés helyi birtokügyek kezelésében. • Társszakértői feladatokat látnak el. • Közreműködés kijelölt erdészeti, tevékenységek végzésében ellátásában. • Közreműködés a helyi beruházások, felújítások, javítások és karbantartások, előkészítésében, lebonyolításában
--	--	--	--	--	--	---

						<ul style="list-style-type: none"> • Éves jelentéshez, vagyonkezelési tervekhez, koncepcióhoz helyi adatok információk biztosítása. • Nyilvántartások naprakész vezetése. • Vagyonkezeléssel kapcsolatos (helyi) adatszolgáltatási tevékenység végzése. • Pályázati feladatokkal kapcsolatos aktív (vagyonkezelési) közreműködési tevékenység végzése. • Havi/negyedéves jelentés elkészítése. <p>A haszonbérlet szerződések vonatkozásában a tájegység tevékenysége - itt is a saját működési területére vonatkozóan - a szerződések előkészítő munkálataiban való részvételre, a területhasználatok korlátozó tényezőinek ellenőrzésére, a kaszálásra vonatkozó bejelentések figyelemmel kísérésére, saját kezelésű területeken a kaszálási munka megkezdésével kapcsolatos hatósági bejelentések kezdeményezésére, a szükséges térképmelléletek összeállítására, az önkormányzati hirdetmények megjelentetésének elindítására, a szerződésben vállalt kötelezettségek ellenőrzésére terjed ki. Ezen feladatokat a tájegység folyamatosan ellátja. A természetvédelmi őrk ellenőrizték a haszonbérleti szerződésekben meghatározott művelési ágra és természetvédelmi kezelési feladatra vonatkozó szabályok betartását. A szerződések előkészítése, megkötése Tóth Szabolcs hivatali főtanácsos feladata, akikkel a természetvédelmi őrk közreműködnek. 2022. évben jelen ellenőrzés idejéig 2 db haszonbérleti szerződés megkötésére és egy módosítása történt.</p> <p>A Tájegységnél vadászati tevékenység vonatkozásában átfogó ellenőrzés készült az idei évben, így a vadászati tevékenység ismételt értékelésére jelen ellenőrzés keretében nem kerül sor.</p> <p>A helyi beruházásokkal, felújításokkal, karbantartásokkal, javításokkal kapcsolatban a tájegység tevékenysége a helyi beszerzési</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>igények, rendelések benyújtására, illetve helyi vállalkozók felkutatására irányul alapvetően. (A megrendelés, szerződéskötés központi hatáskörben tartozik.) Az előző tájegységi kezdeményezések eredményeiről a tájegységnek tájékoztatási igény merül fel, ennek lehetőségét javasolom megfontolni.</p> <p>A Vagyonkezeléssel kapcsolatos (helyi) adatszolgáltatási tevékenység végzése keretében a támogatott területekkel kapcsolatban pl. a területalapú támogatási kérelmekkel összefüggő adatszolgáltatások végzését a tájegység, szintén biztosítja.</p> <p>Kutatási, monitorozási tevékenységekben az éves munkaterv alapján vesznek részt. A tájegységvezető tájékoztatása szerint három pályázatban nyújtanak szakmai segítséget.</p> <p>Az igazgatóság éves jelentéseiben a természetvédelmi kezelési, vagyonkezelési eredményeiről beszámolt a Minisztérium felé.</p> <p>A Tájegységben működik a Zalavári állattartó telep, melynek átfogó ellenőrzése 2021. évben került sor, az alábbi főbb megállapításokkal, javaslatokkal.</p> <p><i>A vizsgált állattartó telep a Zalavári Bivalytelep volt, mely az Igazgatóság saját kezelésben áll és amely nagylétszámú állattartó telepnek minősül. A telepnek jelen ellenőrzés idején nem volt működési engedélye.</i></p> <p><i>Az állattartó telepre vonatkozó járványvédelmi, állategészségügyi előírások részben kerülnek betartásra. Járványvédelmi intézkedési tervvel nem rendelkeznek. A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a járványvédelmi intézkedések nem megoldottak, nincs személy- és gépjármű forgalom ellenőrzés. Javasolom egyez-</i></p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>tetés kezdeményezését az állattartó telep vezetősége és az Igazgatóság vezetősége között, hogy a pénzügyi lehetőségek függvényében intézkedjenek a hiányosságok pótlásáról.</p> <p><i>Intézkedési terv készítést igénylő megállapítások:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Javasolom a működési engedély mielőbbi rendezését,</i> - <i>Javasolom járványvédelmi intézkedési terv elkészítését,</i> - <i>Javasolom a járványvédelmi előírások (különösen fertőtlenítés, védőruha a látogatók számára, kéz és lábferőtlenítők elhelyezése,) maradéktalan betartását, melynek hiányosságai a jelentés részletes megállapításai között rögzítettek.</i> - <i>Javasolom látogatási napló vezetését,</i> - <i>Javasolom a pályázati lehetőségek függvényében az állattartó telep épületének javítását, karbantartását, felújítását.</i> <p>A megfogalmazott javaslatok közül a látogatási napló vezetése, a járványvédelmi előírások betartása részben valósult meg. Járványvédelmi intézkedési tervet állatorvosi vélemény alapján nem szükséges készíteni, továbbá az állattartó telep felújítását, karbantartását tervezik az idei és az elkövetkezendő évekre is.</p> <p>A tájegység a vizsgálat időszakában nem rendelkezett közfoglalkoztatottakkal, így erre vonatkozó megállapítást az ellenőrzés nem tesz.</p> <p>Munkaerő kölcsönzés keretében történik a kieső munkaerő pótlása, jelenleg 1 fő, akit így alkalmaznak.</p>
--	--	--	--	--	--	--

5/2022.	Az Igazgatóság egésze.	Ellenőrzésre 2022. évben kijelölt pénzkezelőhelyek pénztárainak, illetve pénzkezelési tevékenységének vizsgálata.	2022.06. .21. - 2022.12. .31.		2022. év	Igen	<p>Az Igazgatóság az ellenőrzött időszakban rendelkezett –2021. július 1. napjától hatályos - pénzkezelési szabályzattal, melynek IV. fejezet 4.4. pontja tartalmazta a pénzkezelő helyek működését.</p> <p>A pénztár működésének elengedhetetlen feltétele, hogy a költségvetési szerv rendelkezzen a készpénz, valamint egyéb értékek kezelésére, forgalmának bonyolítására és megőrzésére kijelölt helyiséggel, azaz házipénztárral.</p> <p>Valamennyi pénzkezelő helyen gondoskodtak a beszedett készpénz biztonságos őrzéséről zárható szekrény, vaskazetta, adott esetben másik helyiségben található páncélszekrény használatával.</p> <p>A pénztárhelyiségek ablakain rács nem található. A „nagyobb látogató központokban, pénzkezelő helyeken” a készpénzt pénztárgépben, illetve széfben őrzik. A kisebb készpénz- forgalmat bonyolító látogatóhelyek a látogatók fogadására nyitva álló helyiségekben szedték be, figyelemmel az alacsonyabb készpénz-forgalomra.</p> <p>Megjegyezni kívánom továbbá, hogy valamennyi pénztár, illetve pénzkezelő hely vonatkozásában a nyitvatartás jól látható helyen kifüggesztésre került.</p> <p>A pénztár ellenőrzések során kiemelt figyelmet kell fordítani az összeférhetlenségi kérdésekre is. Összeférhetetlen munkakörben dolgozónak kell tekinteni a pénzügyi, a könyvelési, a bérelszámolási és anyagbeszerzési feladatkörben foglalkoztatott dolgozókat, akik utalványozási vagy ellenőrzési jogosultsággal rendelkeznek. Ugyancsak összeférhetetlen munkakörben dolgozónak kell tekinteni azokat a személyeket is, akiknek a bankszámla feletti rendelkezési jogosultságuk van, továbbá a pénztárosnak és helyettesének a Ptk. -ban meghatározott közeli hozzátartozói.</p>
---------	------------------------	---	--	--	-------------	------	---

						<p>A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy a pénztárosi feladatokat ellátók egyike esetében sem fordul elő összeférhetlenség.</p> <p>Az üzemeltetésre átadott pénzeszedő helyeken a pénztárosi feladatokat nem BFNPI alkalmazottak látják el.</p> <p>Az üzemeltetésre megkötött szerződések 6.2. pontja tartalmazza a pénztárosi feladatok ellátására vonatkozó előírásokat az alábbiak szerint:</p> <p>„...Üzemeltető köteles az általa kezelt pénz megfelelő, biztonságos őrzéséről gondoskodni; valamint a pénzkezeléssel kapcsolatban teljes anyagi felelősséggel tartozik...”</p> <p>A belső ellenőrzés véleménye szerint a felelősségi szabályok egyértelműen meghatározásra kerültek.</p> <p>A BFNPI alkalmazottak a munkaköri leírásuk aláírással való megismerésével tudomásul vették, hogy teljes anyagi felelősséggel tartoznak a kezelt készpénz vonatkozásában.</p> <p>A készpénz beszedésének bizonylatolása az alábbiak szerint történik.</p> <p>A készpénz beszedése hivatalos pénztárgéppel (Többnyire ELCOM pénztárgépek kerülnek alkalmazásra) történik. Valamennyi pénzeszedő helyen amennyiben a vevő kéri, szigorú számadású nyomtatvány (számlatömb) segítségével számlát állítanak ki.</p> <p>A pénztárosok a nap végén a pénztárgépi és számítógépes programmal összesítést végeznek a FORRÁS program segítségével, ugyanis 2019. évben átállásra kerültek a pénzkezelő helyek is az</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>Igazgatóság integrált rendszerére. A rendszer jól működik, az Igazgatóságnak naprakész információi vannak az értékesítésekről, aktuális készlet állományokról.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során vizsgáltam továbbá, hogy az adott pénzbeszedő helyen milyen jogcímen és milyen összegben szednek be készpénzt, melynek kapcsán megállapítást nyert, hogy a beszedett készpénzek jogcímei és összegei (a pénztárgépbe betáplálta adatok) összhangban voltak a 2022. évre vonatkozó igazgatói utasításban meghatározottakkal.</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során vizsgáltam a 2022. május- november havi készpénz feladásokat, melynek során megállapítottam, hogy valamennyi esetben megtörtént a készpénz feladása 100.000 Ft. elérése esetén a legközelebbi munkanapon (néhány esetben a látogatóhely zárása későbbi időpontra esik, mint a postai zárás ideje, ezért csak a következő munkanapon lehetséges a készpénz feladása). Általában hétfőig eltolódik a pénzfeladás, többnyire elmondható, hogy amikor nagyobb pénzüsszegek maradtak a pénztárakban, azok általában a hétfőig voltak. Javasolom azonban a nagyobb pénzügyi fegyelemre való rászorítását a pénzbeszedő helyeknek.</p> <p>(A pénzbeszedések feladását a helyszíni ellenőrzés során rendelkezésre álló bizonylatok alapján rögzítettem. Ahol nincs visszamenőlegesen rögzítve, ott a helyszíni ellenőrzés során nem állt rendelkezésre dokumentum a korábbi időszakot illetően.)</p> <p>A helyszíni ellenőrzések során pénztárhoz képest keretében ellenőriztem a pénztárban található tényleges készpénzt és a pénztárgép,</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>illetve számítógépes program által rögzített záró pénzkészlet egyezőségét. Eltérés egyetlen pénzbeszedő helyen, a Kápolnapusztai Bivalyrezervátumban volt (5 Ft.).</p> <p>A Pannon Csillagda vonatkozásában a készpénzek feladása az alábbiak szerint történt:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Befizetés ideje FORRÁS bizonylat szerint:</th> <th>Befizetett összeg FORRÁS bizonylat szerint (Ft.-ban):</th> <th>Tényleges befizetés ideje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4">Pannon Csillagda:</td> </tr> <tr> <td></td> <td>11.05.</td> <td>68.800,-</td> <td>nincs befizetve</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.31.</td> <td>119.800,-</td> <td>11.12.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.30.</td> <td>151.200,-</td> <td>11.12.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.29.</td> <td>222.150,-</td> <td>11.09.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.23.</td> <td>121.200,-</td> <td>11.03.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.22.</td> <td>110.050,-</td> <td>11.03.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.21.</td> <td>121.100,-</td> <td>11.03.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.16.</td> <td>174.300,-</td> <td>nem látható a dátum</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.14.</td> <td>159.600,-</td> <td>nincs befizetve</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.09.</td> <td>97.000,-</td> <td>nem látható a dátum</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.08.</td> <td>142.500,-</td> <td>10.10.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.07.</td> <td>115.220,-</td> <td>10.10.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.06.</td> <td>131.800,-</td> <td>10.10.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.02.</td> <td>65.200,-</td> <td>10.03.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>10.01.</td> <td>98.800,-</td> <td>10.03.</td> </tr> </tbody> </table>		Befizetés ideje FORRÁS bizonylat szerint:	Befizetett összeg FORRÁS bizonylat szerint (Ft.-ban):	Tényleges befizetés ideje	Pannon Csillagda:					11.05.	68.800,-	nincs befizetve		10.31.	119.800,-	11.12.		10.30.	151.200,-	11.12.		10.29.	222.150,-	11.09.		10.23.	121.200,-	11.03.		10.22.	110.050,-	11.03.		10.21.	121.100,-	11.03.		10.16.	174.300,-	nem látható a dátum		10.14.	159.600,-	nincs befizetve		10.09.	97.000,-	nem látható a dátum		10.08.	142.500,-	10.10.		10.07.	115.220,-	10.10.		10.06.	131.800,-	10.10.		10.02.	65.200,-	10.03.		10.01.	98.800,-	10.03.
	Befizetés ideje FORRÁS bizonylat szerint:	Befizetett összeg FORRÁS bizonylat szerint (Ft.-ban):	Tényleges befizetés ideje																																																																							
Pannon Csillagda:																																																																										
	11.05.	68.800,-	nincs befizetve																																																																							
	10.31.	119.800,-	11.12.																																																																							
	10.30.	151.200,-	11.12.																																																																							
	10.29.	222.150,-	11.09.																																																																							
	10.23.	121.200,-	11.03.																																																																							
	10.22.	110.050,-	11.03.																																																																							
	10.21.	121.100,-	11.03.																																																																							
	10.16.	174.300,-	nem látható a dátum																																																																							
	10.14.	159.600,-	nincs befizetve																																																																							
	10.09.	97.000,-	nem látható a dátum																																																																							
	10.08.	142.500,-	10.10.																																																																							
	10.07.	115.220,-	10.10.																																																																							
	10.06.	131.800,-	10.10.																																																																							
	10.02.	65.200,-	10.03.																																																																							
	10.01.	98.800,-	10.03.																																																																							

						<p>rozó 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet és az 1/2020. (I.24.) AM utasítás állapítja meg. Az SzMSz. szerint az osztály feladata a területkezelési feladatok ellátása.</p> <p>Az Osztály céljait meghatározó dokumentum nem állt rendelkezésre, csupán a feladatai meghatározása vonatkozásában (az SzMSz-ben), az egyes célok a közszolgálati (kormányzati igazgatási) tisztségviselők teljesítményértékelésének dokumentumaiban lelhető fel, de azok, mint szervezeti egység céljaiként nem értelmezhetőek.</p> <p>A fő folyamatokat az osztályvezető az alábbiak szerint jelölte meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Éves munkaterv természetvédelmi szakmai részének kialakítása, • állatállománnyal, azok koordinálásával kapcsolatos feladatok • vadászattal kapcsolatos feladatok • halászattal kapcsolatos feladatok • erdőgazdálkodással kapcsolatos feladatok • haszonbérletekkel kapcsolatos feladatellátások • monitorozási programok végrehajtása, koordinálása, • Természetvédelmi kutatások, felmérések, szakfelügyelet külső megbízásra, • Helyi védetté nyilvánítási eljárások, • Fajmegőrzési, kezelési tervek, szakmai koncepciók készítése, • Natura 2000 hálózat kialakítása, fenntartása, • Igazgatósági képviselő tv-i szakmai tárgyalásokon, rendezvényeken, megbeszéléseken, • Igazgatósági képviselő nemzetközi szakmai rendezvényeken, • Szakterületek felelőseinek szakmai munkájának irányítása,
--	--	--	--	--	--	--

						<ul style="list-style-type: none"> • Területfejlesztés, terület-rendezési ügyek, azokkal kapcsolatos együttműködés a természetvédelmi őrszolgálattal. <p>A rendszer funkcionális és adminisztratív felépítése, a hierarchia szintjei, a szervezetek egymáshoz való viszonya, kapacitása részben felel meg a beavatkozáshoz kapcsolódó feladatoknak.</p> <p>A rendszer nem rendelkezik egyedi célkitűzésekkel, ezért azok összhangját a döntéshozói beavatkozás céljaival az ellenőrzés nem tudta vizsgálni. Itt példaként lehet említeni az egyeztetési eljárások alkalmával említett ügyirat darabszám, állattartással kapcsolatos adatok, védett terület nagysága stb.</p> <p>A rendszeren belül alapfeladatok, plusz ahhoz kapcsolódó személyenként eltérő többletfeladatok szerint kerültek kialakításra az egyes pozíciókhoz kapcsolódó felelősségi- és feladatkörök, a rendszer szervezeti struktúrája biztosítja az információk hatékony áramlását.</p> <p>(Az Osztály általános működési folyamatait, mint a célkitűzések teljesítése érdekében kialakított folyamatokat, továbbá a kapcsolódó dokumentumokat, az általános feladat- hatás és felelősségi köröket az Igazgatóság belső kontrollrendszer szabályzatának részeként kialakított ellenőrzési nyomvonal tartalmazza. A működés különböző területein végbemenő (munka)folyamatok célirányos vezérlését a kontrollrendszer biztosítja. A működési terület sajátosságaihoz és az adott területen világosan és konkrétan meghatározott célokhoz igazodó kontrollrendszer kiépítésével és működtetésével jelentős mértékű biztosítékot lehet teremteni a jó teljesítmények elérésére.)</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Az Osztály, mint rendszer külön, az Igazgatóságtól elkülönült speciális irányítási stratégiával és kockázat kezelési tervvel nem rendelkezik. Az általános stratégia az Igazgatóság egészére került meghatározásra, a kockázat kezelési terv pedig az éves Igazgatósági szintű kockázatelemzés útján valósul meg.</p> <p>A külső-belső környezetből származó kockázatok azonosítását megfelelően elvégzik évente az Igazgatósági szintű kockázatelemzésből, kezelésből. Ennek keretében áttekintették a tevékenység folyamatában bekövetkező jelentős változások kockázatait. Kialakították a kockázatok elemzésére a kritérium rendszert. Rangsorolták a kockázatok, meghatározták a kockázatok bekövetkezésének valószínűségét és lehetséges negatív hatását.</p> <p>A döntéshozók beavatkozásaihoz kapcsolódó új feladatok, megbízások végrehajtásának megkezdése előtt a vezetés azonban nem dokumentáltan elemezte az azokkal kapcsolatos kockázatokat. A kockázatok azonosításánál egyéb tényezőket is figyelembe vettek (például múltbeli hibák, gyengeségek).</p> <p>Az irányítást végzők számára részben állnak rendelkezésére – a külső és belső forrásokból – a kitűzött célok megvalósítását befolyásoló tényezőkre vonatkozó információk.</p> <p>A külső szervezetektől (partnerek, beszállítók, alvállalkozók, társintézmények, Minisztérium) érkező információkat beépítik a kontrollrendszer értékelésébe.</p> <p>Az informatikai rendszerek alkalmazásával időben juttatja el a vezetés a megfelelő és pontos információkat a megfelelő személyekhez.</p> <p>A tevékenységeket jelző információk (adatok) bevitelére, módosítására vonatkozó információk a rendszerben visszakereshetők.</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>Az adatokhoz való hozzáférés megfelelően szabályozott. Informálisan alakították ki a belső mechanizmusokat a kommunikáció folyamatos fenntartására.</p> <p>A Szervezeti és Működési Szabályzat 28.4. pontja értelmében az osztályvezető osztályértekezletet tart az alábbiak szerint. <i>„Az osztályértekezlet az osztályok munkatársai részére összehívott egyeztetés, amelyen a Vezetői Értekezleten elhangzott információk átadása, a feladatok kiosztása, a feladatok előrehaladásáról szóló tájékoztatás és a problémák megoldására irányuló javaslatok kialakítása zajlik. Az értekezlet időpontját és a résztvevők körét az osztályvezető határozza meg.”</i></p> <p>Az osztályvezető tájékoztatása szerint az osztályértekezlet megtartása rendszerint nem történik meg. E-mail formájában tartják a kapcsolatot leginkább, mely helytelen gyakorlat, hiszen az alapvető információ áramláshoz, a megfelelő információ-átadáshoz szükséges volna szervezeti szintű egyeztetések tartása is, akár személyesen, akár online módon, hogy a vezetői értekezleten elhangzottak, az éves munkatervben meghatározott feladatok végrehajtása megfelelő időben és módon megtörténhessen, az esetleges akadályozó tényezőkről az érdekelt felek megfelelő időben információval rendelkezzenek, hogy a szükséges beavatkozás megfelelő időben megtörténhessen.</p> <p>Javasolom az információs és kommunikációs rendszer fejlesztésének átgondolását, megfelelő információs fórumok kialakítását, mely megfelel a Szervezeti és Működési Szabályzat előírásainak, kívánalmainak is.</p> <p>A monitoring általánosságban a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.</p> <p>A szervezeti teljesítmény monitoringja a stratégiai célok teljesüléséhez kapcsolható, mérhető, mutatószámokban kifejezett output értékeket követi nyomon és értékeli.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az Osztálynak, mint rendszernek külön monitoring stratégiája nincs, az osztály éves feladatai, mint célkitűzései az Igazgatósági szintű éves munkatervben jelenik meg a lentebb idézettek szerint. A számonkérés, a teljesítmény nyomon követése, a beszámolás a vezetőség felé negyedéves és éves jelentések formájában történik meg. (Negyedévente az általános igazgatóhelyettes felé történik a beszámolás az osztályvezető tájékoztatása szerint).</p> <p><i>A helyszíni ellenőrzések során az osztály munkatervben meghatározott feladatnak végrehajtásáról, azok megvalósulásáról az osztályvezető az alábbi szóbeli tájékoztatást adta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A hatóságok felé történő kötelező lejelentések megtörténtek. Minden állat áthajtáskor leltár van. • Törzskönyvezéssel rendben vannak. • Gazdálkodási napló vezetése megy, de még nem teljesen gördülékenyen. • Tájégségi adatszolgáltatások megtörténnek. • Felmérések, támogatások beadások megtörténtek, beadták. • Tenyészeti, tartási hely bejelentésre került. • Fakitermelések rendben vannak. Faanyag féleségenként csinálják a kitermelt fa leltározását. • Terepi monitoringot csinálják a saját kezelésű erdőterületeken.
--	--	--	--	--	--	---

						<ul style="list-style-type: none"> • 23. pont nem feltétlenül valósult meg, a készülő új tervet természetvédelmi előírásainak a kezelése. Mi írjuk elő, hogy a saját vagyonkezelés vonatkozásában mit szeretnénk csinálni. • A 24. folyamatos, mert a Zalakomár kapcsán 6-8 munkanapon rászántak. • A szakmai fórumok lecsökkentek a COVID miatt. • Vadgazdálkodási Tanácsok nincsenek összehívva, ahová menni kellene. • 26. pontban mindhárom vadgazdálkodási egységben volt ASP ellenőrzés. Ezeket a terveket nem tudják teljesíteni. A tervek felülvizsgálatát maga a NÉBIH kezdeményezte. NÉBIH komoly hiányosságot nem állapított meg. • Vadkárelhárítás folyamatos. • Éves állományjelentések megtörténtek. • Nyár végéig elkészülnek a vadföldek, magaslesek. Berendezések, nyilvántartások rendezése megtörtént. • A haszonbérletek vonatkozásában a bérleti díj felülvizsgálata jelen ellenőrzés idején van folyamatban. <p>A halászati témában vannak lemaradásai az osztálynak, egy halászati szakemberre lenne szükségük, mert ezzel a területtel senki nem foglalkozik.</p> <p>Fentiekre figyelemmel a döntéshozók beavatkozásai eredményessége megfelelő lehet, hiszen részben kiépítették a megbízható adatokat és információkat szolgáltató monitoring rendszert, amely a vezetőknek rendszeresen, megfelelő időben tájékoztatást ad a kitűzött feladatok, célok megvalósításáról. Kijelölték az általános igazgatóhelyettes személyében az értékelések elvégzéséért, azok ellenőrzéséért, valamint az értékelések és ellenőrzések eredményei alapján szükséges intézkedésekért felelős vezetőt.</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>A hatékonysághoz, eredményességhez javasolom, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vegyék számba pontosan, világosan és teljeskörűen a kitűzött célok teljesítéséhez elvégzendő feladatokat, határozzák meg a feladatok megoldásának módját, az eljárási szabályokat; – alakítsák ki az elvégzendő feladatokhoz igazodóan a szervezeti kereteket és határozzák meg a feladat-, hatás- és felelősségi köröket, különösen az utasítási jogköröket. – alkalmazzanak megfelelő intézkedéseket és eljárásokat annak érdekében, hogy az alkalmazottak világosan értsék az elvégzendő feladataikat és ezek kapcsolódását a kitűzött célok teljesítéséhez; - alakítsák ki a munka irányítására, felügyeletére, illetve felülvizsgálatára és értékelésére vonatkozó eljárásokat; - megfelelő intézkedéseket tegyenek a munkavégzés tárgyi feltételeinek védelmére, megőrzésére, továbbá optimális kihasználása érdekében, különös tekintettel az alkalmazott informatikai rendszerekre, távoli hozzáférésekre. 	
7/2022.	Az Igazgatóság egésze.	az Igazgatóság eszközgazdálkodásának és a TIR naprakészégének vizsgálata.	2022.09.07.– 2022.12.31.		2022. év	Nem	<p>Az igazgatóság az MNV Zrt. részére évközi és éves vagyongazdálkodási adatszolgáltatást teljesített az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján internetes felületen keresztül a Vagyongazdálkodási Program használatával. Az MNV Zrt. a vizsgált időszakban az igazgatóságnál ellenőrzést nem végzett. Ellenőrzést a Nemzeti Földügyi Központ végzett 2022. évben, melynek keretében helyszíni bejárással ellenőrizték az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő ingatlanállomány tényleges művelési ágát. Eltérést több ingatlan vonatkozásában állapítottak meg, melynek művelési ág módosítására vonatkozó intézkedési tervet az ellenőrző szerv elfogadta, első körben a kért 22 ingatlan művelési ág módosításához a hozzájárulást megadta. Az intézkedés végrehajtása az intézkedési tervben megjelölt határidőben</p>

						<p>nem történt meg a kiadáscsökkentési terv megvalósítására figyelemmel.</p> <p>A minisztérium részére az adatszolgáltatásról szóló utasítás 2. §-a, az állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv részére a 254/2007. Korm. rendelet alapján a kötelező adatszolgáltatást az igazgatóság teljesítette. Az adatszolgáltatás alapján évenként a minisztérium által készített „Beszámoló a nemzeti park igazgatóság vagyongazdálkodási helyzetéről” című szakmai jelentés készült.</p> <p>Az igazgatóság természetvédelmi kezelési, vagyongazdálkodási és kapcsolódó tervezési feladatait támogatta a TIR, amely az állami természetvédelem intézményeinek munkáját kiszolgáló, komplex térinformatikai támogatással megvalósuló szakmai információs rendszer.</p> <p>A TIR biztosította többek között földrajzi helyhez kötődő adatok gyűjtését, tárolását, egységes kezelését, replikálható adatbázisok létrehozását.</p> <p>A működő TIR modulokba az adatok feltöltése az igazgatóság részéről folyamatos volt, így a felhasználóknak biztosította a naprakész információkat, azonban a Jogi, Igazgatási és Birtokügyi Osztály birtokügyi ügyintézője arról számolt be, hogy a birtokügyi modul a lekérdezések minőségének bizonytalansága miatt korlátozottan használható.</p> <p>Az igazgatóság a nemzeti park adatainak jelentős részét a TIR rendszerben és saját szerkesztésű nyilvántartásokban vezeti, tartja nyilván. A TIR keretében 7 modult alakítottak ki, amelyből az igazgatóság által használt ingatlan-nyilvántartási modul nem váltja ki az ingatlanokat érintő jogi változások nyomán követésénél a közhiteles ingatlan nyilvántartás adatait (például tulajdoni lap igénylését).</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>A vagyongazdálkodási modul az igazgatóságnál azok teljes vagyon kezelésének geometriai adatokkal együtt feltöltött adatait (saját területek, haszonbérleti szerződések és kapcsolódó területek, állatnyilvántartás) tartalmazta.</p> <p>A természetvédelmi örök ellenőrzési feladatait könnyítette meg a nyilvántartáshoz való hozzáférés, akik a területeken a természetvédelmi kezelési feladatok ellátását és azzal összhangban végzett gazdálkodást ellenőrizték.</p> <p>A védett érték modul az igazgatóság területéhez tartozó információkat tartalmazott térképi lehatárolásokkal együtt. Az igazgatóság feladata a digitális térképek előállítás és a nyilvántartásokhoz tartozó adatok karbantartása volt. Az erdészeti modulban az erdő-részletek területi lehatárolása történt meg.</p> <p>A biotika modulban a biotikai rekordok – adott faj valamilyen mennyiségben, adott időben, adott helyen, valaki által történő megfigyelésére vonatkozó – adatai kerültek rögzítésre. A modul töltésével az adatok egységes gyűjtése, tárolása, az adatokhoz való hozzáférés, az adatszolgáltatási kötelezettségek támogatása, a gyűjtött adatok összevethetősége a más forrásból származó információkkal biztosított.</p> <p>Az igazgatóságnál kialakított információs rendszer felépítése, adattartalma, az abban előírt határidők összhangban voltak a szakmai feladatok ellátásáról készített beszámolókkal.</p> <p>Az adatszolgáltatási kötelezettséghez, illetve az éves szakmai jelentéshez szükséges információkat a belső információs rendszer biztosította. Az adatszolgáltatást a pénzügyi adatok tekintetében a főkönyvi könyvelés adataiból, a szakmai rész tekintetében a TIR adat-</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>bázisból, illetve az egyes szervezeti egységek egyedi nyilvántartásaiból, adatszolgáltatásaiból, a szakmai ügyintézők által vezetett analitikus nyilvántartások adataiból biztosították.</p> <p>Az Ávt. 23. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően a vagyonekezelési szerződések nem fedték le a valóságban kezelt ingatlanvagyon a vagyonekezelői kijelölés elhúzódaa miatt. Az igazgatóság a természetvédelmi vagyonekezelésről szóló utasítás mellékletének 2.4. pontja alapján a vagyonekezelési szerződések mellékleteinek aktualizálásához rendszeresen a szükséges mellékletekkel teljeskörűen ellátva elküldték az újonnan birtokba vett területek dokumentációját az MNV Zrt.-nek, illetve a minisztériumnak a vagyonekezelői kijelöléshez történő egyetértés megadásához.</p> <p>A Balaton- felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságnál a megvásárolt területekből (mindösszesen 228 db) nincs a nyilvántartás szerint vagyonekezelési szerződés, melyre az egyeztetések jelen ellenőrzés idején folyamatban vannak (2021. december óta).</p>
8/2022.	Az igazgatóság valamennyi szervezeti egysége	Az igazgatóság valamely, tetszőlegesen kiválasztott pályázat feladatai megvalósulása-	2022.10.11.– 2022.12.31.	2022. év	Nem	<p>Jelen ellenőrzés kapcsán a KEHOP-4.1.0-15-2016-00020 és a HUHR/1901/2.2.1./0117 pályázatok került ellenőrzésre, értékelésre.</p> <p>Kiemelt ellenőrzési szempont volt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beszerzési eljárások megfelelőségének, dokumentálásának vizsgálata - közbeszerzési eljárások megfelelőségének, dokumentálásának vizsgálata - elkülönített számviteli nyilvántartás meglétének vizsgálata - közzétételi kötelezettség teljesítésének vizsgálata. <p>A munkalapokból megállapítható eredmények, levont konklúziók:</p>

		nak ellenőrzése.				<p>- piaci ár dokumentálása (20 %-os eltérés az átlagárhoz, kérnek-e be indokolást az árhoz) megfelelő volt,</p> <p>- közbeszerzési alatti beszerzések dokumentálása, 3 vagy több ajánlat bekérése, annak dokumentálása, eredeti dokumentumok rendelkezésre állásának kérdése.</p> <p>- közbeszerzési eljárások dokumentumainak megléte, ajánlattételi felhívás esetében a túlzó feltételek rögzítése. Az ajánlattételi felhívások túlzó feltételek nem kerültek rögzítésre, inkább megengedőek voltak, hogy minél nagyobb körben biztosítsák az ajánlattétel lehetőségét.</p> <p>A folyamatba épített ellenőrzés során az elkészült munkalapok a jelen ellenőrzés mellékletét képezik.</p> <p>Az Igazgatóság Pénzügyi Osztálya elkülönített számviteli nyilvántartást vezet a pályázatokra vonatkozóan az előírások szerint. A helyszíni ellenőrzés alkalmával a pályázatra vonatkozó főkönyvi kivonat bemutatásra kerültek a belső ellenőr részére.</p> <p>A helyszíni ellenőrzés során a pénzügyi ügyintézők a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátották az Igazgatóság adott projektekre vonatkozó főkönyvi kivonatát, melyekből megállapítható, hogy a számviteli előírásoknak megfelelően, elkülönülten kezelik a támogatásokat. A számlák bekerültek a számviteli nyilvántartásba, azok pénzügyi rendezése megtörtént. Valamennyi számlán, beszerzési dokumentumon megtalálható az egyedi pályázati azonosító.</p> <p>Mindösszegében megállapítást nyert, hogy az ügyleteket, eszközöket és forrásokat teljesen és pontosan vezették be a számviteli nyilvántartásba, ezek ténylegesen léteznek, valóban az Igazgatósághoz kapcsolódnak, és a pénzügyi beszámolók pontos képet adnak róluk.</p>
--	--	------------------	--	--	--	--

						<p>A támogatási összegek elszámolásához kapcsolódó számlák jogosságát a vállalkozói szerződés/megbízási szerződés/egyéb szerződés alátámasztotta.</p> <p>A támogatási összegek lehívásához kapcsolódó számlák teljesítését leigazolták a kötelezettségvállalási utasítás, gazdálkodási szabályzat rendelkezései alapján. Valamennyi számlára, egyéb elszámolási bizonylatra lebélyegzésre került a pályázati azonosítóval.</p> <p>Arra vonatkozó megállapítást az ellenőrzés nem tesz, hogy az elszámolt költségek valóban a pályázatokhoz szükségesek-e, illetve a pályázatokkal kapcsolatban merültek fel, csupán a bizonylatok alaki- tartalmi kellékeire, illetve az elszámoláshoz szükséges egyéb dokumentumokra tett megállapítást.</p> <p>A pályázatokra vonatkozó tájékoztató anyagok az Igazgatóság honlapján megtalálható az Info tv. 1. számú melléklet III. Gazdálkodási adatok 7. pontja szerinti tájékoztatás (az Európai Unió támogatásával megvalósuló fejlesztések leírása, az azokra vonatkozó szerződések).</p>
--	--	--	--	--	--	--

2022. évi külső ellenőrzésekhez kapcsolódó intézkedések nyilvántartása

A külső ellenőrzést végző megnevezése	Az ellenőrzés tárgya (címe)	Megtett intézkedések rövid leírása
Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály Helyszíni Ellenőrzési Osztály	NYVKZ 173 lucerna, KBNB 220 lucerna tábla helyszíni; TKO Gazdálkodási Napló	nem releváns

Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	4102/2021. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásának vizsgálata	nem releváns
AM Ellenőrzési Főosztály	44/2011. (III. 23.) Korm. Rendelet szerinti beszerzések	A 809-13/2022. iktatószámú beszámolóban rögzítésre kerültek a végrehajtott intézkedések: Röviden: 1. Mindenreleváns esetben árajánlat kéréssel fordul a BfNPI a BV-hez. 2. A központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó tételeknél is minden esetben a BV-hez fordul az Igazgatóság. 3. A közbeszerzési értékhatárokat elérő beszerzésekre vonatkozóan minden év január 20-ig ajánlatkéréssel fordul a BV-hez a BfNPI. 4. Hulladékokra vonatkozóan, értékhatártól függetlenül meg kell keresni a BV-t. 5. Az adatszolgáltatási kötelezettségnek minden év június 30-ig eleget tesz a BfNPI.
ITM KEHOP HÁT Szervezési, Koordinációs Osztály	Záró helyszíni ellenőrzés Somogy I. projekt	5-16/2022. iktatószámú záró helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv 12. pontjában szereplő Intézkedési Tervben foglalt, hiányzó dokumentumokat határidőben, postai úton megküldtük az ellenőrző hatóság részére. (Tájékoztatási tevékenységek és a horizontális tevékenységek alátámasztásának teljes körű bemutatása).
Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltára	Iratkezelés ellenőrzése	nem releváns
Széchenyi programiroda Nonprofit Kft. Nyugat-magyarországi Ellenőrzési osztály	PaNaNet+ projekt záró helyszíni ellenőrzése	nem releváns

KPMG (AM-en keresztül)	Akg., Öko MÁK által folytatott közös ellenőrzés ellenőrzése	nem releváns
Miniszterelnökség, Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság - Irányító Hatóság	2022. évi rendszerellenőrzés keretében helyszíni ellenőrzés a KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 sz. „A Hévízi-tó átfogó tövéldelmiprogramjának megvalósítása” című projekt kapcsán	A helyszíni ellenőrzés során hiányzó dokumentumok eredeti példányai 2022.08.10. napon Budapesten bemutatásra kerültek. Az Irányító Hatóság a dokumentumokat rendben találta.
Európai Klíma, Infrastruktúra és Környezetvédelmi Végrehajtó Ügynökség megbízásából Deloitte Belgium és Deloitte Magyarország	LIFE IP Grassland-HU - pénzügyi audit, a projekt 2019.01.01-2020.12.31. közötti időszakra vonatkozó időközi kifizetéseit fogják vizsgálni.	nem releváns
VMK Agrárügyi Főosztály	A tihanyi Belső-tó, Tihany 087 hrsz., valamint a tihanyi Külső-tó helyszíni halászati ellenőrzése	nem releváns
Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár	Irattározás és iratkezelés ellenőrzése	nem releváns

Miniszterelnökség - Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság	Közbenső helyszíni ellenőrzés Tihany projekt	6-87/2022. iktatószámú közbenső helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv 12. pontjában szereplő Intézkedési Tervben foglalt hiányosságot határidőben postai úton megküldtük ("Magasgaz- és rézsűnyíró beszerzése" értékhatár alatti beszerzés 3. sz. (indikatív) árajánlatának bemutatása).
Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	A kormányzati igazgatási szerveknél történő béren kívüli juttatások kifizetésének szabályairól szóló 4038/2022. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásának vizsgálata.	nem releváns
Miniszterelnökség - Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság	Záró helyszíni ellenőrzés Natura 2000 KEHOP projektnél.	nem releváns
NFK Helyszínelési és Területi Agrárkapcsolati Főosztály	BfNPI tájegységek NFK joggyakorlás alá eső ingatlanállománya, valamint adatszolgáltatások	1. A természetvédelmi őrkollégák javaslatainak és erdőtervi adatoknak a bekérése, áttekintése, véleményezés, ezt követően az adatszolgáltatás összeállítása és megküldése. A 2. és a 3. pontokban leírt feladatok a 2023. év folyamán teljesülnek.
Fejér megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztály	A Veszprém – Miklád területén lévő vizes élőhelyek és lápok megőrzése és állapotjavítása, vízi létesítményeire vonatkozó, 272/9391-20026 vízikönyviszámon elhelyezett vízjogi üzemeltetési engedélyekben foglaltak ellenőrzése.	nem releváns

Miniszterelnökség Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság.	Záró helyzíni ellenőrzés a GINOP-7.1.9.-17-2017-00002	nem releváns
Kiss Barbara, Dr. Szauer Rita	vadgyűjtő ellenőrzése	nem releváns
Dr. Bede Boglárka	ASP mentesítési terv végrehajtásának ellenőrzése.	nem releváns
Pusztai Balázs ra., Kianek Andrea ra.	A Siófok, Cinege-patakon lévő halastavak vízügyi felügyeleti ellenőrzése.	nem releváns
Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség	A BfNPI honlapjának akadálymentességi ellenőrzése	Az első ellenőrzés (2021.03.04.) dátumától kezdve minden, a honlapra felkerült kép és PDF dokumentum akadálymentes feliratozásra kerül. A korábban feltöltött dokumentumok immár akadálymentesítettek, az újonnan felkerülő információk az akadálymentesítési kötelezettségnek eleget tesznek.
Fejér megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztály	Kongó vizes élőhely rekonstrukció vízjogi ellenőrzése.	nem releváns
Széchenyi Programiroda	Eco bridge projekt HUHR/1901.2.2.1/0117	nem releváns
Zala Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyzíni ellenőrzése (195 számú tábla).	nem releváns

Veszprém Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyszíni ellenőrzése (252 számú tábla).	nem releváns
Veszprém Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyszíni ellenőrzése (275 számú tábla).	nem releváns
Veszprém Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyszíni ellenőrzése (277 számú tábla).	nem releváns
Veszprém Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyszíni ellenőrzése (288 számú tábla).	nem releváns
Veszprém Megyei Kormányhivatal	Egységes Kérelem helyszíni ellenőrzése (314 számú tábla).	nem releváns
Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Kibervédelmi Intézet	Sérülékenységvizsgálat a bfnp.hu honlap ellenőrzése kapcsán	A honlap fejlesztő cég az ellenőrzés megállapításainak megismerése után megindult.

16. Az éves munka legfontosabb eredményeinek összefoglalása

Jogi, Birtokügyi és Igazgatási Osztály

- A BfNPI iratkezelésének, irattározásának, irattárának két helyszíni ellenőrzése is volt 2022. évben, áprilisban a Veszprém Megyei Levéltár, majd júliusban a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár részéről, amelyeken az ellenőrzési jegyzőkönyvek szerint mindent rendben találtak.
- 2022-ben mindösszesen 42 igazgatói utasítás és szabályzat (vagy a meglévők módosítása) került kiadásra. Az igazgatói utasítások nyilvántartásának vezetése folyamatos, az naprakész.
- Az Igazgatóság rendelkezik a követelményeknek megfelelő; ún. DMSone Ultimate irat-és dokumentumkezelő rendszerrel. A KÉR 2021. év végi megszüntetésével a vonatkozó feladatokat az Igazgatóság 2021. december 1. napjától saját hatáskörben látja el az Igazgatóság JIBO Osztálya keretein belül a titkárságon. Az Igazgatóság 2022. évben összesen 24.076 főszámon/alszámon iktatott ügyiratforgalmat bonyolított.
- Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (Letenye állattartó telep és gazdálkodási központ pályázatának előkészítése).
- 2022. év folyamán 2 kormánytisztviselői új kinevezés és 10 új munkaszerződés volt, valamint 164 esetben történt kinevezés/munkaszerződés módosítás. Kinevezés, illetve munkaszerződés megszüntetéssel kapcsolatos ügyintézés 19 fő esetében vált szükségessé, ebből 8 fő kormánytisztviselő és 11 fő Mt. hatálya alá tartozó munkavállaló. Az Igazgatóság 2022. éves átlagos statisztikai állományi létszáma 138-fő volt.
- Az Igazgatóságnál az Országos Közfoglalkoztatási Program lezárásra került 2021. áprilisában a záró beszámoló benyújtásával. 2022. évben Igazgatóságunk közfoglalkoztatási programban nem vett részt, beadott kérelemmel nem rendelkezett, támogatásban nem részesült.
- COVID-19 járványhelyzethez, majd a háborús veszélyhelyzethez kapcsolódóan a szükséges munkáltatói intézkedések előkészítése, egyéb munkáltatói intézkedések megtételéhez jogi segítségnyújtás.
- Elővásárlási ügyek intézése – a 2022. évben közel 850 megkeresésre adtunk választ.
- Szerződések nyilvántartásának naprakész vezetése, a nyilvántartás kezelése. Közbeszerzési eljáráson kívül 2022-ben több, mint 200 szerződés készült el.
- Haszonbérleti pályázatot Igazgatóságunk 2022. évben nem hirdetett meg. Pályáztatás nélkül viszont 5 db, 5 ha alatti birtoktest került haszonbérbe adásra 17,0 ha kiterjedésben. A korábban megkötött megbízási szerződések újrakötésre kerültek, területi változás nem történt (5 db, 139 ha).
- 2022-es évben 1.344 hektárra igényelt az Igazgatóság területalapú támogatást, amelyből 886 hektárra Natura 2000 és 742 hektárra AKG támogatást is igényelt. Az év folyamán ellenőrzésre került területek mind megfeleltek a támogatási feltételeknek.
- Megtörtént az ŐNPI Akg MTÉT területeinek kétszeri ellenőrzése (54 parcella, július 11-én és szeptember 2-án). A jegyzőkönyvek a Natura 2000 területeket érintő, örkollégák által készített jegyzőkönyvekkel együtt a Kormányhivatalok részére megküldésre kerültek, felülvizsgálatuk sikeresen lezárult.
- Natura 2000 területekhez kapcsolódó kaszálás bejelentések kezelése, nyilvántartása, adatszolgáltatás – a 2022. évben 709 db. bejelentés érkezett, amely több ezer helyrajzi számot jelent.

Pályázatkezelési Osztály

- 2022-ben négy projektünk fizikai zárása történt meg (három KEHOP és egy Interreg), ezekből két projekt pénzügyi zárása 2023. évre nyúlik át. Ez azt is jelenti, hogy az előző uniós ciklusból még kilenc projektünk lebonyolításával lesz teendőnk 2023-ban, amelyből egy KEHOP projekt befejezéséhez forrás ráemelési igény benyújtására lesz szükség.
- Az osztály határidőben eleget tesz a feladattervben szereplő havi rendszeres, valamint ad hoc adatszolgáltatási kötelezettségeinek, ebben az osztály rutinja kialakult, a munkamegosztás, a pályázatkezelők egymással való együttműködése megfelelő.
- Az osztály személyi és tárgyi feltételei biztosítottak voltak 2022-ben is, a pályázatkezelők a szakmai osztályok munkatársaival gördülékenyen együtt tudtak dolgozni a pályázatok megvalósítása érdekében.
- A nemzeti park igazgatóság éves beszerzési terve összeállításának koordinálása, a közbeszerzővel való folyamatos véleményeztetése és nyomon követése is osztályunk rendszeres és nagy odafigyelést igénylő feladata, amely feladat racionalizálására, kockázatai csökkentésére igazgatóságunk a Forrás.Net programot az ún. beszerzési modul megvásárlásával egészítette ki. A szoftver lehetővé teszi az igazgatóság beszerzéseinek átlátható, naprakész dokumentálását és nyomon követését. Igazgatói döntés alapján az igazgatóság valamennyi projekteken és közbeszerzésen kívüli beszerzési igényének előkészítése, nyilvántartása, lebonyolítása a Pályázatkezelési Osztályon történik három fő beszerző munkatárs segítségével. A 2022. őszi tesztelési időszakot követően 2023. évtől már az igazgatóság valamennyi beszerzési igényét szükséges rögzíteni a beszerzési modulban.
- A modul használatának bevezetésétől a szakmai munkatársak beszerzéssel kapcsolatos adminisztrációs munkaterhének jelentős csökkenését, az igazgatóság beszerzési és közbeszerzési tervében jóváhagyott beszerzéseinek a hatályos jogszabályok, az érvényben lévő hatósági előírások és az igazgatóság belső szabályzataiban foglaltak szerinti lebonyolítását várjuk. Így a beszerzési folyamatoknak a beszerzési modulban való rögzítése révén a döntéselőkészítési folyamatokhoz szükséges adatok gyorsan és pontosan kinyerhetőkké válnak, segítve ezzel a megalapozott vezetői döntések meghozatalát.
- A megbízott közbeszerzési szakértőnkkel a kapcsolatunk folyamatos, kiegyensúlyozott és hatékony, a beszerzési modul használata során együttműködésünk napi szintű.
- A „KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 számú „Élőhely-védelem, és helyreállítás a Kis-Balaton medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon” című projekt keretében 2021. szeptember 23-án ESZFO/95989-2/2021-ITM számon szabálytalansági eljárás mellőzésével történő szabálytalanság megállapításáról kaptunk tájékoztatást, majd 2021. december 7-én VPTF/125840/2021-ITM számon fizetési felszólítást kaptunk a szabálytalanságból eredő pénzügyi korrekció megfizetésére. A bruttó 9.904.273,-Ft mértékű korrekció összegét igazgatóságunk befizetését teljesítette, majd finanszírozási kérelmet nyújtott be a *Gazdaság-újraindítási Alap uniós fejlesztései fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről* szóló 481/2021. (VIII. 13.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a hatályos költségvetési törvény szerinti, az európai uniós programokhoz kapcsolódó tartalék előirányzatból (Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. tv. 1. melléklet XIX. fejezetéből) történő finanszírozására. A kérelem pozitív elbírálásban részesült, a pénzügyi korrekció befizetett összegét az irányító hatóság 2023. január 31. napján visszautalta igazgatóságunk számára.

- „A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószerű projekt keretében a „Major (állattartó telep és gazdálkodási centrum) kialakítása” projektelemünk kivitelezésére közbeszerzési eljárás eredményeképp 2020. április 09. napján vállalkozási szerződést kötöttünk a szegedi illetőségű Dél-Konstrukt Építőipari Zrt-vel, amelyben vállalkozó kötelezettséget vállalt a Magyar Állam tulajdonában és a Megrendelő vagyonkezelésében álló 8868 Letenye külterület, 0151/20, 0115 és 0120 hrsz-ú területeken építési munkálatok elvégzésére. Vállalkozó a szerződés tárgyát képező majort megépítette, azonban mintegy 3 hónap késedelemmel. A szerződésben foglalt kötbér érvényesítése iránt az igazgatóság, mint megrendelő keresetlevelet nyújtott be a Veszprémi Törvényszékhez, amely eljárás továbbra is folyamatban van.
- A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NKOH Korm. rendelet) alapján az igazgatóság kommunikációs beszerzésével, szponzorációjával, rendezvényszervezésével összefüggő adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségeinek eleget tettünk, az év során a kommunikációs beszerzések koordinációja folyamatos volt. Benyújtottuk az NKOH felé a BfNPI éves kommunikációs és szervezetfejlesztési beszerzési tervét (2 db terv), és az év során mindkét benyújtott éves terv és BfNPI minden igénybejelentése (19 db) jóváhagyásra került az NKOH által. 2022. október 15-től a Pályázatkezelési Osztály kijelölt munkatársa látja el az NKOH Korm. rendelet alapján az igazgatóság adatszolgáltatásának koordinációját, a hivatallal történő kapcsolattartást. Korábban az ÖKno feladatkörébe tartozott ez a feladat.
- Az igazgatóságnál az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről szóló 50/2013. (II. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Integritás Rendelet) szerint integritás tanácsadó működik. Az integritás tanácsadó osztott munkakörben végzi munkáját az igazgatóságnál, az Integritás Rendeletben meghatározott feladatokon kívül más feladatokat is ellát, 2022. október 15-től a Pályázatkezelési Osztály szervezeti egységén belül. Az igazgatóság integritásirányítási rendszerére vonatkozó belső szabályzataink felülvizsgálata 2022. évben megtörtént, amelynek megfelelően három szabályzatot aktualizáltunk. Honlapunkon az igazgatóság integritásirányítási rendszerével kapcsolatosan közzétett adatokat, információkat is frissítettük.
- 2022. évben 138 fő, a BfNPI munkatárasainak mintegy 99%-a vett részt integritás képzésen. 2023-ban is terv legalább egy integritással, hivatásetikával kapcsolatos képzés megvalósítása az integritás tanácsadó vezetésével a munkatársak legalább 50%-ának részvételével, akár több képzési alkalom keretében. Az igazgatóságnál a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) szerinti integrált kockázatkezelési tevékenység 2022. év során is folyamatos volt. A 2022. évi integritási intézkedési tervben meghatározott és azon felül megvalósított intézkedések hozzájárultak az igazgatóság integritás alapú működéséhez. Ennek fenntartása érdekében a jövőben is működtetni szükséges az integrált kockázatkezelési rendszert, amely lehetőséget ad a kockázatokra mérséklésére, a kihívásokra való megfelelő válaszlépések, intézkedések megtételére. Elkészült és jóváhagyásra került az igazgatóság 2023. évre szóló integritási és korrupciós kockázatok kezelését szolgáló intézkedési terve, amely az intézményi feladatterv részeként is megjelenik.

Üzemeltetési Osztály

Az Üzemeltetési Osztály éves feladattervében foglalt feladatok jelentős része a 2022. évben is alapvetően az Igazgatóság mindennapi működésének, üzemelésének biztosítására irányult. Enélkül a hatékony és eredményes munkavégzési feltételek és körülmények nem lettek volna biztosítottak az Igazgatóság központjában és telephelyein sem. Tevékenységükkel hozzájárultak az informatikai és kommunikációs környezet kialakításához és annak üzemeltetéséhez.

- Az osztály egy munkatársa kezelte a 2022. év során a BfNPI biztosításainak teljes körét, együttműködve a Hungarikum Alkusz Kft. munkatársaival. Nehézséget okozott, hogy a 2022. évben a feladatot többször is a kollégák állásváltoztatása miatt újra kellett betárolni és átadni.
- A kollégáik közreműködésével valósult meg több ingatlan felújítása, karbantartása, de az ÜzO munkatársai folyamatos szakértői támogatást nyújtottak a pályázati és egyéb pénzforrások felhasználása során is. A raktározás és készletgazdálkodás koordinálása és lebonyolítása szintén ezen osztály keretében valósult meg, csak úgy, mint a több milliárdos állami vagyon biztosítása, valamint a különböző tevékenységekhez kapcsolódó felelősségbiztosítások kezelése. A gépjármű-flottával és a kishajóval kapcsolatos adminisztratív és szakmai feladatokat is ellátták a kollégák. A 2022. év fontos feladataként a Kis-Balaton Látogatóközpont tűzvédelmi szabályzatának megírásában is közreműködtek a munkatársaik. A 2022. évben ezen felül előkészítésre került munka- és tűzvédelmi feladatokat ellátó vállalkozás a Flashover Kft. vállalkozási szerződésének megújítása is. Ennek aláírására 2023. év elején került végül sor. A 2022. évben az informatikai biztonsági szabályzat elkészítésben is közreműködtek az osztály munkatársai. A szabályzat már igazgatói aláírásra és kihirdetésre került és szabályozza az Igazgatóság informatikai hozzáféréseinek és azok törlésének kérdéseit, az érintett kockázatok kezelését is tartalmazza.
- 2022. második felében került sor Zalaegerszegen, az új Azáleás utcai ingatlan felújításának előkészítésére. Ebben az osztály egyik munkatársa tervekészítéssel, beárazott és árazatlan költségvetés készítésével is közreműködött. A terv megvalósulására várhatóan 2023. évben kerülhet majd sor LIFE pályázati forrásból. Az építész kolléga az építési folyamat, a felújítás során közreműködik majd a kivitelezés szakmai ellenőrzésében is.
- A bakonybéli Pannon Csillagda 2022. évben történő karbantartása során Piri Attila vállalkozó valósította meg a szervizjárda kialakítását és beázási problémák kezelésére tervezett csapadékvíz elvezető rendszert nettó 3.350.000 Ft értékben. Az időnként megjelenő vízcseppekből és kisebb vízfolyásból eredő károk megelőzése fontos szakmai feladat volt az ÜzO számára. Az ÜzO közreműködött a Pannon Csillagda kazánjának életvédelmi relével való leválasztásában (bruttó 54.000 Ft) és a később a kazánhoz bekötésre kerülő szünetmentes tápegység beszerzésében is. A látogatóhelyen ezen felül még fizikai munkával a terasz burkolat egy újabb részének cseréjében is részt vettek az ÜzO kollégái.
- A 2021. nyarán átadott Lóczy Barlang Látogatóközpont tekintetében a 2022. évben is több garanciális hiba feltárásában és azok kijavításában is részt vettek az osztály munkatársai. A hatósági ellenőrzések és a munka- és tűzvédelmi bejárás során több olyan feladatelőírás történt melyre az Igazgatóságnak reagálnia kellett. Így került sor például a tűzvédelmi főkapcsoló épületből történő kihelyezésére (bruttó 80.000 Ft). 4 kamerát is kihelyezett az osztály informatikus munkatársa a látogatóközpont vagyonvédelme és távolról történő ellenőrizhetősége érdekében. Kültéri asztalok és padok (két garnitúra)

legyártatására és kihelyezésére is megtörtént 400.000 Ft értékben. Kerékpártároló is került kihelyezésre az osztály munkatársainak személyes és tevéleges közreműködésével.

- Keszthely-Fenekpusztán az ÜzO munkatársai koordinálták a Vönöczky Schenk Jakab Kutatóház fűtési rendszerének javítását, melyet végül 31.369 Ft értékben sikerült elvégeztetni.
- Kápolnapusztán az ÜzO kollégái közösségi összefogással cseréltek ki a fogadóépületen öt kültéri lámpát, mely az energiatakarékosság szempontjából is fontos lépés volt.
- A Hegyestűn három darab split klíma beépítésére került sor a Völcsey Hőtech Kft által, 1.864.588 Ft értékben, mely az ÜzO munkatársainak közreműködésével került megvalósításra 2022. nyarán. A beépítés után a fázisbővítés feladata még hátravan, ez 2023. évben fog megvalósulni az ÜzO közreműködésével.
- Csopakon a központi irodaépületben mind a tervezés, mind a kivitelezés során együttműködtek az osztály munkatársai - a BV által saját hatáskörű beszerzéseként engedélyezett bútorbeszerzésben - a Balaton Bútor munkatársaival (KEF beszerzés volt ez.) 7 db forgószéket vásároltunk kollégáink számára (bruttó 950.169 Ft értékben.) A Pénzügyi és Számviteli Osztály irodáiba új bútorok, szekrény, polcok kerültek beszerzésre és beépítésre 1.430.627 Ft bruttó összegben. A tervezés, legyártás után az ÜzO irodáiba is került új bútor (szekrény és polc) mely bruttó 173.718 Ft értékű beszerzést tett szükségessé.
- A központi irodaépület ablakait mindenképpen javítani kellett már, mert az elmúlt több, mint 15 évben az ablakok többségét – egyedi kivételek megléte mellett – nem kezelte az Igazgatóság - lakkozással és festéssel sem. A 2022. év végén az energiatakarékossági intézkedéseket is kiegészítő módon az ablakok kezelésére is sor került. A szigetelés érdekében Igazgatósági főépületen homlokzati nyílászáróinak javítására került sor, mely újragumizást, szilikonozást, beállítást, foltozást és külső oldali felületkezelést tartalmazó folyamat volt. A munka összértéke bruttó 2.316.476 Ft-ot tett ki.
- A csopaki kertben álló Forfa épület kisebb méretű apartmanjának állapota erősen leromlott. Felújítását, több szakági munka elvégzésével (burkoló, villanszerelő, szobafestő, gipszkartonozó stb.) javította az Igazgatóság az ÜzO kollégáinak közreműködésével. Az építész kolléga végig követte a folyamatot a feladat tervezésétől, a munkák végrehajtásáig és azok teljesítésének igazolásáig. Az elkészült apartmanfelújítás bruttó 3.619.264 forintba került.
- A Vörsi Tájház az elmúlt időszakban jelentős állagromlást szenvedett. Igazgatóságunk ezért felmérést készítettett a legfontosabb teendőkről, hogy a jelentős építészeti és tájvédelmi értéket is hordozó, védett érték állaga javuljon, bemutatása pedig biztosított lehessen a nagyközönség számára. Igazgatóságunk a „20/01/06 Környezeti elemek védelme szakmai keret terhére a Támogató NPTF/786/2022. iktatószámú döntése alapján „A Vörsi Tájház állagmegóvó felújítása” elnevezésű projekt költségeinek fedezetére 4.008.887 forint egyszeri, vissza nem térítendő költségvetési támogatásban részesült. Ebből a már teljesen beázott, rongálódott nádtető felújítására 1.420.000 Ft összeget költöttünk el (Kiss Gábor EV helyi vállalkozó munkájának ellenértéke gyanánt), Tóth László villanszerelő EV 478.000 Ft anyagköltséggel és 488.000 Ft munkadíjjal a ház érintésvédelmi és villámvédelmi hibáit javította ki. Vörösfenyő gerendát – statikai okból - vásároltunk egy teljesen tönkrement gerenda cseréjére, 198.438 Ft értékben és a megrongálódott és elkorhadó kerítés javítására 350.900 Ft értékű vörösfenyő anyagot, méretre vágott oszlop és léccanyagot vettünk.

- A feladatellátásunk során 44/2011. Korm. rendelet hatálya miatt a BV Holding szervezettel folyamatosan együttműködtünk a rendeletben előírt fejlesztések és beszerzések tekintetében.
- Az 54/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet egyes intézmények földgázfelhasználásának szabályozásáról alapján az ÜzO ellenőrizte az Igazgatóság központi épületének fűtését, a napi hőmérséklet értékeket és tett javaslatokat a gázenergia megtakarítás elérésére. Az Igazgatóság épületeinek fogyasztását is havi rendszerességgel gyűjtötték és elemezték a munkatársaik. Az Igazgatóság a 2022. évben 2021. évi fogyasztást alapul véve 35% gázfogyasztás megtakarítást ért el. Tehát az Igazgatóság a rendeletben előírányzott 25%-os megtakarítást jelentősen meghaladó mértékben tudott a gázenergiával takarékoskodni.
- A DKÜ rendszerében a beszerzéseket 2022. évben is folyamatosan koordinálta egy munkatársuk. Így került beszerzésre például a Forrás SQL Adatbázisváltás és évvárás-évnnyitás a Forrás.NET rendszerben 40.000 Ft összegben. Megtörtént a Forrás kisker modul, virtuális raktárhely létrehozása 500.000 Ft értékben, de a legjelentősebb a beszerzési modul (BES) vétele volt 11699640 Ft ellenérték kifizetése ellenében. Jelentős informatikai beszerzés volt még az év során több számítógép, valamint laptop beszerzése is. Ennek keretében egy Dell Latitude 5520 notebook II gépet 560.721 forintért vásároltak, monitorozáshoz 1 db nagy teljesítményű, térinformatikai adatfeldolgozásra alkalmas hordozható munkaállomás és a hozzá tartozó szoftverek beszerzése történt meg 3.537.598 + 787.402 Ft értékben.
- Igazgatóságunkat 2022. évben a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Nemzeti Kibervédelmi Intézet a bfnp.hu portál sérülékenységvizsgálatát végezte el. Megállapításait határozatba foglalta, és ennek alapján a honlap fejlesztőjével felvettük a kapcsolatot és a különböző kockázati csoportba sorolt sérülékenységi megállapítások javítását megkezdtuk.
- 2022-ben is részt vett az Üzemeltetési Osztály a villamos energia és a gázenergia közbeszerzés végrehajtásában is. Az Igazgatóság 2022-ben központosított közbeszerzéssel, verseny újranyitási eljárás módozattal szerezte be a 2023. évre a villamos energia szolgáltatóját. Az eljárás bonyolításában a Nyíri Ügyvédi Iroda munkatársai működtek közre - közbeszerzési szakértőként. A legjobb ajánlatot az MVM Zrt adta. A BfNPI így energia ellátási szerződést kötött az MVM Zrt-vel. A szerződéses ár azonban a 2022. évinél is jelentősen magasabb lett, 67,04 Ft/kWh nettó összegről 246 Ft/kWh nettó összegre változott. Ezzel az Igazgatóság 2023. évi villamos energia költségei jelentősen emelkedtek.
- A gázenergia tekintetében a 2022. év során szintén verseny újranyitási eljárás módozattal szerezte Igazgatóságunk be a 2023. évre a gáz energia szolgáltatóját. Az eljárás végén itt is a legjobb ajánlatot az MVM Zrt adta. Mivel 2022. szeptember 30.-ig egyetemes fogyasztóként nyilvántartott BfNPI hat fogyasztási helyen volt gázenergia fogyasztó az elfogyasztott gáz árát jelentősen magasabb összegért tudja beszerezni, 109,6 Ft/m³ bruttó összegről 970 Ft/m³ bruttó összegért. (Több, mint kilencszeresére nőtt a gáz beszerzési ára.)

Pénzügyi és Számviteli Osztály

A kincstári finanszírozás, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai:

- 2022-ben az előző évekéhez hasonló tapasztalatokat szereztünk a kincstári finanszírozás, információ szolgáltatás valamint az előirányzat-gazdálkodási rendszer tekintetében.
- A kincstári finanszírozás és előirányzat gazdálkodási rendszer változatlanul jelentős és párhuzamos adminisztrációs munkát von maga után (pl. ERA egyeztetése, kiegészítő szelvények rendezése).
- A havi rendszeres adatszolgáltatások igen jelentős kapacitást igényelnek a pénzügyi és gazdálkodási feladatok ellátása során. Rendszeres adatszolgáltatásaink: keretszámla adatszolgáltatás, kincstári könyvvizetés adatszolgáltatás, felhasználási terv adatszolgáltatás, időközi költségvetési jelentés adatszolgáltatás, negyedéves mérlegjelentések, tartozásállomány jelentés, devizaprognózis, valamint a releváns statisztikai adatgyűjtések.
- Az adatszolgáltatásokkal kapcsolatos nehézség, hogy a pályázatok illetve a „címkézett pénzek – Vszk, kártalanítás, stb.” - havi kiadási tételeinek tervezése gyakorlatilag az összes témafelelős részére rendszeres feladatot jelent. A közbeszerzések és a pályázatok bonyolítása jelentősen növeli a tervezés kockázatát.
- A befolyt bevételek egy részét a kincstár rendezetlenként kezeli, így ezek a tételek utólagosan rendezésre szorulnak. Az felhasználási terv adatszolgáltatás bevételi tételeinek tervezése igen nehéz feladat, különösen a működési bevételek esetében, az ökoturisztikai és mezőgazdasági bevételekre vonatkozóan. A mezőgazdasági támogatások hektikus és előzetes tájékoztatás nélküli pénzügyi teljesülése továbbra is fennálló probléma.
- Az elektronikus átutalás bevált, ezzel kapcsolatban a tapasztalataink továbbra is pozitívak.

A Forrás Integrált Pénzügyi és Számviteli szoftver használata során gyakori probléma a kormányzati hálózat kapacitásának szűkössége. Ennek okán a felhasználók rendszeresen szembesülnek a program „lassúsága” okozta nehézségekkel. Ez időnként a feladatellátást is veszélyezteti.

További gond, hogy a programfrissítések okán újabb, zömében a korábbi évekre visszamutató technikai hibák merülnek fel, melyek orvoslása a feladatellátásban amúgy is szűkre szabott időt tovább csökkenti.

2018-ban kezdtük meg a készletek és a belépőjegyek vonalkódos nyilvántartására alkalmas FORRÁS Kisker modul bevezetésének előkészítését és több hónapos előkészítő munka után, 2019. tavaszán a központi turisztikai raktárunk és a számos látogatóhelyünk átállt a sok kézi munkával járó korábbi nyilvántartási és elszámolási rendszer használatáról a Kisker modulra. Munkatársaink és az üzemeltetésben részt vevő vállalkozóink egyaránt pozitívan nyilatkoznak a bevezetett program használatáról.

2019. őszén megkezdődött a turisztikai feladatellátásunkhoz kapcsolódóan az „ON-LINE” foglalkozási rendszer bevezetésének és ezzel egy időben a bfnp.hu weblap fejlesztésének előkészítése.

A folyamat 3 fő részre osztható: a weblap szakmai fejlesztése, az OTP Simple Pay fizetési rendszer kialakításának biztosítása, valamint a FORRAS.NET pénzügyi és számviteli rendszerhez az előzőek kapcsolódása.

Ez utóbbi 2 területtel a szakmai egyeztetés és a szerződések előkészítése megtörtént, azok aláírása 2020. év elején megvalósult. A fejlesztés bevezetése 2020. májusában megtörtént,

azonban a pandémia okozta nehézségek miatt a tényleges indulás csak 2021-ben valósult meg. A bevezetett lehetőség nagyon gyorsan népszerűvé vált a látogatók körében. Technikailag a honlapunkon keresztül megvásárolt, majd a SimplePay felületén kifizetett e-jegyet emailben megküldjük a vevő részére. A háttérben a rendszerek interfész kapcsolatban kommunikálnak egymással, gyakorlatilag emberi beavatkozás nélkül végig tud futni a folyamat, ha minden technikai feltétel adott.

2022-ben bővült az online jeggyel is működő bemutatóhelyek száma, ebből kiemelkedő jelentőségű a Tapolcai Tavasbarlang, ahol a várakozási időt nagy mértékben csökkenti annak a lehetősége, hogy előre online megvásárolható a belépőjegy.

2022-ben egyelőre tesztelési jelleggel bevezetésre került a beszerzési modul, mely a GriffSoft által üzemeltett pénzügyi szoftver speciális modulja.

A beszerzési modul (továbbiakban BES) az Igazgatóság beszerzési folyamatainak adminisztrációját és szükséges nyomtatványait állítja elő a beszerzési csoport munkatársainak részvételével. A létrejött és megvalósuló beszerzési igények az engedélyezéseket követően átkerülnek a pénzügy modulba, ahol a kötelezettségvállalás nyilvántartása megtörténik. Az éles indulás 2023. január 1-vel megkezdődik.

Igazgatóságunk 2022. évben is folyamatosan monitorozta az új szervezeti rend bevezetésének hatásait. Folyamatosan elemeztük és figyelemmel kísértük az adaptáció súrlódási pontjait, melyek kezelése gyors és hatékony módon történt. A tevékenységek, szervezeti egységek, pénzforrások, elkülönített nyilvántartásának rendszerét az új SZMSZ struktúrája szerint a Pénzügyi és Számviteli Osztály következetes, kitartó munkával továbbra is fenntartja.

A Pályázatkezelési Osztállyal együttműködve, hatékonyan és eredményesen kezeltük a 2022-ben befejeződő, jelentős számú pályázati, kivitelezési eljárást.

Több projektünknel komoly előrehaladás történt a megvalósítás és ezáltal a pénzügyi adminisztráció és pénzügyi teljesítés vonatkozásában is. Folyamatos egyeztetés, koordináció jellemezte a 2022. évi munkavégzést, elősegítve ezzel a zökkenőmentes és eredményes kivitelezési folyamatokat a pályázatkezelésben részt vevő szervezeti egységekkel, kollégákkal. 2022-ben pénzügyi szempontból is sikeres projekteket zártunk.

A pénzügyi és számviteli munkát végző munkatársaink folyamatosan rendkívül megfeszített és megterhelő feladatellátásban vesznek részt. Munkájuk elismerése és az elvándorlás megakadályozása érdekében szükséges lenne az anyagi elismerés folyamatos biztosítása, de 2022-ben nem volt lehetőségünk az inflációkövető béremelés megvalósítására és motivációs juttatást sem adhattunk.

A Kormányzati igazgatásról szóló törvény keretein belül célunk a magasan kvalifikált, megbízható munkaerő megtartása. A nemzetgazdaság más ágazatához hasonlóan e területen is munkaerőhiány van a szakképzett dolgozók tekintetében.

A belső szabályozásban végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése - 2022.

Szabályzat neve	Hatályosság kezdete	Iktatószám
Adatvédelmi szabályzat	2022.01.01	251-1/2022
Ellenőrzési nyomvonal	2022.06.30	251-22/2022

Integritás bejelentések	2022.06.30	251-23/2022
Integritási szabályzat	2022.06.30	251-24/2022
Bizonylati rend és album	2022.12.01	251-35/2022.
Értékelési szabályzat	2022.09.01	251-29/2022
Informatikai szabályzatok	2023.01.01	251-41/2022
Költségvetési ügyrend	2023.01.01	251-39/2022
Kötelezettségvállalási szabályzat	2023.01.01	251-40/2022
Közszolgálati szabályzat	2022.02.11	251-4/2022
Leltározási szabályzat	2022.06.01	251-26/2022.
Önköltségszámítási szabályzat	2022.11.15	251-33/2022.
Pénzkezelési szabályzat	2022.12.01	251-32/2022.
Selejtezési szabályzat	2022.08.01	251-25/2022
Számlázás rendje	2022.07.15	251-27/2022
Számlarend	2022.08.01	251-28/2022
Számviteli politika	2022.09.01	251-30/2022
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság általános igazgatóhelyettesének felügyelete alá tartozó szervezeti egységek Szakmai Ügyrendje	2022.07.01	251-21/2022
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Gazdasági igazgatóhelyettesének felügyelete, irányítása alá tartozó szervezeti egységek Ügyrendje	2022.11.20	251-34/2022.
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Esélyegyenlőségi Terve - 2 évre	2023.01.01	251-36/2022.
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság „Építmények Engedélyeinek Tára” nyilvántartás létrehozásáról és vezetésének szabályairól	2023.01.09	251-38/2022.
A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Igazgatói utasítása a Kellő gondosság elvén alapuló rendszerének működtetéséről (DDS)	2023.01.01	251-42/2022.

Látogatóhelyek és szálláshelyek belső utasításainak felülvizsgálat 2022-ben

Szabályzat neve	Hatályosság kezdete	Iktatószám
Szentgáli-kőlik barlang	2022.03.01	251-8/2022
Csodabogyós-barlang	2022.02.01	251-3/2022
Pannon Csillagda	2022.03.01	251-13/2022
Levendula Ház	2022.03.01	251-16/2022
Kis-Balaton, Diás-sziget	2022.01.20	251-2/2022
A Kis-Balaton Látogatóközpont és a Diás-sziget „Fekete István” Emlékhely nyitvatartásáról, valamint a nyújtott ökoturisztikai szolgáltatásokról és árak-ról	2022.03.01	251-9/2022
Bivalyrezervátum	2022.03.01	251-10/2022
Hegyesű	2022.03.01	251-11/2022
Salföld Major	2022.03.01	251-14/2022
Tapolcai-tavasbarlang	2022.03.01	251-15/2022
Bakonybél Erdők Háza, Kismesterségek Háza	2022.03.01	251-6/2022
Kotsy-malom	2022.03.01	251-5/2022
Lóczy-barlang	2022.03.01	251-12/2022
Vörs Tájház	2022.03.01	251-7/2022
Bakonybéli Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza, valamint a Tihanyi Erdei Iskola	2022.09.01	251-17/2022
Tihanyi Levendula Erdei Iskolában lévő kerékpárok kölcsönzésének szabályairól és díjairól	2022.03.01	251-16/2022
A Berek Világa Látogatóközpont nyitvatartásáról és a belépőjegyek áráról	2022.06.01	251-20/2022

Hatályos munka- és tűzvédelmi szabályzatok

2022. december 31-i állapot		
Iktatószám	Szabályzat megnevezése	Hatálybahelyezés időpontja
11-04-33/2016.	Munkavédelmi Szabályzat	2016.10.25
98-9/2020.	Tapolcai-tavasbarlang Tűzvédelmi Szabályzata	2020.01.22
98-10/2020.	Tihanyi Levendulaház Tűzvédelmi Szabályzata	2020.01.22
98-11/2020.	BfNPI Csupak, Kossuth u.16. Tűzvédelmi Szabályzata	2020.01.22
98-12/2020.	BfNPI Tűzriadó Terve	2020.01.22
424-33/2021	Tűzvédelmi szabályzat Salföld	2021.07.15
98-31/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Kornyi-tavi Major	2020.01.22

98-32/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Hegyestű Geológiai Bemutatóhely	2020.01.22
98-33/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Zalaszántó, Kotsy-vízimalom	2020.01.22
424-32/2021.	Tűzvédelmi Szabályzat, Lóczy-barlang	2021.07.13
98-35/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Pannon Csillagda és Kismesterségek Háza Bakonybél	2020.01.22
98-36/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Kerkaszentkirály	2020.01.22
98-37/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Muraszemenye Hódvár Vízitúra Kikötő	2020.01.22
98-38/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Zalai Iroda	2020.01.22
98-39/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Tihanyi Kutatóház Erdei Iskola - Műhely	2020.01.22
98-40/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Csodabogyós barnaég Balatonederics	2020.01.22
98-41/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Vörs, Talpasház	2020.01.22
98-42/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, "Fekete István" Emlékhely, Fenékpusztá	2020.01.22
424-34/2021.	Tűzvédelmi Szabályzat, Vönöczky-Schenk Jakab Kutatóház, Fenékpusztá	2021.07.15
98-44/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Zalavár, Major	2020.01.22
98-45/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Kápolnapusztai Bivalyrezervátum Bemutatóhely	2020.01.22
98-46/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Kutatóház, Erdei Iskola Tihany	2020.01.22
98-47/2020.	Tűzvédelmi Szabályzat, Kis-Balaton Látogatóközpont	2020.07.30
251-31/2022		2022.08.26
251-19/2022.	Tűzvédelmi szabályzat, Ordacsehi Berek Világa Látogatóközpont	2022.03.21
98-48/2020.	Tűzriadó Terv, Bakonybél	2020.01.22
98-49/2020.	Tűzriadó Terv, Vönöczky-Schenk Jakab Kutatóház	2020.01.22

2022-ben Igazgatóságunknál a belső kontrol rendszerek szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működése biztosított volt.

A számviteli szabályozásban végrehajtott évközi módosítások révén megvalósult:

- a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetészerű igénybevétele, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátása,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználása,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítése,
- a tervezési, beszámolási, információ szolgáltatási kötelezettségek teljesítése, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangja,
- az intézményi számviteli rendje.

Az Igazgatóságon belül jól körülhatárolt volt a felelősségi körök meghatározása, működtetése, a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában voltak a célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a kitűzött feladatokat és értékelni

tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül az igazgató folyamatos információval rendelkezett, a tevékenységet folyamatosan értékelte.

Az Igazgatóság 2022. évi gazdálkodására jelentős hatást gyakoroltak azok a nehezítő körülmények, nemzetgazdasági szintű külső tényezők, melyekhez való alkalmazkodásunk lényegesebb intézkedéseiről az alábbiak szerint számolunk be.

Intézkedés I.

Igazgatóságunk 2022. augusztus 30-án kapta kézhez az energiatakarékossági intézkedésekről szóló adatgyűjtésre vonatkozó feladatszabást.

Balczó Bertalan természetvédelemért felelős helyettes államtitkár 2022. augusztus 11-én kelt levelében (iktatószám: NPTF/578/2022. és 3856/2022.) tájékoztatta az Igazgatóságokat a 2022. évi megtakarítási kötelezettségről.

A 1281/2022. (VI.4.) számú Kormányhatározat alapján és a 1325/2022. (VII.11.) Kormányhatározat értelmében a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság megtakarítási kötelezettségének teljesítéséről az alábbi jelentést teszem.

- Az igazgatóság 2022. évi elemi költségvetésében meghatározott **tartalékolási kötelezettségnek** a továbbiakban is eleget kell tenni. Ennek értelmében nem történhet kötelezettségvállalás az Agrárminisztérium által jóváhagyott B816 Központi, irányítószervi támogatás soron előírt 10.000.000 Ft terhére. (Zárolt költségvetési támogatás)
- A Költségvetési Főosztály a KF/29/2022. iktatószámú levelében adott utasítás a **szociális hozzájárulási adó csökkenéséből származó megtakarítás** felmérésére. Igazgatóságunknál a megtakarítás összeg 2022-ben 19.575.269 Ft, mely a Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kiemelt előirányzaton került zárolásra.
- A személyi jellegű kiadások között szerepel a **bankszámla költségtérítés**, mely fejenként és havonta 1.000 Ft összegben került meghatározásra. Igazgatóságunk a 2022. évi kifizetést 2022. november hónapig felfüggeszti és a hatályos rendelkezések és a pénzügyi helyzet alapján akkor dönt a kifizetésről. Ennek összege éves szinten maximum 1.740.000 Ft.
- A **szakmai anyagok, sajtótermékek felülvizsgálata** a COVID kezdeti időszakában már megtörtént, így elmondható, hogy 2020, 2021 és 2022. években csak a minimálisan szükséges szakmai anyagok és sajtótermékek kerültek beszerzésre (Jogtár, Költségvetési Levelek, Veszprém megyei Napló). Ezen tételeknél további megtakarítási lehetőség nincs.
- A **szerződések felülvizsgálata** a világjárvány kezdete óta folyamatosan, szisztematikusan történik.
- A **teljes vagyonelem szerinti, tételes áttekintése**, az ingatlanvagyon helyszíni szemlével egybekötött felmérése a tavasz folyamán megtörtént. Ezen naprakész információk szerint kértük a vagyonelem felülvizsgálatát. Pénzbeli megtakarítás nem keletkezett ebből, hiszen az új ingatlanjaink értéke nyilvánvalóan a biztosított vagyoni érték emelkedését jelentette. Ugyanakkor a korábbi vagyoni elemek állagának megőrzése érdekében szükséges kiadások becslése megtörtént és az ütemezett felújítási és karbantartási kiadásokhoz a részletesen felfektetett nyilvántartásunk komoly tervezési támpontot nyújt. Vagyis a legszükségesebb kiadások biztosítása időben jól tervezhető.
- A **papír és irodaszer beszerzés** összegének szinten tartása a korábbi évekhez képest jelentős áremelkedés ellenére is.

- **2019-ben megkezdődött a fényforrások energiatakarékos izzókra történő cseréje.** Az irodaépületek mellett az erdei iskolák, bemutatóhelyek, állattartó telepek ingatlanjaiban is megtörtént a csere. Ezáltal már évek óta energiahatékony módon oldjuk meg a világítást.
- **A vízcsapok energiatakarékos eszközökkel történő felszerelése** az ingatlanok jelentős részénél már évek óta megtörtént.
- A saját költségvetésben tervezett **beruházási kiadások felülvizsgálata**, ahol lehetséges, a karbantartási és kisjavítási munkálatok elvégzésével a beruházási kiadások átütemezése. Ennek felmérése.
- **Rezsi jellegű kiadások áttekintése**, az aktuális szolgáltatási szerződések megkötésekor a lehetséges előnyök feltárása és alkalmazása. Fogyasztási helyek szerinti megtakarítási lehetőségek átgondolása.
- Az Agrárminisztérium részére 2022. augusztus 11-én adatszolgáltatást adtunk az Igazgatóság **szilárd fűtőanyagra történő átállásának lehetőségeiről**. Ennek keretében felsoroltuk az ingatlanjainkat, azon belül pedig a fűtést igénylő ingatlanokat. Valamennyi, nem szilárd fűtőanyaggal működő épületnél az átállás lehetőségét megvizsgáltuk. Elmondható, hogy jelentősebb beruházási kiadások nélkül (kémény és fűtőberendezések beszerzésére) nem lehetséges a gázzal történő átállás. Igazgatóságunk már évek óta rendelkezik napelemes fűtési rendszerek kiépítésére vonatkozó műszaki tervvel. Ezek kivitelezése megfelelő forrás esetén biztosítható.
- Az Agrárminisztérium részére 2022. augusztus 29-én megküldtük az energiatartás alakulásáról és a 2022. valamint 2023. évi többlet kiadásokról szóló adatszolgáltatásunkat. Ennek alapján elmondható, hogy **a 2022. évi költségvetés tervezésekor nem ismertük azokat a körülményeket, melyek révén az idei gáz és áram kiadásunk kb. 30 millió forinttal haladja meg a 2021. évi tény adatokat.** Mindezek mellett az adatszolgáltatáshoz csatolt tájékoztató levélben foglaltak szerint – a bizonytalan piaci és KEF-es árak ismeret nélkül – **a 2023. évi várható kiadásunk ezen két rezsi tétel esetében plusz 200 millió forint többlet kiadást eredményezhet.**
- Egyes területkezelési munkálatok saját erőből történő elvégzése – a jelenlegi üzemanyagárak figyelembevételével – jelentős költséggel lenne elvégezhető. Ugyanakkor a területről már nem hozható le az őshonos állattartáshoz megfelelő minőségű szénabála, ugyanakkor a területkezelési feladatokat el kell végezni. A saját magunk által letermelt bálák értékesítése is kiadásokkal jár, így gazdasági szempontból legjobb megoldás a területkezelési feladatok külső vállalkozóval történő elvégztetése. Ezen esetekben a nem jó minőségű biomassza területről történő eltávolítására ajánlatot adtak a helyi gazdák. Ezáltal **a kiadás megtakarítás mellett bevétel is származott a tevékenységből.**
- **Az üzemanyagfelhasználás szigorú kontroll alatt tartása Igazgatóságunknál már egy évtizede megvalósul.** A GPS nyomkövetők és az üzemanyagszondák minden gépjárműbe és munkagépbe beépítésre kerültek. Többlet fogyasztási igényt szakmai indoklást követően hagy jóvá az igazgató. Az erőgépek takarékos használata érdekében üzemanyagkút került telepítésre a Zalavári Gazdálkodási Központunkban. A korábbi években kedvező áron tudtuk feltölteni ezt a tartályunkat, s nem kellett közúton sok kilométer többlet utat megtenni csak a tankolás érdekében. Jelenleg ezen gépekhez is piaci áron kapjuk az üzemanyagot. **A 2022-es évben bekövetkezett drasztikus üzemanyagár emelkedést követően a korábbi üzemanyagkeretek értéke nem került megemelésre.** Gyakorlatilag ugyanazon

értékű keretből jelentősen kevesebb üzemanyag vásárolható. Ilyen körülmények között szükséges ellátni a tájegységi, természetmegőrzési, őrszolgálati, ökoturisztikai feladatokat. A mezőgazdasági gépek gázolajjal történő ellátása – a magasabb üzemanyagár miatt – jelentős nehézség részünkre. Az állattartási és területkezelési feladatok ellátásához nélkülözhetetlenek az erőgépek. A mezőgazdasági eszközpark megújítására minden releváns forrást igénybe veszünk, így biztosítva a modern, gazdaságos fogyasztású, kicsi karbantartási igényű gépeket. E területen további megtakarítás nem érhető el.

- A kiadáscsökkentő intézkedések között a papír felhasználás és a nyomtató használat felülvizsgálata is szükséges. Központi irányítás szerint **Igazgatóságunk 2022. IV. negyedévében áll át az EKEIDR iktató és iratkezelő rendszerre. Ezen szoftver keretében biztosítható a digitális iktatás mellett a teljes digitális ügyintézés is.** Ennek bevezetése és folyamatos használata azonban egyszeri és havi kiadásokat generál, melynek mértékéről az átállási folyamat jelenlegi szakaszában még nem rendelkezünk információval.
- **Az Igazgatóság rezsicsökkentési intézkedési terve kidolgozás alatt van.** Ebben mind az áramfogyasztás, mint a fűtés racionalizálás érdekében szükséges teendők rögzítésre kerülnek, melyek betartása mindenki feladata.
- **Az Igazgatóság kiadáscsökkentő intézkedési terve kidolgozás alatt van.**
- Az őshonos állattartáshoz kapcsolódó bevétel növelési lehetőségünk a felesleges szaporulat értékesítése. Erre vonatkozóan a felvásárlási ár növelését kezdeményeztük a vágóhídnál. **A korábbi ár emelésével 12,7%-os növekedés érhető el a további értékesítéseknél.**
- A látogatóhelyek, bemutatóhelyek, ökoturisztikai szolgáltatások árainak felülvizsgálata minden évben megtörténik. **A 2022. évre vonatkozó áremelést a szezon kezdete óta érvényesítjük,** ezáltal biztosítva a piacon elérhető legmagasabb árat. Ebből származó bevételeink növekednek idén, viszont a fenntartáshoz köthető kiadások is azonos vagy nagyobb arányban nőttek, így megtakarítás e területen sem valósulhat meg.
- **A kiadások csökkentése, a bevételek növelése valamint a megtakarítási célok elérése érdekében javaslatokat kértünk be a szakmai vezetőktől.** Kértük, hogy tegyék meg további javaslataikat azon további intézkedésekre, melyek révén - az igazgatósági feladatellátás mellett - további megtakarítás érhető el.

A fent vázoltak alapján látható, hogy Igazgatóságunk nem csak a 2022. évi infláció hatására dolgozta ki a megtakarítási intézkedéseit, hanem hosszú évek óta eleget tesz a gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeinek.

Intézkedés II.

Dr. Andréka Tamás közigazgatási államtitkár 2022. szeptember 22-én emailben (BfNPI iktaszám: 4339/2022.) tájékoztatta az Igazgatóságokat arról, hogy a Kormány 2000-es határozatában 2022. szeptember 21. napjától 2022. október 31-ig kifizetési tilalmat rendelt el a kiegyensúlyozott költségvetési gazdálkodás fenntartása céljából a költségvetési szervek tekintetében az alábbi kivételekkel:

Az emailben foglalt utasítás a következőket fogalmazta meg:

„A kifizetési tilalom nem vonatkozik

- a központi költségvetési szervek által teljesítendő személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kiadási előirányzatai terhére történő kifizetésre,

valamint a központi költségvetési szervek terhére a végső kedvezményezett magánszemély részére történő kifizetésekre,

- a jogszabály, illetve nemzetközi szerződés végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó kiadásokra, valamint

- a 2014-2020 közötti európai uniós programok kifizetéseire.

A központi költségvetési szervek dologi kiadásai terhére kifizetés kizárólag a közfeladatok ellátásához feltétlenül szükséges kiadásokra történhet. Az ezen felüli kifizetésre kizárólag az államháztartásért felelős miniszter előzetes egyetértésével kerülhet sor.

A központi költségvetési szervek felhalmozási célú kiadási előirányzatai terhére, illetve az egyéb működési kiadások előirányzatok terhére kifizetés az államháztartásért felelős miniszter előzetes véleményének ismeretében kizárólag a miniszterelnök egyetértésével teljesíthető.

Felhívom szíves figyelmét, hogy a fenti intézkedés megfelelő végrehajtását a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal folyamatosan ellenőrzi és arról a Kormány részére jelentést készít.

Kérem a fenti tájékoztatásom szíves tudomásulvételét és intézkedését a Kormány döntésének betartása érdekében!"

Dr. Andréka Tamás közigazgatási államtitkár 2022. szeptember 29-én, a kifizetési tilalom ellenőrzése tárgyában az alábbi emailt küldte az intézményeknek.

„Hivatkozással a 2022. szeptember 22-én megküldött levelémre tájékoztatom, hogy a **Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) megkezdte az ellenőrzést** az elrendelt kifizetési tilalom kapcsán.

A tárcánknak összesített adatszolgáltatást kell a KEHI felé teljesíteni, amelyhez a KEHI megküldte a kitöltendő táblázatot, csatolom.

Kérem, hogy az ellenőrzés lefolytatásához a mellékelt táblázatot az Ön által vezetett intézmény vonatkozásában szíveskedjen kitölteni a **dologi, felhalmozási és egyéb működési kiadásainak tételes bemutatásával**.

A kitöltött táblázatot kizárólag elektronikus úton (cégszerűen aláírt, pecséttel ellátott szkennelt, valamint szerkeszthető, Excel formátumban) a koltsegvetesiFO@am.gov.hu és a petter.gindele@am.gov.hu e-mail címekre kell megküldeni az alábbi **ütemezés** szerint:

Kifizetések időpontja	Adatbeküldési határidő
2022. szeptember 21-30.	2022. október 3. hétfő
2022. október 1-7.	2022. október 10. hétfő
2022. október 8-14.	2022. október 17. hétfő
2022. október 15-21.	2022. október 24. hétfő
2022. október 22-31.	2022. november 2. szerda

Felhívom szíves figyelmét, hogy a „**Kiadás/kötelezettségvállalás pontos tárgya**” oszlop kitöltésekor **fokozottan ügyeljenek a tárgy megadására**, mivel ez meghatározó a kifizetett közfeladatok ellenőrzésének szempontjából!

Kérem, hogy a hetente hétfőnként küldendő adatszolgáltatások alkalmával ügyeljenek a táblázat fejlécében az **adatszolgáltatás időszakának feltüntetésére** is!

Kérem a fentiek szerinti szíves intézkedését, a határidők pontos betartását előre is köszönöm!"

Az adatszolgáltatásokat Igazgatóságunk hétről hétre, határidőben teljesítette.

Dr. Andréka Tamás közigazgatási államtitkár 2022. október 2-án emailben (BfNPI iktatószám: 4339-2/2022.) tájékoztatta az Igazgatóságokat a kifizetési tilalommal kapcsolatos, egyedi kérelmek beadásának menetéről.

Intézkedés III.

Dr. Andréka Tamás közigazgatási államtitkár 2022. szeptember 22-én emailben (BfNPI iktatószám: 4357/2022.) tájékoztatta az intézményeket az informatikai eszközökre és szolgáltatásokra vonatkozó beszerzési stoppról. Ezen utasításban többek között felfüggesztésre kerül minden tervezett és előkészítés alatt álló informatikai eszköz, szolgáltatás, továbbá alkalmazás fejlesztése, továbbfejlesztése és beszerzése. A felfüggesztés alól az e-közigazgatási és informatikai fejlesztések egységesítéséért felelős miniszter egyedi döntéssel felmentést adhat. Jelen utasítás időbeli hatályt nem fogalmaz meg és nem mentesíti a pályázati forrásból tervezett beszerzések körét sem.

Felkai Krisztina főosztályvezető asszony 2022. október 11-én, emailben (BfNPI iktatószám: 3777-3/2022.) a következő tájékoztatást adta az **informatikai beszerzési tilalommal** kapcsolatos egyedi mentességi kérelmére vonatkozóan.

„Tájékoztatom, hogy a lentiek szerinti igények bejelentésére Mentességi Igénykezelő Portál (a továbbiakban: Portál) került kialakításra, amely a <https://ip.dmu.gov.hu> weboldalon 2022. október 7-étől kezdődően elérhetővé vált.

Az igények kizárólag a Portálon nyújthatók be, ez vonatkozik minden olyan megkeresésre is, amelyet az érintett szervezet korábban már eljuttatott az Agrárminisztérium részére.

A Digitális Magyarország Ügynökség Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alatt működő Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. azon dolgozik, hogy a Portál felületére történő bejelentkezés a lehető legkevesebb adminisztrációs teherrel járjon. Ennek elvégzéséig minden érintettnek regisztrálnia szükséges a fent megadott oldalon.”

Az engedélyeztetésre benyújtott kérelmek részben kaptak engedélyt.

Intézkedés IV.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság „többletbevétel” felhasználásának engedélyezésére 2022. szeptember 7-én és 2022. október 7-én kérelmet nyújtott be az Agrárminisztérium Költségvetési Főosztálya részére.

A kérelmeket a korábbi évek gyakorlata szerint készítettük el és támasztottuk alá.

Az október 07-i előirányzat módosítási kérelemmel egyidőben a Költségvetési Főosztály és az Agrárminisztérium, Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkára részére megküldtük az Igazgatóság éves gazdálkodásáról szóló azon tájékoztató információkat, melyek alátámasztják az előirányzat jóváhagyásának hiánya esetén jelentkező problémákat.

A beadott kérelmeinkre amíg nem érkezik jóváhagyás, addig az Igazgatóság kötelezettségeit előirányzat hiányában nem tudjuk teljesíteni. Gyakorlatilag 2022. október 7-től az Igazgatóság egészére teljes kifizetési tilalom lépett életbe, mely alól a pályázati forrásból finanszírozható kiadások kivételt képeznek.

A kiadási korlátozás megszűnését követően haladéktalanul eleget tettünk valamennyi fizetési kötelezettségünknek.

Intézkedés V.

Igazgatási szünet elrendelésével kapcsolatos feladatok

369/2022. Korm. rendelet az igazgatási szünet elrendeléséről. Feladatot nem látunk el, ügyfélfogadás nincs. A kivételi kört a miniszter engedélyezheti.

Ezt követően Az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályának emailje 2022. október 13-én érkezett meg, melyben a kapcsolódó adatszolgáltatás rendjéről kaptunk tájékoztatást.

Tájékoztatás kérése a 2022. év végi igazgatási szünet alatt munkavégzés szükségességéről (NPTF/707/2022 iktatószámú levél Balczó Bertalan helyettes államtitkártól)

A fentiekre tekintettel az Igazgatóság részéről táblázatban kerültek rögzítésre azon feladatok, amelyek elvégzését az igazgatási szünet ideje alatt is feltétlenül el kell látni, továbbá meghatároztuk azt is, hogy az egyes feladatok hány fővel láthatóak el.

Az általánosan elrendelt kormányzati igazgatási szünet ideje alatti munkavégzés elsődlegesen az olyan feladatok esetében szükséges, amelyeknél a folyamatos munkavégzés nem nélkülözhető, így különösen az állatok ellátásához kapcsolódó feladatellátás, valamint az egyes épületek fagykármegeelőző (temperáló) fűtésének biztosítása, illetve az Igazgatóság üzemeltetésében lévő és ezen időszakban is nyitva tartó bemutatóhely(ek) működtetése. Továbbá jeleztük, hogy a folyamatos feladatellátás szempontjából még megkerülhetetlen természetvédelmi őri és vadászati feladatokat – azok felmerülésekor – időszakos jelleggel az érintett természetvédelmi őroknak illetve vadászoknak feladatellátást jelent ezen időszak alatt is.

Intézkedés VI.

Energiamegtakarítási rendelkezések

Az egyes intézmények veszélyhelyzeti működéséről szóló 353/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) hatálya kiterjed a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságra (a továbbiakban: Igazgatóság), így az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő minden felépítményes ingatlanra és az ezekben lévő helyiségekre, terekre is.

A rendelet meghatározza, hogy az Igazgatóság helyiségeiben, tereiben a fűtés útján biztosított léghőmérséklet a 18 Celsius-fokot nem haladhatja meg. Ez alól az Igazgatóság esetében nincs kivételi lehetőség.

Fentiek betartása érdekében az alábbi igazgatói utasítás került kiadásra:

Általános szabályok a fűtéssel rendelkező ingatlanokra vonatkozóan

Az épületek helyiségeiben a fűtés beindulása után mindenütt 18 °C-ra kell a fűtést beállítani. Ennek lehetséges módszere a termosztátok beállítása, illetve a fűtőtesteknek, egyéb melegítő berendezéseknek a léghőmérséklet mérés alapján történő beállítása.

Egyedi kérelmekre - igazgatói engedéllyel - lehet a felmérés alapján leghidegebb szobákban elektromos rásegítő fűtést alkalmazni, de ott is csak a jelzett hőmérsékletig.

A hőmérséklet ellenőrzését folyamatosan meg kell tenni. Ezt a feladatot az Üzemeltetési Osztály látja el az adott objektum működtetéséért felelős szervezeti egység vezetőjének segítségével.

A téli állagmegőrzés és a vagyonvédelem érdekében, lehetőség szerint temperáló fűtést kell üzemeltetni, amennyiben az épületben mért hőmérséklet és a külső hőmérséklet fenyegető változása ezt szükségszerűvé teszi. Amennyiben ez nem lehetséges, abban az esetben gondoskodni kell az építmény és a benne elhelyezett eszközök, tárgyak fagyás elleni védelméről (pl. víztelenítés).

Egyedi előírások a fűtéssel rendelkező ingatlanokra vonatkozóan

Település	Hrsz.	Funkció	Érintett tájegység	Külsős üzemeltető	Egyedi előírás
Bakonybél	491	Pannon Csillagda Látogatóközpont	KVT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Bakonybél	491	Kismesterségek Háza Természeti iskola	KVT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Bakonybél	491	Erdők Háza Bemutatóközpont	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Balatonfüred	2376/2	Lóczy-barlang Bemutatóközpont	KVT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Csopak	949	Park Villa szálláshely	KVT		A szezon után október hónap 15-től a szálláskiadás és a programok szervezése véget ér. Az épület bezár. Fenti általános előírások betartása a fagymentesítésre.
Csopak	951/1	BfNPI központi épület	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Csopak	951/1	BfNPI központi kertészműhely	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Csopak	951/1	BfNPI központi volt porta	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Fonyód	0198/9b	Berek Világa Látogatóközpont	KBNT		A szezon után október hónap 15-től a programok szervezése véget ér. Az épület bezár. Fenti általános előírások betartása a fagymentesítésre.
Kerkaszentkirály	213/4	bérelt természetvédelmi őri iroda	NYZT		Fenti általános előírások betartása.
Keszthely	0401/2	Vönöczky-Schenk Jakab kutatóház	KBNT		Fenti általános előírások betartása.
Keszthely	0401/2	Kis-Balaton Látogatóközpont	KBNT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.

Kővágóórs	089/1	Kornyi-tavi Major hodály 1.	NYV-KZT		Fenti általános előírások betartása.
Letenye	0151/20	Mura major iroda és major	NYZT		Fenti általános előírások betartása.
Monoszló	086/1	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely pénztár épület	NYV-KZT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Monoszló	086/1	Hegyes-tű Geológiai Bemutatóhely kiállítás épülete	NYV-KZT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Salföld	043/4	Salföld Major irodaépület	NYV-KZT		Fenti általános előírások betartása.
Salföld	043/4	Salföld Major fogadóépület	NYV-KZT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Salföld	043/4	Salföld Major műhely, raktár, szűn	NYV-KZT		Fenti általános előírások betartása.
Tapolca	2849	Tapolcai-tavasbarlang Látogatóközpont	NYV-KZT		Fenti általános előírások betartása.
Táska	225	vadgazdálkodási központ és iroda	KBNT		Az épület bezár. Fenti általános előírások betartása a fagymentesítésre.
Tihany	0135/3	Levendula Természetiskola lakás + műhely	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Tihany	0135/3	Levendula Természetiskola szálláshely tetőtérrel együtt	KVT		Fenti általános előírások betartása.
Tihany	521	Levendula Ház Látogatóközpont	KVT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Vörs	208	Vörsi Tájház	KBNT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Zalaegerszeg	229/2	gazdálkodási központ és iroda (Alsóerdei út)	NYZT		Felső szint használatának mellőzése. Fenti általános előírások betartása.

Zalaegerszeg	24507	gazdálkodási központ és iroda (Azáleás utca)	NYZT		Az épület bezár. Fenti általános előírások betartása a fagymentesítésre.
Zalakomár	0180/9	Kápolnapusztai Bivalyrezervátum fogadóépület	KBNT	+	Az érintett tájegység vezetője a fenti előírásról értesíti a szerződéses partnert az ÖKnO vezető bevonásával.
Zalaszántó	218	Kotsy-vízimalom	NYV-KZT		A szezon után október hónap 15-től a programok csak előzetes bejelentkezés alapján. Fenti általános előírások betartása.
Zalavár	015/10	Zalavári Major szociális helyiség és istálló	KBNT		Fenti általános előírások betartása.

A felsorolt intézkedések jelentősen befolyásolták illetve nehezítették az igazgatóság 2022. évi tevékenységét, gazdálkodását.

Ökoturisztikai és Környezeti-nevelési Osztály

- Projektátadók 2022. év során:
 - Kápolnapusztai Bivalyrezervátum egyik kiemelkedő attrakciója egy régi és meglehetősen rossz állapotú kilátó volt, de kifogásolható műszaki állapota miatt 2019-ben lebontották. Szükségessé vált a pótlása és az eredeti funkció megőrzése, az állatok megfigyelését jól szolgáló építmény rekonstrukciója. Ragaszkodva a megszokott helyszínhez, az új kilátó átadója 2022. január 28-án meg is történt.
 - A KEHOP-4.1.0.-15-2016-00086 azonosító számú, „A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területeket bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel” című projektje keretében megvalósult Berek Világa Látogatóközpont Fonyódon 2022. március 23-án került átadásra, majd július 4-én nyitotta meg kapuit a látogatók előtt. A Látogatóközpont természetismereti és társadalomtörténeti interaktív kiállítása minden korosztály részére kellemes kikapcsolódást nyújt. Természetiskola program, továbbá szakvezetés színesíti a kínálatot. A kiállítási anyag összeállításában az ÖKNO részéről Dr. Pósa Patrícia és Somlai Szilárd, a PKO részéről Pálik Katalin, TMO részéről Ancsin Gergely vett részt. Véleményező, támogató partnerként a KBNT, a TMO, a JIBO munkatársai szintúgy kivették a részüket.
 - A Pannon Csillagda 2022. tavaszán (2022.03.29.) ünnepelte 10 éves fennállását, ezen a születésnapján mutattuk be az új, saját készítésű planetáriumi filmünket, a Naptestvér éneke címmel. A csillagászati “családfakutatás” különleges módját választottuk. A Balaton-felvidék tájainak, vagy épp a Tapolcai-tavasbarlangnak kerestük meg égi másait: vulkánokat, barlangokat idegen bolygókon, vagy épp az élet nyomába eredtünk a közeli Kis-Balatonon és az univerzum távoli tájain.

- **Rendezvényeink:**
 - A Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitó hétvégéjét az Igazgatóság szervezte Balatonfüreden, június 3-6. között, ahol sor került a Természetiskola minősítések átadására is. A rendezvény a Balatoni Hal- és Borünnepel kapcsolódott össze, melynek évek óta a balatonfüredi Tagore sétány szolgál helyszínül. Ezen program szervezője a helyi önkormányzat, így velük kooperálva sikerült a nyitóhétvégét valóban rangos eseménnyé tenni. Ennek folytatása 2023. Pünkösdkor várható.
 - A Levendula Szedd Magad Tihanyban továbbra is sok embert vonzott, a már megszokott, június végi dátumon. A kéthetes rendezvény során hozzávetőleg 10-12 ezer ember megfordul.
 - 2022. július 16 – 20. között lehetőségünk volt kitelepülni Németbányán a DinoExpo nyílt napjaira, ahol természetismereti foglalkozásokat és általános tájékoztatást adtunk az idelátogatóknak. A Geopark csoport szintúgy jelen volt a rendezvényen.
 - A Művészetek Völgye programsorozaton 10 napon keresztül (2022. július 22–31.) biztosítottuk standunkat a Zöld Udvarban. A fesztivál látogatói különböző helyszíneken geotúrákon, természetismereti sétán vehettek részt, a Zöld Udvarban pedig természetismereti játékokkal színesítettük a fesztivál programjait.
 - „Egy kis zene, egy kis vásár, és nagyon sok bivaly” szlogennel szervezte meg az Igazgatóság 2022. augusztus 27-én a Bivalynapot Kápolnapusztán. Kistermelői piaccal, állatsimogatóval, kézműves foglalkozásokkal, Tanösvény-játékkal és ünnepi kedvezményekkel fogadtuk az érdeklődőket.
 - A Globális Geopark Hálózat (GGN) részét képező Európai Geopark Hálózat (EGN) által kétévente megrendezésre kerülő konferencián (Európai Geoparkok 16. Konferenciája és GeoFair) delegációval vett részt a a geoparkot alapító és fenntartó Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. A háromnapos rendezvénynek (2022. október 27-29.) az olaszországi Sesia Val Grande UNESCO Globális Geopark adott otthont Verbania városában. A konferenciával egyidőben megrendezett „GEO-vásár” (GeoFair) rendezvényén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság többféle nemzeti parki, illetve geopark termék védjegyes terméket népszerűsített: levendula szörpöt, bivaly- és szürkemarha szalámit, gyógynövény-teakeverékeket és ammonitesz ősmaradványt formázó levendulás mézeskalácsot.
- **Egyéb, fontosabb fejlesztések, eredmények 2022-ben:**
 - Vízi szakvezetés indult Tihanyban, a Belső-tavon, amely a program nyitásától sikeres volt, azonban a nyár végére a tó vízszintcsökkenése miatt megszakadt. Szintúgy az aszályos idő vetett véget a további szakvezetéseknek.
 - A minősített természetiskola oktató- és bázishelyeken elindult a munka az oklevelek átadóját követően (erdei iskola programszolgáltatással, adott helyszíneken):
 - Tihany, Erdei Iskola; Bakonybél, Kismesterségek Háza; Fonyód, Berek Világa Látogatóközpont; Fenékpusztá, Kis-Balaton Látogatóközpont; Muraszemenye, River’scool
 - programkínálat bővítése 2023-ban folyamatban.
 - A Tihanyi-félszigeten végigfutó, 14 km hosszú Lóczy Lajos Tanösvény 20 állomású táblarendszere 2022 őszén megújult.

- ⊖ A Tihanyi-félszigeten, a Belső-tó körül 10 állomással új „Tókerülő tanösvény” került kialakításra, amely nem csak a természeti értékeket taglalja, hanem a tó és a környezetében folyó természeti értékőrző munkát is bemutatja.
- Természeti képek és természetismereti táblák kerültek a Csere-hegyi kilátóba Alsóörsre.
- Fecske-fészek lakótelepeket, lakóegységeket helyeztünk ki Kápolnapusztára, Salföldre, Fonyódra a Volvo által finanszírozott „Balaton Recharge kampány” keretében. Az egyes egységek mintegy 50-60 műfészekkel rendelkeznek.
- Mind a négy turisztikailag hasznosított barlangunkban biztosítunk szakvezetést az érkező vendégek részére. A Kőlik-barlang kivételével mindegyik barlangi helyszínen emelkedett a látogatószám. A Csodabogyós-barlangban kétóránként, a Kőlik-barlangban négy hetente szombatonként, a Lóczy-barlangban óránként, a Tapolcai-tavasbarlangban fél óránként indulnak a csoportok tavasztól egészen ősz végéig. Szezonon kívül igény szerint alakul a szakvezetés. A Lóczy-barlangban iskolás és óvodás csoportoknak barlangi Mikulás programot biztosítottunk.

Természetmegőrzési Osztály

- Folytattuk a „Természeti értékek védelme” szakmai keretének finanszírozásában tervezett felméréseinket. Ennek támogatására aktívan bekapcsolódtunk a biotikai, az élettelen természeti értékek és egyedi tájértékek felmérését is elősegítő mobil alkalmazásunk és a kapcsolódó adatbázisok több partnert is érintő fejlesztéseibe, a differenciált adatbázis hozzáférések összehangolásába, valamint saját adatbázisunk tartalmi elemeit is tovább fejlesztettük. A fejlesztések nagy mértékben megkönnyítik a napi terepi adatgyűjtési feladatokat.
- A működési területünk Natura 2000 területeihez kapcsolódóan a Tájegységek kollégáival vállaltuk, hogy elkészítünk/elkészíttetünk összesen 26 db céldokumentumot és 3 db Natura 2000 terület fenntartási tervének harmonizációját a már elkészült céldokumentumával a rendelkezésekre álló források függvényében.
- Folytattuk a zalai és Veszprém vármegyei források kataszterezését és felszíni védőövezetük alap dokumentációinak összeállítását, mely alapját képezi határozattal történő kihirdetésüknek.
- Ellátjuk a Bakony–Balaton Geopark UNESCO Globális Geopark működtetésének aktuális feladatait.
- Tovább folytattuk a működési területünkön jellemző inváziós fajok élőhelyekre és életközösségekre gyakorolt hatásainak mérséklését, ahol lehetséges, középtávú kiküszöbölését.
- Tervezzük az egyedi tájértékek kataszterezési munkáinak folytatását, az eredmények publikálását.

Területkezelési Osztály

- Az állatlétszám csökkentési tervet maradéktalanul végrehajtottuk.
- A *termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól* szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet szerint az ún. gazdálkodási napló kötelező jellegű vezetése megvalósult, az adatok folyamatosan érkeztek.
- A Natura 2000 kaszálásbejelentők adatszolgáltatása szintén folyamatosan zajlott.

- A hulladékradar alkalmazáson keresztül érkezett illegális hulladéklerakások felszámolását Igazgatóságunk rendszeresen elvégezte.
- Folyamatos volt a részvételünk a készülő új körzeti erdőtervek természetvédelmi előírásainak összeállításában.
- Saját vagyongazdálkodású erdeinkben a gazdálkodás szakmai koncepciója kialakítása, felülvizsgálata zajlott.
- 2022. évben 2 főt szereltünk fel természetvédelmi őri igazolvánnyal és jelvénnel.
- A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai feladat ellátásához szükséges adminisztratív és technikai feltételek adottak. Minden természetvédelmi űr szolgálati gépjárművel látja el feladatát. Az egyenruha ellátás biztosított, folyamatos, a kötelező képzéseken, éves lögyakorlaton részt vettek a kollégák.

Kelet-Veszprém Tájegység

- A tájegység területén tervezett területkezeléseket sikeresen végrehajtottuk, jelentősen nőtt a saját kivitelezésű munkák részaránya. A Tihany 065/19 hrsz-ú ingatlanon az egykori szőlőültetvény helyén a támrendszer bontását és a mirigyes bálványfa visszaszorítását folytattuk, az első mintegy 4 ha területen sikeres lucernavetés történt.
- Sikeres volt a levendula termesztés és betakarítás/feldolgozás, valamint a „Szedd magad” program lebonyolítása.
- A „Természetvédelmi eszközök a Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelésére - LIFE16NAT/IT/000245)LIFE16NAT-IT-000245” Projekt keretében a tervezett élőhelyrehabilitációs beavatkozásokat, illetve a további beavatkozásokhoz szükséges beszerzéseket elvégeztük.
- A „Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése - KEHOP-4.1.0-15-2016-00020” projekt keretében mezőgazdasági gépbeszerzések és a terepi bemutatási eszközökhöz kapcsolódó beszerzések és kivitelezések túlnyomórészt megtörténtek. A Lóczy Lajos tanösvény táblarendszere, lépcsőzései teljes mértékben megújultak, elkészült a Belső-tavi tanösvény, és a terepi bemutatást szolgáló kiadványok is. A projekt fizikai befejezését az irányító hatóság kérésünkre 2023. szeptember 30-ra módosította, a további beruházások sikeres megvalósulása érdekében.
- A Kelet-Veszprém Tájegység munkatársai 9 db Natura 2000 céldokumentumot saját teljesítésben, 5 db-ot pedig vállalkozók bevonásával sikeresen elkészítettek.
- A tájegységben személyi változások nyomán új őrkerületi beosztást alakítottunk ki.
- Jóváhagyásra kerültek a HUBF20001 Keleti-Bakony és a HUBF20002 Papod és Miklád Natura 2000 területek fenntartási tervei, így a tájegységben található valamennyi Natura 2000 terület jelenleg érvényes, elfogadott fenntartási tervvel rendelkezik.

Nyugat-Veszprém Kelet-Zala Tájegység

- A „Legeltetési KEHOP” projekt keretein belül elkészültek a legeltetett állatállomány ivóvíz ellátásának biztosításához szükséges itatóhelyek, valamint beszerzésre kerültek a villanypásztor eszközök és 2 db szárazzó eszköz (egy vízszintes tengelyű és egy függőleges tengelyű).
- A HUBF 20012 Sásdi-rét Natura 2000 területre elkészült a céldokumentáció.
- Az inváziós közönséges selyemkóró (*Asclepias síriaca*) visszaszorítására megcélzott, az Igazgatóság vagyongazdálkodásában található, Káli-medencében lévő területein pilot-projektként a hatóságilag elrendelt, külső vállalkozó által elvégzett vegyszeres beavatkozások sikeresen megtörténtek.

- Egy fő természetvédelmi őr felvételével a tájegység szükséges humánerőforrás igénye pótolva lett.
- A „Hévíz KEHOP” projekt keretein belül tovább folytatódott a Hévízi-csatorna, idegenhonos növényfajoktól való mentesítése. A Batyki lápréten elterítésre került védett növények magjaival készült „vetőszéna”.
- 2022.07.23-tól a Kotsy-malom molnár végzettségű tárlatvezetővel megnyílt a látogatók előtt.
- Kisapáti tartási helyen kútfúrással, labdás fagymentes itatók telepítésével az szürkemarha állomány itatása megoldódott.

Nyugat-Zala Tájegység:

- A Nyugat-Zala Tájegységet érintően 2022-ben elsősorban a LIFE IP GRASSLAND-HU projektben való előrelépés volt jelentős. Ebből a gyepterületi tanácsadói hálózat hatékony működtetése, a különböző beszerzések, és földvásárlás, valamint a nagyszabású kockásliliom-felmérés az Alsó-Zala völgyben emelhető ki.
- Az „Eco Bridge” HU-HR INTERREG projekt sikeres befejezése szintén tekinthető az év fontos eredményének. Nagy sikert aratott az Eco Bridge Interreg pályázat keretében készült és júliusban bemutatott, 27 perces „Eco Bridge – Élő hidak, éltető tájak Dél-Zalában” c. filmünk, mely a YouTube csatornánkon néhány hónap alatt több, mint 2000 megtekintést generált.
- Részt vettünk az Ötoldalú Mura-Dráva-Duna Bioszféra-rezervátum területére tervezett, az ártéri erdőségek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzésének érdekében benyújtott, öt ország állami természetvédelmi, erdészeti, vízügyi és civil szervezetei által előkészített és összeállított LIFE Nature pályázat megírásában, melyet a WWF Österreich koordinált.
- A tájegységet érintően a famatuzsálemek felmérése és dokumentálása során átléptük a 500 regisztrált faegyedet, mely országos szinten is egyedülállónak tekinthető.

Kis-Balaton – Nagyberék Tájegység

- Befejeződött a „KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 A legeltetési infrastruktúra átfogó fejlesztése a Káli-medence és a Kis-Balaton térségében” c. projekt keretében a betervezett munkagép fejlesztések. A projekt zárása így megtörténhetett.
- A Berék Világa Látogatóközpont és a környezeti nevelési programok elindítása sikeresen megtörtént az év során a működés biztosított volt.
- A KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 azonosítószámú „Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein” című projekt fizikailag lezárult az utolsó eszközbeszerzések, valamint a tervezett kiadványok nyomdába adása is megtörténtek.
- A LIFE IP GRASSLAND-HU elnevezésű, LIFE17 IPE/HU/000018 azonosítójú integrált projekt Somogy megyei projektterületének hatásterületén (232 ha) megvalósult egy újabb területvásárlás, valamint folytatódott a kezelési lehetőségek tér- és időbeli meghatározásához szükséges biotikai adatgyűjtés.
- A 2022-es év során folyamatosan zajlott a tájegységben található állatállomány gondozása és a felmerülő feladatok ellátása. A két tartási helyen elérték a létszámadatok a tervezett minimum egyedszámot. Minőségi egyed cseréket eszközöltünk, ezt megalapozó fiatalításba kezdtünk 21 üsző beállításával.

- Központi forrásból elkészültek és az AM felé továbbításra kerültek a Pogány-völgyi rétek (HUDD20035), Köröshegyi-erdők (HUDD20042), Holládi-erdő (HUDD20061), Vityai-erdő (HUDD20047), Somogytúri erdők (HUDD20049), Somogymeggyesi erdő (HUDD20057), Látrányi-puszta (HUDD20058), Kopasz-dombi erdő (HUDD20043), Balatonendrédi dombok (HUDD20034) Natura 2000 céldokumentumai.
- Befejeződött a Csörnyeberek erdőrezervátum alapállapot felmérése, amely a kezelési tervek elkészítésének alapja.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (feladatterv)

A nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás alapján a nemzeti park igazgatóságok fő feladatait éves feladatterv (rövidítve ÉFT) foglalja össze. Az éves feladatterv összeállításánál figyelembe kell venni a természetvédelemért felelős minisztérium által jelzett szakmai irányelveket és elvárásokat, a jogszabályi elvárásokat, az igazgatóságok fejlesztési tervét, a tárgyévi kiemelt előirányzatukban meghatározott és finanszírozott feladatokat, az elnyert és várhatóan támogatott pályázatokhoz kapcsolódó feladatokat, valamint az előző évi feladatterv megvalósításának tapasztalatait és eredményeit is.

A 2022. év legfontosabb feladatait szervezeti egységenként lebontva adjuk meg.

Jogi, Birtokügyi és Igazgatási Osztály

- Az Igazgatóság polgári jogi szerződéseinek – kivéve projektekhez, közbeszerzésekhez kapcsolódó szerződések – előkészítése, felülvizsgálata.
- Üzemeltetési pályázati kiírások, szerződések előkészítése (Letenye állattartó telep és gazdálkodási központ pályázatához).
- Az Igazgatóság vezetősége és munkatársai részére gyors tájékoztatás nyújtása az Igazgatóság tevékenységeit érintő jogszabályok változásáról, különös tekintettel a veszélyhelyzet miatti szabályozásra.
- Konkrét ügyekben felmerülő jogi és igazgatási kérdésekben hatékony tájékoztatás és segítség nyújtása a vezetők és a munkatársak számára.
- A termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészteltek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény 1. § (2) bek. alapján nem kerül valamennyi szövetkezeti földterület állami tulajdonba. Az így érintett ingatlankör pontos ismerete után adatállomány összeállítása a további egyeztetések érdekében, pénzügyi keret biztosítottasága esetén a vásárlások (kisajátítások) folytatása.
- A haszonbérlet, illetőleg a haszonbérbe adott 5 ha alatti ingatlanok ellenőrzése a Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával (éves akcióterv készítése, helyszíni szemlék megszervezése, helyszíni szemlék lebonyolítása és dokumentálása, írásos beszámolók és jelentések megadott határidőre történő elkészítése).
- Az idegen használatba adásra tervezett ingatlanok esetében – pályáztatási lehetőség hiányában – megbízási szerződések megkötése/újraakötése, illetve a 2010. évi LXXXVII. (NFA tv.) módosítása alapján akár „természetvédelmi kijelölés” útján (20/B§).
- Az Igazgatóság ingatlanállományának áttekintése elbirtoklási veszély szempontjából. Szükség esetén az intézkedések megtétele.
- Az elővásárlási joggal, kaszálásbejelentéssel kapcsolatos ügyfélbarát, gyors ügyintézés, valamint a természetvédelmi öröktől beérkező, a hatóságok felé teendő feljelentések előkészítése, szakszerű ügyintézése.
- A kormánytisztviselők és a munkavállalók jogviszonyának létesítésével, megszűnésével, megszüntetésével, módosításával kapcsolatos személyügyi feladatok jogszabályoknak megfelelő szakszerű és segítőkész ellátása.
- Személyzeti, humánpolitikai statisztikák, reprezentatív felmérések, munkaügyi adatközlési – szolgáltatási kötelezettségek összeállítása.
- Személyügyi nyilvántartási rendszer (SZTNYR-KSZDR), álláshely nyilvántartó (ANYR) rendszer működtetése.
- A titkársági feladatok hatékony és segítőkész ellátása.

- Az irattározásra átadott ügyiratok áttekintése és rendszerezése a 1995. évi LXVI. törvénynek, a 335/2005. (XII.29.) Kormányrendeletnek, valamint az Iratkezelési Szabályzatnak megfelelően, valamint az irattárak átfogó rendezése.

Pályázatkezelési Osztály

1. KEHOP-4.2.0-15-2016-00020 azonosítószámú, „*A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése*” című projekt 2023. évre tervezett feladatai: informatikai eszközök, terepi mobil készülékek beszerzése, játszótéri elemek építtetése és asztal-pad garnitúrák kihelyezése a Levendula Ház Látogatóközpont kertjében. Elektromos személygépkocsi beszerzése, ökológiai monitorozási tevékenység az előző időszakhoz hasonlóan, valamint vízminőség vizsgálat, kertészeti munkák, a Belső-tó tanösvény rönkpad garnitúrák kihelyezése, a pergola építések és a mezőgazdasági gépbeszerzések teljesítése, az állattartás eszközeinek beszerzése. A kötelező tájékoztatás keretében: tájékoztató kiadvány, fizetett hirdetés és projekt zárórendezvény lebonyolítása. A projekt fizikai zárását követi a projekt záró pénzügyi elszámolása.

2. KEHOP-4.1.0-15-2016-00026 azonosítószámú, „*Élőhely-védelem és helyreállítás a Kis-Balaton-medence és a Nyugat-Külső-Somogy kistájakon*” című projekt fizikai és pénzügyi zárása ugyan 2021. évben lezajlott, a megkezdődött fenntartási időszak alatt hiánypótlás keretében még be kell nyújtanunk egy vízjogi üzemeltetési engedélyt, amelynek beszerzése már folyamatban van.

3. KEHOP-4.1.0-15-2016-00050 azonosítószámú, „*A Hévízi-tó átfogó tóvédelmi program megvalósítása*” című projekt keretében 2023. évre tervezett feladatok: térinformatikai szoftver, valamint terepjáró kishaszongépjármű beszerzése közbeszerzés keretében; idegenhonos vízi állatfajok gyérítése (elektromos halászat, húzóhálós, varsás, emelőhálós halászat, bűvár-munka) saját teljesítésben; gyeprekonstrukciós tevékenységek (kaszálékkal felülvetés, területek gondozása) saját teljesítésben, valamint külsős vállalkozó bevonásával; vízi tanösvény kialakítása, ezen túl: vízre szállást segítő stég, rönkbútor szett beszerzése, tanösvény táblák, kiadványok elkészítése. A projekt keretében megvalósult beavatkozások eredményeit saját teljesítésben követjük nyomon. A Hévízi-tó TT természeti értékeit, valamint a projekt során végrehajtott tevékenységek eredményeit még 15 fő aktív résztvevő számára mutatjuk be saját túráinkon. A kötelező nyilvánosság keretében elvégzendő feladatok: „D” típusú tájékoztató tábla beszerzése, eredménykommunikációs kiadvány elkészítése, médiamegjelentetés, sajtónyilvános projektzáró rendezvény lebonyolítása. Végül az ún. saját teljesítést naprakészen kell vezetni a könyveléshez és az elszámoláshoz, majd az elszámolásokat be kell nyújtani.

A projekt fizikai zárásának időpontja: 2023. augusztus 31. napja.

4. KEHOP-4.1.0-15-2016-00057 azonosítószámú, „*A Mura-mente komplex élőhely fejlesztése és gazdálkodási centrum kialakítása*” című projekt 2023. évben tervezett további feladatai: az állattartás eszközök, valamint a mezőgazdasági eszközök (gréder) vonatkozásában a többletforrásra irányuló ráemelési kérelem előkészítése és benyújtása az irányító hatóságnak; a még fennmaradó kifizetési kérelmek benyújtása a hatósági díjakra és a projektben elszámolt bérekre vonatkozóan; kötelező tájékoztatás keretében sajtónyilvános projektzáró rendezvény szervezése, illetve szórólap vagy egyéb nyomdai kiadvány készítése.

A projekt fizikai zárásának időpontja: 2023. április 30. napja, ezt követően a projekt záró pénzügyi elszámolása.

5. KEHOP-4.1.0-15-2016-00021 azonosítószámú, „*A legeltetési infrastruktúra átfogó fejlesztése a Káli-medence és a Kis-Balaton térségében*” elnevezésű projektben a projekt ütemezése a 2022-ben a tervezetteknek megfelelően lezárult.

A projekt pénzügyi zárása 2023. január 31. napjáig bezárólag meg kell, hogy történjen. Ebben a hónapban kerül sor a hátralévő számlák pénzügyi elszámolásra történő benyújtására. Összesen nettó 188.630.487,-Ft értékű bizonylat kerül feldolgozásra három kifizetési kérelemben. A projekt sikeres pénzügyi zárása a hiánypótlások teljesítésének függvényében elhúzódhat.

6. KEHOP-4.1.0-15-2016-00038 azonosítószámú, „*Földtani örökségünk védelme és bemutatása a Bakony-Balaton Geoparkban*” című projekt számára a 2023-as év a projekt záróéve lesz. Ennek megfelelően cél, hogy a műszaki-szakmai tartalom a megvalósíthatósági tanulmányban véglegesítésre kerüljön, a projekt átforduljon megvalósítási fázisba és a hátralévő két TT rekonstrukciója sikeresen megvalósuljon.

A projekt fizikai zárásának időpontja: 2023. október 31. napja, ezt követően a projekt pénzügyi zárása 2024. január 31-ig kell, hogy megvalósuljon.

7. KEHOP-4.1.0-15-2016-00086 azonosítószámú, „*A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén Natura 2000 területet bemutató hálózat kialakítása infrastruktúra-fejlesztéssel*” című projekt módosított határidejére, 2022.04.30-ára a fennmaradó vállalásokat teljesítettük. A projekt zárása 2022.03.23-án történt meg rendezvény keretében. A teljes pénzügyi elszámolás a támogatás 100%-os felhasználása mellett került jóváhagyásra 2022.11.14-én. Ezzel megkezdődött a projekt 5 éves fenntartási időszaka.

8. KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 azonosítószámú, „*Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein*” című projekt 2023. évre tervezett feladatai: a két kiadványfüzet nyomdai munkái befejeződnek és január végén, a sajtónyilvános ünnepélyes projektzáró rendezvény során bemutatjuk azokat. Elszámolásra benyújtjuk a hátralévő számlákat és elszámoljuk a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bért. Megtörténik a projekt fizikai (2023. január 27. napja) és pénzügyi zárása, ezután megkezdődik a fenntartási időszak.

9. „*A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával*” című, LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018) azonosítószámú projektben 2023. évre tervezett feladat, hogy lefolytatjuk a beszerzési eljárást a Grassland Információs Központnak helyet adó zalaegerszegi irodaépület felújításának a kivitelezési munkáira, a felújítás elkészülése után pedig át is adjuk az épületet. Megkezdjük a vállalásaink között szereplő kiadványok (Gyepvédelmi Füzetek sorozat) első 5 darabjának az elkészítését és kiadását.

A projektterületeken zajló legeltetéshez az állatállományt a területre költöztetjük. Közbeszerzési eljárást írunk ki, és megkezdjük az élőhelyrehabilitációt (cserjeirtás, inváziós fajok irtása) a Zala és Somogy megyei projektterületeken. Munkaruhát és védőfelszerelést vásárolunk a saját teljesítésben végzett élőhely kezelésekhez.

10. A „*Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége szerkezetű és összetételi növeléséhez*”- LIFE 4 OAK FORESTS projektünkben a következő feladatok várnak ránk 2023. évben: a rekonstrukciós munkák folytatása a beavatkozási területen; a beavatkozások részletes terepi kijelölésének folytatása. Az előre, egyedileg kijelölt és felmért fák magas tuskóra döntése (tőtől elválasztás) és gyűrűzése annak érdekében, hogy a homogén faállományszerkezetet megbontva, a természetes erdődinamikai folyamatokat elősegítve természetközeli állományok jöhessenek létre. Az egyenként 100 m kerületű kerítés kijelölése és a kerítésépítéshez szükséges anyagok beszerzése, valamint a kerítésre vonatkozóan a kivitelezés megrendelése. A kerítések létesítésének célja a növényevő nagyvad, elsősorban a vad-disznó és a gímszarvas kizárása, a rágás-taposás megakadályozása. Az inváziós természetű növényfajok visszaszorítását célzó beavatkozásokat folytatjuk, bálványfa (*Ailanthus altissima*),

akác (*Robinia pseudoacacia*) és nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) törzs injektálós vegyszeres kezelését végeztetjük el, illetve részben saját teljesítésben végezzük. A munkát megelőzően valamennyi kezelendő fát megjelöltük, illetve adatait dokumentáltuk. További feladat a tölgyfák és facsemete beszerzés.

11. ATHU003 Interreg - PaNaNet+ „Fenntartható természet-turisztikai kínálatok fejlesztése Nyugat-Pannónia védett természeti területeinek hálózatában” elnevezésű projektünk megvalósítási időszaka 2021.12.31-én zárult. A PaNaNet+ projekt záró helyszíni ellenőrzésére 2022.04.28-án került sor. Az ellenőrzés hiányosságot nem tárt fel. A záró elszámolásban benyújtott költségek 2022.05.02-án hitelesítésre kerültek.

12. HUHR/1901/2.2.1/0117 azonosítószámú, „Eco Bridge” című projekt 2022. december 31. napján zárult, 2023. évre hátralévő feladat a projekt záró beszámolójának elkészítése és beadása.

13. Az UmbraLIFE projekt pályázati dokumentációját 2022. október 4. napján benyújtottuk. A döntés 2023. nyarára prognosztizálható.

2023. évben további előttünk álló feladat a 2014-2020 pályázati időszak még futó projektjeinek sikeres lezárása, a 2021-2027-es pályázati ciklus KEHOP Plusz projektjavaslatai részletes kidolgozásának megkezdése, a pályázati dokumentációk felhívás szerinti összeállítása és benyújtása.

A Nemzeti Kommunikációs Hivatalról és a kormányzati kommunikációs beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NKOH Korm. rendelet) alapján az igazgatóság kommunikációs beszerzésével, szponzorációjával, rendezvényszervezésével összefüggő adatszolgáltatási és tájékoztatási kötelezettségeinek 2023. évben is eleget kell tennünk, el kell készítenünk az éves terveket és folyamatosan be kell nyújtanunk az engedélykérekeket.

2023. évben a Pályázatkezelési Osztály célja, hogy külön szabályzatba foglaltan rendszerbe foglalja az igazgatóság beszerzésekhez kapcsolódó folyamatleírásait, ellenőrzési nyomvonalát, továbbá szükséges azok megismertetése az igazgatóság minden érintett munkatársával.

Üzemeltetési Osztály

- BfNPI informatikai biztonsági szabályzat kihirdetése (korlátozott, szabályzat által előírt jogosult körben).
- 2023. évre kötendő Magyar Telekom mobil távközlési szolgáltatási szerződés megkötésének előkészítése, a szerződés aláírásában való közreműködés, a szükséges melléletek biztosítása. DKÜ ügyintézés ellátása.
- A BfNPI vezetői és munkatársai számára informatikai biztonsági előadás szervezése igazgatósági szinten.
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság informatikai eszközeinek felmérése, karbantartása pótlása, beszerzések szervezése, a DKÜ és más adatkérő szervezetek számára adatszolgáltatások teljesítése (2024. évi tervezés, engedély kérések a DKM szervezettől informatikai beszerzések kapcsán).
- Gépjárművek erőgépek üzemeltetéséről kiadott szabályzat dokumentációnak ellenőrzése, havi táblázatos számbavétele. Új gépnaplók beszerzése, kiosztása, a tájegységvezetőkkel történő egyeztetés, aláírások, formai követelmények meglétének áttekintése
- A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság GPS nyomkövető rendszerének működtetése, a nyomkövető rendszer informatikai adatbázisából kinyerhető adatállomány statisztikai elemzése, kapcsolódó vezetői tájékoztatás elkészítése és a menetlevelekkel

való összevetése

- Az Igazgatósági ingatlanok karbantartási, felújítási és beruházási feladatainak tervezésében, lebonyolításában való részvétel, együttműködve az illetékes tájegység vagy szakmai osztály munkatársaival. Kiemelt feladat marad a 2022. évről áthúzódó zalaegerszegi új iroda felújításában történő közreműködés.
- Az Igazgatóság ingatlanaiban a közüzemi fogyasztás (áram, víz, gáz) nyomon követése, a tovább számlázandó tételek dokumentációinak elkészítése. Excel táblázat készítése és vezetése a közüzemi fogyasztás vezetői nyomon követhetősége, ellenőrzése érdekében, figyelemmel a gázenergia korlátozását előíró 354/2022. (IX.19.) Korm. rendelet 2023. évi előírásaira.
- Teljeskörű kulcsnyilvántartás elkészítése az Igazgatóság minden telephelyén és bemutatóhelyein.
- Az áramszolgáltatás esetében 2024. évre és a gázenergia szolgáltatás tekintetében a 2023. 10. 1. - 2024. 09. 30. közötti időszakra, központosított közbeszerzésének lefolytatásában történő közreműködés
- Az Igazgatóság központi járműveinek szervizelése, műszaki vizsgáztatása, műszaki állapotuk fényképes és adatlapon rögzített ellenőrzése. A menetlevelek leadásának folyamatos követésre. Téli és nyári gumigarnitúrák cseréje, azok kopottságának rendszeres ellenőrzése. A gumigarnitúrák beszerzésében való közreműködés. A gépjárművek igénybevételének és használatának rendjéről szóló igazgatói utasításban megjelölt, egyéb releváns feladatok ellátása.
- Beszámoló készítése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság épületállományának előző év végi állapotáról és a jövőben elvégzendő munkákról és ennek forrásigényéről és a feladatok rangsorba sorolásáról. A munka és tűzvédelmi vállalkozó által előírt módosítások összegzése és rangsorba sorolása és azok közös meghajtón történő megjelenítése. Forrás igény felterjesztése a felső vezetők számára.
- A bemutatóhelyeken üzemeltetett kasszák cseréjének előkészítése, egyeztetés és ütemterv készítése, illetőleg szerződéskötés előkészítése. Online bemutató egyeztetése.
- Az Igazgatóság kézi kisgépeinek biztonsági kategóriába történő besorolása érdekében ütemterv készítése. Az ütemterv alapján szükséges területbejárások és adatfelvételek elvégzésében történő közreműködés.
- A BfNPI biztosítási ügyeinek folyamatos ügyintézése. Ajánlatok előkészítése, azokhoz adatszolgáltatás, biztosítási alkusszal történő kapcsolattartás, biztosított érték figyelemmel kísérése, korrigálása, Adatszolgáltatások, táblázatok, analitikák vezetése. A 2023. évben a lejáró biztosítások versenyeztetéshez szükséges adatszolgáltatások megadása az alkusz részére.
- BV beszerzések szervezése és bonyolítása a szükséges eszközbeszerzések és szolgáltatási kategóriák kapcsán a megfelelő eljárásrend betartásával.
- A Szomor Húsüzemmel fennálló szerződés felülvizsgálata, módosításának előkészítése.
- A BfNPI munkaerőkölcsönzéssel kapcsolatos ügyeinek vitele, a szükséges adatszolgáltatások teljesítése, közreműködés a közbeszerzési határérték elérése kapcsán a munkaerő kölcsönzéssel és a Nyugdíjas Szövetkezet kiválasztását célzó közbeszerzési folyamatban.

Pénzügyi- és Számviteli Osztály

A gazdasági igazgatóhelyetteshez tartozó szervezeti egységek 2023. évi feladatterve a korábbi évek tapasztalatainak figyelembevételével került összeállításra. Az új SZMSZ-ben foglaltak szerinti feladatellátásra történő átállás és a COVID19 világjárvány okozta rendkívüli időszakok egyaránt megnehezítették a gazdálkodást és a munkavégzési körülményeket is.

- 2022. január 1-től az Államkincstár új számlavezetési rendszert vezetett be, melyet igazgatóságunkon is kötelező érvénnyel használunk. Az új számlavezetési rendszer alkalmazásával a kincstári körben levő intézmények is bekapcsolódtak a kereskedelmi bankokhoz hasonló azonnali fizetési rendszerhez.
- A számlavezető rendszerhez kapcsolódóan, de attól függetlenül elindult az IFMIS költségvetési modul is, mely az előirányzat kezelés mindennapi feladatait foglalja össze. Gyakorlatilag egy folyamatos oda-vissza kommunikáció a könyvelő program és az Államkincstár között. Ezáltal az igazgatóság előirányzat kezelése gyakorlatilag naprakész információkat biztosít a Magyar Államkincstár részére. Ahhoz, hogy ez a rendszer működjön, a Forrás.Net rendszer fejlesztése is szükségessé vált. Új menüpontok kerültek kialakításra, új bizonylattípusok kerültek bevezetésre. Sajnos a két új rendszer bevezetése előtt nem volt lehetőség tesztelésre, így a napi munka során kell megküzdeni a felület értelmezésével és a menüpontok megismerésével. Egészen más szemléletű munkavégzés kialakítását igénylő feladatok a rendszerek napi működtetése, mely mind szervezési mind végrehajtási oldalról nagy feladatot jelent a pénzügyi osztály részére.
- 2023. január 1-től a Kincstár IFMIS rendszerében a kötelezettségvállalások online bejelentésének folyamata kötelező jelleggel megindult. Az első hónapban nem működött a FORRAS.NET programban kifejlesztett adatküldő modul. 2023. évre fontos feladat a változások okán a számviteli rend és a pénzügyi folyamatok felülvizsgálata.
- Az új költségvetési gazdálkodási rendszer megismerése után a releváns belső szabályzatok, igazgatói utasítások felülvizsgálata ismét aktuális feladat.
- 2023-ben az új pályázati ciklus megvalósítása intenzív szakaszába léphet, így a projektmenedzsment szervezetek kialakítása valamennyi funkcionális osztály (PSZO, PkO, ÜzO) közreműködését fogja igényelni.
- A magyarországi gazdálkodási környezet változása, a makrogazdasági mutatók alakulása (pl. inflációs ráta, rezszi kiadások drasztikus emelkedése) továbbra is jelentősen befolyásolja az Igazgatóság gazdálkodási lehetőségeit. A korábbi évek gyakorlatával összehangban a 2023. gazdálkodási évre vonatkozóan is megtörtént az árak felülvizsgálata, a kapcsolódó igazgatói utasítások aktualizálása.
- Az elemi költségvetés személyi kiadásainak, kapcsolódó munkáltatói adóinak valamint a rezszi költségek növekedése okán a dologi kiadások előirányzatának növelése minden bizonnyal szükségessé válik 2023. év folyamán. Ennek forrását részben biztosítani szándékozunk a szolgáltatási díjak emeléséből, a takarékos gazdálkodás elvének következetes alkalmazásából, de teljeskörűen a külső tényezők hatását saját erőből nem tudjuk biztosítani, ezért a központi költségvetési támogatás nagyságrendjének emelése – a rendszeres kiadások fedezetének biztosítása végett – meglátásunk szerint indokolt.

Ökoturisztikai és környezeti-nevelési Osztály

- Magyar Nemzeti Parkok Hetének Nyitóhétfőjének szervezése, koordinálása, lebonyolítása – közreműködő partner és esemény: Balatonfüred Város Önkormányzata, Balatoni Hal- és Borünnep

- Bivalynapok – 2023-ban immár kétnaposra bővül a rendezvény. Nyárköszöntő jelleggel május utolsó hétféjén ad helyet mindennek Kápolnapuszta.
- Levendula SZEDD MAGAD! 2023 előkészítése, koordinálása, lebonyolítása – 2023. június utolsó két hete
- A 2022-ben megkezdett munka folytatódik 2023-ban a minősített természetiskolák programjait illetően. Újabb modulok kidolgozása folyamatban.
- Együttműködés a Veszprém-Balaton 2023 Zrt-vel az EKF 2023 nyertes pályázat keretében megfogalmazott célok elérése érdekében:
 - Balatorium csapata – PAD Alapítvány
 - Artist Residency II. program
 - Slow Walk – természetbejárás
 - Ökológiai hétféje – 2023. augusztus végén
 - látogatóhelyeken egyedi workshopok előkészítése
- Ismeretterjesztő cikkek megírásának koordinálása a sajtó számára (Napló, Balatoni Futár), kapcsolattartás az online és televíziós médiával (Kékbolygó, Duna TV, Veszprém TV, Füred TV, Keszthelyi TV, Hévízi TV, Kanizsa TV, MTV)
- Nemzeti Parki Termék Védjegy pályázatok meghirdetése, lebonyolítása. Nemzeti Parki Termék Védjeggyel rendelkezőkkel folyamatos kapcsolattartás, a termékek minőségi ellenőrzésének koordinálása
- BfNPI kezelésében levő tanösvények állapot felmérése, tájékoztató anyag készítése a felelős szervezeti egységek számára karbantartási tevékenységre;
- Kapcsolat kiépítése és ápolása a csopaki iskolával, óvodával, nagycsaládos egyesületekkel (elsősorban csopaki, balatonfüredi, almádi szervezetek), kézműves foglalkozások, szabadtéri geo- és természetismereti játékok kidolgozása és szervezése az Igazgatóság kerti pergolájában, parkjában.
- A Park Villa értékesítési, szakmai feladatainak teljes körű átvétele, koordinálása az ÖKNO munkatársaival.

Természetmegőrzési Osztály

- Folytatjuk a „Természeti értékek védelme” szakmai keretének finanszírozásában tervezett felméréseinket.
- Folytatjuk az NBmR feladatok koordinálását és végrehajtását.
- Folytatjuk a BfNPI működési területén a biotikai és földtani értékeink feltárását.
- Tovább folytatjuk a biotikai, az élettelen természeti értékek és egyedi tájértékek felmérését is elősegítő mobil alkalmazásunk és a kapcsolódó adatbázisok fejlesztését, a differenciált adatbázis hozzáférések összehangolását, valamint saját adatbázisunk tartalmi elemeinek fejlesztését, valamint a kialakított rendszerelemek üzemeltetését.
- A működési területünk Natura 2000 területeihez kapcsolódóan koordináljuk és részt veszünk a Tájegységekkel közösen 16 db céldokumentum elkészítésében, elkészítettésében, valamint 4 db Natura 2000 fenntartási terv esetében a már meglévő céldokumentumaik tartalmi elemeivel történő aktualizálásában a rendelkezésekre álló források függvényében.
- Megkezdjük és tovább folytatjuk a zalai és Veszprém vármegyei források kataszterezését és felszíni védőövezetük alap dokumentációinak összeállítását, mely alapját képezi határozattal történő kihirdetésüknek.
- Ellátjuk a Bakony–Balaton Geopark UNESCO Globális Geopark működtetésének aktuális feladatait.

- Tovább folytatjuk a működési területünkön jellemző inváziós fajok élőhelyekre és életközösségekre gyakorolt hatásainak mérséklését, ahol lehetséges, középtávú kiküszöbölését.
- Tervezzük az egyedi tájértékek kataszterezési munkáinak folytatását, az eredmények publikálását.
- Tervezzük az aktuális pályázati lehetőségek előkészítését és megalapozását.

Területkezelési Osztály

- A kívánt állatlétszám kialakítását követően a minőségi gazdálkodás alapfeltételeinek megteremtése a Tájegységekben mind az állatok (apaállat használat, anyaállat fiatalítás, stb.), mind a szükséges eszközök (karám felújítások, kezelő folyosók, körbála etetőik beszerzése), mind az állattartási helyek tekintetében (rendezett állapotok fenntartása) tekintetében.
- Az állattartáshoz kötődő adminisztráció rutin feladattá fejlesztése az Igazgatóságnál.
- A kezelt és/vagy támogatásra beadott gyepterületek átláthatóságának, folyamatos nyomon követésének elérése.
- A bérvadásztatás, a vadkár mértéke és az optimális vadlétszám harmonizációjának kialakítása.
- A szervezett természetvédelmi őr hatósági feladat ellátás újra indítása a tájegységekben.
- A 2023. évben aktuális (5 évente) a rendészeti vizsgák megújítása (természetvédelmi őr, hivatásos vadász).

Kelet-Veszprém Tájegység

- Védett természeti területeken gyeperdőkezelések végrehajtása, élőhelykezelés koordinációja a Kelet-Veszprém Tájegységben.
- A Bakonygyepesi zergebogláros TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata. Az Attyai-láprét TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata. A Somlóvásárhelyi Holt-tó TT kezelési tervének felülvizsgálata. A Zirci arborétum TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata. A Balatonkenesei tátorjános TT természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata. A Nyirádi Sár-álló természetvédelmi kezelési tervének felülvizsgálata.
- a tájegységet érintő további Natura 2000 céldokumentumok elkészítése, illetve elkészíttetése, az Igazgatóság 2023-re tervezett ütemtervének megfelelően.
- A tihanyi Európa Diplomás területre vonatkozóan a 16/2012. (VII.6.) VM utasításnak megfelelően elkészített természetvédelmi kezelési terv hatósági egyeztetésének folytatása.
- Védett és fokozottan védett, illetve Natura 2000 jelölő növény és állatfajok állományfelmérése és térképezése védett és/vagy Natura 2000 területeken. Adatgyűjtés TIR kompatibilis módon.
- Gyeperdőkezelés speciálisan a mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) állományának megőrzése érdekében. Nyirádi Sárálló TT, HUBF 20011 Felsőnyirádi erdő és Meggyeserdő.
- A „Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése - KEHOP-4.1.0-15-2016-00020” projekt fizikai befejezése.
- A „Természetvédelmi eszközök a Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelésére (LIFE16NAT/IT/000245)LIFE16NAT-IT-000245” – Projekt

keretében a tervezett élőhelyrehabilitációs beavatkozásokat, illetve a további beavatkozásokhoz szükséges beszerzések ütemezett végrehajtása.

Nyugat-Veszprém – Kelet-Zala Tájegység

- A LIFE IP GRASSLAND-HU elnevezésű, LIFE17 IPE/HU/000018 azonosítójú integrált projekt Somogy megyei projektterületeinket érintően területtisztításra és gyeprehabilitációra szóló közbeszerzési eljárás kiírása és az élőhelyrekonstrukciót célzó kezelések megkezdése tekinthető a legfontosabb feladatoknak.
- A KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 azonosítószámú „Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein” című projekt szakmai befejezése, az elszámolások benyújtása és a projekt lezárása.
- Az előkészítés alatt álló két KEHOP+ projektek előkészítésében és a szakmai tartalom előállításában történő részvétel.
- A fennmaradt 3 db Natura 2000 céldokumentum elkészítése részben saját munkatársak által, részben külsős vállalkozók bevonásával.
- Állattartásunkban idén újabb üsző egyedek kerülnek beállításra.

Nyugat-Zala Tájegység:

- A Nyugat-Zala Tájegységet illetően a 2023. évi feladattervben is rögzített főbb célkitűzések a következők: a Zala megyei famatuzsálem-adatbázis tervszerű fejlesztése; biotikai adatgyűjtés kiterjesztése a tájegység adathiányos kisvízfolyásaira; a letenyei gazdálkodási centrum és a kapcsolódó legelők élőhelyfejlesztése; a tájegység környezeti nevelési tevékenységének fejlesztése; ismeretterjesztő-tevékenység fokozása a gyep megőrzésének és a kapcsolódó természeti értékek megismertetésének érdekében.
- A LIFE IP GRASSLAND-HU projekt keretében a Zalaegerszegen felújításra váró, Grassland Információs Központ céljára vásárolt ingatlan kivitelezési munkáinak elvégzése és bemutatókert kialakítása, valamint Zala és Somogy megyei projektterületeinket érintően területtisztításra és gyeprehabilitációra szóló közbeszerzési eljárás kiírása tekinthető a legfontosabb feladatoknak.

Kis-Balaton – Nagyberek Tájegység

- A LIFE IP GRASSLAND-HU elnevezésű, LIFE17 IPE/HU/000018 azonosítójú integrált projekt Somogy megyei projektterületeinket érintően területtisztításra és gyeprehabilitációra szóló közbeszerzési eljárás kiírása és az élőhelyrekonstrukciót célzó kezelések megkezdése tekinthető a legfontosabb feladatoknak.
- A KEHOP-4.1.0-15-2016-00056 azonosítószámú „Vizes élőhely-rekonstrukciók a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság Somogy- és Zala megyei területein” című projekt szakmai befejezése, az elszámolások benyújtása és a projekt lezárása.
- Az előkészítés alatt álló két KEHOP+ projektek előkészítésében és a szakmai tartalom előállításában történő részvétel.
- A fennmaradt 3 db Natura 2000 céldokumentum elkészítése részben saját munkatársak által, részben külsős vállalkozók bevonásával.
- Állattartásunkban idén újabb üsző egyedek kerülnek beállításra.